

URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

**Sprawozdanie
Prezesa
Urzędu Zamówień Publicznych
z funkcjonowania systemu
zamówień publicznych w 2020 r.**

Warszawa, maj 2021 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
STRESZCZENIE	7
I. PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE	9
I.1. Ustawa – Prawo zamówień publicznych	9
I.2. Przepisy wykonawcze do ustawy	9
I.3. Inne regulacje	10
I.4. Nowa ustawa – Prawo zamówień publicznych	13
I.5. Regulacje i dokumenty dotyczące zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane lub usługi w Unii Europejskiej.....	17
I.5.1. Akty prawne	17
I.5.2. Dokumenty pozalegislacyjne	18
I.5.3. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE	18
I.6. Umowy międzynarodowe określające zasady dostępu do zamówień publicznych.....	24
II. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	26
II.1. Charakterystyka rynku zamówień publicznych	26
II.1.1. Wielkość rynku	26
II.1.2. Zamawiający	27
II.1.3. Struktura rynku.....	27
II.1.4. Zamówienia sektorowe.....	28
II.1.5. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	29
II.1.6. Koncesje na roboty budowlane lub usługi.....	29
II.1.7. Zamówienia in-house	30
II.1.8. Zamówienia związane z przeciwdziałaniem COVID-19	32
II.2. Funkcjonowanie rynku	34
II.2.1. Tryby stosowane w zamówieniach publicznych.....	34
II.2.2. Czas trwania postępowania.....	36
II.2.3. Kryteria oceny ofert	37
II.2.4. Konkurencyjność postępowań.....	38
II.2.5. Uzyskiwane ceny	39
II.2.6. Udział w zamówieniach publicznych wykonawców z sektora MŚP	40
II.2.7. Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim.....	41
II.2.8. Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych	42
II.2.9. Korzystanie ze środków ochrony prawnej.....	43
II.2.10. Stan zrównoważonych zamówień publicznych w 2020 r.....	47
II.3. Inne dane dotyczące rynku zamówień publicznych	62
II.3.1. Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy.....	62
II.3.2. Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie	62
II.3.3. Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej oraz wykonawcy, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych	62
II.3.4. Zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty	63

II.3.5. Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny.....	65
II.3.6. Postępowania prowadzone elektronicznie zgodnie z wymaganiami dyrektywy UE	65
III. INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE.....	66
III.1. Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	66
III.1.1. Decyzje administracyjne.....	67
III.1.2. Pozwy do sądu o stwierdzenie nieważności umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego	67
III.1.3. Wydawanie opinii	70
III.1.4. Inne działania służące realizacji zadania dążenia do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach.....	71
III.1.5. Realizacja zadania przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień.....	71
III.1.6. Kontrola udzielania zamówień publicznych	73
III.1.7. Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych	82
III.1.8. Informatyzacja systemu zamówień publicznych	84
III.1.9. Działalność edukacyjno-informacyjna realizowana przez Urząd, wspierająca uczestników systemu zamówień publicznych	87
III.1.10. Realizacja działań dotyczących zrównoważonych zamówień publicznych.....	95
III.1.11. Współpraca międzynarodowa	99
III.1.12. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020	104
III.2. Rada Zamówień Publicznych.....	106
III.3. Krajowa Izba Odwoławcza	107
III.3.1. Rozpatrywanie odwołań	107
III.3.2. Wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego	108
III.3.3. Opinie KIO dotyczące zastrzeżeń wniesionych przez zamawiającego wobec informacji o wyniku kontroli	109
III.4. Struktura organizacyjna i budżet Urzędu Zamówień Publicznych	109
III.5. Zamówienia publiczne w mediach.....	110
III.5.1. Informacje statystyczne	110
III.5.2. Analiza treści publikowanych w mediach.....	110
IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE	113
IV.1. Wnioski	113
IV.2. Rekomendacje	117
V. ZAŁĄCZNIKI	120

WSTĘP

Zakresem przedmiotowym systemu zamówień publicznych w roku 2020 objęto zamówienia publiczne udzielane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 1086). Należy jednak zwrócić uwagę, że szczególne uwarunkowania związane z pandemią COVID-19 miały istotny wpływ na funkcjonowanie tego systemu, w tym liczbę i tempo realizowanych procedur. O obowiązku stosowania wskazanych regulacji przesądzała m.in. wartość zamówienia. W roku 2020 obowiązywały progi unijne określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 2450), wydanym na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Wartość progów unijnych ustalono na wskazanym poniżej poziomie:

- dla zamawiających z sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, z wyłączeniem uczelni publicznych, państwowych instytucji kultury, jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków, jednostek sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest jednostka samorządu terytorialnego, a także udzielanych przez zamawiających będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, z wyjątkiem zamówień, o których mowa w § 1 pkt 3–5 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty: 139 000 euro – dla dostaw lub usług, 5 350 000 euro – dla robót budowlanych;
- dla zamawiających sektorowych jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty: 428 000 euro – dla dostaw lub usług, 5 350 000 euro – dla robót budowlanych;
- dla zamawiających w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty: 428 000 euro – dla dostaw lub usług, 5 350 000 euro – dla robót budowlanych;
- dla pozostałych zamawiających jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty: 214 000 euro – dla dostaw lub usług, 5 350 000 euro – dla robót budowlanych.

W przypadku konkursów progi te odnoszą się do wartości równej lub przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty:

- dla zamawiających z sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, z wyłączeniem uczelni publicznych, państwowych instytucji kultury, jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków, jednostek sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest jednostka samorządu terytorialnego, a także udzielanych przez zamawiających będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 139 000 euro;
- dla zamawiających sektorowych: 428 000 euro;
- dla pozostałych zamawiających: 214 000 euro.

Jednocześnie na mocy art. 138g ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych dla zamawiających udzielających zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi obowiązywały progi unijne o wartości równej lub przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty: 750 000 euro – w przypadku zamówień innych niż zamówienia sektorowe lub zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, 1 000 000 euro – w przypadku zamówień sektorowych.

Stosowany w 2020 r. średni kurs złotego w stosunku do euro dla przeliczania wyżej wskazanych kwot progowych na kwoty wyrażone w złotych, ustalony w oparciu o

rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2453) wynosił 4,2693.

Podstawowy próg stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych w 2020 r. odpowiadał wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro. W stosunku do zamówień sektorowych oraz w stosunku do zamówień na usługi i dostawy w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa ustawa miała zastosowanie do zamówień i konkursów o wartościach co najmniej równych wskazanym wyżej progom unijnym. W zależności od wartości zamówienia ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych przewidywała zastosowanie procedur udzielania zamówienia publicznego o różnym poziomie rygoryzmu.

W przypadku zamówień o wartości równej lub wyższej od progów unijnych obowiązywały procedury w pełni odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów dyrektyw. W odniesieniu do zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi o wartościach co najmniej równych progom unijnym wyznaczonym dla tego rodzaju usług, udzielanie zamówień następowało zgodnie z przepisami działu III rozdziału 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Procedury poniżej progów unijnych, analogicznie do lat wcześniejszych, były uproszczone w stosunku do obowiązujących dla zamówień o wartościach odpowiadających progom unijnym i wyższych, co skutkowało odmiennymi obowiązkami publikacyjnymi, szerszym katalogiem dostępnych trybów, znacznym skróceniem terminów składania ofert, fakultatywną możliwością żądania dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz węższym zakresem korzystania ze środków ochrony prawnej. W przypadku zamówień na usługi społeczne o wartościach nieprzekraczających wskazanych progów unijnych, zamawiający mógł udzielić zamówienia zgodnie z procedurą uproszczoną, określoną w art. 138o ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

STRESZCZENIE

- **Liczba zamówień udzielonych w 2020 r.** ustalona w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach przekazanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych to **135 048 zamówień** (w 2019 r. – 141 023).
- **Wartość udzielonych zamówień publicznych** w 2020 r. wyniosła **183,5 mld zł** (w 2019 r. – 198,9 mld zł), co stanowiło ok. 7,90% produktu krajowego brutto (PKB) w 2020 r. (szacunek PKB GUS: 2 323,859 mld zł).
- **Wartość rynku zamówień publicznych** w 2020 r. (zarówno zamówień udzielanych w procedurach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jak i na podstawie wyłączeń z obowiązku stosowania tej ustawy) wyniosła ok. **281,0 mld zł**, podczas gdy w 2019 r. było to ok. 289,8 mld zł.
- **88,56%** (88,97% w 2019 r.) zamówień udzielono w trybie przetargu nieograniczonego. Tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w 8,90% postępowań (w 2019 r. – 8,65%).
- Roboty budowlane stanowiły **43%** (w 2019 r. – 36%), dostawy **31%** (w 2019 r. – 31%), a usługi – **26%** (w 2019 r. – 33%) wartości udzielonych zamówień.
- W **Biuletynie Zamówień Publicznych** opublikowano 113 373 (w 2019 r. – 117 543) ogłoszenia o zamówieniach i konkursach oraz 107 559 (w 2019 r. – 116 245) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia lub wyniku konkursu.
- W **Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej** polscy zamawiający opublikowali 28 036 ogłoszeń o zamówieniach i konkursach (25 390 w 2019 r.), co stanowiło 12% wszystkich przetargów ogłoszonych na szczeblu unijnym oraz 44% przetargów ogłoszonych przez nowe kraje członkowskie. Opublikowano także 28 444 (w 2019 r. – 28 061) ogłoszenia o udzieleniu zamówienia / koncesji oraz wynikach konkursu.
- Z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wynika, że **97%** (w 2019 r. także 97%) zamówień na polskim rynku **udzielono przedsiębiorstwom krajowym¹**, a 109 kontraktów (w 2019 r. także 109) na realizację zamówień publicznych za granicą przypadło polskim wykonawcom.
- **Przeciętny czas trwania postępowania** o wartości zamówienia poniżej progów unijnych wyniósł **41 dni** (w 2019 r. także 41 dni).
- W zamówieniach o wartości poniżej progów unijnych **średnia liczba ofert** składanych podczas jednego postępowania wyniosła **2,78** (w 2019 r. – 2,48).
- W **85,10%** (w 2019 r. – 85,38%) udzielonych zamówień o wartościach poniżej progów unijnych zamawiający dokonywali wyboru oferty najtańszej spośród wszystkich złożonych ofert.
- W **28%** (w 2019 r. także 28%) wszczętych postępowań o wartościach powyżej progów unijnych i w **14%** (w 2019 r. – 12%) postępowań o wartościach poniżej progów unijnych **cena była jedynym kryterium wyboru oferty**.
- Na platformie aukcji elektronicznych Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadzono **112 aukcji** (w 2019 r. – 78), osiągając w sumie **ponad 223 mln zł oszczędności** (w 2019 r. – 39 mln zł) w stosunku do złożonych ofert wstępnych.
- Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadził **291 kontrole** postępowań o zamówienie publiczne (w 2019 r. – 274), z tego: 224 (w 2019 r. – 191) kontrole uprzednie obligatoryjne (przed zawarciem umowy) oraz 67 kontrole doraźnych (w 2019 r. – 83), w tym 13 kontrole doraźnych z zawiadomień o wszczęciu postępowania w trybie niekonkurencyjnym (w 2019 r. – 16). W **64%** (w 2019 r. – 59%) **kontroli** uprzednich obligatoryjnych zamówień współfinansowanych ze środków UE **nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy**. W 2020 r. rozpatrzono także **525 wniosków o kontrolę** (w 2019 r. – 501).
- **Liczba odwołań** wniesionych w 2020 r. była na poziomie **3 545** (w 2019 r. – 2 694). Średni **czas rozpatrywania** odwołania to **30 dni** (w 2019 r. – 14 dni). **45% odwołań** w 2020 r. **było rozstrzyganych merytorycznie**. Pozostałe **55%** wnoszonych **odwołań jest kończonych w sposób formalny** (zwrot, umorzenie, odrzucenie odwołania).
- **System miniPortal** w 2020 r. wykorzystany został przy prowadzeniu **15 860 postępowań** o zamówienie publiczne (w 2019 r. – 12 397). Z miniPortalu skorzystało **2 581 zamawiających** (w 2019 r. – 3 259).

¹ Dane ustalone w oparciu o siedziby przedsiębiorstw, nie badano struktury właścicielskiej i kapitału przedsiębiorców.

I. PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

I.1. Ustawa – Prawo zamówień publicznych

Do dnia 31 grudnia 2020 r. normatywną podstawę funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce stanowiła ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, zwana dalej „ustawą – Prawo zamówień publicznych”, „ustawą Pzp” lub „Pzp” wraz z aktami wykonawczymi do niej.

Ustawa – Prawo zamówień publicznych regulowała następujące zagadnienia:

1. zakres podmiotowy i przedmiotowy stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 1–6a ustawy Pzp);
2. zasady udzielania zamówień publicznych, komunikację zamawiającego z wykonawcami oraz ogłoszenia (art. 7–13a ustawy Pzp);
3. postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w tym tryby udzielania zamówień (art. 14–98 ustawy Pzp);
4. przepisy szczególne dotyczące umów ramowych, dynamicznego systemu zakupów, konkursu, zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, zamówień sektorowych, zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi (art. 99–138s ustawy Pzp);
5. umowy w sprawach zamówień publicznych (art. 139–151a ustawy Pzp);
6. organy właściwe w sprawach zamówień publicznych:
 - a) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, zwany dalej również „Prezesem UZP” lub „Prezesem Urzędu” (art. 152–155 ustawy Pzp),
 - b) Rada Zamówień Publicznych (art. 157–160 ustawy Pzp),
 - c) Krajowa Izba Odwoławcza, zwana dalej również „Izbą” lub „KIO” (art. 172–176a ustawy Pzp);
7. kontrolę udzielania zamówień publicznych (art. 161–171a ustawy Pzp);
8. środki ochrony prawnej (art. 179–198g ustawy Pzp);
9. odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (art. 199–203 ustawy Pzp).

W 2020 r. przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych zmieniono **ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1086)**, która weszła w życie 24 czerwca 2020 r. Wprowadziła ona zmianę w art. 40 ust. 1 ustawy Pzp polegającą na rezygnacji, w celu wszczęcia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, z dotychczasowego obowiązku zamieszczania ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego i pozostawieniu wyłącznie obowiązku zamieszczenia tego ogłoszenia na stronie internetowej. Zmiana ta podyktowana była przede wszystkim względami bezpieczeństwa związanymi z wystąpieniem epidemii COVID-19.

I.2. Przepisy wykonawcze do ustawy

W 2020 r. weszły w życie następujące akty wykonawcze do ustawy Pzp:

- 1) **rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek**

przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 2450) obowiązujące od dnia 1 stycznia 2020 r.

Rozporządzenie określa kwoty wartości zamówień i konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zwanym dalej „Dziennikiem Urzędowym UE” lub „Dz. Urz. UE” w wysokości odpowiadającej kwotom określonym w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady: 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2014/24/UE”, 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2014/25/UE”, 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywę 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.).

W porównaniu z poprzednim stanem prawnym, określonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 2479), z uwagi na spadek kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych kwoty te uległy obniżeniu zarówno w euro, jak i w równowartości w złotych.

- 2) **rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2453)** obowiązujące od dnia 1 stycznia 2020 r.

Rozporządzenie określa średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej. Średni kurs złotego wobec euro wynikający z przeliczenia określonej w komunikacie równowartości w złotych progów stosowania dyrektyw unijnych wynosi 4,2693. Oznacza to, że w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego, w którym średni kurs złotego w stosunku do euro wynosił 4,3117, kurs ten uległ obniżeniu.

- 3) **rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2469)** obowiązujące od dnia 4 stycznia 2020 r.

Zmiana rozporządzenia miała na celu dostosowanie wzorów ogłoszeń do aktualnego brzmienia art. 93 ustawy Pzp, określającego przesłanki unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

I.3. Inne regulacje

1. **Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych**

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374) weszła w życie dnia 8 marca 2020 r.

W art. 6 tej ustawy zostało wyłączone stosowanie przepisów ustawy Pzp do zamówień, których przedmiotem są towary lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego.

Ustawa ta wprowadziła również zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 993 i 1590) (art. 23), które polegały na wyłączeniu stosowania przepisów o zamówieniach publicznych do zawierania przez wojewodę dodatkowej umowy na finansowanie zadań zespołów ratownictwa medycznego oraz transportu sanitarnego związanych z zabezpieczeniem wybranych miejsc lub dokonania czynności wykraczających poza zadania określone w planie, z dysponentem zespołów ratownictwa medycznego;
- 2) ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284 i 322) (art. 25 pkt 4), które polegały na wyłączeniu stosowania przepisów o zamówieniach publicznych do zamówień na usługi, dostawy lub roboty budowlane udzielanych w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii na obszarze, na którym ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii;
- 3) ustawie z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1846) (art. 27), które polegały na wyłączeniu, w przypadku zagrożenia epidemicznego, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia, stosowania przepisów o zamówieniach publicznych do udzielania zamówień przez Agencję Rezerw Materiałowych w celu wykonania decyzji o utworzeniu rezerw strategicznych.

2. Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568) weszła w życie dnia 31 marca 2020 r.

Ustawa ta wprowadziła w art. 6 zmienianej ustawy nowe wyłączenia stosowania ustawy Pzp do zamówień udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna lub regionalne fundusze rozwoju, o których mowa w art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1851), związanych z realizacją:

- 1) zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych na podstawie przepisów odrębnych oraz związanych z realizacją programów rządowych lub innych programów realizowanych ze środków publicznych, lub
- 2) zadań związanych z wykorzystaniem środków pochodzących z takich funduszy – które dotyczą instrumentów wsparcia niezbędnych do przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wystąpienia COVID-19.

W zmienianej ustawie dodany został również art. 15r dotyczący zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego wywołanych wystąpieniem COVID-19. Przepisy art. 15r ust. 1–3 przewidują obowiązek wzajemnego informowania się stron umowy w sprawie zamówienia publicznego o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić. Zgodnie z art. 15r ust. 4 zamawiający, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w ust. 1 art. 15r, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, o której mowa w ust. 1, może w uzgodnieniu z wykonawcą dokonać zmiany umowy, o której mowa w art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, w szczególności przez:

- 1) zmianę terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
 - 2) zmianę sposobu wykonywania dostaw, usług lub robót budowlanych,
 - 3) zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia wykonawcy
- o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Wprowadzono również ograniczenia w zakresie naliczania kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w sprawie zamówienia jeśli okoliczności ich naliczenia związane są z wystąpieniem COVID-19 (art. 15r ust. 6).

Na podstawie art. 15r ust. 8 ww. ustawy w przypadku dokonania zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, która obejmuje część zamówienia powierzoną do wykonania podwykonawcy, wykonawca i podwykonawca uzgadniają odpowiednią zmianę łączącej ich umowy w sposób zapewniający, że warunki wykonania tej umowy przez podwykonawcę nie będą mniej korzystne niż warunki wykonania zmienionej umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Wprowadzono również do zmienianej ustawy art. 15zza, zgodnie z którym do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań związanych z ustalaniem prawa lub wypłatą świadczenia postojowego nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych. Do zmienianej ustawy dodano także art. 31zv, zgodnie z którym do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań związanych ze zwolnieniem z tytułu nieopłaconych składek, o których mowa w art. 31zo, nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych.

3. Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19

Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1086) weszła w życie dnia 24 czerwca 2020 r.

Ustawą tą dodano ust. 4 w art. 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, na podstawie którego zamawiający ma obowiązek zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, a jeżeli jej nie posiada, na swojej stronie internetowej, informacji o udzieleniu zamówienia wyłączonego spod stosowania ustawy Pzp na podstawie art. 6 ust. 1 lub 2. Ustawa ta wprowadziła również zmianę brzmienia przepisu art. 15r ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, polegającą na odejściu od fakultatywności dokonywania zmiany umowy na rzecz jej obligatoryjności, w sytuacji, gdy zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z epidemią COVID-19 wskazane przez wykonawcę mają wpływ na należyte wykonanie umowy.

Należy przy tym zasygnalizować, że zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, przepis art. 6 ust. 1 utracił moc z dniem 5 września 2020 r., natomiast przepis art. 6 ust. 2 ww. ustawy utracił moc z dniem 1 stycznia 2021 r.

W ustawie przewidziano również inne zmiany ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem

COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych przewidujące rozwiązania mające na celu wspomoczenie uczestników rynku zamówień publicznych, w tym rozwiązania przeciwdziałające utracie płynności finansowej przez wykonawców, a także zmierzające do zwiększenia udziału MŚP w rynku zamówień publicznych. Z jednej strony ograniczono możliwość m.in. potrącania kar umownych z wynagrodzeń wykonawców realizujących zamówienia publiczne w okresie stanu epidemii COVID-19 i przez 3 miesiące po jego odwołaniu. Z drugiej strony wprowadzono obligatoryjne częściowe płatności lub zaliczki na poczet wykonania zamówienia, w przypadku umów zawieranych na okres dłuższy niż 12 miesięcy (z wyjątkiem umów w zakresie obronności i bezpieczeństwa), a także obniżenie dopuszczalnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy z 10% do 5%. Żądanie zabezpieczenia w wyższej wysokości przewidziano wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach. Wprowadzono także fakultatywność żądania wadium bez względu na wartość zamówienia.

I.4. Nowa ustawa – Prawo zamówień publicznych

W 2020 r. prowadzono intensywne prace legislacyjne związane z wydaniem aktów wykonawczych do ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019 z późn. zm.), zwanej dalej „nową ustawą – Prawo zamówień publicznych” lub „nową ustawą Pzp”.

Ponadto, w wyniku przeprowadzonych analiz przepisów nowej ustawy Pzp pod kątem ich praktycznego zastosowania w przyszłości oraz sugestii zamawiających i wykonawców zasadne okazało się rozpoczęcie prac legislacyjnych mających na celu dalsze ulepszenie instytucji nowej ustawy Pzp. Biorąc pod uwagę planowany na dzień 1 stycznia 2021 r. termin wejścia w życie nowej ustawy Pzp, przeprowadzenie możliwe było w 2020 r. – bez uszczerbku dla uczestników rynku zamówień publicznych. Prace nad nowelizacją nowej ustawy Pzp prowadzone były równocześnie z nowelizacją ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1528, 1655 i 2020), mającą na celu dostosowanie przepisów tej ustawy do nowej ustawy Pzp.

Nowelizacja nowej ustawy Pzp – ustawa z dnia 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2275)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw został w dniu 24 lipca 2020 r. skierowany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych, w których uczestniczyło ok. 80 podmiotów. Projekt ustawy był procedowany przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii we współpracy z Prezesem UZP.

Rządowy proces legislacyjny został zakończony przyjęciem ww. projektu ustawy w dniu 17 listopada 2020 r. przez Radę Ministrów i skierowaniem go do dalszych sejmowych prac legislacyjnych jako pilny w rozumieniu art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotową nowelizację ustawy Pzp Sejm RP uchwalił w dniu 27 listopada 2020 r., przy czym Senat RP nie wniósł do niej poprawek. Ustawę nowelizującą ogłoszono w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, zwanym dalej Dziennikiem Ustaw RP, w dniu 17 grudnia 2020 r. pod poz. 2275 i weszła ona w życie wraz z wejściem w życie nowej ustawy Pzp, tj. z dniem 1 stycznia 2021 r.

Wprowadzone zmiany dotyczyły przede wszystkim przepisów odnoszących się do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne i polegały na doprecyzowaniu przepisów nowej procedury, tj. trybu podstawowego, opartej wyłącznie na przepisach krajowych nowej ustawy Pzp (a więc z reguły nie będzie mogła być interpretowana w świetle regulacji dyrektyw) oraz będzie stosowana głównie przez mniejszych

zamawiających i wykonawców z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Dlatego też tym bardziej uzasadnione było doprecyzowanie regulacji.

W ustawie nowelizującej przewidziano również rezygnację z rozwiązań dotyczących zamówień bagatelnych, tj. zamówień o wartości mniejszej niż 130 000 zł, lecz nie mniejszych niż 50 000 zł zawartych w art. 2 ust. 2 oraz art. 268 (przepisy te uchylono). Rezygnacja z uregulowania w nowej ustawie Pzp zamówień bagatelnych wynikała z przychylenia się do postulatów uczestników rynku zamówień publicznych, zwłaszcza zamawiających, którzy wskazywali na nadmierne sformalizowanie udzielania zamówień o najmniejszej wartości.

W odniesieniu do umów w sprawie zamówienia publicznego zaproponowano następujące zmiany:

- przywrócenie dotychczasowego brzmienia art. 142 ust. 1 Pzp, tak, aby nie ograniczać zawierania umów w sprawie zamówienia publicznego wyłącznie do 4 lat – ma to przede wszystkim znaczenie przy wieloletnich umowach na roboty budowlane (*vide*: art. 434 ust. 1);
- waloryzację wynagrodzenia, w przypadku gdy umowa została zawarta po upływie 180 dni od dnia upływu terminu składania ofert (*vide*: art. 439 ust. 3);
- zmianę art. 446 w ust. 1 w pkt 3 poprzez dookreślenie kwestii obowiązku sporządzania raportu z realizacji umowy w przypadku opóźnień;
- doprecyzowanie przepisu art. 448 stanowiącego o ogłoszeniu o wykonaniu umowy, które jest zamieszczane w Biuletynie Zamówień Publicznych, zwanym dalej „BZP”, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2 ustawy Pzp, również w przypadku zamówień (klasycznych oraz sektorowych) o wartości równej lub przekraczającej progi unijne.

Nowelizacja ustawy dokonała także zmian w dziale IX ustawy Pzp – „Środki ochrony prawnej”. Zmiany miały przede wszystkim charakter porządkujący i uzupełniający w celu zapewnienia kompleksowości regulacji oraz wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych.

Wprowadzone zostały także modyfikacje w przepisach dotyczących kontroli poprzez wskazanie, że przepisy dotyczące kontroli prowadzonej przez Prezesa UZP mają nie tylko zastosowanie do postępowania o udzielenie zamówienia oraz do umowy, ale także odpowiednie zastosowanie do kontroli zgodności z przepisami ustawy postępowania o zawarcie umowy ramowej, dynamicznego systemu zakupów, systemu kwalifikowania wykonawców lub konkursu oraz do kontroli zawarcia lub zmiany umowy ramowej. W celu wzmocnienia efektywności jednej z reguł przeprowadzania kontroli udzielania zamówień, polegającej na obowiązku organu kontroli uwzględniania wyników przeprowadzonej wcześniej kontroli innego organu kontroli, wprowadzona została w art. 597 ust. 4 regulacja, zgodnie z którą zamawiający niezwłocznie po wszczęciu kontroli informuje organ kontroli o przeprowadzonej wcześniej kontroli danego zamówienia przez inny organ kontroli i udostępnia jej wyniki.

W ustawie nowelizującej zmieniono też kilka odesłań wewnętrznych.

Nowelizacje nowej ustawy Pzp ogłoszone w 2020 r.

W 2020 r. zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw RP również inne nowelizacje nowej ustawy Pzp:

- 1) w dniu 21 lutego 2020 r. została ogłoszona pod poz. 288 ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, która na podstawie art. 18 wprowadziła zmiany w art. 214 ust. 8 pkt 2 nowej ustawy Pzp (zamówienia in-house) polegające na uwzględnieniu nowej instytucji tzw. prostej spółki akcyjnej – wejście w życie tej zmiany z dniem 1 lipca 2021 r.²⁾;

²⁾ W wyniku zmiany art. 18 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 288 i 875 oraz z 2021 r. poz. 187).

- 2) w dniu 31 sierpnia 2020 r. została ogłoszona pod poz. 1492 ustawa z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która na podstawie art. 8 wprowadziła zmianę w art. 21 w ust. 1 w pkt 5 nowej ustawy Pzp (polityka zakupowa państwa) polegającą na dodaniu po wyrazie „społecznych” wyrażenia „i zdrowotnych” – wejście w życie tej zmiany wraz z wejściem w życie nowej ustawy Pzp, tj. z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 3) w dniu 3 września 2020 r. została ogłoszona pod poz. 1517 ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, która na podstawie art. 11 wprowadziła zmianę w art. 11 w ust. 4 w pkt 3 nowej ustawy Pzp polegającą na skreśleniu wyrazów „i nalepek kontrolnych” – wejście w życie tej zmiany z dniem 4 września 2022 r.;
- 4) w dniu 22 grudnia 2020 r. została ogłoszona pod poz. 2320 ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, która na podstawie art. 142 wprowadziła zmiany w art. 508 w ust. 2 oraz w art. 580 w ust. 2 nowej ustawy Pzp polegające na dodaniu regulacji umożliwiającej wnoszenie pism w postępowaniu odwoławczym oraz odpowiednio skargi na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych – wejście w życie tych zmian z dniem 1 lipca 2021 r.

Ponadto w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. poz. 2215, z późn. zm.) dodano art. 7 ust. 2a, który wyłącza stosowanie nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych do umów o zarządzanie PPK oraz umów o prowadzenie PPK, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 nowej ustawy Pzp.

Akty wykonawcze do nowej ustawy Pzp

W roku 2020 były prowadzone prace legislacyjne polegające na opracowaniu, przeprowadzeniu szerokich konsultacji i opublikowaniu w Dzienniku Ustaw RP następujących rozporządzeń do nowej ustawy Pzp:

- 1) rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień (Dz. U. poz. 2362) – wydane na podstawie art. 23 ust. 6 nowej ustawy Pzp;
- 2) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (Dz. U. poz. 2452) – wydane na podstawie art. 70 nowej ustawy Pzp;
- 3) rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 2434) – wydane na podstawie art. 80 nowej ustawy Pzp;
- 4) rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2406) – wydane na podstawie art. 81 ust. 2 nowej ustawy Pzp;
- 5) rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. poz. 2415) – wydane na podstawie art. 128 ust. 6 nowej ustawy Pzp;
- 6) rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2439) – wydane na podstawie art. 272 ust. 2 nowej ustawy Pzp;
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie organów właściwych do występowania do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie prowadzenia

- działalności na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony (Dz. U. poz. 2460) – wydane na podstawie art. 394 ust. 4 nowej ustawy Pzp;
- 8) rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2397) – wydane na podstawie art. 504 ust. 2 nowej ustawy Pzp;
 - 9) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą (Dz. U. poz. 2453) – wydane na podstawie art. 544 ust. 4 nowej ustawy Pzp;
 - 10) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. poz. 2437) – wydane na podstawie art. 576 nowej ustawy Pzp.

Część rozporządzeń wydanych na podstawie przepisów ustawy Pzp, zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2020 oraz z 2020 r. poz. 1086 i 2275), została czasowo utrzymana w mocy, tj. do dnia wejścia w życie nowych rozporządzeń, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r. Z dniem wejścia w życie nowej ustawy Pzp czasowo utrzymane w mocy zostały następujące rozporządzenia:

- 1) rozporządzenie wydane na podstawie art. 4c ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie trybu postępowania w zakresie oceny występowania podstawowego interesu bezpieczeństwa państwa (Dz. U. poz. 233) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 15 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.;
- 2) rozporządzenie wydane na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. poz. 1389) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 34 ust. 2 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.;
- 3) rozporządzenie wydane na podstawie art. 98 ust. 4 ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 2038) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 82 ust. 4 ustawy nowej Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.;
- 4) rozporządzenie wydane na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1129) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 103 ust. 4 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.;
- 5) rozporządzenie wydane na podstawie art. 91 ust. 8 ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz. U. poz. 559) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 244 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.;
- 6) rozporządzenie wydane na podstawie art. 91 ust. 7c ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposobu przedstawiania informacji o tych kosztach (Dz. U. poz. 1357) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 245 ust. 7 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.;
- 7) rozporządzenie wydane na podstawie art. 176a ust. 7 ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej, sposobu

powoływania komisji kwalifikacyjnej, a także szczegółowego zakresu postępowania kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1126) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 477 ust. 10 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.

– w roku 2021 wydano rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego oraz uzupełniającego postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. poz. 381);

- 8) rozporządzenie wydane na podstawie art. 173 ust. 10 ustawy Pzp, tj. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. poz. 779) – do czasu wydania rozporządzenia z art. 484 ust. 5 nowej ustawy Pzp, nie dłużej jednak niż do dnia 1 stycznia 2022 r.

– w roku 2021 wydano rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. poz. 525)

W 2020 r. na podstawie art. 47 nowej ustawy Pzp, wydano zarządzenie nr 249 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wskazania centralnego zamawiającego dla jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego (M. P. poz. 1215).

Wykaz aktów normatywnych do nowej ustawy Pzp (wraz z aktami czasowo utrzymanymi w mocy), który jest na bieżąco aktualizowany, został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych:

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/prawo-zamowien-publicznych-regulacje/prawo-krajowe/akty-wykonawcze-do-ustawy-pzp-z-2019-r>.

I.5. Regulacje i dokumenty dotyczące zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane lub usługi w Unii Europejskiej

I.5.1. Akty prawne

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na poziomie unijnym są dyrektywy, rozporządzenia oraz decyzje.

Wykaz unijnych aktów prawnych obowiązujących w tym obszarze w 2020 r. zawiera załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych wyznaczają minimalne wymogi proceduralne, których przestrzeganie państwa członkowskie powinny zapewnić w ustawodawstwie krajowym. Należą do nich m.in. zasady szacowania wartości zamówienia, opisu przedmiotu zamówienia, kwalifikacji podmiotowej wykonawców, procedury udzielania zamówień, kryteria oceny ofert. Z kolei rozporządzenia mają bezpośrednie zastosowanie w państwach członkowskich i regulują takie kwestie jak m.in: Wspólny Słownik Zamówień (CPV), standardowe formularze do publikacji ogłoszeń czy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia.

W 2020 r. nie zaszły istotne zmiany w prawodawstwie unijnym z zakresu zamówień publicznych z wyjątkiem zmian w regulacjach odnoszących się do progów, od których

zastosowanie znajdują procedury zamówień publicznych określone w unijnych dyrektywach. Dnia 1 stycznia 2020 r. weszły bowiem w życie następujące rozporządzenia zmieniające wspomniane kwoty progowe:

- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1827 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów dotyczących koncesji (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 23),
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1828 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 25),
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1829 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 27),
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1830 z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 29).

I.5.2. Dokumenty pozalegislacyjne

W dniu 1 kwietnia 2020 r. Komisja Europejska opublikowała Komunikat pn. Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie stosowania ram dotyczących zamówień publicznych w sytuacji nadzwyczajnej związanej z kryzysem wywołanym epidemią COVID-19 (2020/C 108 I/01). W wytycznych Komisja wyjaśnia, jakie możliwości i elastyczność są dostępne w oparciu o unijne ramy dotyczące zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane niezbędne, aby stawić czoła kryzysowi zdrowotnemu wywołanemu epidemią COVID-19. W niniejszych wytycznych skupiono się w szczególności na postępowaniach o udzielenie zamówienia w przypadku zaistnienia wyjątkowo pilnej konieczności, która umożliwia nabywcom publicznym dokonanie zakupu w ciągu kilku dni, a nawet – w razie potrzeby – godzin.

I.5.3. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwany dalej „Trybunałem Sprawiedliwości UE”, „Trybunałem Sprawiedliwości” lub „Trybunałem”, w 2020 r. wydał w przewidzianym w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej trybie prejudycjalnym szesnaście orzeczeń w sprawach z zakresu zamówień publicznych.

1. Wyrok z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie C-395/18 Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA przeciwko Consip SpA i Ministero dell'Economia e delle Finanze, ECLI:EU:C:2020:58

W sprawie C-395/18 Tim SpA Trybunał Sprawiedliwości zajmował się dopuszczalnością wykluczenia z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia wykonawcy, jeżeli podstawy wykluczenia zachodzą w stosunku do jego podwykonawcy.

W odpowiedzi na pytania włoskiego regionalnego sądu administracyjnego dla regionu Lacjum Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że przepis art. 57 ust. 4 lit. a dyrektywy 2014/24/UE nie sprzeciwia się przepisom krajowym, na podstawie których zamawiający ma prawo, a nawet obowiązek wykluczyć wykonawcę, który złożył ofertę w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w przypadku gdy w odniesieniu do któregoś z podwykonawców wymienionych w ofercie tego wykonawcy zostanie stwierdzona podstawa wykluczenia przewidziana w tym

przepisie. Zarazem, w ocenie Trybunału Sprawiedliwości, przepis art. 57 ust. 4 lit. a w związku z art. 57 ust. 6 dyrektywy 2014/24/UE oraz zasada proporcjonalności sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu przewidującemu automatyczny charakter takiego wykluczenia.

2. Postanowienie z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawach połączonych od C-89/19 do C-91/19 Rieco SpA przeciwko Comune di Lanciano i in., ECLI:EU:C:2020:87

Przedmiotem orzeczenia w połączonych sprawach od C-89/19 do C-91/19 Rieco SpA była dopuszczalność ograniczania możliwości bezpośredniego udzielania zamówień w ramach transakcji wewnętrznych typu in-house.

Odpowiadając na pytania włoskiego Consiglio di Stato, Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że przepis art. 12 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu krajowemu, które uzależnia zawarcie transakcji wewnętrznej, określanej również mianem „umowy in house”, od braku możliwości udzielenia zamówienia publicznego w konkurencyjnym postępowaniu, a w każdym razie od wykazania przez zamawiającego korzyści dla danej społeczności szczególnie wiążących się z posłużeniem się transakcją wewnętrzną.

W tym samym orzeczeniu Trybunał Sprawiedliwości uznał, że przepis art. 12 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE nie sprzeciwia się przepisom krajowym, które uniemożliwiają zamawiającemu nabycie udziałów w kapitale podmiotu, którego akcjonariuszami są inni zamawiający, jeżeli udziały te nie są w stanie zagwarantować kontroli lub uprawnienia do blokowania oraz jeżeli ten zamawiający zamierza następnie uzyskać pozycję wspólnej kontroli, a w konsekwencji możliwość bezpośredniego udzielania zamówień na rzecz podmiotu, którego kapitał jest w posiadaniu kilku zamawiających.

3. Postanowienie z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie C-11/19 Azienda ULSS n. 6 Euganea przeciwko Pia Opera Croce Verde Padova, ECLI:EU:C:2020:88

Sprawa C-11/19 Azienda ULSS n. 6 Euganea dotyczyła udzielania zamówień na usługi transportu sanitarnego pacjentów w ramach horyzontalnej współpracy publiczno-publicznej.

W orzeczeniu w tej sprawie, odpowiadając po raz kolejny na pytania włoskiego Consiglio di Stato, Trybunał Sprawiedliwości uznał, że przepisy art. 10 lit. h i art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE nie stoją na przeszkodzie uregulowaniu regionalnemu, które uzależnia możliwość udzielenia zamówienia publicznego od okoliczności, że partnerstwo między podmiotami sektora publicznego nie umożliwi zapewnienia usług zwykłego transportu sanitarnego, o ile wybór konkretnego sposobu świadczenia usług, dokonany na etapie poprzedzającym udzielenie zamówienia publicznego, jest zgodny z zasadami równego traktowania, niedyskryminacji, wzajemnego uznawania, proporcjonalności i przejrzystości. Jednocześnie zdaniem Trybunału Sprawiedliwości przepisy art. 10 lit. h i art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE nie stoją na przeszkodzie uregulowaniu regionalnemu, które nakłada na zamawiającego obowiązek uzasadnienia wyboru udzielenia zamówienia na świadczenie usług zwykłego transportu sanitarnego w konkurencyjnym postępowaniu, a nie w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia poprzez zawarcie umowy z innym zamawiającym.

4. Wyrok z dnia 19 marca 2020 r. w sprawie C-45/19 Compañía de Tranvías de La Coruña SA przeciwko Ayuntamiento de A Coruña, ECLI:EU:C:2020:224

Przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie C-45/19 Compañía de Tranvías de La Coruña były przepisy przejściowe rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 1370/2007”.

W orzeczeniu w tej sprawie, odpowiadając na pytanie hiszpańskiego sądu administracyjnego, Trybunał stwierdził, że przepis art. 8 ust. 3 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia 1370/2007 należy interpretować w ten sposób, że maksymalny okres 30 lat przewidziany w tym przepisie w odniesieniu do umów, o których mowa w art. 8 ust. 3 akapit pierwszy lit. b tego rozporządzenia, tj. umów o świadczenie usług publicznych udzielonych zgodnie z prawem wspólnotowym i prawem krajowym przed dniem 26 lipca 2000 r. na podstawie procedury innej niż procedura przetargowa zapewniająca uczciwą konkurencję, rozpoczął swój bieg w dniu wejścia w życie rozporządzenia 1370/2007, tj. z dniem 3 grudnia 2009 r.

5. Wyrok z dnia 26 marca 2020 r. w sprawach połączonych C-496/18 i C-497/18 Hungeod Közlekedésfejlesztési, Földmérési, Út- és Vasúttervezési Kft. i in. przeciwko Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság, ECLI:EU:C:2020:240

W połączonych sprawach C-496/18 i C-497/18 przedmiotem odesłań prejudycjalnych była ocena dopuszczalności nałożenia w 2017 r. przez węgierski urząd ds. zamówień publicznych, wyposażony w nowe kompetencje na mocy ustawy z 2015 r., na zamawiających kary grzywny w związku z niedozwolonymi zmianami umów w sprawie zamówienia publicznego, do jakich miało dojść w 2009 r. Sąd odsyłający powziął wątpliwość co do zgodności takiej praktyki z zasadami pewności prawa i niedziałania prawa wstecz, jak również z przepisami dyrektywy 89/665/EWG w brzmieniu nadanym dyrektywą 2007/66/WE oraz z przepisami dyrektywy 2014/24/UE.

Odpowiadając na pytania budapeszteńskiego sądu, w orzeczeniu w tej sprawie Trybunał uznał, że motywy 25 i 27 dyrektywy 2007/66/WE, przepisy art. 1 ust. 1 i 3 dyrektywy 89/665/EWG, art. 1 ust. 1 i 3 dyrektywy 92/13/EWG, art. 83 ust. 1 i 2 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 1 i 2 dyrektywy 2014/25/UE należy interpretować w ten sposób, że nie nakazują one państwowemu członkowskemu przyjęcia uregulowań, na mocy których organ monitorujący może, z uwagi na ochronę interesów finansowych Unii Europejskiej, zwanej dalej „UE”, wszcząć z urzędu postępowanie kontrolne naruszeń przepisów w dziedzinie zamówień publicznych, ani im tego nie zakazują. Jednakże, jeżeli taka procedura kontrolna zostanie przewidziana, jest ona objęta zakresem stosowania prawa unijnego, o ile zamówienia publiczne będące przedmiotem tego odwołania objęte są zakresem przedmiotowym stosowania dyrektyw w dziedzinie zamówień publicznych, i musi zatem być zgodna z prawem unijnym, w tym z jego ogólnymi zasadami, do których należy ogólna zasada pewności prawa. W tym wyroku Trybunał stwierdził również, że ogólna zasada pewności prawa sprzeciwia się temu, aby w ramach postępowania kontrolnego wszczętego z urzędu przez krajowy organ monitorujący z uwagi na ochronę interesów finansowych UE nowe uregulowania krajowe przewidywały wszczęcie postępowania kontrolnego w zakresie zgodności z prawem zmian w umowach w sprawie zamówień publicznych w przewidzianym w nich terminie zawitym, nawet jeżeli upłynął termin zawity przewidziany w poprzednich uregulowaniach, obowiązujących w dniu wprowadzenia tych zmian.

6. Wyrok z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie C-263/19 T-Systems Magyarország Zrt. i BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt. przeciwko Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság, ECLI:EU:C:2020:373

W sprawie C-263/19 T-Systems Magyarország Trybunał rozstrzygnął o dopuszczalności nałożenia kary grzywny za niezgodną z prawem zmianę umowy w sprawie zamówienia publicznego nie tylko na zamawiającego, lecz również na wykonawcę.

Trybunał, w odpowiedzi na pytania węgierskiego sądu odsyłającego, w wyroku w tej sprawie orzekł, że przepisy art. 2e ust. 2 dyrektywy 89/665/EWG, art. 2e ust. 2 dyrektywy 92/13/EWG, motywy 19–21 dyrektywy 2007/66/WE, a także motywy 12, 113, 115 i 117, art. 1 ust. 2 i art. 89 dyrektywy 2014/25/UE nie stoją na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, które w ramach postępowania odwoławczego wszczętego z urzędu przez organ nadzorczy pozwala przypisać naruszenie i wymierzyć grzywnę nie tylko zamawiającemu, lecz również wykonawcy zamówienia, w przypadku gdy przy zmianie umowy w sprawie zamówienia w

trakcie realizacji zamówienia pominięto w sposób niezgodny z prawem zasady udzielania zamówień publicznych. Jednakże, jeżeli przepisy krajowe przewidują taką możliwość, procedura odwoławcza musi być zgodna z prawem UE, w tym z jego zasadami ogólnymi, jeżeli dane zamówienie publiczne samo wchodzi w zakres przedmiotowy stosowania dyrektyw w dziedzinie zamówień publicznych, czy to ab initio, czy też w następstwie jego niezgodnej z prawem zmiany.

W tym samym orzeczeniu Trybunał wskazał, że wysokość grzywny za niezgodną z prawem zmianę umowy w sprawie zamówienia publicznego zawartej między zamawiającym a wykonawcą należy ustalać z uwzględnieniem indywidualnego zachowania każdej ze stron.

7. Wyrok z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie C-796/18 Informatikgesellschaft für Software-Entwicklung (ISE) mbH przeciwko Stadt Köln, ECLI:EU:C:2020:395

Przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie C-796/18 Informatikgesellschaft były warunki, na jakich horyzontalna współpraca publiczno-publiczna podlega wyłączeniu spod reżimu udzielania zamówień publicznych.

Odpowiadając na pytania niemieckiego wyższego sądu krajowego w Düsseldorfie, Trybunał w pierwszej kolejności stwierdził, że umowa, na mocy której zamawiający udostępni nieodpłatnie oprogramowanie innemu zamawiającemu, związana z umową o współpracy, zgodnie z którą każda z jej stron jest zobowiązana do nieodpłatnego udostępnienia drugiej stronie wszelkich rozszerzeń tego oprogramowania, jakie może opracować w przyszłości, stanowi „zamówienie publiczne” w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 5 dyrektywy 2014/24/UE, jeżeli zarówno z warunków tych umów, jak i z mających zastosowanie przepisów krajowych wynika, że co do zasady oprogramowanie to będzie przystosowywane.

Następnie Trybunał uznał, że przepis art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE należy interpretować w ten sposób, że współpracę między zamawiającymi można wyłączyć z zakresu stosowania przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych przewidzianych w tej dyrektywie, jeżeli współpraca ta dotyczy działań pomocniczych względem usług publicznych, które muszą świadczyć wszyscy uczestnicy współpracy, choćby indywidualnie, pod warunkiem że te działania pomocnicze służą faktycznemu świadczeniu tych usług publicznych.

Ponadto w tym orzeczeniu Trybunał podkreślił, że przepis art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE w związku z motywem 33 akapit drugi i art. 18 ust. 1 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że współpraca między zamawiającymi nie może skutkować, zgodnie z zasadą równego traktowania, postawieniem jednego przedsiębiorstwa prywatnego na uprzywilejowanej pozycji w stosunku do jego konkurentów.

8. Wyrok z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie C-429/19 Remondis GmbH przeciwko Abfallzweckverband Rhein-Mosel-Eifel, ECLI:EU:C:2020:436

W sprawie C-429/19 Remondis Trybunał również zajmował się warunkami, na jakich horyzontalna współpraca publiczno-publiczna podlega wyłączeniu spod obowiązku stosowania przepisów w dziedzinie zamówień publicznych, poświęcając szczególną uwagę wykładni samego pojęcia „współpracy”.

W orzeczeniu w tej sprawie, odpowiadając na pytania niemieckiego wyższego sądu krajowego w Koblenz, Trybunał orzekł, że przepis art. 12 ust. 4 lit. a dyrektywy 2014/24/UE należy interpretować w ten sposób, że nie można uznać, iż ma miejsce współpraca między zamawiającymi, w sytuacji gdy zamawiający wyłącznie odpowiedzialny na podstawie prawa krajowego za wykonanie zadania realizowanego w interesie publicznym na swoim obszarze nie wykonuje sam w całości tego zadania, do którego wykonania niezbędny jest szereg działań, ale zleca za wynagrodzeniem wykonanie jednego z niezbędnych działań innemu, niezależnemu od siebie zamawiającemu, który na swoim obszarze jest również odpowiedzialny za wykonanie tego zadania realizowanego w interesie publicznym.

9. Wyrok z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie C-3/19 Asmel società consortile a r.l. przeciwko Autorità Nazionale Anticorruzione (ANAC), ECLI:EU:C:2020:423

Sprawa C-3/19 Asmel dotyczyła ograniczenia jednostkom samorządu terytorialnego możliwości korzystania z usług centralnych jednostek zakupujących.

W wyroku w tej sprawie, odpowiadając na pytania włoskiego Consiglio di Stato, Trybunał orzekł, że przepisy art. 1 ust. 10 i art. 11 dyrektywy 2004/18/WE nie stoją na przeszkodzie obowiązywaniu przepisu prawa krajowego, który ogranicza autonomię organizacyjną małych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie korzystania z centralnej jednostki zakupującej do tylko dwóch, czysto publicznych modeli organizacyjnych, bez udziału osób lub przedsiębiorstw prywatnych. W ocenie Trybunału przepisy art. 1 ust. 10 i art. 11 dyrektywy 2004/18/WE nie stoją również na przeszkodzie obowiązywaniu przepisu prawa krajowego, który ogranicza zakres działalności centralnych jednostek zakupujących utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego do ich obszaru.

10. Wyrok z dnia 11 czerwca 2020 r. w sprawie C-219/19 Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura przeciwko Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti i Autorità nazionale anticorruzione (ANAC), ECLI:EU:C:2020:470

Przedmiotem rozważań Trybunału w sprawie C-219/19 Parsec Fondazione był udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia podmiotów o celach niezarobkowych.

W odpowiedzi na pytanie włoskiego regionalnego sądu administracyjnego dla Lacjum, Trybunał uznał, że przepisy art. 19 ust. 1 i art. 80 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE w świetle motywu 14 tej dyrektywy sprzeciwiają się przepisom krajowym, które wykluczają możliwość udziału podmiotów o celu niezarobkowym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi inżynierskie i architektoniczne, podczas gdy podmioty te są uprawnione na gruncie prawa krajowego do oferowania usług objętych tym zamówieniem.

11. Wyrok z dnia 11 czerwca 2020 r. w sprawie C-472/19 Vert Marine SAS przeciwko Premier ministre i Ministre de l'Économie et des Finances, ECLI:EU:C:2020:468

W sprawie C-472/19 Vert Marine Trybunał zajmował się możliwością podjęcia działań naprawczych przez podlegającego wykluczeniu z udziału w postępowaniu wykonawcę, który ubiega się o udzielenie koncesji.

Odpowiadając na pytania francuskiej Conseil d'État, Trybunał stwierdził, że przepis art. 38 ust. 9 dyrektywy 2014/23/UE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie obowiązywaniu przepisów krajowych, które nie przyznają wykonawcy skazanemu prawomocnym wyrokiem za jedno z przestępstw, o których mowa w art. 38 ust. 4 tej dyrektywy, i z tego powodu objętego z mocy prawa zakazem udziału w postępowaniach o udzielenie koncesji, możliwości przedstawienia dowodów, że podjął środki zaradcze umożliwiające wykazanie swojej rzetelności.

W tym samym orzeczeniu Trybunał uznał, że przepis art. 38 ust. 9 i 10 dyrektywy 2014/23/UE należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by badanie właściwego charakteru środków zaradczych podjętych przez wykonawcę powierzono organom sądowym, pod warunkiem że ustanowiony w tym celu krajowy mechanizm spełnia wszystkie wymogi określone w art. 38 ust. 9 tej dyrektywy i że mające zastosowanie postępowanie jest zgodne z terminami obowiązującymi w postępowaniu o udzielenie koncesji. Ponadto w ocenie Trybunału przepis art. 38 ust. 9 dyrektywy 2014/23/UE nie stoi na przeszkodzie obowiązywaniu przepisów krajowych, które umożliwiają organom sądowym zwolnienie danej osoby z obowiązującego z mocy prawa zakazu udziału w postępowaniach o udzielenie koncesji w następstwie wyroku karnego skazującego, uchylecia takiego zakazu lub usunięcia wzmianki o skazaniu z rejestru karnego, pod warunkiem że takie procedury sądowe faktycznie spełniają określone wymagania oraz cel tego mechanizmu, a w szczególności umożliwiają, w przypadku gdy wykonawca pragnie wziąć udział w postępowaniu o udzielenie koncesji, zniesienie w porę ciężącego na nim zakazu, wyłącznie w świetle właściwego charakteru środków zaradczych, na których podjęcie powołuje się ten wykonawca, ocenianych

przez właściwy organ sądowy zgodnie z wymaganiami przewidzianymi w tym przepisie, czego weryfikacja należy do sądu odsyłającego.

12. Wyrok z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie C-328/19 Porin Kaupunki e.a., ECLI:EU:C:2020:483

W sprawie C-328/19 Porin Kaupunki Trybunał, na wniosek fińskiego sądu, zajmował się ponownie horyzontalną współpracą publiczno-publiczną i warunkami, na jakich podlega ona wyłączeniu spod obowiązku stosowania przepisów w dziedzinie zamówień publicznych.

W wyroku w tej sprawie, orzekając na gruncie przepisów dyrektywy 2004/18/WE, Trybunał uznał, że porozumienie, na mocy którego gminy będące jego stronami przekazują jednej spośród siebie zadanie organizacji usług na rzecz tych gmin, jest wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy ze względu na to, że stanowi przekazanie kompetencji w rozumieniu art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z wykładnią zawartą w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie C-51/15 Remondis GmbH & Co. KG Region Nord przeciwko Region Hannover, ECLI:EU:C:2016:985.

Zarazem zdaniem Trybunału porozumienie o współpracy, na mocy którego gminy będące jego stronami przekazują jednej z nich zadanie organizacji usług na ich rzecz, pozwala uznać tę gminę, przy udzielaniu zamówień po tym przekazaniu, za zamawiającego, i upoważnia ją do zlecenia podmiotowi in-house, bez przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego, usług zaspokajających nie tylko jej własne potrzeby, lecz również potrzeby pozostałych gmin będących stronami tego porozumienia, podczas gdy bez tego przekazania kompetencji wspomniane gminy musiałyby same zaspokoić własne zapotrzebowanie.

13. Postanowienie z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie C-618/19 Ge.Fi.L. – Gestione Fiscalità Locale SpA przeciwko Regione Campania, ECLI:EU:C:2020:508

Sprawa C-618/19 Ge.Fi.L. również dotyczyła warunków, na jakich horyzontalna współpraca publiczno-publiczna podlega wyłączeniu spod reżimu udzielania zamówień publicznych.

W odpowiedzi na pytanie włoskiego Consiglio di Stato w postanowieniu w tej sprawie Trybunał orzekł, że przepis art. 12 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE stoi na przeszkodzie obowiązywaniu przepisu krajowego, który umożliwia bezpośrednio, niepoprzedzone konkurencyjnym postępowaniem, udzielenie instytucji publicznej o charakterze niegospodarczym, której zadaniem jest administrowanie publicznym rejestrem pojazdów, zamówienia na usługi w zakresie zarządzania podatkiem od pojazdów samochodowych.

14. Wyrok z dnia 10 września 2020 r. w sprawie C-367/19 Tax-Fin-Lex d.o.o. przeciwko Ministrstvo za notranje zadeve, ECLI:EU:C:2020:685

W sprawie C-367/19 Tax-Fin-Lex Trybunał, na wniosek słoweńskiego organu właściwego w sprawach odwołań w zakresie zamówień publicznych, zajmował się zagadnieniem odpłatności jako elementu definicji umowy w sprawie zamówienia publicznego.

W wyroku w tej sprawie Trybunał doszedł do wniosku, że zaproponowanie w ofercie przez wykonawcę ceny na poziomie 0 EUR nie stanowi przeszkody w uznaniu umowy za odpłatną. W konsekwencji Trybunał uznał, że przepis art. 2 ust. 1 pkt 5 dyrektywy 2014/24/UE, zawierający definicję zamówienia publicznego, nie stanowi podstawy prawnej odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyłącznie ze względu na to, że zaproponowana w ofercie cena wynosi 0 EUR. Odrzucenie takiej oferty byłoby bowiem możliwe jedynie w przypadku, gdyby wyjaśnienia wykonawcy dotyczące rażąco niskiej ceny okazały się nieprzekonujące.

15. Wyrok z dnia 28 października 2020 r. w sprawie C-521/18 Pegaso Srl Servizi Fiduciari i in. przeciwko Poste Tutela SpA, ECLI:EU:C:2020:867

Rozstrzygnięcie Trybunału w sprawie C-521/18 Pegaso Srl dotyczyło zakwalifikowania działalności obejmującej świadczenie usług dozoru, recepcji i kontroli dostępu w lokalach dostawców usług pocztowych jako działalności związanej z prowadzeniem działalności w sektorze usług pocztowych.

W odpowiedzi na pytania włoskiego regionalnego sądu administracyjnego dla Lacjum w wyroku w tej sprawie Trybunał uznał, że przepis art. 13 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE znajduje zastosowanie do działalności obejmującej świadczenie usług dozoru, recepcji i kontroli dostępu w lokalach dostawców usług pocztowych, w sytuacji gdy działalność ta ma związek z działalnością należącą do sektora pocztowego w tym znaczeniu, że służy ona rzeczywiście wykonywaniu działalności w zakresie usług pocztowych poprzez umożliwienie jej realizacji we właściwy sposób w normalnych warunkach jej prowadzenia.

16. Postanowienie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie C-835/19 Autostrada Torino Ivrea Valle D'Aosta – Ativa S.p.A. przeciwko Presidenza del Consiglio dei Ministri i in., ECLI:EU:C:2020:970

Sprawa C-835/19 Autostrada Torino Ivrea dotyczyła możliwości ograniczenia stosowania znanej niektórym systemom prawnym procedury realizacji inwestycji publicznych w oparciu o tzw. unsolicited proposals. Taka procedura jest przewidziana, tytułem przykładu, we włoskim kodeksie zamówień publicznych czy w albańskich regulacjach dotyczących partnerstwa publiczno-prywatnego i koncesji, ale nie jest znana polskiemu prawu zamówień publicznych. W postanowieniu w tej sprawie, odpowiadając na pytania włoskiego Consiglio di Stato, Trybunał uznał, że przepis art. 2 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2014/23/UE w związku z art. 30 oraz motywami 5 i 68 tej dyrektywy nie stoi na przeszkodzie obowiązywaniu przepisu krajowego zakazującego zamawiającym udzielania koncesji autostradowych, które wygasły lub wkrótce wygasną, w drodze procedury finansowania typu „project finance”, określonej w art. 183 włoskiego kodeksu zamówień publicznych.

I.6. Umowy międzynarodowe określające zasady dostępu do zamówień publicznych

Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE, jest zobowiązana do udostępnienia krajowych zamówień publicznych, na zasadach i w zakresie określonym w zawartych przez UE umowach międzynarodowych, wykonawcom, towarom i usługom z określonych państw trzecich. Na mocy tych samych umów i w określonym w nich zakresie wykonawcy, towary i usługi z Polski mają zagwarantowane prawo do ubiegania się o zagraniczne zamówienia publiczne.

1. Porozumienie ws. Zamówień Rządowych (Porozumienie GPA)

Plurilateralne Porozumienie WTO ws. Zamówień Rządowych (GPA) jest najważniejszym z międzynarodowych porozumień w dziedzinie zamówień publicznych z uwagi na liczbę uczestniczących państw i zakres udostępnionych zamówień. Zrewidowane GPA weszło w życie 6 kwietnia 2014 r. i w 2020 r. obowiązywało 19 uczestników, obejmujących 47 członków, w tym UE z jej 27 państwami oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (ZK), (na mocy postanowień Umowy o Wyjściu Zjednoczonego Królestwa z UE, Zjednoczone Królestwo uczestniczyło w GPA w ramach zobowiązań UE). Do końca 2020 r. Szwajcaria z pozostałymi stronami GPA związana była wcześniejszą wersją Porozumienia GPA z 1994 r. i dopiero w 2020 r. złożyła w Sekretariacie WTO instrument przystąpienia do zrewidowanego GPA ze skutkiem od 1 stycznia 2021 r. Również Zjednoczone Królestwo złożyło instrument przystąpienia do GPA na prawach odrębnej strony, ze skutkiem od 1 stycznia 2021 r. Poza UE, Zjednoczonym Królestwem oraz Szwajcarią stronami GPA w 2020 r. były: Armenia,

Australia, Czarnogóra, Holandia w odniesieniu do Aruby, Hong-Kong, Islandia, Izrael, Japonia, Kanada, Korea, Lichtenstein, Mołdawia, Norwegia, Nowa Zelandia, Singapur, Tajwan, Ukraina i USA.

W 2020 r. 36 państw i 4 organizacje międzyrządowe (tj. Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), Międzynarodowe Centrum Handlu (ITC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD)) miały status obserwatora przy GPA. Spośród nich 11 państw negocjowało warunki przystąpienia do GPA, tj.: Albania, Chiny, Gruzja, Jordania, Kazachstan, Kirgistan, Oman, Północna Macedonia, Federacja Rosyjska, Tadżykistan, a także Brazylia, która w maju 2020 r. rozpoczęła proces akcesji do GPA. Zobowiązania do podjęcia negocjacji ws. przystąpienia do GPA mają ponadto: Afganistan, Mongolia, Arabia Saudyjska i Seszele. W 2020 r. status obserwatora przy GPA uzyskały: Wybrzeże Kości Słoniowej oraz Zjednoczone Królestwo. Informacja o zakresie zamówień udostępnionych w ramach GPA znajduje się na serwisie internetowym WTO: <https://e-gpa.wto.org/>.

2. Pozostałe umowy międzynarodowe Unii Europejskiej określające zasady i zakres udostępniania zamówień publicznych

W 2020 r. doszło do następujących zmian w obszarze zobowiązań międzynarodowych UE dotyczących dostępu do zamówień publicznych:

- **Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej** wystąpiło z UE z dniem 1 lutego 2020 r., na podstawie Umowy z dnia 24 stycznia 2020 r. o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z UE, jednakże na mocy tej Umowy, do dnia 31 grudnia 2020 r., w obszarze zobowiązań dotyczących dostępu do zamówień publicznych było traktowane na dotychczasowych zasadach, jak państwo członkowskie UE.
- 24 grudnia 2020 r. UE i Wielka Brytania osiągnęły porozumienie w sprawie pakietu umów składających się na ich przyszłe relacje. Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym UE w dniu 31 grudnia 2020 r. Umowa o Handlu i Współpracy między UE a **Zjednoczonym Królestwem** reguluje m.in. kwestie wzajemnego dostępu do rynków zamówień publicznych jej stron od 1 stycznia 2021 r., zgodnie z przyjętym mechanizmem jej tymczasowego stosowania.
- Umowa o wolnym handlu między UE a Socjalistyczną Republiką **Wietnamu**, podpisana w Hanoi w dniu 30 czerwca 2019 r., weszła w życie w dniu 1 sierpnia 2020 r.
- W kwietniu 2020 r. doszło do porozumienia w obszarze zamówień publicznych w ramach wynegocjowanej umowy o wolnym handlu między UE a **Meksykiem**. Pomimo osiągniętego porozumienia co do zasad przyszłej umowy handlowej z Meksykiem, podobnie jak w przypadku umowy handlowej z państwami **Mercosur**, w 2020 r. nie doszło do podpisania tych umów.

Przepisy zawieranych przez UE umów handlowych z państwami trzecimi co do zasady wzorują się co do struktury i zobowiązań na GPA. W przypadku państw które również są stronami GPA, jak np. Zjednoczone Królestwo przepisy rozdziałów nowych umów dotyczących zamówień publicznych rozszerzają wzajemne zobowiązania stron wynikające z GPA na dodatkowe kategorie zamówień oraz zawierają dodatkowe zobowiązania proceduralne mające gwarantować i ułatwiać wzajemny dostęp do zamówień.

II. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

II.1. Charakterystyka rynku zamówień publicznych

II.1.1. Wielkość rynku

Wartość zamówień udzielonych w 2020 r. w oparciu o przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych wyniosła ok. 183,5 mld zł (w 2019 r. – 198,9 mld zł; w 2018 r. – 202,1 mld zł a w 2017 r. – 163,2 mld zł)³. Wartość tę ustalono w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach o zamówieniach udzielonych w 2020 r. przekazanych przez zamawiających Prezesowi UZP.

Wartości polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2010–2020 przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 2 do niniejszego Sprawozdania.

Oszacowana wartość rynku zamówień publicznych stanowiła ok. 7,90% (w 2019 r. 8,75%) produktu krajowego brutto (PKB) z 2020 r.⁴.

W postępowaniach o wartości od najniższego progu ustawowego, tj. 30 000 euro do progów unijnych, wykazana przez zamawiających w rocznych sprawozdaniach kwota zamówień publicznych wyniosła ok. 43,7 mld zł (w 2019 r. – 49,9 mld zł; w 2018 r. – 55,8 mld zł; w 2017 r. – 45,3 mld zł).

Natomiast w przedziale wartości powyżej progów unijnych zakontraktowane kwoty w sumie wyniosły ok. 136,4 mld zł (w 2019 r. – 144,5 mld zł; 2018 r. – 142,5 mld zł; w 2017 r. – 114,7 mld zł).

Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi w 2020 r. zostały oszacowane na poziomie ok. 3,4 mld zł. Dla porównania w 2019 r. zamówień takich udzielono na kwotę ok. 4,5 mld zł; w 2018 r. – ok. 3,8 mld zł; w 2017 r. – ok. 3,2 mld zł natomiast w drugim półroczu 2016 r., w którym zaczęły obowiązywać przepisy dotyczące udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi, zamówień takich udzielono na kwotę ok. 0,703 mld zł.

Uwzględniając dane ze sprawozdań za 2020 r. ustalono również wartość zamówień udzielanych na podstawie niektórych wyłączeń obowiązku stosowania przepisów określonych w art. 4, art. 4b, art. 4d oraz art. 136–138 ustawy Pzp. Wyniosła ona ok. 97,5 mld zł (w 2019 r. – 90,9 mld zł; w 2018 r. – 105,1 mld zł; w 2017 r. – 71,4 mld zł), z tego 34,8 mld zł (w 2019 r. – 35,3 mld zł; w 2018 r. – 36,6 mld zł; w 2017 r. – 37,1 mld zł) to zamówienia, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości tzw. progu bagatelności (30 000 euro).

³ Wskazane wartości zamówień publicznych obejmują wartości zamówień:

- klasycznych o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp,
- w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa na roboty budowlane o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp, i mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp,
- klasycznych, sektorowych i w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o wartości równej lub przekraczającej kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp,
- na usługi społeczne i inne szczególne usługi, o wartości mniejszej, równej lub przekraczającej kwoty określone w art. 138g ust. 1 ustawy Pzp.

Natomiast nie obejmują wartości zamówień udzielanych na podstawie wyłączeń określonych w przepisach ustawy Pzp w art. 4, art. 4b, art. 4d, art. 131b, art. 133 ust. 1, art. 136, art. 137, art. 138 oraz art. 138a ustawy Pzp.

Wartości zamówień publicznych podawane są w kwotach bez podatku od towarów i usług.

⁴ Według szacunków GUS produkt krajowy brutto (PKB) w 2020 r. kształtował się na poziomie 2 323,859 mld zł (Biuletyn Statystyczny Nr 4/2021).

Liczbę i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów Pzp określonych w art. 4, art. 4b, art. 4d oraz art. 136-138 przedstawia załącznik nr 3 do niniejszego Sprawozdania.

Dane, którymi dysponuje Urząd Zamówień Publicznych, zwany dalej „UZP” lub „Urząd”, dotyczące zamówień udzielanych w procedurach określonych ustawą Pzp, jak i na podstawie wyłączeń z obowiązku stosowania ustawy Pzp, wskazują, że przybliżona wartość rynku zamówień publicznych w 2020 r. wyniosła łącznie ok. 281,0 mld zł, podczas gdy w 2019 r. było to ok. 289,8 mld zł.

II.1.2. Zamawiający

Obowiązek stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych obejmuje jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

W oparciu o liczbę przekazanych Prezesowi UZP sprawozdań rocznych dotyczących zamówień udzielonych w 2020 r. oszacowano liczbę zamawiających na poziomie 32 958 (w 2019 r. – 32 101; w 2018 r. – 33 049, a w 2017 r. – 33 690). Z tego 12 736 zamawiających wskazało, że udzielało zamówień na podstawie procedur określonych w ustawie – Prawo zamówień publicznych (w 2019 r. – 12 776; w 2018 r. – 12 954; w 2017 r. – 12 537). Pozostała część zamawiających, tj. 20 222 udzielała zamówień tylko na podstawie wyłączeń ustawowych bądź korzystając z przepisów dotyczących udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególnie usługi (w 2019 r. – 19 325).

Największą grupę zamawiających stanowiły instytucje samorządowe: administracja samorządowa (27,80% zamawiających; w 2019 r. – 30,74%) oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej (24,00%; w 2019 r. – 19,11%). Instytucje określające się jako inne niż jednostka sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej osiągnęły poziom 11,01% (w 2019 r. – 10,67%). Około 5,25% (w 2019 r. – 5,02%) zamawiających to podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp (podmioty prawa publicznego); 2,57% (w 2019 r. – 2,63%) – administracja rządowa terenowa, a 1,80% (w 2019 r. – 1,72%) – zamawiający udzielający zamówień sektorowych. Na kolejnych pozycjach znaleźli się zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp – ok. 0,65% (w 2019 r. – 0,69%); administracja rządowa centralna - 0,58% (w 2019 r. – 0,54%); związki podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, lub podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp - 0,33% (w 2019 r. – 0,27%). Pozostałe 26,01% (w 2019 r. – 28,61%) zamawiających określiło się jako podmioty inne.

II.1.3. Struktura rynku

Podobnie jak w latach poprzedzających 2020 r. najwięcej środków na zamówienia publiczne przeznaczono na roboty budowlane. Wydatki w tym sektorze nieco wzrosły i stanowiły 43% ogółu. Dla porównania, w 2019 r. kwota przeznaczona na ten rodzaj zamówień stanowiła 36% ogólnej wartości zamówień, w 2018 r. – 46%, a w 2017 r. – 44%.

We wskazanym okresie wartość zamówień na dostawy wyniosła 31% (w 2019 r. 31%, 2018 r. – 30%, 2017 r. – 31%), natomiast na usługi – 26% (w 2019 r. - 33%, 2018 r. – 24%; 2017 r. – 25%).

Oceniając liczbę udzielonych zamówień można zauważyć, że od kilku lat dominują zamówienia na dostawy. W 2020 r. było to 43% postępowań. Usługi zamówiono w 32% postępowań, a roboty budowlane w 25% postępowań.

W latach ubiegłych struktura udzielonych zamówień ze względu na ich liczbę kształtowała się następująco:

- roboty budowlane: w 2019 r. – 28%; w 2018 r. – 30%; w 2017 r. – 29%,
- dostawy: w 2019 r. – 42%; w 2018 r. – 41%; w 2017 r. – 42%,
- usługi: w 2019 r. – 30%; w 2018 r. – 29%; w 2017 r. – 29%.

Strukturę postępowań w podziale na rodzaj zamówienia przedstawiają wykresy stanowiące załącznik nr 4 do niniejszego Sprawozdania.

Podmiotami najczęściej zlecającymi roboty budowlane w 2020 r. były instytucje samorządowe: administracja samorządowa – 43% zamówień udzielonych przez tę grupę zamawiających (w 2019 r. – 46%) i jednostki organizacyjne administracji samorządowej – 26% zamówień (w 2019 r. – 29%).

Dostawy najczęściej zamawiały podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp – 65% ogółu zamówień udzielonych przez tę grupę zamawiających (w 2019 r. – także 65%) oraz zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp (podmioty prawa publicznego) – 63% ogółu zamówień udzielonych przez tę grupę zamawiających (w 2019 r. – 64%).

Natomiast usługi zazwyczaj zlecali zamawiający udzielający zamówień sektorowych – 52% ogółu zamówień udzielonych przez tę grupę zamawiających (w 2019 r. – 54%) oraz centralna administracja rządowa – 50% zamówień tej grupy zamawiających (w 2019 r. – 51%).

Strukturę liczby zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 5 do niniejszego Sprawozdania.

II.1.4. Zamówienia sektorowe

Pomimo niewielkiej liczby zamówień udzielanych przez przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, ich wartość stanowi istotny udział w ogólnej wartości rynku zamówień publicznych. W 2020 r. ogólna wartość zamówień sektorowych wyniosła 47,080 mld zł (w 2019 r. – 56,012 mld zł; w 2018 r. – 45,957 mld zł; w 2017 r. – 33,668 mld zł), tj. ok. 26% wartości wszystkich zamówień udzielanych na podstawie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (w 2019 r. ok. 28%).

Zamawiający sektorowi stanowili 1,80% ogółu zamawiających składających roczne sprawozdania (593 sprawozdania). W oparciu o przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych, udzielili w ubiegłym roku 3 220 zamówień sektorowych (w 2019 r. – 3 179; 2018 – 3 017, a w 2017 r. – 2 462).

Największą wartość miało zamówienie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z Bełchatowa (4,731 mld zł) i dotyczyło budowy 2 bloków gazowo-parowych w PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra.

Sumarycznie największą kwotę zamówień sektorowych zakontraktowano w sektorze usług kolejowych – 15,211 mld zł. W sektorze elektroenergetycznym udzielono zamówień na kwotę 9,544 mld zł, a w sektorze miejskiego transportu kolejowego, tramwajowego, trolejbusowego lub autobusowego – 4,960 mld zł. Przedsiębiorstwa działające w branży poszukiwania i wydobywania węgla i innych paliw stałych udzieliły zamówień na 4,462 mld zł. Kolejnymi pod względem wartości udzielonych zamówień były sektory: produkcji, transportu oraz dystrybucji gazu i energii cieplnej – 3,400 mld zł; sektor wodny – 2,974 mld zł; działalności dotyczącej portów lotniczych – 0,901 mld zł; usług pocztowych – 0,867 mld zł; działalności

dotyczącej portów wodnych – 0,755 mld zł oraz wydobycia gazu i ropy naftowej – 0,703 mld. Pozostała kwota 3,303 mld zł dotyczyła zamówień, których rodzaj nie został określony.

W zamówieniach sektorowych 2020 r. usługi stanowiły 54% ogólnej liczby zamówień sektorowych (w 2019 r. – 56%; w 2018 r. – 52%, a w 2017 r. – 47%), dostawy - 31% zamówień (w 2019 r. – 32%; w 2018 r. – 35%, a w 2017 r. – 39%), a roboty budowlane 15% zamówień (w 2019 r. – 12%; w 2018 r. – 13%, a w 2017 r. – 14%).

Uwzględniając rodzaj zamówienia najwięcej środków przeznaczono na roboty budowlane – 51%. Na dostawy wydano 29% środków, na usługi pozostałe 20%. Dla porównania w latach ubiegłych poziom środków w udzielanych zamówieniach sektorowych wyglądał następująco: roboty budowlane w 2019 r. – 38% (2018 r. – 36%; 2017 r. – 37%), dostawy w 2019 r. – 29% (2018 r. – 38%; 2017 r. – 32%), a usługi w 2019 r. – 33% (2018 r. – 26%; 2017 r. – 31%).

Struktura trybów udzielania zamówień sektorowych zachowała tendencje z lat wcześniejszych. Dominował tryb przetargu nieograniczonego, tj. w 91,71% zamówień (w 2019 r. – 90%; w 2018 r. także 90%, a w 2017 r. – 88%). Tryb zamówienia z wolnej ręki wykorzystywano rzadziej tj. w 6,65% postępowań (w 2019 r. – 8%; w 2018 r. także 8%, a w 2017 r. – 9%), podobnie jak tryb negocjacji z ogłoszeniem – 0,62% przypadków (w 2019 r. – 1,26%; w 2018 r. – 0,50%, a w 2017 r. – 1%). Nieco wzrosło zainteresowanie przetargiem ograniczonym, z 0,38% w 2019 r. do 0,59% w 2020 r. (w 2018 r. – 0,63%; a w 2017 r. – 1%). Pozostałe 0,43% stanowiły dialog konkurencyjny i negocjacje bez ogłoszenia.

II.1.5. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

W 2020 r. w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielono 231 zamówień (w 2019 r. – 308; w 2018 r. – 276, a w 2017 r. – 273) na łączną kwotę 3,775 mld zł (w 2019 r. – 4,652 mld; w 2018 r. – 5,310 mld zł, a w 2017 r. – 6,225 mld zł).

Zamówienia te najczęściej dotyczyły usług – 39% liczby i 37% wartości (w 2019 r. odpowiednio – 44% i 57%). Dostawy stanowiły 38% liczby i 50% wartości ogółu zamówień obronnych (w 2019 r. odpowiednio – 38% i 38%). Natomiast na roboty budowlane przeznaczono 13% środków, organizując 23% postępowań (w 2018 r. odpowiednio – 5% i 18%).

W tym obszarze zamówień zwykle korzystano z trybu przetargu ograniczonego, tj. 72% postępowań (w 2019 r. – 62%; w 2018 r. – 60%, a w 2017 r. – 62%). Tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w 20% postępowań (w 2019 r. – 36%; w 2018 r. 36%, a w 2017 r. – 34%), natomiast negocjacje bez ogłoszenia w 5% przypadków (w latach wcześniejszych ok. 1%), a negocjacje z ogłoszeniem – w 3% przypadków (w 2019 r. – 1%; w 2018 r. – 3%, a w 2017 – 2%).

Uwzględniając wartość zamówień najwięcej środków wydatkowano stosując tryb przetargu ograniczonego – 51% ogólnej wartości zamówień (w 2019 r. – 42%; w 2018 r. także 42%, a w 2017 r. – 26%) oraz tryb zamówienia z wolnej ręki – 40% (w 2019 r. – 54%; w 2018 r. – 49%, a w roku 2017 – 64%). Z kolei w trybie negocjacji z ogłoszeniem wydatkowano 7% (w 2019 r. – 4%; w 2018 r. – 8%, a w 2017 r. – 6%), a w trybie negocjacji bez ogłoszenia 2% środków (w 2019 r. – poniżej 1%; w 2018 r. – 1%, a w 2017 r. – 4%).

II.1.6. Koncesje na roboty budowlane lub usługi

W okresie objętym analizą poziom wykorzystania koncesji na roboty budowlane lub usługi nie zmienił się znacząco. W BZP oraz w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano łącznie 34 ogłoszenia (w 2019 r. – 32; w 2018 r. – 47, a w 2017 r. – 71). Z tego:

- ogłoszeń o koncesji: 12 (11 w BZP i 1 w Dz. Urz. UE); w 2019 r. – 11; w 2018 r. – 17; w 2017 r. – 18,

- ogłoszeń o zmianie ogłoszenia: 4 (4 w BZP); w 2019 r. – 11; w 2018 r. – 9; w 2017 r. – 45,
- ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy koncesji: 4 (4 w Dz. Urz. UE); w 2019 r. – 3; w 2018 r. – 2; w 2017 r. – 2,
- ogłoszeń o zawarciu umowy koncesji: 11 (6 w BZP i 5 w Dz. Urz. UE); w 2019 r. – 7; w 2018 r. – 14; w 2017 r. – 4,
- ogłoszeń o zmianie umowy koncesji: 3 (3 w Dz. Urz. UE); w 2019 r. – 0; w 2018 r. – 5; w 2017 r. – 2.

Ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji dotyczyły:

1. Obsługa przewozów w transporcie zbiorowym na terenie gminy. Okres obowiązywania koncesji: do 31 grudnia 2022 r. Całkowita wartość koncesji 966 708,43 zł (bez VAT).
2. Usługi w zakresie tankowania i prowadzenia przez Koncesjonariusza stacji gazu ziemnego w technologii CNG o wydajności 300 Nm³/h każda, wyposażonych w 2 punkty tankowania. Okres trwania umowy koncesji: 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejnych 5 lat. Całkowita wartość koncesji: 16 134 515,55 zł (bez VAT).
3. Realizacja przedsięwzięcia dotyczącego zagospodarowania obszaru dawnej zajezdni tramwajowej. Okres obowiązywania koncesji: 74 miesiące. Całkowita końcowa wartość koncesji: 277 678 387,00 zł (bez VAT).
4. Realizacja przedsięwzięcia polegającego na zaprojektowaniu, wybudowaniu parkingów. Okres obowiązywania koncesji: 336 miesięcy. Całkowita końcowa wartość koncesji: 253 170 320,00 zł (bez VAT).
5. Realizacja przez koncesjonariusza usług polegających na zarządzaniu basenami, w zakresie obejmującym również przynależne tereny zewnętrzne wchodzące w skład nieruchomości. Okres obowiązywania koncesji: 20 miesięcy. Całkowita końcowa wartość koncesji: 17 810 006,50 zł (bez VAT).
6. Świadczenie usług polegających na utrzymaniu i zarządzaniu infrastrukturą sportowo-rekreacyjną. Okres obowiązywania koncesji: do 31 sierpnia 2020 r. Wartość umowy koncesji: 903 806,84 zł.
7. Usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz obsługa obiektów i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych. Okres obowiązywania koncesji: 36 miesięcy.
8. Świadczenie usługi polegającej na pozyskaniu, zagospodarowaniu i przetworzeniu w użyteczne formy energii elektrycznej, biogazu wytwarzanego na składowisku odpadów. Okres obowiązywania koncesji: 16 miesięcy. Szacunkowa wartość umowy koncesji: 2 696 455,27 zł (bez VAT).
9. Świadczenie usług polegających na utrzymaniu i zarządzaniu infrastrukturą sportowo-rekreacyjną. Okres obowiązywania koncesji: do 30 września 2021 r. Wartość umowy koncesji: 1 781 592,31 zł (bez VAT).
10. Rekultywacja gminnego składowiska odpadów. Okres obowiązywania koncesji: 36 miesięcy. Wartość umowy koncesji: 540 000,00 zł (bez VAT).
11. Uruchomienie i obsługa systemu karty mieszkańca i karty turysty. Okres obowiązywania koncesji: 120 miesięcy.

II.1.7. Zamówienia in-house

1. In-house udzielany na podstawie art. 4 pkt 13 ustawy Pzp

Zgodnie z art. 4 pkt 13 ustawy Pzp, do zamówień udzielanych instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji (tzw. mały in-house) w określonych w tym przepisie warunkach możliwe było odstępianie od obowiązku stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Z danych zawartych w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach w 2020 r. wynika, że w oparciu o wskazaną powyżej regulację udzielono 2 051 zamówień na kwotę ok. 177,648 mln zł. W 2019 r. zamówień takich udzielono 1 767 na kwotę ok. 203,583 mln zł; w 2018 r. – 2 370 na kwotę ok. 364,126 mln zł, a w 2017 r. – 2 266 na kwotę ok. 206,644 mln zł.

2. In-house udzielany na podstawie art. 67 ustawy Pzp

W art. 67 ust. 1 pkt 12–14 ustawy Pzp uregulowano udzielanie zamówień publicznych z wykorzystaniem formuły in-house przez podmioty z sektora finansów publicznych osobom prawnym, jeżeli podmioty te (zamawiający) sprawowały nad osobami prawnymi kontrolę, która odpowiada kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami.

Natomiast w art. 67 ust. 1 pkt 15 ustawy Pzp określono ramy prawne dla współpracy międzyinstytucjonalnej (inaczej współpracy niezinstytucjonalizowanej) pomiędzy równorzędnymi zamawiającymi, podejmowanej bez powoływania nowego podmiotu, w celu realizacji ich wspólnych zadań.

W przypadku zamówień udzielonych na podstawie powyższych przesłanek, w oparciu o dane zawarte w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych w BZP, ustalono, że w 2020 r. – podobnie jak w latach 2018-2019 – zamawiający najczęściej wykorzystywali przesłankę z art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp. Na jej podstawie udzielono 520 zamówień (w 2019 r. – 424; w 2018 r. – 400; w 2017 r. – 293); w tym 363 usługi, 150 robót budowlanych oraz 7 dostaw na łączną kwotę ok. 280,763 mln zł (w 2019 r. – ok. 204,125 mln zł; w 2018 r. – ok. 169,910 mln zł; w 2017 r. – ok. 233,650 mln zł). W przypadku tej przesłanki (pkt 12) największą kwotę przeznaczono na usługi – ok. 189,987 mln zł (w 2019 r. – ok. 140,921 mln zł; w 2018 r. – ok. 99,433 mln zł; w 2017 r. – ok. 165,170 mln zł) następnie na roboty budowlane – ok. 87,479 mln zł (w 2019 r. – ok. 61,723 mln zł; w 2018 r. – ok. 70,032 mln zł; w 2017 r. – ok. 68,360 mln zł) oraz na dostawy – ok. 3,297 mln zł (w 2019 r. – ok. 1,481 mln zł; w 2018 r. – ok. 0,445 mln zł; w 2017 r. – 0,120 mln zł).

W następnej kolejności przy udzielaniu zamówień publicznych typu in-house zamawiający wybierali uregulowanie zawarte w art. 67 ust. 1 pkt 14 ustawy Pzp. Takich zamówień było 17 (w 2019 r. i w 2018 r. również 17; w 2017 r. – 8) na kwotę ok. 5,086 mln zł (2019 – ok. 13,649 mln zł; 2018 r. – ok. 12,462 mln zł; 2017 r. – ok. 5,340 mln zł). Zamówienia na roboty budowlane miały miejsce w jednym przypadku (w 2019 – 4; w 2018 r. – 3) na kwotę ok. 0,605 mln zł (w 2019 r. – ok. 0,871 mln zł; w 2018 r. – ok. 0,555 mln zł), zlecono 16 usług (w 2019 r. – 13; w 2018 r. – 14; w 2017 r. – 8) na kwotę ok. 4,481 mln zł (w 2019 r. – ok. 12,778 mln zł; w 2018 r. – ok. 11,907 mln zł; w 2017 r. – ok. 5,340 mln zł).

Przesłankę z art. 67 ust. 1 pkt 13 wykorzystano w czterech zamówieniach (w 2019 r. i 2018 r. po 7; w 2017 r. – 1) na kwotę ok. 1,520 mln zł (w 2019 r. – ok. 3,138 mln zł; w 2018 r. – ok. 2,148 mln zł; w 2017 r. – ok. 0,269 mln zł). Z tego trzy dotyczyły usług (ok. 1,289 mln zł), a jedno dostaw (ok. 0,231 mln zł).

Natomiast w 2020 r. w BZP nie opublikowano ogłoszeń przywołujących art. 67 ust. 1 pkt 15 ustawy Pzp, w 2019 r. opublikowano siedem takich ogłoszeń. Wartość tego rodzaju zamówień w 2019 r. opiewała na kwotę ok. 0,449 mln zł (w 2018 r. – 2 ogłoszenia na kwotę ok. 1,722 mln zł; w 2017 r. – 1 ogłoszenie na kwotę 0,329 mln zł), a wszystkie postępowania dotyczyły usług.

Dane z ostatnich lat świadczą o udzieleniu największej liczby zamówień typu in-house na usługi – w 2020 r. w sumie 382 (71%); w 2019 r. – 318 (70%); w 2018 r. – 263 (62%), a w 2017 r. – 213 (70%). W przypadku robót budowlanych było to 151 (28%) zamówień (w 2019 r. – 133; 37%; w 2018 r. – 158; 37%; w 2017 r. – 89; 29%), a w przypadku dostaw – 8 (1%) zamówień (w 2019 r. – 4; 1%; w 2018 r. – 5; 1% i w 2017 r. – 1; 1%).

Zamówienia na usługi udzielane w formule in-house dotyczyły, podobnie jak w latach ubiegłych, przede wszystkim odbioru odpadów komunalnych i usług z tym związanych. Poza tym zamawiano usługi utrzymania czystości i porządku na ulicach i chodnikach miast; usługi

utrzymania zieleni miejskiej czy usługi zimowego utrzymania dróg. Zlecano również zarządzanie nieruchomościami i utrzymanie infrastruktury czy też kompleksowe usługi oświetlenia ulicznego.

W przypadku robót budowlanych przedmiotem zamówienia były remonty bieżące dróg, torowisk czy chodników; remonty budynków; przebudowy i budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a także przebudowy i budowy dróg, ulic i budynków.

W ramach dostaw zlecano zakup biletów miesięcznych dla młodzieży szkolnej, osprzętu oświetlenia ulicznego oraz oleju napędowego.

W przeważającej większości formułę in-house stosowała administracja samorządowa – 94% udzielonych zamówień oraz jednostki organizacyjne administracji samorządowej – 2%. Pozostałe 4% tego typu zamówień udzielone zostało przez zamawiających określających się jako podmiot prawa publicznego oraz inny.

W ramach realizacji zobowiązania z art. 67 ust. 2 Pzp dotyczącego korzystania z przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 12–15 Pzp, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r., Prezesowi UZP przekazano łącznie 270 zawiadomień w zakresie zamówień in-house.

Uwzględniając rodzaj zamawiającego, zdecydowana większość zawiadomień pochodziła od gmin (miast) oraz związków gmin – 262 zawiadomienia (administracja samorządowa gminna i jej jednostki organizacyjne – 256, związki międzygminne – 6). Pozostałe zostały wniesione przez następujące podmioty: administracja samorządowa wojewódzka – 3, uczelnia wyższa – 2, państwowa osoba prawna – 2, związek powiatowo-gminny – 1. Przekazane zawiadomienia dotyczyły głównie zamówień na usługi (268). Roboty budowlane były przedmiotem 2 zawiadomień, natomiast żadne nie dotyczyło dostaw. 256 raportowanych postępowań wszczęto w oparciu o art. 67 ust. 1 pkt 12, 5 postępowań – na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 13, 7 – z art. 67 ust. 1 pkt 14 oraz 2 – z art. 67 ust. 1 pkt 15 ustawy Pzp.

Wskazywane w zawiadomieniach przedmioty zamówienia przede wszystkim przypisywano do kategorii „odbiór/odbiór i zagospodarowanie/zagospodarowanie odpadów, w tym prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych” – w 157 przypadkach. Do kategorii „usługi utrzymaniowe dróg, chodników, zieleni itp.” – zaliczono 42 zawiadomienia. Świadczenie usług o charakterze użyteczności publicznej, powierzenie zadań własnych, zarządzanie zasobem komunalnym – 12; usługi transportu – 8; usługi związane z utrzymaniem infrastruktury 8; usługi promocyjne i informatyczne – 6; zarządzanie nieruchomościami – 6; usługi opieki nad osobami starszymi, bezdomnymi – 4. Ponadto 27 zawiadomień odnosiło się do przedmiotu zamówienia nieodpowiadającego żadnej z powyższych kategorii.

Podział zawiadomień ze względu na przedmiot zamówienia w zamówieniach in-house udzielanych na podstawie art. 67 ustawy Pzp, przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 6 do niniejszego Sprawozdania.

II.1.8. Zamówienia związane z przeciwdziałaniem COVID-19

1. Biuletyn Zamówień Publicznych

W 2020 r. w BZP opublikowano 553 ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, w których wskazano, że do udzielenia zamówienia zastosowano wyłączenia stosowania ustawy Pzp wskazane w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.).

Najwięcej zamówień dotyczyło dostaw – 84%, następnie usług – 12% oraz robót budowlanych – pozostałe 4% postępowań.

Jak wynika z treści ogłoszeń w sumie na podstawie wyłączenia dotyczącego COVID-19 wydatkowano ok. 105 mln zł. Najwięcej środków wydatkowano na dostawy – ok. 71 mln zł (67%), następnie na usługi – ok. 24 mln zł (24%), a na roboty budowlane wydatkowano ok. 10 mln zł (9%).

2. Dziennik Urzędowy UE

Na stronach TED (Dz. Urz. UE) została udostępniona wydzielona strona internetowa poświęcona zamówieniom udzielanym w związku z epidemią. Na stronie tej znajduje się wykaz aktualnych ogłoszeń o zamówieniach (wraz z linkami do treści tych ogłoszeń), które na podstawie kodów CPV zostały uznane za zamówienia związane z epidemią.

Do zamówień związanych z COVID-19 zakwalifikowano zamówienia o następujących kodach CPV:

1.	33157400	Medyczna aparatura oddechowa
2.	33670000	Środki lecznicze dla układu oddechowego
3.	33631600	Środki antyseptyczne i dezynfekcyjne
4.	33195110	Monitory do kontrolowania czynności oddechowej
5.	35113400	Odzież ochronna i zabezpieczająca
6.	18424300	Rękawice jednorazowe
7.	33141420	Rękawice chirurgiczne
8.	33192120	Łóżka szpitalne
9.	39330000	Urządzenia dezynfekujące
10.	33191000	Urządzenia sterylizujące, dezynfekcyjne i higieniczne
11.	18143000	Akcesoria ochronne
12.	45215142	Roboty budowlane w zakresie oddziałów intensywnej opieki
13.	33157110	Maski tlenowe
14.	33157000	Urządzenia do terapii gazowej i oddechowej
15.	33694000	Czynniki diagnostyczne

W roku 2020 polscy zamawiający w Dz. Urz. UE opublikowali

- 738 ogłoszeń o zamówieniu,
- 1 ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante (zamiarze zawarcia umowy),
- 567 ogłoszeń o udzieleniu zamówienia, związanych z COVID-19.

Z danych zawartych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia wynika, że niemal wszystkie zamówienia udzielone przez polskich zamawiających były organizowane w trybie przetargu nieograniczonego:

- przetarg nieograniczony – 552 (97,3%),
- przetarg ograniczony – 5 (0,9%),
- negocjacje z ogłoszeniem – 1 (0,2%),
- negocjacje bez ogłoszenia – 9 (1,6%).

Najwięcej zamówień związanych z COVID-19 udzielono na środki antyseptyczne i dezynfekcyjne (17%) oraz na urządzenia do terapii gazowej i oddechowej (prawie 13%). Poniżej zestawienie odsetka udzielonych przez polskich zamawiających zamówień według przedmiotów zamówień.

CPV	Przedmiot	Odsetek
33157400	Medyczna aparatura oddechowa	5,27%
33670000	Środki lecznicze dla układu oddechowego	9,64%
33631600	Środki antyseptyczne i dezynfekcyjne	17,35%
33195110	Monitory do kontrolowania czynności oddechowej	1,67%
35113400	Odzież ochronna i zabezpieczająca	8,74%
18424300	Rękawice jednorazowe	7,20%
33141420	Rękawice chirurgiczne	11,05%
33192120	Łóżka szpitalne	6,17%
39330000	Urządzenia dezynfekujące	1,16%
33191000	Urządzenia sterylizujące, dezynfekcyjne i higieniczne	11,31%
18143000	Akcesoria ochronne	1,93%
45215142	Roboty budowlane w zakresie oddziałów intensywnej opieki	0,00%
33157110	Maski tlenowe	1,80%
33157000	Urządzenia do terapii gazowej i oddechowej	12,98%
33694000	Czynniki diagnostyczne	3,73%
	Razem	100,00%

II.2. Funkcjonowanie rynku

II.2.1. Tryby stosowane w zamówieniach publicznych

Dane zawarte w sprawozdaniach rocznych z 2020 r. przekazanych przez zamawiających informują o zachowaniu analogicznej do lat wcześniejszych struktury trybów. W przetargu nieograniczonym udzielono prawie 89% zamówień publicznych (podobnie jak w 2019 r.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zaprezentowano w zestawieniu poniżej:

Tryb zamówienia	Lata / odsetek liczby zamówień			
	2017	2018	2019	2020
Przetarg nieograniczony	86,10%	88,00%	88,97%	88,56%
Przetarg ograniczony	0,40%	0,34%	0,34%	0,42%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,05%	0,04%	0,06%	0,06%
Dialog konkurencyjny	0,02%	0,02%	0,03%	0,02%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,14%	0,11%	0,11%	0,11%
Zamówienie z wolnej ręki	9,67%	9,45%	8,65%	8,90%
Zapytanie o cenę	3,29%	1,86%	1,68%	1,80%
Partnerstwo innowacyjne	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
Licytacja elektroniczna	0,32%	0,17%	0,16%	0,13%

W 2020 r. nieznacznie spadły odsetki zamówień udzielanych w trybie przetargu nieograniczonego, a także w trybie dialogu konkurencyjnego oraz licytacji elektronicznej. Wzrósł natomiast odsetek zamówień udzielanych w trybie przetargu ograniczonego. Odnotowano także – również nieznaczny – wzrost odsetka zamówień udzielanych w trybach niekonkurencyjnych: zamówieniu z wolnej ręki oraz zapytaniu o cenę. Nadal jednak liczba postępowań zapewniających wykonawcom niedyskryminacyjny dostęp do zamówień

publicznych czyli postępowań, w których wymagana jest publikacja ogłoszenia o zamówieniu wynosiła ok. 90%.

Przedstawiony powyżej udział procentowy poszczególnych trybów został zaprezentowany na wykresie w załączniku nr 7 do niniejszego Sprawozdania.

Poniżej zaprezentowano strukturę udzielonych zamówień w poszczególnych latach, w podziale na tryby, z uwzględnieniem wartości.

Tryb zamówienia	Lata / odsetek wartości zamówień			
	2017	2018	2019	2020
Przetarg nieograniczony	77,12%	81,79%	82,58%	89,07%
Przetarg ograniczony	12,23%	6,29%	1,32%	1,48%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,67%	0,64%	0,53%	2,19%
Dialog konkurencyjny	0,16%	2,61%	0,51%	0,72%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,28%	0,11%	1,12%	0,20%
Zamówienie z wolnej ręki	9,30%	8,41%	13,80% ⁵	6,15%
Zapytanie o cenę	0,16%	0,11%	0,10%	0,15%
Partnerstwo innowacyjne	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
Licytacja elektroniczna	0,07%	0,03%	0,04%	0,04%

W 2020 r. zaobserwowano zdecydowany wzrost odsetka wydatków w trybie przetargu nieograniczonego. Podobnie kształtowała się sytuacja w pozostałych trybach konkurencyjnych (poprzedzonych ogłoszeniem o zamówieniu), tj.: przetargu ograniczonym, negocjacjach z ogłoszeniem oraz dialogu konkurencyjnym. Zmalał natomiast odsetek wartości wydatków w trybie negocjacji bez ogłoszenia oraz zamówienia z wolnej ręki.

Zwiększenie odsetka wartości zamówień udzielonych w trybie negocjacji z ogłoszeniem jest pochodną udzielenia w 2020 r. m.in. dwóch zamówień sektorowych o dużej wartości:

- PKP Intercity S.A., Warszawa; świadczenie usługi kompleksowej polegającej na sprzedaży energii elektrycznej na cele trakcyjne wraz z usługą dystrybucji energii elektrycznej; wartość: 1,712 mld zł,
- Polskie LNG S.A., Świnoujście; rozbudowa części lądowej terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu; wartość: 1,047 mld zł.

W postępowaniach o wartościach poniżej progów unijnych nieznacznie zmalał odsetek stosowania trybu przetargu nieograniczonego z 88,51% w roku 2019 do 87,97% w 2020 r.. Wzrósł natomiast, w porównaniu do lat 2017–2018, w których wynosił odpowiednio: 85,21% i 87,12%. W przypadku zamówień udzielanych w trybie zamówienia z wolnej ręki odsetek ten wzrósł do poziomu 9,27% (w 2019 r. – 8,86%; w 2018 r. – 10,09%, a w 2017 r. – 10,14%). Wzrósł także odsetek zamówień udzielanych w trybie zapytania o cenę i w 2020 r. wyniósł 2,26% (w 2019 r. – 2,08%; w 2018 r. – 2,27%, a w 2017 r. – 3,90%). Wymienione wyżej tryby cieszyły się największą popularnością w postępowaniach o wartości poniżej progów unijnych. Tryby przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, negocjacji bez ogłoszenia oraz licytacji elektronicznej wykorzystywano zaledwie w 0,50% postępowań.

Struktura wartości zamówień udzielonych poniżej progów unijnych, różniła się od struktury ilościowej. Najwięcej środków wydatkowano w trybie przetargu nieograniczonego – 92,80% ogólnej kwoty zamówień (w 2019 r. – 93,72%; w 2018 r. – 94,59%, a w 2017 r. – 93,95%). W trybie zamówienia z wolnej ręki wskaźnik ten wynosił 5,43% (w 2019 r. – 4,80%;

⁵ Incydentalny wzrost wynikający z udzielenia w 2019 r. zamówienia o dużej wartości (zamówienie Zarządu Transportu Miejskiego w Krakowie na świadczenie tramwajowych usług przewozowych za kwotę 10 mld zł).

w 2018 r. – 4,50%, a w 2017 r. – 4,42%). 1,77% ogólnej wartości zamówień udzielono z zastosowaniem pozostałych trybów ustawowych.

W przedziale powyżej progów unijnych, w 2020 r. udzielono w trybie przetargu nieograniczonego 90,86% zamówień. W latach 2017–2019 odsetek ten stanowił odpowiednio: 91,00%, 92,22% oraz 90,94%. W przypadku zamówień z wolnej ręki było to 7,49% czyli odnotowano niewielki spadek w porównaniu do 2019 r., - kiedy odsetek ten wynosił 7,76% (w 2018 r. – 6,52%, a w 2017 r. – 7,07). Przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny oraz negocjacje bez ogłoszenia łącznie stanowiły 1,65% postępowań.

Uwzględniając wartość zamówień, struktura trybów w zamówieniach powyżej progów unijnych kształtowała się następująco: w przetargu nieograniczonym udzielono 87,88% ogólnej wartości zamówień (w 2019 r. – 78,73%; w 2018 r. – 76,82%, a w 2017 r. – 70,53%), w trybie zamówienia z wolnej ręki – 6,38% (w 2019 r. – 16,90%; w 2018 r. – 9,95%, a w 2017 r. – 11,22%), w negocjacjach bez ogłoszenia – 2,88% (w 2019 r. – 1,47%, a w 2018 r. – 0,12%), a w trybie przetargu ograniczonego – 1,67% (w 2019 r. – 1,54%; w 2018 r. – 8,64%, a w 2017 r. – 16,76%). Pozostałe 1,19% ogólnej wartości zamówień udzielono w kolejnych trybach ustawowych.

Zbiorcze zestawienie danych dotyczących udzielonych zamówień publicznych z wykorzystaniem procedur określonych w ustawie Pzp w latach 2017–2020 stanowi załącznik nr 17 do niniejszego Sprawozdania.

II.2.2. Czas trwania postępowania

Ustalenie czasu trwania postępowania o zamówienia publiczne, liczonego od daty publikacji ogłoszenia o zamówieniu do daty zawarcia umowy wskazanej w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia możliwe jest w trybach przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, partnerstwa innowacyjnego oraz (w zamówieniach o wartości poniżej progów unijnych) licytacji elektronicznej.

Z treści ogłoszeń opublikowanych w BZP w 2020 r. wynika, że średni czas trwania postępowania o zamówienie o wartości nieprzekraczającej progów unijnych wyniósł tyle samo co w roku go poprzedzającym tj. 41 dni (w 2019 r. także 41 dni; w 2018 r. – 40 dni; w 2017 r. – 38 dni).

W zależności od charakteru zamówienia średni czas trwania tego procesu był nieco inny, w robotach budowlanych wynosił 47 dni (w 2019 r. i 2018 r. – 46; w 2017 r. – 43), w dostawach 39 dni (w 2019 r. także 39 dni; w 2018 r. – 38; w 2017 r. – 36), i w usługi również 39 dni (w 2019 r. – 40 dni; w 2018 r. – 38; w 2017 r. – 36).

W przypadku trybów średni czas trwania postępowania kształtował się następująco:

- przetarg nieograniczony – 41 dni (2019 r. – 41; 2018 r. – 40; 2017 r. – 38),
- przetarg ograniczony – 78 dni (2019 r. – 97; 2018 r. – 55; 2017 r. – 51),
- negocjacje z ogłoszeniem – 85 dni (2019 r. – 92; 2018 r. – 61; 2017 r. – 67),
- dialog konkurencyjny – 181 dni (2019 r. – 73; 2018 r. – 126; 2017 r. – 163),
- partnerstwo innowacyjne – nie udzielono zamówień (2019 r. i 2018 r. także nie udzielono zamówień; 2017 r. – 105),
- licytacja elektroniczna – 38 dni (2019 r. – 36; 2018 r. – 34; 2017 r. – 37).

Zgodnie z tendencją zaobserwowaną w latach ubiegłych, w 2020 r. najkrócej udzielano zamówień korzystając z licytacji elektronicznej – średnio 38 dni oraz przetargu nieograniczonego – średnio 41 dni.

W stosunku do 2019 r. skróceniu uległ średni czas udzielenia zamówienia w trybach przetargu ograniczonego oraz negocjacji z ogłoszeniem. Natomiast w trybach dialogu konkurencyjnego oraz licytacji elektronicznej czas trwania postępowania uległ wydłużeniu.

Zestawienie poniżej przedstawia średni czas trwania postępowań w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia:

Tryb zamówienia	Średni czas trwania postępowania (w dniach, ogłoszenia w BZP)			
	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Średnio
Przetarg nieograniczony	47	39	39	41
Przetarg ograniczony	100	43	76	78
Negocjacje z ogłoszeniem	77	82	88	85
Dialog konkurencyjny	-	-	181	181
Licytacja elektroniczna	40	35	38	38
Średnio	47	39	39	41

W 2020 r. średnio najkrócej trwały zamówienia na dostawy udzielane w trybie licytacji elektronicznej – 35 dni (w 2019 r. także najkrócej – 34 dni). Najdłużej natomiast zamówienia na usługi udzielane w trybie dialogu konkurencyjnego – 181 dni (w 2019 r. w przetargu ograniczonym – 138 dni).

Przeciętny czas trwania postępowań o wartości nieprzekraczającej progów unijnych przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 8 do niniejszego Sprawozdania.

II.2.3. Kryteria oceny ofert

Zamawiający udzielając zamówień w 2020 r. ofertę najkorzystniejszą zwykle wybierali w oparciu o kryterium ceny i inne dodatkowe kryteria. W przypadku postępowań o wartościach poniżej progów unijnych taka sytuacja dotyczyła 86% zamówień, a w postępowaniach o wartościach powyżej progów unijnych – 72% zamówień. Średnio w zamówieniach wszczynanych publikacją ogłoszenia w BZP stosowano 2,37 kryteria (zamówienia poniżej progów unijnych), a w zamówieniach o wartości powyżej progów unijnych 2,62 kryteria.

Cenę jako jedyne kryterium oceny ofert w postępowaniach poniżej progów unijnych zastosowano w 14% zamówień (w 2019 r. – 12%; w 2018 r. – 11%, a w 2017 r. – 10%), powyżej progów unijnych – w 28% zamówień (w 2019 r. także 28%; w 2018 r. – 25%; w 2017 r. – 22%). W robotach budowlanych najrzadziej, tj. w 3% postępowań korzystano wyłącznie z kryterium ceny (w latach 2017–2019 – 2%).

W dostawach miało to miejsce w 24% postępowań (w 2019 r. – 23%; w 2018 r. także 23%, a w 2017 r. – 21%), a w usługach – 14% postępowań (w 2019 r. – 13%; w 2018 r. – 11%; w 2017 r. – 10%).

Podobną strukturę danych ustalono w oparciu o ogłoszenia publikowane w Dzienniku Urzędowym UE, gdzie zastosowanie jedynie kryterium ceny najrzadziej występowało w zamówieniach na roboty budowlane – 19% zamówień (w 2019 r. także 19%; w 2018 r. – 13%; w 2017 r. – 11%). W dostawach było to 29% postępowań (w 2019 r. także 29%; w 2018 r. – 27%; w 2017 r. – 26%) i w usługach również 29% postępowań (w 2019 r. – 30%; w 2018 r. – 25%; w 2017 r. – 11%).

W 2020 r. utrzymał się trend dokonywania oceny oferty w oparciu o dwa kryteria (cenę i jedno kryterium pozacenowe). W przypadku zamówień o wartości poniżej progów unijnych taki sposób oceny wybrano w 70% postępowań, a w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych w 55%. Trzy kryteria zastosowano odpowiednio w 25% oraz w 34% postępowań, a cztery kryteria odpowiednio w 3% oraz w 8% postępowań. W pozostałych 2% zamówień o wartościach poniżej progów unijnych zastosowano od 5 do 30 kryteriów.

Natomiast w 3% zamówień o wartościach powyżej progów unijnych zastosowano od 5 do 15 kryteriów oceny ofert.

Kryterium związane z warunkami gwarancji bądź rękojmi, było najbardziej popularne (54% postępowań) w zamówieniach o mniejszej wartości. W przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych najczęściej stosowanym pozacenowym kryterium oceny oferty był termin realizacji zamówienia (czas dostawy) – 38% postępowań.

Innymi kryteriami wskazywanymi przez zamawiających były – w przypadku zamówień o wartościach poniżej progów unijnych: kryterium związane z terminem realizacji zamówienia (czasem dostawy) – 29% zamówień, a w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych: kryterium związane z warunkami gwarancji bądź rękojmi – 35% postępowań.

Korzystano także z kryteriów odnoszących się do jakości, funkcjonalności czy parametrów technicznych przedmiotu zamówienia. W przypadku postępowań o wartościach poniżej progów unijnych kryteria te zastosowano w 10% zamówień, a w postępowaniach o wartościach powyżej progów unijnych – w 18%.

Wagi pozacenowych kryteriów oceny ofert stosowane przez zamawiających najczęściej mieściły się w przedziale 20% – 30%. Natomiast średnia waga kryterium ceny w 2020 r. była podobna jak w latach wcześniejszych i wynosiła: 61% w przypadku zamówień o wartościach poniżej progów unijnych i 62% w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych.

W załączniku nr 9 do niniejszego Sprawozdania zamieszczono wykresy obrazujące dane dotyczące stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w 2020 r.

II.2.4. Konkurencyjność postępowań

Badanie konkurencyjności postępowań opiera się o dane zawarte w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia w tzw. trybach konkurencyjnych. W 2020 r. w zamówieniach poniżej progów unijnych średnio składano 2,78⁶ ofert, w ramach trybów podstawowych tj. przetargu nieograniczonego i ograniczonego, liczba ta kształtowała się na poziomie 2,77.

Oznacza to wzrost w stosunku do danych z poprzednich lat kiedy w postępowaniach o zamówienie publiczne wpływało średnio: w 2019 r. – 2,48 ofert, w 2018 r. – 2,24 ofert, a w 2017 r. – 2,42.

Podobnie jak w latach ubiegłych, średnia liczba składanych ofert była inna w zależności od trybu i średnio najwięcej ofert złożono w ramach licytacji elektronicznej – ponad 10.

Poniżej zestawienie średniej liczby ofert składanych w poszczególnych trybach ustawowych.

Tryb zamówienia	Średnia liczba ofert
Przetarg nieograniczony	2,77
Przetarg ograniczony	2,43
Negocjacje z ogłoszeniem	2,88
Dialog konkurencyjny	1,93
Negocjacje bez ogłoszenia	1,56
Zapytanie o cenę	2,84
Licytacja elektroniczna	10,14

⁶ Dane dotyczące liczby składanych ofert nie obejmują postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia. W przypadku postępowań podzielonych na części liczona jest średnia z poszczególnych części zamówienia.

W stosunku do lat poprzednich nie uległy zmianie proporcje dotyczące liczby ofert dotyczące danego rodzaju zamówienia. Nadal najwięcej ofert wpłynęło w postępowaniach na roboty budowlane, a najmniej na dostawy.

W 2020 r. w zamówieniach poniżej progów unijnych na roboty budowlane średnio wpływało 4,44 oferty (w 2019 r. – 3,45; w 2018 r. – 2,49; w 2017 r. – 3,01), w dostawach średnio składano 2,21 oferty (w 2019 r. – 2,09; w 2018 r. – 2,06; w 2017 r. – 2,13), a w usługach – 2,65 oferty (w 2019 r. – 2,50; w 2018 r. – 2,41; w 2017 r. – 2,53).

W okresie objętym analizą w przypadku 62% ogółu postępowań złożono więcej niż jedną ofertę (w 2019 r. – 59%; w 2018 r. – 57%; w 2017 r. – 59%). Widoczne jest duże zróżnicowanie liczby składanych ofert w zależności od rodzaju zamówienia. W robotach budowlanych postępowaniach z jedną ofertą było niecałe 13%, a w ponad 40% tego rodzaju postępowań złożono pięć i więcej ofert. W dostawach 47% zamówień to zamówienia z jedną ofertą. W przypadku usług odsetek ten był nieco mniejszy – 39%.

Poniżej zaprezentowano dane dotyczące postępowań z uwzględnieniem liczby składanych ofert oraz rodzaju zamówienia.

Liczba złożonych ofert	Odsetek postępowań, w których wykonawcy składali odpowiednią liczbę ofert (ogłoszenia w BZP)			
	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Ogółem
1	12,88%	47,30%	39,46%	38,32%
2	16,53%	24,03%	22,79%	22,18%
3	16,52%	13,22%	14,50%	14,21%
4	13,75%	6,95%	8,64%	8,75%
5 i więcej	40,32%	8,50%	14,61%	16,54%
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Analizą objęto również dane dotyczące liczby ofert odrzucanych w postępowaniach poniżej progów unijnych.

W 2020 r. odnotowano około 14% postępowań, w których dochodziło do odrzucenia ofert (w 2019 r. w 12%; w 2018 r. w 11%, a w 2017 r. w 13%). W postępowaniach tych średnio odrzucano 1,68 oferty (w 2019 r. – 1,51; w 2018 r. – 1,39; w 2017 r. – 1,49). Najczęściej w robotach budowlanych – średnio 2,02 oferty (w 2019 r. – 1,71; w 2018 r. – 1,45; w 2017 r. – 1,65) natomiast najrzadziej w dostawach – średnio 1,49 oferty (w 2019 r. – 1,40; w 2018 r. – 1,35; w 2017 r. – 1,38). W zamówieniach na usługi odrzucano średnio 1,55 oferty (w 2019 r. – 1,48; w 2018 r. – 1,42; w 2017 r. – 1,50).

II.2.5. Uzyskiwane ceny

W 2020 r. zamawiający dokonywali wyboru najtańszej oferty w 85,10% (w 2019 r. – 85,38%; w 2018 r. – 85,32%; w 2017 r. – 83,16%) postępowań o wartości poniżej progów unijnych, w których wpłynęły minimum dwie oferty.

Ustalono, że w 5,65% przypadków różnica pomiędzy ceną oferty wybranej a ceną oferty najtańszej wynosiła do 10%. W 2,86% postępowań różnica ta mieściła się w granicach pomiędzy 10% a 20%. Pozostałe 6,39% przypadków⁷ obejmowało większe rozbieżności (powyżej 20%).

Najniższe zróżnicowanie cen składanych ofert, tj. do 10% dotyczyło dostaw – 29% postępowań (w 2019 r. w 30%). W przypadku usług różnice między ceną minimalną a maksymalną były największe, tj. ponad 100% i obejmowały wyniosła 34% postępowań (w 2019 r. w 31%).

⁷ Analizie poddano wszystkie postępowania bez względu na liczbę kryteriów oceny ofert.

Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 10 do niniejszego Sprawozdania.

II.2.6. Udział w zamówieniach publicznych wykonawców z sektora MŚP

1. Zamówienia o wartościach poniżej progów unijnych

Na podstawie informacji zawartych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych przez zamawiających w BZP (tj. w zamówieniach o wartościach poniżej progów unijnych) można stwierdzić, że w 2020 r. 82% złożonych ofert pochodziło od wykonawców z sektora MŚP. Podobnie statystyki te kształtowały się w latach wcześniejszych; w 2019 r. – także 82%; w 2018 r. – 79%, a w 2017 r. – 80% ofert złożonych w postępowaniach to oferty przedsiębiorców z sektora MŚP. Największym zainteresowaniem tej grupy przedsiębiorców cieszyły się zamówienia na roboty budowlane – 88% złożonych ofert. Z kolei w postępowaniach na dostawy i usługi odsetek ofert od MŚP wynosił po 79%.

Poniżej tabela z zestawieniem danych za lata 2017-2020 dotyczących odsetka liczby ofert złożonych przez wykonawców z sektora MŚP w stosunku do ogólnej liczby ofert, przy uwzględnieniu rodzaju zamówienia. Dane te ustalono w oparciu o ogłoszenia o udzieleniu zamówienia opublikowane w BZP.

Rodzaj zamówienia	Odsetek liczby ofert składanych przez wykonawców z sektora MŚP (Ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, BZP)			
	2017	2018	2019	2020
Roboty budowlane	87%	88%	89%	88%
Dostawy	79%	78%	80%	79%
Usługi	77%	73%	76%	79%
Ogółem	80%	79%	82%	82%

W 2020 r. oferty złożone przez przedsiębiorców z sektora MŚP w postępowaniach o wartościach poniżej progów unijnych uznano za najkorzystniejsze w 91% zamówień roboty budowlane. W dostawach i usługach było to po 79% postępowań. Podobnie dane te wyglądały w latach 2017–2019:

- roboty budowlane: 2019 r. – 91%; 2018 r. – 91%; 2017 r. – 90%,
- dostawy: 2019 r. – 81%; 2018 r. – 79%; 2017 r. – 80%,
- usługi: 2019 r. – 77%; 2018 r. – 76%; 2017 r. – 75%.

Biorąc pod uwagę ogół postępowań zamawiający za pośrednictwem ogłoszeń o udzieleniu zamówienia informowali o wyborze oferty małego/średniego przedsiębiorcy w 81% postępowań o wartościach poniżej progów unijnych. W 2020 r. kwota zamówień udzielonych wykonawcom z MŚP stanowiła 85% ogólnej wartości tych zamówień. W 2019 r. było to 82% zamówień a kwota stanowiła 86% ogólnej wartości, w 2018 r. – 81% zamówień a kwota stanowiła także 86% ogólnej wartości, natomiast w 2017 r. – 81% zamówień na kwotę 85% ogólnej wartości.

2. Zamówienia o wartościach powyżej progów unijnych

Z treści ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych przez polskich zamawiających w Dz. Urz. UE wynika, że odsetek ofert składanych przez firmy MŚP w postępowaniach o wartości przekraczającej progi unijne, w 2020 r. osiągał przedział 65%–66% ogólnej liczby złożonych ofert.

Zamawiający wybierali jako ofertę najkorzystniejszą oferty wykonawców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw średnio w ok. 60%–62% przypadków.

Informacje zawarte w przekazanych Prezesowi Urzędu rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach świadczą o niewielkim spadku wartości i ilości zamówień przyznanych małym/średnim przedsiębiorcom z ok. 69,2 mld zł (48% ogólnej wartości zamówień), w 2019 r. do ok. 67,1 mld zł (ponad 49% ogólnej wartości zamówień). Dla porównania w 2018 r. wartość ta kształtowała się na poziomie ok. 57,6 mld zł (40%), a w 2017 r. – ok. 47,0 mld zł (41%).

II.2.7. Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim

W 2020 r. na europejskim rynku zamówień publicznych polskim przedsiębiorcom udzielono 109 zamówień o wartości równej lub przekraczającej tzw. progi unijne (dane z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE). W 2019 r. również udzielono 109 takich zamówień, natomiast w 2018 r. – 87, a w 2017 r. – 69^{8,9}.

Najczęściej polskie firmy wybierano w Niemczech oraz w Luksemburgu – odpowiednio 19 i 18. W Czechach takich kontraktów przyznano 14, a na Węgrzech – 12. W innych krajach polscy wykonawcy pozyskali zamówienia w następujących ilościach: 10 w Belgii, po 6 w Szwecji i we Włoszech, a 5 w Wielkiej Brytanii. Po 3 – w Estonii, Finlandii i na Litwie; po 2 – na Łotwie i w Rumunii, a po 1 – w Austrii, Chorwacji, Danii, Francji, Hiszpanii i Irlandii.

Połowę kontraktów stanowiły zamówienia na usługi – 55 zamówień (w 2019 r. – 60; w 2018 r. – 37; w 2017 r. – 28). Dostawy zlecono w 52 przypadkach (w 2019 r. – 44; 2018 r. – 45; w 2017 r. – 37), a roboty budowlane w 2 (w 2019 r. i 2018 r. – 5; w 2017 r. – 4).

Polscy wykonawcy, jak wskazują dane z kolejnych lat, zwykle ubiegali się o zamówienia w podobnych branżach.

W przypadku dostaw były to zamówienia na maszyny przemysłowe i górnicze; autobusy, pojazdy specjalne i tabor kolejowy; części do maszyn i pojazdów; chemikalia i produkty lecznicze; odzież w tym robocza; sprzęt laboratoryjny; urządzenia komputerowe, elektryczne i precyzyjne; pakiety oprogramowania i systemy informatyczne.

Usługi dotyczyły głównie tłumaczeń; usług doradczych i badawczych; usług inżynierskich i budowlanych; usług z zakresu ochrony; usług szkoleniowych i rekrutacyjnych; usług reklamowych i marketingowych; usług informatycznych, a także usług naprawy i konserwacji maszyn przemysłowych i pojazdów.

Przedmiotem robót budowlanych realizowanych przez polskie firmy były zwykle budowy budynków i mostów.

Z danych zamieszczonych w treści ogłoszeń wynika, że w 2020 r. polskim wykonawcom udzielono za granicą zamówień na kwotę ok. 4 622,3 mln euro (w 2019 r. – ok. 402,6 mln euro; w 2018 r. – 545,2 mln euro; w 2017 r. – 97,6 mln euro). Wskazana wartość może być zaniżona w stosunku do faktycznej z uwagi na brak w części ogłoszeń informacji na temat wartości udzielonego zamówienia.

Wykaz zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach zagranicznych w 2020 r. przedstawia załącznik nr 11 do niniejszego Sprawozdania.

⁸ Prezentowane dane dotyczące wykonawców opierają się na założeniu, że podmiot taki identyfikowany jest wyłącznie poprzez miejsce zamieszkania lub siedzibę. Przy rozróżnieniu podmiotu zagranicznego od polskiego wykonawcy nie jest zatem badana struktura własnościowa przedsiębiorców z uwagi na brak informacji w tym zakresie w ogłoszeniach publikowanych w Dzienniku Urzędowym UE.

⁹ W opracowaniu nie uwzględniono ewentualnych zamówień o mniejszej wartości, udzielanych polskim przedsiębiorcom na rynku europejskim z uwagi na brak publikacji tego rodzaju ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym UE.

II.2.8. Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych

W oparciu o dane zawarte w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej można określić liczbę polskich zamówień publicznych, w których wybrano firmy zagraniczne.

W 2020 r. udzielono 874 zamówienia podmiotom spoza Polski, co stanowiło ok. 3,07% postępowań (w 2019 r. – 817, 2,91%; w 2018 r. – 784, 2,85%; w 2017 r. – 669, 3%)¹⁰. Ze względu na wartość odsetek tego rodzaju zamówień wyniósł ok. 13% (ok. 17,2 mld zł); w 2019 r. – 9% (12,5 mld zł); w 2018 r. – 13% (18,7 mld zł), a w 2017 r. – 7% (8,4 mld zł).

Wykonawcy zagraniczni najczęściej wygrywają postępowania na dostawy. W 2020 r. było to – 715 zamówień (82%). Kontrakty na usługi stanowiły 15% (135 zamówień), a na roboty budowlane – 3% (23) tych zamówień. Wykonawca zagraniczny został również wybrany w jednym konkursie.

Jeżeli chodzi o strukturę wartościową zamówień udzielonych podmiotom zagranicznym, to w 2020 r. największy odsetek stanowiły roboty budowlane – 72% środków (12,4 mld zł), następnie usługi – 16% (2,7 mld zł), a na miejscu trzecim znalazły się dostawy z odsetkiem 12% (2,1 mld zł). Na konkurs przeznaczono 200 tys. zł.

Najwięcej kontraktów pozyskali wykonawcy z Niemiec (183 kontraktów; 21%). Nieco mniej przedsiębiorcy z Irlandii (171 kontraktów; 20%) i ze Szwecji (136 kontraktów; 16%). W dalszej kolejności firmy z Belgii i Czech (po 8%), Szwajcarii (5%), Francji (4%) oraz Holandii/Niderlandów (3%). Po 2% zamówień otrzymali wykonawcy z Austrii, Hiszpanii i Włoch, a po 1% – z Bułgarii, Chin, Litwy, Słowacji, Turcji, USA i Wielkiej Brytanii. Pozostałe 2% zamówień udzielono wykonawcom z takich krajów, jak: Białoruś, Cypr, Estonia, Grecja, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Luksemburg, Łotwa, Norwegia, Portugalia, Rosja, Rumunia, Słowenia, Ukraina i Węgry.

Uwzględniając wartość zamówienia struktura zamówień udzielonych zagranicznym wykonawcom wyglądała następująco: firmy ze Szwajcarii – 29% (ok. 4,961 mld zł), z Chin – 20% (ok. 3,387 mld zł), z Niemiec – 14% (2,432 mld zł) oraz z Korei Południowej – 10% (ok. 1,668 mld zł). We wszystkich przypadkach zamówienia o największych wartościach dotyczyły robót budowlanych w zakresie dużych projektów infrastrukturalnych.

Struktura przedmiotu zamówień udzielanych wykonawcom zagranicznym – podobnie, jak w przypadku wykonawców polskich na rynku europejskim – nie zmienia się od lat. W przypadku dostaw są to głównie zamówienia na urządzenia optyczne i precyzyjne; na sprzęt laboratoryjny czy na sprzęt górniczy. Zamawia się również dostawy autobusów, tramwajów i pojazdów specjalistycznych oraz części do nich. Duży odsetek zamówień na dostawy stanowią zakupy sprzętu medycznego (w tym jednorazowego), lekarstw i odczynników.

Usługi zamawiane u wykonawców zagranicznych to przede wszystkim prawa licencyjne do oprogramowania oraz dostęp do baz danych, a także nadzór inwestorski, przygotowywanie dokumentacji projektowej, usługi ubezpieczeniowe i szkolenia specjalistyczne. Dużą część tego rodzaju zamówień stanowią remonty sprzętu górniczego i wydobywczego.

W przypadku robót budowlanych zamówienia dotyczą budowy oraz remontów dróg i autostrad a także linii kolejowych oraz budowy lub przebudowy budynków, w tym także budowy obiektów infrastruktury energetycznej. W przypadku robót budowlanych w dużej części zamówień wybierane są oferty konsorcjów, w skład których wchodzi także polscy wykonawcy.

¹⁰ Prezentowane dane dotyczące wykonawców opierają się na założeniu, że podmiot taki identyfikowany jest wyłącznie poprzez miejsce zamieszkania lub siedzibę. Przy rozróżnieniu podmiotu zagranicznego od polskiego wykonawcy nie jest badana struktura własnościowa przedsiębiorców z uwagi na brak informacji w tym zakresie w ogłoszeniach publikowanych w Dzienniku Urzędowym UE.

II.2.9. Korzystanie ze środków ochrony prawnej

1. Dane statystyczne dotyczące odwołań wnoszonych do Prezesa KIO

W ostatnich latach liczba wnoszonych odwołań przedstawiała się następująco:

- 2017 r. – 2 749 odwołań,
- 2018 r. – 2 714 odwołań,
- 2019 r. – 2 694 odwołania,
- 2020 r. – 3 545 odwołań.

Liczba odwołań wniesionych w 2020 r. znacząco wzrosła względem lat poprzednich.

Liczbę wniesionych odwołań w latach 2017–2020 w podziale na rodzaj zamówienia przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 12 do niniejszego Sprawozdania.

W 2020 r. nastąpił również znaczący przyrost odwołań składanych w formie elektronicznej – stanowiły one 63% wszystkich odwołań. Tendencja wzrostowa utrzymuje się już od kilku lat. Dla porównania, w roku 2017 liczba ta wynosiła 22%, w roku 2018 – 28%, a w roku 2019 – 46%.

Spośród 3 545 odwołań wniesionych w 2020 r. 55 było odwołaniami dotyczącymi zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, co również stanowi wzrost, gdyż w roku 2019 r. takich odwołań było 28.

W 2020 r. toczyły się 2 postępowania odwoławcze z udziałem biegłych w dziedzinach: mechanika, maszyny, urządzenia oraz chemia i chemiczna analiza techniczna.

2. Struktura wyników rozpatrzonych odwołań

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. KIO rozpoznała 3415 odwołań. Orzeczenia KIO, jakie zapadły w 2020 r., przedstawiają się następująco:

Odwołania 2020	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Rozpatrzone	3 415	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub niezpełnienia braków formalnych	193	6%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	700	21%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	904	26%
Odrzucone	79	2%
Oddalone	891	26%
Uwzględnione	648	19%

Dla porównania poniżej zaprezentowano strukturę odwołań rozpatrzonych w 2019 r.:

Odwołania 2019	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Rozpatrzone	2 694	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub niezpełnienia braków formalnych	201	8%

Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	544	20%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	620	23%
Odrzucone	60	2%
Oddalone	726	27%
Uwzględnione	543	20%

Rozkład procentowy rozstrzygnięć podejmowanych przez Izbę w roku 2020 kształtował się podobnie jak w roku 2019.

Uzupełniająco, poniżej zestawienie rozstrzygnięć dotyczących odwołań, które wpłynęły w 2020 r., i rozpatrzono w 2020 r. oraz na początku 2021 r. (odwołania, które wpłynęły w końcu 2020 r.)

Odwołania 2020	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Wpłynęło	3 544	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub niezpełnienia braków formalnych	194	5%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	725	21%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	943	27%
Odrzucone	83	2%
Oddalone	935	26%
Uwzględnione	664	19%

Spośród wszystkich odwołań wniesionych w 2020 r. jedno postępowanie odwoławcze nie zostało jeszcze rozstrzygnięte w związku z decyzją składu orzekającego KIO o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości UE pytania prejudycjalnego.

Dla porównania struktura rozpatrzenia odwołań, które wpłynęły w 2019 r.

Odwołania 2019	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Wpłynęło	2 694	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub niezpełnienia braków formalnych	198	7%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	530	20%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	619	23%
Odrzucone	60	2%
Oddalone	726	27%
Uwzględnione	561	21%

3. Terminowość rozpatrywania odwołań

W 2020 r. średni czas oczekiwania na wydanie orzeczenia w sprawie wniesionego odwołania wynosił 30 dni, czyli o 16 dni dłużej niż w roku poprzednim. Wydłużenie to było konsekwencją zawieszenia w okresie od 16 marca do 25 maja 2020 r. organizacji i przeprowadzania posiedzeń z udziałem stron i uczestników postępowania odwoławczego przed KIO w związku z ogłoszonym stanem epidemii SARS-CoV-2 oraz znaczącego wzrostu liczby wniesionych odwołań.

Ogółem w 2020 r. 30% odwołań zostało rozpatrzonych w terminie ustawowym, tj. w ciągu 15 dni od dnia wniesienia odwołania, co oznacza spadek terminowości rozpatrywania odwołań względem 2019 r. (75%).

4. Odwołania a rodzaj zamówienia

Odwołania najczęściej składane były w postępowaniach, których przedmiot stanowiły usługi (41%) oraz dostawy (31%), natomiast najmniej odwołań składano w postępowaniach na roboty budowlane (28%).

Dla porównania, w roku 2019 w postępowaniach na usługi zostało złożonych 41% odwołań, na dostawy 39%, a na roboty budowlane – 20%. Zmiany procentowe nastąpiły pomiędzy odwołaniami w postępowaniach na dostawy i roboty budowlane.

5. Odwołania w sprawach powyżej i poniżej progów unijnych

Najwięcej odwołań złożono w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, których wartość przekraczała tzw. progi unijne. Stanowiły one aż 70% wszystkich wniesionych odwołań. Pozostałe 30% odwołań dotyczyło postępowań o wartościach tzw. podprogowych. Rozkład procentowy odwołań, które w 2019 r. były składane w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego powyżej i poniżej progów unijnych kształtował się bardzo podobnie i wynosił odpowiednio 73% oraz 27%.

6. Odwołania a tryb postępowania

W 3414 przypadkach odwołania składane były w postępowaniach prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego (co stanowi 96% wszystkich odwołań wniesionych w 2020 r.), a 42 odwołania wniesiono w postępowaniach prowadzonych w trybie przetargu ograniczonego (1%).

Ogółem w postępowaniach prowadzonych w trybach innych niż podstawowe złożono 50 odwołań. Wartości te kształtowały się następująco: dialog konkurencyjny – 22 (0,62%), negocjacje z ogłoszeniem – 11 (0,31%), zamówienie z wolnej ręki – 10 (0,28%), negocjacje bez ogłoszenia – 7 (0,19%). Żadne ze złożonych w 2020 r. odwołań nie dotyczyło postępowań prowadzonych w trybie zapytania o cenę i licytacji elektronicznej.

Dla porównania informacja na temat liczby odwołań w postępowaniach prowadzonych w trybach podstawowych oraz innych niż podstawowe w 2019 r.: przetarg nieograniczony – 2583 (96%), przetarg ograniczony – 26 (1%), dialog konkurencyjny – 19 (0,70%), negocjacje z ogłoszeniem – 17 (0,63%), zamówienie z wolnej ręki – 11 (0,41%), negocjacje bez ogłoszenia – 2 (0,07%), zapytanie o cenę – 0, licytacja elektroniczna – 0.

Z powyższych danych wynika, iż stosunek odwołań wnoszonych w trybach innych niż tryby podstawowe względem wszystkich złożonych odwołań nie uległ zmianie.

7. Odwołania w poszczególnych branżach i sektorach rynku

W roku 2020 najwięcej odwołań wniesiono w sektorach budowlanym oraz informatycznym. Sektor medyczny, który w 2019 r. znajdował się na pierwszym miejscu, w kolejnym roku przesunął się na czwartą pozycję.

Lp.	Sektor/branża	Liczba	Odsetek
1.	Budownictwo, w tym:	637	17,97%
	a) budowa lub remonty dróg i autostrad	218	6,15%
	b) budowa lub remonty obiektów sportowych	55	1,55%
	c) budowa lub remonty budynków	335	9,45%
	d) budowa lub remonty placów, parkingów	29	0,82%
2.	Informatyka	471	13,29%

3.	Pozostałe (m.in. obsługa bankowa, usługi ubezpieczeniowe, zarządzanie nieruchomościami, usługi komunalne)	379	10,69%
4.	Sektor medyczny	353	9,96%
5.	Dostawy i usługi dla służb mundurowych	266	7,50%
6.	Gospodarka odpadami	224	6,32%
7.	Sektor energetyczny	212	5,98%
8.	Utrzymanie dróg (oznakowanie, sygnalizacja, parkometry, oczyszczanie, utrzymanie zieleni)	200	5,64%
9.	Sektor kolejowy	120	3,39%
10.	Wodociągi i kanalizacja	116	3,27%
11.	Wybór inżyniera kontraktu, nadzór budowlany, inwestor zastępczy	111	3,13%
12.	Transport publiczny	103	2,91%
13.	Sektor górniczy	81	2,28%
14.	Gospodarka wodna (gosp. rzeczna, gosp. morska, zbiorniki retencyjne, przeciwpowodziowe)	60	1,69%
15.	Sprzątanie	59	1,66%
16.	Opracowanie projektów budowlanych	57	1,61%
17.	Usługi leśne	42	1,18%
18.	Radiokomunikacja i telekomunikacja	30	0,85%
19.	Ochrona fizyczna	24	0,68%
	Liczba ogółem wniesionych odwołań w 2020 r.	3 545	100%

8. Dane dotyczące skarg do sądów okręgowych na orzeczenia KIO

W 2020 r. liczba skarg wnoszonych na orzeczenia KIO do sądów okręgowych nieznacznie spadła. W niewielkim stopniu zmienił się również stosunek procentowy liczby skarg względem rozpatrzonych odwołań (w 2020 r. – 4%, w 2019 – 5%). Poniżej liczba skarg składanych w ostatnich latach:

- 2017 r. – 159,
- 2018 r. – 166,
- 2019 r. – 126,
- 2020 r. – 122.

W 2020 r. spośród 122 skarg na orzeczenia KIO 61(50%) złożonych zostało przez odwołujących, 26 (21%) przez zamawiających, 34 (28%) przez wykonawców przystępujących do postępowania odwoławczego i 1 (1%) przez Prezesa UZP.

Na podstawie przekazanych do Urzędu 52 orzeczeń sądów okręgowych (stan na 28.02.2021 r.), jakie zapadły w wyniku rozpatrzenia skarg, rozstrzygnięcia sądów przedstawiają się następująco:

- oddalenie skargi – 21 (40%),
- odrzucenie skargi – 13 (25%),
- umorzenie postępowania – 4 (8%),
- zmieniony wyrok KIO – 13 (25%),
- wycofana skarga – 1 (2%),
- uwzględniona skarga – 0 (0%),
- uchylony wyrok – 0 (0%).

Dla porównania w 2019 r. wniesiono 126 skarg, w tym: 59 skarg (47%) przez odwołujących, 35 (28%) przez zamawiających, 26 (20%) przez przystępujących i 6 (5%) przez Prezesa UZP.

W roku 2020 obciążenie sądów sprawami skargowymi rozkładało się, podobnie jak w latach poprzednich, nierównomiernie. Najwięcej skarg zostało skierowanych do sądu okręgowego w Warszawie - 44 (36,07%), w następnej kolejności do sądów okręgowych:

- w Gdańsku – 10 (8,20%),
- w Poznaniu – 9 (7,38%),
- we Wrocławiu – 8 (6,56%),
- w Katowicach – 6 (4,92%),
- w Łodzi – 6 (4,92%),
- w Olsztynie – 4 (3,28%).

Do pozostałych sądów okręgowych trafiały pojedyncze sprawy skargowe, a do 17 sądów nie wpłynęła żadna skarga na orzeczenie KIO.

Rok 2020 był ostatnim, w którym skargę wносиło się do sądu okręgowego właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania zamawiającego. Zgodnie z przepisami nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych od 2021 r. skargę wноси się do Sadu Okręgowego w Warszawie – sądu zamówień publicznych.

II.2.10. Stan zrównoważonych zamówień publicznych w 2020 r.

1. Społeczne zamówienia publiczne

1.1. Dane ogólne

W 2020 r. 2 587 zamawiających udzieliło 28 499 zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne o łącznej wartości 72 462 672 778,08 zł (bez VAT). Dla porównania, w 2019 r. 2 558 zamawiających udzieliło 28 300 społecznych zamówień publicznych, których łączna wartość wyniosła 59 612 083 600,64 zł (bez VAT). Porównując dane za dwa poprzednie lata, oznacza to nieznaczny wzrost liczby zamawiających uwzględniających aspekty społeczne w postępowaniach przetargowych o 29 podmiotów publicznych. Zwiększeniu o 199 zamówień uległa również liczba społecznych zamówień publicznych, co jednocześnie przełożyło się na wzrost wartości takich zamówień. Wartość zamówień społecznych w 2020 r. była większa w porównaniu z 2019 r. o kwotę 12 850 589 177,44 zł. Udział społecznych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych wyniósł 21%, podczas gdy wartość społecznych zamówień publicznych w odniesieniu do łącznej wartości udzielonych zamówień publicznych stanowiła 40%.

Tabela nr 1: Dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 ustawy Pzp)	2 527
Liczba udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 ustawy Pzp)	28 283
Wartość udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 ustawy Pzp)	72 370 651 576,35 zł (wartość bez VAT)
Liczba unieważnionych postępowań o udzielenie zamówienia (w tym unieważnionych części postępowań)	3 393
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	94

DANE OGÓLNE	
Liczba zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	216
Wartość zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	92 021 201,73 zł (wartość bez VAT)
ŁĄCZNIE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли społecznych zamówień publicznych	2 587
Liczba społecznych zamówień publicznych	28 499
Wartość społecznych zamówień publicznych	72 462 672 778,08 zł (wartość bez VAT)
Udział społecznych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych	21%
Udział społecznych zamówień publicznych w ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych	40%

UWAGA: Łączna liczba zamawiających, którzy udzieliли społecznych zamówień publicznych jest mniejsza niż suma liczby zamawiających, którzy w udzielonych zamówieniach uwzględnili aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 ustawy Pzp) oraz liczby zamawiających, którzy udzieliли zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp **ze względu na przypadki występowania w obu zestawieniach tych samych jednostek.**

1.2. Dane w podziale na rodzaj zastosowanych instrumentów

Instrumenty prospołeczne przewidziane ustawą Pzp w 2020 r. w większości przypadków stosowane były w zamówieniach na roboty budowlane. Dotyczyło to wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę z art. 29 ust. 3a ustawy Pzp, uwzględnienia w opisie przedmiotu zamówienia wymogów dotyczących dostępności i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników (art. 29 ust. 5) oraz odwołania w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania społecznego (art. 30a).

Z kolei w zamówieniach na usługi najczęściej stosowano instrument zamówień zastrzeżonych (art. 22 ust. 2), wymagania społeczne związane z realizacją zamówienia (art. 29 ust. 4) oraz społeczne kryteria oceny ofert. Najrzadziej instrumenty prospołeczne wykorzystywano w zamówieniach na dostawy.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno ilości, jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty, w podziale na rodzaj zamówienia. Zestawienia zawierają również informacje na temat zastosowania poszczególnych aspektów społecznych przewidzianych w ustawie Pzp w zamówieniach publicznych udzielonych w 2020 r. Wskazują zarówno łączną liczbę i wartość takich zamówień, jak również ujęcie w podziale na rodzaj zamówienia.

Zamówienia udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp

Tabela nr 2: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 22 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	183
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	167 913 445,12 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	18	29 265 776,07 zł
Roboty budowlane	46	54 636 234,25 zł
Usługi	119	84 011 434,80 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp

Tabela nr 3: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 3a ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	26 035
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	67 292 100 853,12 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	384	418 292 272,19 zł
Roboty budowlane	14 548	50 424 865 693,94 zł
Usługi	11 103	16 448 942 886,99 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Tabela nr 4: Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	861
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	1 576 453 261,17 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	105	351 909 380,21 zł
Roboty budowlane	320	632 995 516,61 zł
Usługi	436	591 548 364,35 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp

Tabela nr 5: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 5 ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	3 572
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	22 521 127 611,92 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	347	2 844 584 604,82 zł
Roboty budowlane	2 287	18 643 780 878,99 zł
Usługi	938	1 032 762 128,11 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi

Tabela nr 6: Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 30a ustawy Pzp w opisie przedmiotu zamówienia

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	52
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	188 776 055,89 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	10	3 345 539,92 zł
Roboty budowlane	29	144 122 720,20 zł
Usługi	13	41 307 795,77 zł

Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi

Tabela nr 7: Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 30a ustawy Pzp w kryteriach oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	76
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	140 959 902,26 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	7	2 855 254,40 zł
Roboty budowlane	26	48 199 340,52 zł
Usługi	43	89 905 307,34 zł

Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych

Tabela nr 8: Zamówienia publiczne z zastosowaniem społecznych kryteriów oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do innych aspektów społecznych	1 416
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do innych aspektów społecznych	1 799 757 642,37 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	177	125 898 990,14 zł
Roboty budowlane	382	710 244 038,87 zł
Usługi	857	963 614 613,36 zł

Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp

Tabela nr 9: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 138p ustawy Pzp

Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	216
Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	94
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	92 021 201,73 zł (wartość bez VAT)

W zdecydowanej większości społecznych zamówień publicznych udzielonych w 2020 r. zamawiający zastosowali instrument prawny z art. 29 ust. 3a ustawy Pzp. Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę odpowiadało również za największą wartość społecznych zamówień publicznych. W tym zakresie odnotowano również znaczący wzrost w porównaniu do roku 2019 – stosowanie o 702 zamówienia oraz o 10,10 mld zł.

Drugim pod względem liczby i wartości aspektem społecznym uwzględnianym w zamówieniach publicznych było zastosowanie przez zamawiających wymogu z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp – tj. wymagania w zakresie dostępności i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników. Należy jednak zauważyć, że w przypadku tego instrumentu liczba zamówień, w których go uwzględniono nieznacznie spadła w porównaniu do 2019 r. – o 54 przypadki. Nie przełożyło się to jednak na wartość zamówień w tym zakresie, która w porównaniu do roku 2019 wzrosła o 3,83 mln zł.

Społeczne kryteria oceny ofert (w oparciu o art. 91 ust. 2 ustawy Pzp) to trzeci najbardziej popularny instrument społeczny, co znalazło odzwierciedlenie zarówno w liczbie, jak i wartości zamówień uwzględniających ten aspekt społeczny udzielonych w 2020 r. Jednak zarówno pod względem liczby tych zamówień, jak również ich wartości odnotowano spadek w porównaniu do roku 2019, odpowiednio o 493 zamówienia oraz o ponad 476 mln zł.

Częstotliwość zastosowania pewnych instrumentów społecznych w udzielonych zamówieniach wynika w dużej mierze z ich obligatoryjnego charakteru. Dotyczy to przede wszystkim instrumentów prawnych z art. 29 ust. 3a oraz art. 29 ust. 5 ustawy Pzp. Na ustanowienie społecznych kryteriów oceny ofert w części udzielonych zamówień publicznych wpływ mogły mieć z kolei przepisy art. 91 ust. 2a ustawy Pzp zobowiązujące zamawiających do stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert oraz przypisania im odpowiednio wysokiej wagi.

Na czwartym miejscu zarówno pod względem liczby zamówień, jak i wartości znalazły się zamówienia, w których zastosowano rozwiązanie prawne z art. 29 ust. 4 ustawy Pzp umożliwiające ustanowienie społecznych wymagań związanych z realizacją zamówienia, w tym wymagań dotyczących zatrudnienia osób z grup defaworyzowanych. Porównując jednak do danych za rok 2019 w przypadku tego aspektu społecznego odnotowano spadek zarówno w odniesieniu do liczby, jak i wartości zamówień, w których go uwzględniono.

Zastosowanie pozostałych instrumentów społecznych, które przewidują przepisy ustawy Pzp, miało jedynie charakter incydentalny. W 2020 r. udzielono 183 zamówienia zastrzeżone (na podst. art. 22 ust. 2 ustawy Pzp). Co istotne, w zakresie tego instrumentu o charakterze społecznym odnotowano nieznaczny wzrost liczby zamówień w porównaniu do 2019 r. oraz znaczący wzrost wartości takich zamówień – o 51,64 mln zł. Z bezpośredniego odwołania do oznakowania o charakterze społecznym w ramach opisu przedmiotu zamówienia skorzystano w przypadku 52 zamówień publicznych, podczas gdy bezpośrednio odwołanie do etykiety społecznej w ramach kryteriów oceny ofert odnotowano w 76 przypadkach. W przypadku obu tych instrumentów zanotowano spadek liczby zamówień w porównaniu do roku 2019. W przypadku zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne i kulturalne liczba zamówień wyniosła 216, a więc o 13 mniej w porównaniu do roku 2019.

Dane dotyczące zamówień, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne przedstawiono w załączniku nr 13 do niniejszego Sprawozdania.

2. Zielone lub innowacyjne zamówienia publiczne

2.1. Dane ogólne

W 2020 r. 384 zamawiających udzieliło 1 544 zamówień publicznych uwzględniających aspekty środowiskowe lub innowacyjne o łącznej wartości 12 323 813 756,82 zł (bez podatku od towarów i usług). W porównaniu z rokiem 2019 oznacza to wzrost liczby zamówień zielonych lub innowacyjnych o 33 zamówienia przy jednoczesnym znacznym wzroście ich łącznej wartości o 6 165 610 645,66 zł (bez podatku od towarów i usług). Wzrostowi uległa przy tym liczba zamawiających udzielających takich zamówień (z 333 w 2019 r. do 384 w roku 2020). Udział zielonych lub innowacyjnych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych wyniósł 1%, podczas gdy ich wartość stanowiła 7% łącznej wartości udzielonych zamówień publicznych.

Tabela nr 1: Dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień publicznych o charakterze środowiskowym lub innowacyjnym	384
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe lub innowacyjne	1 544
Wartość udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe lub innowacyjne	12 323 813 756,82 zł (wartość bez VAT)
Liczba unieważnionych postępowań (w tym unieważnionych części postępowań)	214
ŁĄCZNIE	
Udział zielonych lub innowacyjnych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych	1%
Udział zielonych lub innowacyjnych zamówień publicznych w ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych	7% ¹¹

2.2. Dane w podziale na rodzaj zastosowanych instrumentów

Zebrane przez UZP dane nie uwzględniają przypadków zastosowania przez zamawiających aspektów środowiskowych w opisie przedmiotu zamówienia, poza przypadkami wskazania w ramach opisu przedmiotu zamówienia określonej etykiety środowiskowej (na podstawie art. 30a ustawy Pzp) oraz ustanowienia środowiskowych wymagań związanych z realizacją zamówienia (na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy Pzp). Może to przekładać się na mniejszą liczbę zidentyfikowanych zielonych zamówień publicznych. W świetle art. 30 ustawy Pzp, zamawiający są uprawnieni do opisu przedmiotu zamówienia przez określenie wymagań dotyczących wydajności i funkcjonalności, które mogą obejmować aspekty środowiskowe. Instrumenty prośrodowiskowe w największej liczbie przypadków stosowano w zamówieniach na usługi. W zamówieniach tego rodzaju najczęściej stanowiono środowiskowe wymagania

¹¹ Statystyki z zielonych zamówień publicznych nie obejmują przypadków zastosowania przez zamawiających aspektów środowiskowych w opisie przedmiotu zamówienia z wyjątkiem przypadków wskazania w ramach tego elementu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określonego eko-oznakowania (na podstawie art. 30a ustawy Pzp) oraz ustanowienia środowiskowych wymagań związanych z realizacją zamówienia (na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy Pzp). W świetle art. 30 ustawy Pzp zamawiający są uprawnieni do opisu przedmiotu zamówienia przez określenie wymagań dotyczących wydajności i funkcjonalności, które mogą obejmować aspekty środowiskowe. Pozwala to zamawiającym skutecznie wpłynąć na całe postępowanie przetargowe oraz udzielone w jego następstwie zamówienie publiczne.

związane z realizacją zamówienia (art. 29 ust. 4 ustawy Pzp) oraz określano inne środowiskowe kryteria oceny ofert (art. 91 ust. 2 ustawy Pzp). W przypadku zamówień na dostawy, w największej liczbie przypadków zastosowano te same rozwiązania prawne, jak w przypadku usług. W robotach budowlanych do najczęściej stosowanych instrumentów prośrodowiskowych również należały środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia (art. 29 ust. 4 ustawy Pzp).

W niewielkim stopniu wykorzystywane były proinnowacyjne wymagania związane z realizacją zamówienia oraz innowacyjne kryteria oceny ofert. Zastosowanie tego rodzaju instrumentów najczęściej znajdowało odzwierciedlenie w zamówieniach na dostawy, a w dalszej kolejności na usługi.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno liczby jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty, dodatkowo w podziale na rodzaj zamówienia.

Odwołanie się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu

Tabela nr 2: Zamówienia publiczne z zastosowaniem systemów i środków zarządzania środowiskowego

Liczba zamówień publicznych, w których odwołano się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu	90
Wartość zamówień publicznych, w których odwołano się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu	609 683 774,80 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	12	167 815 556,23 zł
Roboty budowlane	1	249 820,44 zł
Usługi	77	441 618 398,13 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Tabela nr 3: Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	811
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	3 071 597 547,56 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	207	1 127 883 898,39 zł
Roboty budowlane	262	972 178 618,91 zł
Usługi	342	971 535 030,26 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi

Tabela nr 4: Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 30a ustawy Pzp w opisie przedmiotu zamówienia

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	177
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	158 341 083,02 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	119	67 216 290,72 zł
Roboty budowlane	21	34 485 002,87 zł
Usługi	37	56 639 789,43 zł

Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi

Tabela nr 5: Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 30a ustawy Pzp w kryteriach oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	64
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	88 597 719,54 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	21	21 366 395,85 zł
Roboty budowlane	1	961 211,43 zł
Usługi	42	66 270 112,26 zł

Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp

Tabela nr 6: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 91 ust. 3b ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których zastosowano kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp	21
Wartość zamówień publicznych, w których zastosowano kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp	91 182 949,45 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	18	86 367 192,42 zł
Roboty budowlane	0	0,00 zł
Usługi	3	4 815 757,03 zł

Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia

Tabela nr 7: Zamówienia publiczne z zastosowaniem środowiskowych kryteriów oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	520
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	9 467 917 757,60 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	140	1 720 352 839,71 zł
Roboty budowlane	61	6 898 768 301,82 zł
Usługi	319	848 796 616,07 zł

Odwołanie się do aspektów związanych z innowacyjnością w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Tabela nr 8: Innowacyjne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów związanych z innowacyjnością w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	36
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów związanych z innowacyjnością w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	695 737 687,35 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	24	519 695 447,04 zł
Roboty budowlane	2	7 328 642,44 zł
Usługi	10	168 713 597,87 zł

Uwzględnienie aspektów związanych z innowacyjnością w ramach kryteriów oceny ofert

Tabela nr 9: Zamówienia publiczne z zastosowaniem innowacyjnych kryteriów oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert uwzględniono aspekty związane z innowacyjnością	37
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert uwzględniono aspekty związane z innowacyjnością	869 225 416,93 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	11	651 287 148,54 zł
Roboty budowlane	2	1 224 936,86 zł
Usługi	24	216 713 331,53 zł

W zamówieniach udzielonych w 2020 r., popularność poszczególnych rozwiązań prawnych o charakterze środowiskowym wśród zamawiających pozostaje niezmienna. Najczęściej odwoływano się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia. W odróżnieniu od roku poprzedzającego, pomimo wzrostu liczby zamówień, w których zastosowano środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia, nastąpił znaczny spadek ich wartości. Zastosowanie przez

zamawiających wymogu z art. 29 ust. 4 ustawy Pzp stanowiło drugi pod względem wartości aspekt środowiskowy.

Drugim najczęściej stosowanym instrumentem prawnym o charakterze środowiskowym było zastosowanie środowiskowych kryteriów oceny ofert, w tym odwołanie do efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia (zgodnie z art. 91 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp). Pod względem wartości, zamówienia publiczne z zastosowanymi środowiskowymi kryteriami oceny ofert zajęły pierwsze miejsce. Porównując z rokiem 2019, nastąpił znaczny wzrost wartości zamówień z zastosowaniem tego aspektu środowiskowego.

Na trzecim miejscu pod względem liczby zastosowań w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego znalazło się odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania związanego z aspektami środowiskowymi (zgodnie z art. 30a ustawy Pzp), które pod względem łącznej wartości zielonych zamówień publicznych z takim aspektem zajęło czwarte miejsce. Trzecim z kolei co do wartości aspektem środowiskowym w zamówieniach publicznych było odwołanie się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu (czwarte miejsce pod względem liczby zielonych zamówień publicznych).

Zwiększyła się liczba zamówień, w których zastosowano środowiskowe kryteria oceny ofert (zgodnie z art. 91 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp), ale wartość takich zamówień uległa ponad czterokrotnemu zwiększeniu w porównaniu z rokiem 2019. Z kolei, przy spadku liczby zamówień z zastosowanym w ramach opisu przedmiotu zamówienia oznakowaniem ekologicznym, ponad sześciokrotnie zmniejszyła się ich wartość względem roku poprzedzającego. Spadkowi uległa również liczba zamówień, w których zawarto odwołanie do systemów i środków zarządzania środowiskowego, jak i liczba zamówień z zastosowanym w kryteriach oceny ofert oznakowaniem ekologicznym. W obu przypadkach przełożyło się to na znaczny spadek ich wartości. Niezmiennie, najrzadziej stosowanym aspektem środowiskowym pozostaje kryterium kosztu, które pozwala na wykorzystanie rachunku kosztów cyklu życia. Jedynie w 23 zamówieniach udzielonych w 2020 r. zastosowano takie kryterium oceny ofert, co oznacza spadek o 2 zamówienia w porównaniu z rokiem 2019. To też wpłynęło na spadek wartości zamówień z tym aspektem środowiskowym.

W przypadku rozwiązań innowacyjnych nastąpił pewien wzrost liczby zamówień, w których aspekty związane z innowacyjnością uwzględniono w ramach kryteriów oceny ofert. W 2020 r. jednocześnie odnotowano nieznaczny wzrost liczby zamówień gdzie odwołanie do aspektów związanych z innowacyjnością ustanowiono w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia. W odniesieniu do obu aspektów, odnotowano znaczny wzrost wartości zamówień innowacyjnych w porównaniu z rokiem 2019.

Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów prośrodowiskowych i proinnowacyjnych przedstawiono w załączniku nr 14 do niniejszego Sprawozdania.

3. Realizacja przez jednostki administracji rządowej zaleceń Rady Ministrów w sprawie uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych

W świetle przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 29 marca 2017 r. „Zaleceń w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych” Prezes Urzędu zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu stosowania przez jednostki administracji rządowej aspektów społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Prowadzona przez Urząd analiza uwzględnia informacje przekazywane przez:

- ministerstwa,
- Kancelarię Prezesa Rady Ministrów,
- organy oraz jednostki podległe lub nadzorowane przez ministrów,
- jednostki podległe lub nadzorowane przez Prezesa Rady Ministrów,
- urzędy wojewódzkie,

- służby, straże i inspekcje zespolonej administracji rządowej,
- jednostki niezespolonej administracji rządowej oraz
- instytucje gospodarki budżetowej w administracji rządowej.

Sprawozdawczość w zakresie stosowania aspektów społecznych w prowadzonych postępowaniach przetargowych realizowana jest przez poszczególne jednostki administracji rządowej w ramach rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach (w tabeli VII i VIII), o którym mowa w art. 98 ustawy Pzp.

3.1. Dane ogólne

Z około 2 140¹² podmiotów objętych obowiązkiem stosowania „Zaleceń...”, sprawozdanie o udzielonych zamówieniach za rok 2020 przekazało 1 747 jednostek administracji rządowej¹³, (tj. o 90 jednostek więcej niż w roku poprzednim). Z tej liczby, 541 podmiotów uwzględniło aspekty społeczne w zamówieniach publicznych udzielonych w roku 2020, co stanowiło ponad 25% wszystkich zamawiających objętych Zaleceniami Rady Ministrów. Jednostki administracji rządowej udzieliły 5 716 zamówień publicznych o charakterze społecznym na łączną kwotę 20 259 818 186,23 zł (bez podatku od towaru i usług). W ujęciu ilościowym stanowiło to 20,06% ogółu społecznych zamówień publicznych udzielonych w 2020 r. W odniesieniu do wartości udzielone przez jednostki administracji rządowej zamówienia z aspektami społecznymi stanowiły blisko 28% całkowitej wartości społecznych zamówień publicznych.

Porównując dane za ostatnie dwa lata, odnotowano nieznaczny spadek liczby społecznych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej o 328 zamówień, co jednak nie przełożyło się na wartość tych zamówień. W 2020 r. administracja rządowa udzieliła zamówień o wartości większej o 6,40 mld zł (wartość bez podatku od towaru i usług) w porównaniu do roku 2019.

Tabela nr 1: Dane ogólne

Dane ogólne	
Liczba zamawiających zobowiązanych do stosowania Zaleceń Rady Ministrów, którzy udzieliли zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp)	532
Liczba udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp)	5 685
Wartość udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 22 ust. 2, art. 29 ust. 3a, 4 oraz 5, art. 30a oraz art. 91 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp)	20 243 499 959,85 zł (wartość bez VAT)
Liczba unieważnionych postępowań o udzielenie zamówienia (w tym unieważnionych części postępowań)	912
Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	31
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	24

¹² Liczbę ustalono na podstawie rozporządzeń w sprawie szczegółowego zakresu działania poszczególnych ministerstw oraz obwieszczeń w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez poszczególnych ministrów.

¹³ Należy zaznaczyć, że obowiązkiem sprawozdawczym z art. 98 ustawy Pzp objęte są tylko te podmioty, które w danym roku kalendarzowym udzieliły zamówień podlegających procedurom określonym w ustawie, co może przynajmniej po części uzasadniać różnicę między liczbą podmiotów zobowiązanych do stosowania zaleceń i liczbą podmiotów, które przekazały sprawozdania.

Dane ogólne	
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	16 318 226,38 zł (wartość bez VAT)
ŁĄCZNIE	
Liczba zamawiających zobowiązanych do stosowania Zaleceń Rady Ministrów	ok. 2 140
Liczba zamawiających z jednostek administracji rządowej, którzy udzielili społecznych zamówień publicznych	541
Odsetek zamawiających objętych Zaleceniami Rady Ministrów, którzy udzielili społecznych zamówień publicznych	25,28%
Liczba społecznych zamówień publicznych	5 716
Wartość społecznych zamówień publicznych	20 259 818 186,23 zł (wartość bez VAT)
Udział społecznych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie społecznych zamówień publicznych w danym roku	20,06%
Udział społecznych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej wartości społecznych zamówień publicznych w danym roku	27,96%

Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp

Tabela nr 2: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 22 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	37
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	23 345 428,23 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	5	9 280 045,00 zł
Roboty budowlane	10	3 942 302,05 zł
Usługi	22	10 123 081,18 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp

Tabela nr 3: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 3a ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	5 069
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	19 653 849 864,29 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	108	137 433 949,16 zł
Roboty budowlane	2 239	15 198 286 567,31 zł
Usługi	2 722	4 318 129 347,82 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Tabela nr 4: Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 4 ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	314
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	645 952 528,50 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	65	329 567 307,99 zł
Roboty budowlane	50	155 429 166,91 zł
Usługi	199	160 956 053,60 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp

Tabela nr 5: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 29 ust. 5 ustawy Pzp

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	344
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	5 349 335 501,31 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	43	20 150 155,98 zł
Roboty budowlane	170	5 172 558 704,87 zł
Usługi	131	156 626 640,46 zł

Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi

Tabela nr 6: Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 30a ustawy Pzp w opisie przedmiotu zamówienia

Liczba zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	15
Wartość zamówień publicznych, w których w opisie przedmiotu zamówienia odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	6 247 459,39 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	9	3 227 653,74 zł
Roboty budowlane	3	1 111 203,25 zł
Usługi	3	1 908 602,40 zł

Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi

Tabela nr 7: Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 30a ustawy Pzp w kryteriach oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	15
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	15 104 683,31 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	3	2 467 920,00 zł
Roboty budowlane	3	6 191 380,21 zł
Usługi	9	6 445 383,10 zł

Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych

Tabela nr 8: Zamówienia publiczne z zastosowaniem społecznych kryteriów oceny ofert

Liczba zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do innych aspektów społecznych	654
Wartość zamówień publicznych, w których w kryteriach oceny ofert odwołano się do innych aspektów społecznych	839 085 814,39 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	98	84 409 414,88 zł
Roboty budowlane	83	283 747 614,49 zł
Usługi	473	470 928 785,02 zł

Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp

Tabela nr 9: Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 138p ustawy Pzp

Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	31
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	16 318 226,38 zł (wartość bez VAT)

3.2. Instrumenty prawne o charakterze społecznym najczęściej stosowane w zamówieniach publicznych udzielonych w 2020 r. przez jednostki administracji rządowej

Zamawiający sektora rządowego zastosowali wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie umowy o pracę w przeważającej większości udzielonych przez nich w 2020 r. zamówień publicznych o charakterze społecznym. Ten aspekt przełożył się również na największą wartość społecznych zamówień publicznych. W porównaniu do roku 2019 liczba zamówień, w których uwzględniono ten aspekt społeczny wzrosła o 242 przypadki, co przełożyło się również na wzrost wartości tego rodzaju zamówień o 6,76 mld zł (bez podatku od towarów i usług).

Drugim najczęściej stosowanym instrumentem były społeczne kryteria oceny ofert (na podstawie art. 91 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp). Pod względem wartości zamówienia publiczne z tak uwzględnionym aspektem społecznym znalazły się na trzecim miejscu. Jednak w porównaniu do roku 2019 zarówno pod względem liczby zamówień uwzględniających ten aspekt społeczny, jak również wartości tych zamówień odnotowano spadek, stosowanie o 401 przypadki oraz o 154,77 mln zł. Popularność tego rozwiązania może częściowo wynikać z nałożonych na zamawiających zobowiązań do stosowania innych niż cena kryteriów oceny ofert. W świetle przepisów art. 91 ust. 2a ustawy Pzp jednostki sektora finansów publicznych oraz inne państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, a także ich związki, decydując się na zastosowanie kryterium ceny jako jedynego kryterium oceny ofert lub kryterium o wadze przekraczającej 60%, zostały zobowiązane do określenia w opisie przedmiotu zamówienia standardów jakościowych odnoszących się do wszystkich istotnych cech przedmiotu zamówienia oraz wykazania w załączniku do protokołu, w jaki sposób uwzględniono w opisie przedmiotu zamówienia koszty cyklu życia.

Biorąc pod uwagę liczbę zastosowań w udzielonych zamówieniach publicznych, na trzecim miejscu sklasyfikowano odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do kwestii dostępności dla osób niepełnosprawnych i projektowania dla wszystkich użytkowników. Pod względem wartości, zamówienia publiczne z ustanowionymi wymogami w tym zakresie znalazły się na drugim miejscu. Porównując dane z ostatnich dwóch lat odnotowano spadek o 57 liczby zamówień z uwzględnieniem tego aspektu społecznego. Jednocześnie pod względem wartości udzielonych zamówień, w porównaniu do danych z 2019 r., odnotowano wzrost aż o ponad 4,5 mld zł.

Na czwartym miejscu zarówno pod względem liczby, jak i wartości znalazły się zamówienia uwzględniające wymogi związane z realizacją zamówienia – zatrudnieniem osób z grup defaworyzowanych (art. 29 ust. 4 Pzp). W 2020 r. odnotowano spadek zarówno liczby takich zamówień (o 194 przypadki), jak i wartości (o 1,23 mld zł) w porównaniu do roku 2019.

Zastosowanie pozostałych aspektów społecznych dotyczyło jedynie niewielkiej liczby zamówień publicznych. Najbardziej stosowaną klauzulą społeczną pozostało uprawnienie zamawiających do ograniczenia możliwości ubiegania się o zamówienie do określonej grupy podmiotów na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy Pzp. Jednostki administracji rządowej udzieliły w 2020 r. jedynie 37 tego rodzaju zamówień. W porównaniu do roku 2019 oznacza to spadek liczby zamówień zastrzeżonych o 3 zamówienia. W odniesieniu do wartości zamówień zastrzeżonych odnotowano również spadek o prawie 16 mln zł (bez podatku od towarów i usług). Bezpośrednie wskazanie oznakowania społecznego w ramach kryteriów oceny ofert lub opisu przedmiotu zamówienia odnotowano w 30 przypadkach, co oznacza spadek o 34 zamówienia w porównaniu do 2019 r. Spadek w odniesieniu do liczby zamówień, jak i wartości odnotowano w zakresie zamówień publicznych udzielonych z zastosowaniem dodatkowego reżimu zamówień zastrzeżonych. Jednostki administracji rządowej udzieliły w 2020 r. 31 zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp, co oznacza spadek o 7 przypadków w porównaniu do roku 2019. Łączna wartość wyniosła nieco ponad 16 mln zł (bez podatku od towarów i usług), co oznacza pięciokrotny spadek wartości tych zamówień w porównaniu do roku 2019.

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne przedstawiono w załączniku nr 15 do niniejszego Sprawozdania.

II.3. Inne dane dotyczące rynku zamówień publicznych

II.3.1. Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy

W 2020 r. w BZP i w Dzienniku Urzędowym UE opublikowano łącznie 4 655 ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy (o dobrowolnej przejrzystości ex-ante). Dla porównania w 2019 r. ogłoszeń takich zamawiający opublikowali 4 796, w 2018 r. – 4 911, a w 2017 r. – 4 036.

Są to ogłoszenia, w których zamawiający informują komu zamierzają udzielić zamówienia. Obowiązek powyższy, zwiększający jawność postępowania o zamówienie publiczne, wynika z art. 62 ust. 2 oraz art. 66 ust. 2a ustawy – Prawo zamówień publicznych i odnosi się do trybu negocjacji bez ogłoszenia oraz zamówienia z wolnej ręki.

II.3.2. Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie

Najwięcej postępowań w 2020 r. o wartości poniżej progów unijnych, w których przewidziano udzielanie zaliczek – 408, tj. 1,03% ogółu ogłoszeń na ten rodzaj zamówienia, dotyczyło zamówień na roboty budowlane. W przypadku dostaw możliwość zaliczkowania wskazano w 113 postępowaniach (0,27%), a w przypadku usług – w 121 zamówieniach (0,39%).

W ogólnej liczbie ogłoszeń opublikowanych w BZP¹⁴ zamawiający poinformowali o planowanym udzieleniu zaliczki na poczet wykonania zamówienia w 642 postępowaniach, co stanowiło 0,57% ogółu ogłoszonych postępowań. W 2019 r. opublikowano 677 (0,58%) takich ogłoszeń, w 2018 r. – 804 (0,62%), a w 2017 r. – 629 (0,52%).

Zagadnienie zaliczkowania w zamówieniach publicznych uregulowano w art. 151a oraz dodatkowo art. 131w (w przypadku zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa) i art. 143a ust. 1 pkt 2 (w przypadku zamówień na roboty budowlane) ustawy – Prawo zamówień publicznych. Przyznano tam uprawnienie zamawiającym do udzielania zaliczek na poczet wykonania zamówienia, pod warunkiem, że możliwość taka została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

II.3.3. Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej oraz wykonawcy, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych

Prawo zamówień publicznych generalnie daje możliwość ubiegania się o publiczne zamówienia wszystkim zainteresowanym wykonawcom, którzy nie podlegają wykluczeniu oraz spełniają warunki udziału w postępowaniu. Jednakże w celu aktywizacji osób defaworyzowanych w art. 22 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych, umożliwiono zamawiającym zastrzeżenie w ogłoszeniu o zamówieniu uprawnienie do złożenia oferty wyłącznie zakładom pracy chronionej oraz innym wykonawcom, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych.

¹⁴ Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską w bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

W 2020 r. zastrzeżenie takie zamawiający umieścili w 350 ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w BZP¹⁵, co stanowiło 0,31% ogólnej liczby ogłoszeń. Dla porównania w 2019 r. odnotowano 339 postępowań z tym zastrzeżeniem (0,29%), w 2018 – 364 (0,28%), a z kolei w 2017 r. – 294 (0,24%).

Najczęściej zastrzeżenie, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej oraz inni wykonawcy, których działalność obejmuje społeczną i zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych dotyczyło zamówień na usługi – 186 ogłoszeń (0,60% ogłoszeń dotyczących zamówień na usługi), a następnie zamówień na roboty budowlane – 94 ogłoszenia (0,24%). W przypadku dostaw zastrzeżenie to wskazano w 70 ogłoszeniach (0,16%).

II.3.4. Zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

Regulacje ustawy – Prawo zamówień publicznych dopuszczają możliwość dokonywania zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy w wyjątkowych sytuacjach.

Zgodnie z art. 144 ust. 1 Pzp zmiany zawartej umowy były możliwe wyłącznie w okolicznościach, gdy:

- zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres,
- zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione wskazane w ustawie warunki,
- zostały spełnione łącznie następujące warunki:
 - konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
 - wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,
- wykonawcę, któremu zamawiający udzielił zamówienia, ma zastąpić nowy wykonawca (w przypadkach wskazanych w ustawie),
- zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne,
- łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.

1. Postępowania, w których przewidziano zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

W 2020 r. zamawiający przewidzieli możliwość dokonania zmiany umowy w 97 425 ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w BZP¹⁶, co stanowiło 86,06% ogółu ogłoszeń w BZP. W 2019 r. możliwość zmian postanowień zawartej umowy wskazano w 99 981 przypadkach (85,18% ogłoszeń w BZP), w 2018 r. – w 111 487 (85,48%), a w 2017 r. – w 101 038 ogłoszeniach (82,91%).

Najwięcej tego rodzaju ogłoszeń dotyczyło postępowań na roboty budowlane – 37 172 ogłoszenia (93,98% ogółu ogłoszeń w BZP na roboty budowlane). W przypadku dostaw było

¹⁵ Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską w bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

¹⁶ jw.

to w 33 877 ogłoszeniach (79,58%), a w zamówieniach na usługi – w 26 376 ogłoszeniach (84,87%).

2. Ogłoszenia o zmianie umowy

Uwzględniając treść art. 144 ust. 1c ustawy Pzp, w przypadku zastosowania niektórych przesłanek pozwalających na zmianę postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, zamawiający byli zobligowani do publikacji w odpowiednim publikatorze (BZP albo Dz. Urz. UE) ogłoszenia o zmianie umowy.

W 2020 r. opublikowano łącznie (w BZP i Dz. Urz. UE) 7 085 ogłoszeń o zmianie umowy, w 2019 r. – 4 287, w 2018 r. – 4 553, a w 2017 r. – 3 029. Najczęściej ogłoszenia o zmianie umowy dotyczyły postępowań na roboty budowlane – 3 907 (55% ogłoszeń o zmianie umowy) następnie na usługi – 2 041 (29%), a w przypadku dostaw ogłoszeń takich opublikowano 1 137 (16%).

W oparciu o ogłoszenia o zmianie umowy opublikowane w BZP¹⁷ ustalono, że w 2020 r. najczęściej powoływano się przesłanki wskazane w art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp – 37,86% ogłoszeń.

Poniżej zamieszczono szczegółową strukturę wybieranych przesłanek umożliwiających zmianę postanowień umowy wskazywanych przez zamawiających w treści ogłoszeń o zmianie umowy opublikowanych w BZP. Należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 144 ust. 1c ustawy Pzp jedynie w przypadkach, o których mowa w art. 144 ust. 1 pkt 2 i 3 istniał obowiązek publikacji ogłoszenia o zmianie umowy.

Pkt	Okoliczności wymienione w art. 144 ust. 1 ustawy Pzp	Odsetek
1)	zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy, i charakter oraz warunki wprowadzenia zmian	27,17%
2)	zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki: a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego, b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego, c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej	21,51%
3)	zostały spełnione łącznie następujące warunki: a) konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć, b) wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej	37,86%
4)	wykonawcę, któremu zamawiający udzielił zamówienia, ma zastąpić nowy wykonawca:	
a)	na podstawie postanowień umownych, o których mowa w pkt 1,	0,03%
b)	w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy,	0,15%
c)	w wyniku przejęcia przez zamawiającego zobowiązań wykonawcy względem jego podwykonawców	0,00%
5)	zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu ust. 1e	3,19%
6)	łącna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie	10,09%
	Ogółem	100%

¹⁷ jw.

II.3.5. Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny

Informacje o dialogu technicznym zamawiający powinien opublikować w ogłoszeniu o zamówieniu, tak aby przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powiadomić wykonawców o planach i oczekiwaniach dotyczących zamówienia, i zwrócić się do ekspertów, organów władzy publicznej lub wykonawców o doradztwo lub udzielenie informacji w zakresie niezbędnym do przygotowania opisu przedmiotu zamówienia, specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub określenia warunków umowy.

W 2020 r. zamawiający poinformowali o zastosowaniu dialogu technicznego w 170 ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w BZP¹⁸, co stanowiło 0,15% ogółu ogłoszeń. Było to o 11 przypadków więcej niż w 2019 r. (159 – 0,14%). W 2018 r. i 2017 r. dane te kształtowały się odpowiednio 231 (0,18%), 429 (0,35%).

Najczęściej dialog techniczny poprzedzał dostawy – 67 ogłoszeń (0,16% ogłoszeń o zamówieniu na dostawy); w 2019 – 64, w 2018 r. – 90, a w 2017 r. – 134. Stosowano go również w przypadku zamówień na usługi – w 65 postępowaniach (0,21%); w 2019 r. – 54, w 2018 r. – 72, a w 2017 r. – 123 oraz na roboty budowlane – w 38 postępowaniach (0,10%); w 2019 r. – 41, w 2018 r. – 69, a w 2017 r. – 172.

II.3.6. Postępowania prowadzone elektronicznie zgodnie z wymaganiami dyrektywy UE

W związku z elektroniczną zamówień publicznych o wartości równej lub przewyższającej progi unijne od października 2018 r. Urząd Zamówień Publicznych w celu wsparcia zamawiających kontynuował w 2020 r. udostępnianie systemu miniPortal, tj. nieodpłatnego systemu do elektronicznej komunikacji pomiędzy zamawiającymi a wykonawcami w procesie udzielenia zamówienia publicznego. System miniPortal oparto na efektywnym wykorzystaniu narzędzi elektronicznych i publicznych usług funkcjonujących w państwowych zasobach, tj. BZP i usług e-PUAP. Zamawiający po opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym UE publikują na miniPortalu formularz postępowania, który generuje unikalny numer ID postępowania oraz umożliwia zaszyfrowanie ofert/wniosek. Za pośrednictwem systemu miniPortal w 2020 r. opublikowanych zostało 15 860 postępowań. Z tego rozwiązania skorzystało 2581 zamawiających.

Poniżej wskazano liczbę publikacji postępowań na miniPortalu w latach 2018–2020, w rozbiciu na poszczególne miesiące:

Miesiąc	2018	2019	2020
Styczeń	-	843	760
Luty	-	803	713
Marzec	-	1 073	1 024
Kwiecień	-	1 085	1 311
Maj	-	979	1 298
Czerwiec	-	1 035	1 292
Lipiec	-	1 180	1 335
Sierpień	-	934	1 124
Wrzesień	-	1 123	1 299
Październik	208	1 461	1 706
Listopad	523	923	1 512
Grudzień	694	958	2 486

¹⁸ jw.

III. INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

III.1. Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Prezes UZP, zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zamówień publicznych, a także, zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi – organem właściwym w sprawach umowy koncesji.

Zakres kompetencji Prezesa UZP wynikający z ustawy – Prawo zamówień publicznych został określony w art. 154 oraz w art. 154c ust. 1 ustawy Pzp i nie uległ zmianie względem zakresu kompetencji Prezesa UZP przedstawionego w Sprawozdaniu Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2019 r. Wśród kompetencji Prezesa UZP w szczególności należy wymienić:

- opracowywanie projektów aktów normatywnych dotyczących zamówień publicznych,
- podejmowanie rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach przewidzianych ustawą – Prawo zamówień publicznych,
- wydawanie w formie elektronicznej BZP,
- zapewnienie funkcjonowania systemu środków ochrony prawnej,
- przygotowanie i upowszechnianie przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień,
- czuwanie nad przestrzeganiem zasad systemu zamówień publicznych, w szczególności dokonywanie kontroli procesu udzielania zamówień publicznych w zakresie przewidzianym ustawą – Prawo zamówień publicznych,
- dążenie do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach publicznych,
- dokonywanie analiz funkcjonowania systemu zamówień,
- prowadzenie działań związanych z informatyzacją systemu zamówień publicznych,
- opracowywanie programów szkoleń, organizowanie oraz inspirowanie szkoleń z zakresu zamówień publicznych,
- prowadzenie współpracy międzynarodowej w sprawach związanych z zamówieniami publicznymi,
- przekazywanie co trzy lata Komisji Europejskiej sprawozdania z monitorowania funkcjonowania systemu zamówień oraz sprawozdania statystycznego dotyczącego zamówień, których wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp,
- wydawanie – z urzędu lub na wniosek – opinii, w których Prezes UZP przedstawia interpretację przepisów ustawy budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów, Trybunału Konstytucyjnego lub Trybunału Sprawiedliwości UE.

Zakres kompetencji Prezesa Urzędu wynikający z ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi został określony w art. 52 ust. 2 tej ustawy. Do kompetencji Prezesa UZP określonych ww. ustawą należy:

- opracowywanie, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, oraz opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących umowy koncesji,
- monitorowanie stosowania zasad zawierania umowy koncesji oraz upowszechnianie wyników monitorowania,

- przekazywanie na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co 3 lata, sprawozdania z monitorowania.

III.1.1. Decyzje administracyjne

W 2020 r. Prezes UZP prowadził **9** postępowań w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia przepisów ustawy Pzp, z czego na dzień 31 grudnia 2020 r.:

- 2 postępowania zostały zakończone decyzją pierwszoinstancyjną, od jednej decyzji strona wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, natomiast w drugiej złożono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy,
- 4 postępowania zostały zakończone ostateczną decyzją drugoinstancyjną, wydaną w wyniku rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, utrzymująca w mocy decyzję pierwszoinstancyjną,
- 3 postępowania pozostawały w toku.

Postępowania, w których wydane zostały decyzje nakładające kary pieniężne, dotyczyły następujących czynów:

- udzielenia zamówienia z naruszeniem przepisów ustawy określających przesłanki stosowania trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki (art. 200 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Pzp) – 1 przypadek,
- udzielenia zamówienia bez stosowania ustawy (art. 200 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Pzp) – 5 przypadków.

Spośród wymienionych postępowań administracyjnych, dwa postępowania były prowadzone w wyniku stwierdzenia naruszeń przez inny niż Prezes UZP organ kontroli, a pozostałe na skutek naruszeń stwierdzonych przez Prezesa UZP.

W 6 postępowaniach zakończonych w 2020 r. decyzją ostateczną nakładającą administracyjną karę pieniężną zostały wydane następujące rozstrzygnięcia:

- w 1 przypadku wydano decyzję nakładającą karę pieniężną w wysokości 30.000 zł,
- w 3 przypadkach wydano decyzję drugoinstancyjną, utrzymującą w mocy decyzję nakładającą karę pieniężną w wysokości 3.000 zł,
- w 2 przypadkach wydano decyzję drugoinstancyjną, utrzymującą w mocy decyzję nakładającą karę pieniężną w wysokości 30.000 zł.

Decyzje dotyczące wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej

W związku z realizacją kompetencji, o której mowa w art. 154 pkt 5 w zw. art. 154a ust. 2 ustawy Pzp, w 2020 r. Prezes UZP wydał 3 decyzje o wpisie na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej. Nie były wydawane decyzje dotyczące odmowy wpisu lub skreślenia z ww. listy.

III.1.2. Pozwy do sądu o stwierdzenie nieważności umów w sprawie udzielenia zamówienia publicznego

W 2020 r. Prezes UZP nie wytoczył powództw o unieważnienie umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego.

W 2020 r. zakończyły się następujące sprawy, w których powództwa o unieważnienie umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego zostały wniesione w roku 2019:

- osiem powództw o unieważnienie umowy o zamówienie publiczne, które dotyczyły udzielenia zamówienia publicznego z pominięciem stosowania ustawy Pzp, tj. z naruszeniem art. 7 ust. 3 ustawy Pzp. W każdym z tych przypadków powództwo zostało oparte na art. 146 ust. 6 ustawy Pzp. W powyższych sprawach, uwzględniając powództwo we wszystkich ww. sprawach, Sąd Okręgowy w Radomiu wydał następujące wyroki, które są prawomocne: wyrok z dnia 30 czerwca 2020 r. (sygn. akt I C 1589/19), unieważniający umowę w sprawie zamówienia publicznego; wyrok z dnia 7 lipca 2020 r. (sygn. akt I C 1585/19), unieważniający umowę w sprawie zamówienia publicznego; wyrok z dnia 10 lipca 2020 r. (sygn. akt I C 1582/19), unieważniający umowę w sprawie zamówienia publicznego; wyrok z dnia 10 lipca 2020 r. (sygn. akt I C 1588/19), unieważniający umowę w sprawie zamówienia publicznego; wyrok z dnia 5 października 2020 r. (sygn. akt I C 1584/19, I C 1587/19) unieważniający umowy w sprawie zamówienia publicznego; wyrok z dnia 13 października 2020 r. (sygn. akt I C 1586/19) unieważniający umowę w sprawie zamówienia publicznego (w tej sprawie pozwany złożył skargę o wznowienie postępowania); wyrok z dnia 20 listopada 2020 r. (sygn. akt I C 1583/19) unieważniający umowę w sprawie zamówienia publicznego;
- powództwo w sprawie udzielenia zamówienia bez zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu publicznym w BZP. Powództwo zostało oparte na art. 146 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp. Wyrokiem z dnia 14 lipca 2020 r. (sygn. akt I C 1117/19) Sąd Okręgowy w Gorzowie w części umorzył postępowanie, a w części oddalił powództwo.

W 2020 r. zakończyły się następujące sprawy, w których powództwa o unieważnienie umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego zostały wniesione w latach wcześniejszych, przed 2019 r.:

- W sprawie dotyczącej braku stosowania ustawy Pzp przy udzielaniu zamówienia na najem i budowę budynków użyteczności publicznej na potrzeby wymiaru sprawiedliwości z niezasadnym powołaniem się na wyłączenie stosowania ustawy Pzp przy nabywaniu własności nieruchomości oraz innych praw do nieruchomości. Powództwo oparto na zarzucie naruszenia przez zamawiającego art. 7 ust. 1 i 3 w zw. z art. 40 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 2 pkt 12 ustawy Pzp oraz w zw. z art. 2 pkt 13 w zw. z art. 2 pkt 2 ustawy Pzp i art. 2 pkt 8 ustawy Pzp. Wniosek o stwierdzenie nieważności umowy najmu nieruchomości oraz o unieważnienie umowy najmu nieruchomości i umowy sprzedaży nieruchomości oparto na art. 146 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 146 ust. 1 pkt 1,5 i 6 ustawy Pzp w brzmieniu obowiązującym przed dniem 29 stycznia 2010 r., a także na podstawie art. 144a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 168 pkt 3 w zw. z art. 146 ust. 1 pkt 2 oraz art. 168 pkt 3 w zw. z art. 146 ust. 6 ustawy Pzp. Prawomocnym wyrokiem z dnia 28 stycznia 2020 r. (sygn. akt I C 135/16) Sąd Okręgowy w Słupsku oddalił powództwo w tej sprawie.
- W sprawie udzielenia zamówień publicznych wykonawcy, którego oferta złożona w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę nowych, oryginalnych kompletów pistoletów samopowtarzalnych, winna zostać odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, a postępowanie winno być zostać unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Wniosek o stwierdzenie nieważności umów oparto na art. 146 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy Pzp w brzmieniu obowiązującym przed dniem 29 stycznia 2010 r. Prawomocnym wyrokiem z dnia 29 lipca 2020 r. (sygn. akt XXIV C 667/15) Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo w tej sprawie.
- W sprawie udzielenia zamówienia na dostawę pistoletów maszynowych, po przeprowadzeniu postępowania w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy Pzp. Wniosek o unieważnienie umowy oparto na art. 146 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2018 r. (sygn. akt II C 471/16) Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo Prezesa Urzędu i unieważnił umowę w sprawie zamówienia publicznego. Od tego wyroku pozwany wniósł apelację, która została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (sygn. akt V ACa 640/19).

Ponadto, w 2020 r. pozostawały w toku **3** sprawy sądowe w przedmiocie unieważnienia umów w sprawie zamówienia publicznego, w których pozwy zostały wniesione w latach wcześniejszych, tj. w sprawach dotyczących:

- udzielenia dwóch zamówień na dostawy wraz z montażem wyposażenia podstawowego w budynku uczelni wyższej w sytuacji opisanego przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję. Powództwo oparto na zarzucie naruszenia przez zamawiającego art. 29 ust. 2 ustawy Pzp. Wniosek o unieważnienie umów oparto na art. 146 ust. 6 ustawy Pzp,
- udzielenia trzech zamówień na dostawy defibrylatorów przenośnych, w sytuacji opisanego przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję. Powództwo oparto na zarzucie naruszenia przez zamawiającego art. 29 ust. 2 ustawy Pzp. Wniosek o unieważnienie umów oparto na art. 146 ust. 6 ustawy Pzp,
- unieważnienia umowy dzierżawy nieruchomości w związku z naruszeniem prawa poprzez zlecenie wykonania robót budowlanych wykonawcy wybranemu z pominięciem obowiązku stosowania procedur udzielania zamówień publicznych, określonych w art. 10 ustawy Pzp, co stanowi naruszenie art. 7 ust. 3 ustawy Pzp. Podstawą prawną ww. powództwa był przepis art. 146 ust. 6 ustawy Pzp.

Postępowania te do końca 2020 r. nie zostały zakończone.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 22 listopada 2018 r. (sygn. akt: XII C 2242/17) oddalił powództwo Prezesa Urzędu o unieważnienie dwóch umów na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości ze względu na udzielenie zamówień z pominięciem obowiązkowego trybu przetargowego, zawartych z naruszeniem art. 7 ust. 3 ustawy Pzp. Prezes Urzędu wniósł apelację od tego wyroku, która została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 7 kwietnia 2020 r. (sygn. akt I ACa 248/19).

Skargi na orzeczenia KIO

W 2020 r. Prezes UZP działając na podstawie przysługujących mu kompetencji wniósł **1** skargę do sądu okręgowego na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej, mianowicie skargę na **wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 6 sierpnia 2020 r. (sygn. akt KIO 1657/20)**.

Skarga dotyczyła postanowienia o kosztach postępowania odwoławczego zawartego w ww. wyroku. W skardze postawiono zarzut naruszenia § 3 pkt 1 w zw. z § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. z 2018 r. poz. 972) poprzez zaliczenie w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwoty 10.000 zł, stanowiącej ½ uiszczonego przez odwołującego wpisu od odwołania, podczas, gdy w świetle wskazanych wyżej przepisów, w koszty postępowania winien zostać zaliczony cały wpis od odwołania, a nie jego część. W skardze postawiono również zarzut naruszenia § 3 pkt 1 ww. rozporządzenia, poprzez nieprawidłowe rozliczenie kosztów postępowania odwoławczego i nakazanie zwrotu z rachunku bankowego Urzędu Zamówień Publicznych na rzecz odwołującego kwoty 10.000 zł, stanowiącej ½ wpisu od odwołania.

Postanowieniem z dnia 5 października 2020 r. (sygn. akt X Ga 353/20), Sąd Okręgowy w Gliwicach zmienił zaskarżone rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

W 2020 r. zakończyły się następujące postępowania wywołane wniesieniem przez Prezesa Urzędu skarg na orzeczenia KIO w roku 2019¹⁹:

¹⁹ Przedstawione informacje o sprawach ze skarg wniesionych w 2019 r. w Sprawozdaniu z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2019 r. figurowały jako niezakończone.

- 1) sprawa ze skargi na **postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 10 czerwca 2019 r. (sygn. akt: KIO 942/19)**, która dotyczyła kwestii liczenia terminu na wniesienie odwołania. W skardze podniesiono zarzuty: (1) naruszenia art. 189 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym tej sprawy i odrzucenie odwołania, podczas, gdy nie zostały spełnione przesłanki do odrzucenia ww. odwołania, bowiem zostało ono wniesione w terminie; (2) art. 182 ust. 3 pkt 1 ustawy Pzp poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym tej sprawy i przyjęcie, że termin do wniesienia odwołania przez wykonawcę należało liczyć od dnia umieszczenia przez zamawiającego na stronie internetowej informacji z otwarcia ofert, w której zamawiający wskazał, że jedna z trzech ofert złożonych w postępowaniu nie mogła być otwarta z przyczyn nieleżących po stronie zamawiającego, podczas, gdy do liczenia terminu do wniesienia odwołania w stanie faktycznym tej sprawy powinien mieć zastosowanie art. 182 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, a najwcześniejszą datą, od jakiej można liczyć termin na wniesienie odwołania był dzień, w którym zamawiający przekazał wykonawcy informację na temat przyczyn braku możliwości otwarcia złożonej przez tego wykonawcę oferty.
Wyrokiem z dnia 28 lutego 2020 r. (sygn. akt: 942/19) Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił skargę Prezesa Urzędu.
- 2) sprawa ze skargi na **postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 19 listopada 2019 r. (sygn. akt: KIO 2252/19)**, która dotyczyła kwestii liczenia terminu na wniesienie odwołania. W skardze podniesiono zarzut naruszenia art. 189 ust. 2 pkt 7 ustawy Pzp w zw. z art. 180 ust. 5 ustawy Pzp poprzez bezzasadne odrzucenie odwołania w sytuacji, gdy brak było ku temu podstaw, bowiem wykonawca prawidłowo przesłał zamawiającemu kopię odwołania, dopełniając wymogów, o których mowa w art. 180 ust. 5 ustawy Pzp. Postanowieniem z dnia 28 lutego 2020 r. (sygn. akt XXIII Ga 2299/19) Sąd Okręgowy w Warszawie umorzył postępowanie wywołane skargą.
- 3) sprawa ze skargi na **postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 15 maja 2019 r. (sygn. akt KIO 782/19)**, która dotyczyła kwestii liczenia terminu na wniesienie odwołania. W skardze podniesiono zarzuty: (1) naruszenia art. 189 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym tej sprawy i odrzucenie odwołania, podczas, gdy nie zostały spełnione przesłanki do odrzucenia ww. odwołania, bowiem zostało ono wniesione w terminie; (2) art. 182 ust. 3 pkt 1 ustawy Pzp poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym tej sprawy i przyjęcie, że termin do wniesienia odwołania przez wykonawcę należało liczyć od dnia umieszczenia przez zamawiającego na stronie internetowej informacji z otwarcia ofert, w której zamawiający wskazał m.in. na brak możliwości otwarcia oferty odwołującego, podczas, gdy prawidłowo termin na wniesienie odwołania w tej sprawie powinien być liczony od dnia, w którym odwołujący otrzymał od zamawiającego pismo informujące odwołującego o uznaniu przez zamawiającego, że oferta złożona przez odwołującego nie została w postępowaniu złożona.
Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2020 r. (sygn. akt II Ca 826/19) Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił skargę Prezesa Urzędu.

III.1.3. Wydawanie opinii

W 2020 r. do Urzędu Zamówień Publicznych wpłynęło listownie lub w postaci elektronicznej łącznie 680 zapytań dotyczących interpretacji przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych i przepisów wykonawczych do ustawy. Dla porównania: w 2019 r. wpłynęło 670 wniosków o opinię.

W 2020 r. zostało zakończonych 661 spraw (z uwzględnieniem spraw, które wpłynęły w 2019 r.).

Zagadnienia najczęściej poruszane we wnioskach o opinię prawną w 2020 r. dotyczyły udzielania zamówień publicznych w związku z trwającą pandemią COVID-19. W tym zakresie

zamawiający i wykonawcy pytali o kwestie związane z komunikacją elektroniczną w dobie zagrożenia epidemiologicznego w postępowaniach poniżej progów unijnych, dostępności dokumentów niezbędnych do weryfikacji wykonawcy w kontekście podstaw wykluczenia i spełnienia warunków udziału w postępowaniu a także problemów pojawiających się na etapie realizacji zamówień publicznych związanych z ograniczeniami w poruszaniu się i zerwaniem łańcucha dostaw. W tym zakresie pojawiły się także wątpliwości w kontekście dopuszczalnych zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego związanych z nieprzewidywalną sytuacją, która nastąpiła w wyniku pandemii COVID-19. Pozostałe opinie dotyczyły:

- szacowania wartości zamówienia na roboty budowlane i dostawy,
- identyfikacji podmiotów zobowiązanych do stosowania ustawy Pzp, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. „podmiotów prawa publicznego”,
- nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych obowiązującej od dnia 1 stycznia 2021 r.,
- znaczenia pojęcia „wykonywanie działalności sektorowej” przez jednostki samorządu terytorialnego,
- elektroniczności zamówień publicznych.

Znaczną część problemów poruszanych we wnioskach o opinie kierowanych do Prezesa Urzędu, rozstrzygano poprzez opinie prawne zamieszczane na stronie internetowej UZP.

III.1.4. Inne działania służące realizacji zadania dążenia do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach

Dążenie przez Prezesa Urzędu do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach publicznych w zdecentralizowanym systemie zamówień publicznych, jaki występuje w Polsce, polega przede wszystkim na upowszechnianiu wiedzy o stosowaniu przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych w newralgicznych obszarach. Cel ten realizowany jest nie tylko przez wydawanie opinii, ale również poprzez publikowanie na stronie internetowej stanowisk UZP dotyczących zagadnień budzących szczególne wątpliwości i potencjalnie mogących wywoływać rozbieżności w orzecznictwie. Przedmiotem takich stanowisk, zajmowanych w 2020 r. w formie Komunikatów Urzędu Zamówień Publicznych, było: (i) stosowanie ustawy Pzp w dobie pandemii Covid-19 (podejmowano m.in. wątki dotyczące jawności otwarcia ofert, czy stosowania narzędzi elektronicznych w komunikacji pomiędzy zamawiającym a wykonawcą), (ii) relacja pomiędzy ustawą Pzp a ustawodawstwem dotyczącym pandemii Covid-19 (zakres wyłączenia stosowania ustawy Pzp wynikający z kolejnych tzw. „tarcz antykryzysowych”, zakres przedmiotowy tzw. „covidowych” wyłączeń od stosowania Pzp), (iii) bieżące problemy orzecznicze (elektroniczne wadium).

W związku z planowanym wejściem w życie od 1 stycznia 2021 r. nowej ustawy Pzp, Urząd Zamówień Publicznych określił zagadnienia dotyczące stosowania nowej ustawy Pzp, które z uwagi na swoją nowość (lub inne niż dotychczasowe ujęcie problemu) potencjalnie mogą wywoływać ryzyko niejednolitego stosowania przepisów ustawy po 1 stycznia 2021 r. Zagadnienia te, dotyczące m.in. stosowania trybu podstawowego w nowej ustawie Pzp, stosowania zasady efektywności, zmian w zakresie konkursu – stały się przedmiotem zorganizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych telekonferencji. Materiały z telekonferencji zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych a dostęp do nich jest powszechny.

III.1.5. Realizacja zadania przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień

Zgodnie z treścią art. 154 pkt 10 ustawy – Prawo zamówień publicznych, Prezes UZP przygotowuje i upowszechnia przykładowe wzory umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień.

W roku 2020 rozpoczęto realizację zadań wyznaczonych w *Planie sposobu wykonania zadań Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych określonych w art. 154 pkt 10 ustawy Pzp*, sporządzonego na lata: 2020 i 2021. Zgodnie z art. 154 pkt 17a ustawy – Prawo zamówień publicznych przedmiotowy Plan przedstawiony został Ministrowi Rozwoju.

W roku 2020 **przygotowano następujące wzory dokumentów i opracowania**, dotyczące przepisów nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych:

- 1) schemat postępowania dotyczący udzielenia zamówienia w trybie podstawowym w postępowaniach o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne – w wariantcie bez negocjacji (art. 275 pkt 1 nowej ustawy Pzp);
- 2) schemat postępowania dotyczący udzielenia zamówienia w trybie podstawowym w postępowaniach o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne – w wariantcie z możliwością przeprowadzenia negocjacji (art. 275 pkt 2 nowej ustawy Pzp);
- 3) schemat postępowania dotyczący udzielenia zamówienia w trybie podstawowym w postępowaniach o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne – w wariantcie z obowiązkowymi negocjacjami (art. 275 pkt 3 nowej ustawy Pzp);
- 4) schemat postępowania dotyczący udzielenia zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem w postępowaniach o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości równej lub przekraczającej progi unijne;
- 5) schemat postępowania dotyczący udzielenia zamówienia w trybie dialogu konkurencyjnego w postępowaniach o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości równej lub przekraczającej progi unijne;
- 6) we współpracy z autorami zewnętrznymi przygotowano zostało opracowanie pt.: *„Klauzule przeglądowe, czyli klauzule dotyczące zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 455 ust. 1 pkt 1 nowej ustawy Prawo zamówień publicznych uprawniające strony do wprowadzenia zmian w umowie. Wzorce i dobre praktyki”*;

Ponadto, na stronie internetowej UZP opublikowano:

- 1) opracowanie pn. „Analiza inwestycji budowlanej pod kątem możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko” przygotowane na zlecenie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Urzędu Zamówień Publicznych;
- 2) materiał pt. „Wskazówki dotyczące zastosowania w ramach zamówień publicznych rozwiązań przeciwdziałających oddziaływaniu na środowisko w odniesieniu do poszczególnych elementów inwestycji budowlanej”;
- 3) materiał zawierający przykładowe zapisy dotyczące dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do dokumentacji zamówienia publicznego na organizację wydarzenia edukacyjnego;
- 4) materiał zawierający przykładowe zapisy dotyczące dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do dokumentacji zamówienia publicznego w obszarze transportu publicznego.

Ponadto, w związku z realizacją *„Planu sposobu wykonania zadań Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych określonych w art. 154 pkt 10 ustawy Pzp”*, w 2020 r.:

- 1) prowadzone były intensywne prace mające na celu przygotowanie komentarza Urzędu Zamówień Publicznych do nowej ustawy Pzp;
- 2) wspólnie z Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej przygotowano zostały przykładowe klauzule: mediacyjna i koncyliacyjna, dotyczące pozasądowego rozwiązywania sporów (art. 591 ust. 1 nowej ustawy Pzp);
- 3) opracowany i opublikowany został I Tom Rekomendacji Prezesa Urzędu dotyczących udzielania zamówień publicznych na systemy informatyczne, poświęcony czynnościom przygotowawczym przed wszczęciem postępowania o udzielenie

- zamówienia publicznego na system informatyczny, będący efektem współpracy Urzędu Zamówień Publicznych i przedstawicieli organizacji branżowych;
- 4) kontynuowane były prace zespołu stworzonego z przedstawicieli organizacji branżowych i Urzędu Zamówień Publicznych, których celem jest aktualizacja rekomendacji Prezesa Urzędu na udzielanie zamówień publicznych na dostawę zestawów komputerów;
 - 5) kontynuowane były prace zespołu stworzonego z przedstawicieli organizacji branżowych i Urzędu Zamówień Publicznych, których celem jest stworzenie nowych rekomendacji Prezesa Urzędu dotyczących udzielania zamówień publicznych na systemy informatyczne;
 - 6) prowadzone były prace zespołu stworzonego z przedstawicieli organizacji branżowych i Urzędu Zamówień Publicznych, których celem jest przygotowanie opracowania dotyczącego konkursu architektonicznego w nowej ustawie Pzp;
 - 7) prowadzone były prace zespołu stworzonego z przedstawicieli organizacji branżowych i Urzędu Zamówień Publicznych, których celem jest przygotowanie opracowania pn. „*Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę lub dzierżawę wyrobów medycznych w nowym Prawie zamówień publicznych*”;
 - 8) zlecone zostało opracowanie wzorcowych zapisów do dokumentacji postępowania na usługę opracowania dokumentacji projektowej dla instalacji fotowoltaicznych²⁰;
 - 9) kontynuowane były prace zespołu roboczego powołanego w ramach Porozumienia w sprawie współpracy na rzecz rozwoju zielonych zamówień publicznych zawartego w 2019 r. pomiędzy Urzędem Zamówień Publicznych a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ponadto:

- 1) w roku 2020 we współpracy z autorami zewnętrznymi przygotowano aktualizację poradnika pt. „*Pozacenowe kryteria oceny ofert. Poradnik z katalogiem dobrych praktyk*” ver. 2.0., który stanowi drugą wersję poradnika, uwzględniającą zapisy nowej ustawy Pzp;
- 2) przedstawiciele UZP brali udział z głosem doradczym w pracach prowadzonych przez międzyresortowy zespół GovTech Polska i opiniowali pod względem zgodności z ustawą Pzp sporządzone przez GovTech Polska dokumenty dotyczące dialogu technicznego.

W 2020 r. członkowie Rady Zamówień Publicznych w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu opracowali wskazówki interpretacyjne dotyczące analizy potrzeb i wymagań, o której mowa w art. 83 nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych, dla przygotowania i przeprowadzenia procesu zakupowego udzielenia zamówień klasycznych o wartościach równych i przekraczających progi unijne. Materiał oraz jego streszczenie uwzględniają podział na poszczególne elementy analizy ułatwiający zainteresowanym korzystanie z dokumentu.

III.1.6. Kontrola udzielania zamówień publicznych

W 2020 r. Prezes Urzędu zakończył łącznie 291 kontroli zamówień publicznych, w tym:

- 67 kontroli doraźnych,
- 224 obligatoryjne kontrole uprzednie.

²⁰ Przygotowane przykładowe zapisy do opisu przedmiotu zamówienia, warunki udziału, kryteria oceny ofert oraz przykładowe zapisy do umowy zostaną poddane procesowi weryfikacji i konsultacji w ramach UZP, a następnie udostępnione na stronie internetowej UZP.

1. Kontrola doraźna

W 2020 r. ukończono 67 kontroli doraźnych, 2 z nich zostały wszczęte z urzędu, natomiast pozostałe 65 wszczęto na wniosek, w tym wykonawców, instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów unijnych, organów ścigania, radnych, związków pracodawców oraz innych podmiotów.

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które zostały poddane kontroli doraźnej były przeprowadzone przede wszystkim przez jednostki sektora finansów publicznych oraz podmioty prawa publicznego.

Spośród kontrolowanych zamówień, 16 było współfinansowanych ze środków UE lub planowanych do dofinansowania w nowej perspektywie finansowej UE. Wsparcie finansowe tych zamówień pochodziło z programów operacyjnych:

- Regionalnych Programów Operacyjnych – 9 kontroli,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 4 kontrole,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 1 kontrola,
- Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna – 1 kontrola.

O wynikach kontroli doraźnych zamówień współfinansowanych ze środków UE informowane były instytucje, na wniosek których wszczęto kontrolę, przy czym zawsze informowana była także właściwa instytucja zarządzająca i instytucja pośrednicząca, a w przypadku regionalnych programów operacyjnych – właściwa instytucja zarządzająca.

W przypadku 7²¹ kontroli doraźnych nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych. W pozostałych 60 kontrolach wykazano naruszenia, w tym w 58 kontrolach stwierdzono naruszenia mające lub mogące mieć wpływ na wynik postępowania. Naruszenia te dotyczyły m.in. przepisów:

- art. 7 ust. 1 oraz art. 10 ustawy Pzp, poprzez udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane wykonawcom wspólnie ubiegającym się o udzielenie zamówienia, polegającego na wybudowaniu budynku administracyjnego wraz z urządzeniami budowlanymi, w ramach umowy najmu, a tym samym z pominięciem stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych,
- art. 12a ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp, z uwagi na zaniechanie wydłużenia terminu składania ofert o czas nie krótszy niż 15 dni od dnia wystąpienia obowiązku przekazania zmiany ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w zakresie terminu realizacji zamówienia,
- art. 22 ust. 1a ustawy Pzp poprzez określenie warunku udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w zakresie zdolności technicznej i zawodowej w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia, a w konsekwencji art. 7 ust. 1 ustawy Pzp poprzez przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w sposób niezapewniający zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców,
- art. 23 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez zawarcie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia postanowienia, z którego brzmienia wynika, że wykonawcy nie mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia,
- art. 24 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wykluczenia z udziału w postępowaniu wykonawcy, który nie wykazał w terminie składania ofert, że dysponuje co najmniej 1 osobą, która ukończyła szkolenie zgodne z żądaniem zamawiającego wyrażonym w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a w konsekwencji udzielenie zamówienia wykonawcy, który podlegał wykluczeniu z udziału w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego,

²¹ Dane obejmują ostateczne wyniki kontroli, tj. po rozpatrzeniu zastrzeżeń.

- art. 26 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy do przedłożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających brak podstaw do wykluczenia oraz spełnianie warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej, a w konsekwencji naruszenie również art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 22 ust. 1b pkt 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wykluczenia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw wykluczenia z postępowania,
- art. 26 ust. 3a ustawy Pzp poprzez zaniechanie przez zamawiającego wezwania wykonawcy do przedłożenia pełnomocnictwa, z treści którego wynikałoby umocowanie do złożenia oferty w imieniu wykonawcy, a w konsekwencji naruszenie również art. 89 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 104 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny
oraz art. 7 ust. 1 i 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty nieważnej na podstawie odrębnych przepisów oraz poprzez udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który złożył podlegającą odrzuceniu ofertę,
- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy do przedłożenia referencji bądź innych dokumentów wystawionych przez podmioty, na rzecz których dostawy były wykonywane bądź dowodów potwierdzających, iż uzyskanie ww. dokumentów nie jest możliwe z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze,
- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy o przedłożenie dokumentu wydanego przez podmiot uprawniony do kontroli jakości niezależny od producenta oferowanego materiału równoważnego potwierdzającego wydajność oferowanych tonerów, a w konsekwencji art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty niezgodnej z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, oraz art. 7 ust. 3 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia wykonawcy, którego wybór był niezgodny z przepisami ustawy Pzp,
- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, a w konsekwencji również naruszenie art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 24 ust. 1 pkt 14 ustawy Pzp i art. 24 ust. 5 pkt 6 ustawy Pzp oraz § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 1282) poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy do uzupełnienia brakujących informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a w konsekwencji poprzez zaniechanie wykluczenia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz udzielenie temu wykonawcy zamówienia publicznego,
- art. 7 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z art. 26 ust. 3 i 4 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawców do przedłożenia dokumentów potwierdzających spełnienie przez oferowane materiały równoważne wymagań określonych przez Zamawiającego, a w konsekwencji art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp poprzez bezpodstawne jego zastosowanie, skutkujące odrzuceniem ofert ww. Wykonawców,
- art. 26 ust. 4 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy do złożenia wyjaśnień dotyczących faktycznego udziału podmiotu trzeciego w realizacji wskazanej w wykazie robót roboty budowlanej, która została wykonana wspólnie przez członków Konsorcjum firm, co w konsekwencji stanowiło również naruszenie art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 22 ust. 1b pkt 3 oraz art. 7 ust. 1 i 3 ustawy Pzp,
- art. 29 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy Pzp, polegającego na opisanu przedmiotu zamówienia w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący poprzez pominięcie w opisie przedmiotu zamówienia tras przejazdu autobusów dowożących dzieci do szkół oraz liczby dzieci na poszczególnych trasach lub wskazania minimalnej liczby miejsc siedzących w autobusach, co uniemożliwiało skalkulowanie ceny ofertowej przez innych wykonawców potencjalnie zainteresowanych zamówieniem, a mogło faworyzować dotychczasowego przewoźnika,

- art. 29 ust. 2 i 3 oraz art. 7 ust. 1 ustawy Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający uczciwą konkurencję, tj. wskazanie konkretnych serii dwucylonowych spalinowych pojazdów, a przy tym pominięcie dopuszczenia rozwiązań równoważnych, co stanowiło naruszenie zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców,
- art. 29 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp z uwagi na opisanie przedmiotu zamówienia w taki sposób, że wykonawca mógł zaoferować wyłącznie produkty jednego wykonawcy,
- art. 5b pkt 2 ustawy Pzp oraz art. 32 ust. 1 i 4 ustawy Pzp poprzez zaniechanie łącznego szacowania wartości leków, a w rezultacie dopuszczenie się przez zamawiającego podziału zamówień mających za przedmiot dostawę poszczególnych leków na odrębne zamówienia, co doprowadziło do udzielenia zamówień publicznych wykonawcom, którzy nie zostali wybrani na zasadach określonych w ustawie – Prawo zamówień publicznych, w jednym z trybów określonych w art. 10 ustawy Pzp,
- art. 7 ust. 1 oraz art. 38 ust. 4a pkt 2 ustawy Pzp w zw. z art. 41 pkt 9 ustawy Pzp i art. 36 ust. 1 pkt 13 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w BZP zawierającego treść odmienną od treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie kryteriów oceny ofert, bez następczego ich sprostowania lub zmiany,
- art. 7 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 4a pkt 2 ustawy Pzp, poprzez naruszenie zasady uczciwej konkurencji, a także równego traktowania oraz przejrzystości w wyniku zaniechania przekazania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej informacji o modyfikacji treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w postaci przedłużenia terminu realizacji zamówienia,
- art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a w związku z art. 7 ust. 1 oraz art. 10 ustawy Pzp poprzez zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki bez zaistnienia ustawowych przesłanek, czym zamawiający naruszył zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zasadę prymatu trybów przetargowych,
- art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Pzp w brzmieniu aktualnym na dzień wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia poprzez zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki bez zaistnienia ustawowych przesłanek, czym zamawiający naruszył zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zasadę prymatu trybów przetargowych,
- art. 67 ust. 1 pkt 14 ustawy Pzp poprzez zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki bez zaistnienia ustawowych przesłanek, czym zamawiający naruszył zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zasadę prymatu trybów przetargowych,
- art. 89 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 82 ust. 1, art. 84 ust. 1 oraz art. 87 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy, który w toku postępowania o udzielenie zamówienia dokonał zmiany treści pierwotnej oferty, a w konsekwencji naruszenie art. 7 ust. 3 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia wykonawcy wybranemu niezgodnie z przepisami ustawy Pzp,
- art. 90 ust. 3 w związku z art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy, który nie wykazał, że złożona przez tego wykonawcę oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej w stosunku do przedmiotu zamówienia,
- art. 91 ust. 2 i 3 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez opisanie kryteriów oceny ofert w sposób odnoszący się do właściwości podmiotu oferującego konkretną markę produktu,
- art. 93 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 10b ustawy Pzp poprzez zaniechanie unieważnienia postępowania w zakresie części nr 1 i 3 zamówienia, z uwagi na podanie na stronie internetowej nieprawidłowego klucza publicznego do szyfrowania ofert, co mogło mieć wpływ na wynik przedmiotowego postępowania, bowiem mogło uniemożliwić złożenie oferty wszystkim wykonawcom zainteresowanym udzieleniem tego zamówienia,

- art. 138o w zw. z art. 5c ust. 2 ustawy Pzp, poprzez bezpodstawne przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przewidzianym do udzielania usług społecznych,
- art. 144 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 144 ust. 1e pkt 2 ppkt a i b ustawy Pzp oraz art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, poprzez dokonanie zmiany umowy dotyczącej usługi dowożenia dzieci do szkół, polegającej na zwiększeniu ceny jednostkowej biletu miesięcznego w drodze aneksu nr 1, pomimo że nie zasły przesłanki określone tym przepisem,
- art. 144 ust. 1 ustawy Pzp polegające na dokonaniu niedozwolonej istotnej zmiany umowy w sprawie zamówienia w stosunku do treści oferty poprzez zawarcie aneksu nr 1 do ww. umowy w okolicznościach niewypełnienia przesłanek z art. 144 ust. 1 ustawy Pzp,
- art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo zamówień publicznych polegające na znacznym zmniejszeniu zakresu świadczeń i zobowiązań wynikających z umowy poprzez zawarcie porozumienia w sprawie rozwiązania w części ww. umowy, co nie znajdowało oparcia w przepisie art. 144 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, na który powoływał się zamawiający w porozumieniu.

Naruszenia niemające wpływu na wynik postępowania dotyczyły m.in. naruszenia:

- art. 8 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913), poprzez zaniechanie przez zamawiającego ujawnienia dokumentów i wyjaśnień niezasadnie zastrzeżonych jako tajemnica przedsiębiorstwa,
- art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez niezłożenie pisemnego oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy Pzp przez kierownika zamawiającego, który wykonywał czynności w postępowaniu,
- art. 25 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez żądanie złożenia przez wykonawców Polisy potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz Sprawozdania finansowego albo jego części, a jeżeli podlega ono badaniu przez biegłego rewidenta zgodnie z przepisami o rachunkowości, a w przypadku wykonawców nieobowiązanych do sporządzania sprawozdania finansowego innych dokumentów określających obroty oraz zobowiązania i należności - za okres nie krótszy niż jeden rok, bez sprecyzowania warunku udziału w postępowaniu w zakresie sytuacji finansowej lub ekonomicznej,
- art. 29 ust. 3a w zw. z art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Pzp, poprzez brak określenia w opisie przedmiotu zamówienia wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, czego konsekwencją było również zaniechanie zastosowania art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Pzp, do której był zobowiązany na podstawie przepisów ustawy Pzp,
- art. 35 ust. 1 ustawy Pzp poprzez ustalenie wartości zamówienia w terminie wcześniejszym niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- art. 38 ust. 4a pkt 2 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie w treści ogłoszenia o zamówieniu zapisów od początku niezgodnych z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, bez następczego ich sprostowania lub zmiany w zakresie kryterium oceny ofert oraz terminu związania ofertą,
- art. 45 ust. 4 ustawy Pzp poprzez określenie kwoty wadium w wysokości większej niż 3% wartości zamówienia,
- art. 92 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie udostępnienia na stronie internetowej zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej zawierającego informacje, o których mowa w art. 92 ust. 1 pkt 1 i 5–7 ustawy Pzp,
- art. 95 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie w BZP ogłoszenia o udzieleniu zamówienia po upływie 30 dni od daty zawarcia umowy w sprawie zamówienia

publicznego.

Zamawiający w 2020 r. zgłosili zastrzeżenia od wyniku 48²² kontroli doraźnych. Prezes Urzędu w żadnym przypadku w całości nie uwzględnił zastrzeżeń od wyniku kontroli doraźnej, a w 3 przypadkach uwzględnił zastrzeżenia w części. W pozostałych przypadkach Prezes Urzędu nie uwzględnił zgłoszonych zastrzeżeń i przekazał je do rozpatrzenia przez KIO. Z 48 przekazanych do rozpatrzenia zastrzeżeń od wyniku kontroli Izba w drodze uchwały w całości uwzględniła 3 zastrzeżenia od wyniku kontroli, 6 – uwzględniła w części i nie uwzględniła 39 zastrzeżeń, podtrzymując tym samym stanowisko Prezesa Urzędu.

Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń przez KIO	Kontrola uprzednia	
	Liczba	Odsetek
Nieuwzględnione	39	81%
Częściowo uwzględnione	6	13%
Uwzględnione	3	6%
Ogółem	48	100%

Spośród ww. kontroli doraźnych przeprowadzonych w 2020 r. 13 dotyczyło postępowań prowadzonych w trybie zamówienia z wolnej ręki, w tym:

- w 10 postępowaniach były to usługi,
- w 3 postępowaniach – roboty budowlane.

W wyniku przeprowadzenia wskazanych wyżej kontroli doraźnych postępowań w trybie zamówienia z wolnej ręki, w 11 stwierdzono naruszenia ustawy w zakresie legalności wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki. W 2 kontrolach nie stwierdzono naruszeń. W odniesieniu do 13 skontrolowanych zamówień realizowanych w trybie zamówienia z wolnej ręki zamawiający wskazywali jako podstawę prawną:

- art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b – 4 kontrole;
- art. 67 ust. 1 pkt 4 – 3 kontrole;
- art. 67 ust. 1 pkt 6 – 1 kontrola;
- art. 67 ust. 1 pkt 12 – 1 kontrola;
- art. 67 ust. 1 pkt 14 – 4 kontrole.

Na gruncie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych obowiązek przekazywania zawiadomień Prezesowi UZP dotyczył wszczęcia postępowania w trybie z wolnej ręki, negocjacji bez ogłoszenia oraz zamiaru zawarcia umowy (w tym ramowej) na okres dłuższy niż 4 lata. Obowiązek ten dotyczył sytuacji, gdy wartość zamówienia była równa lub przekraczała kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, od których był uzależniony obowiązek przekazywania Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ogłoszeń o zamówieniach na dostawy lub usługi.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. do Prezesa UZP wpłynęło ogółem 2386 zawiadomień, w tym:

- 1835 dotyczyło usług,
- 471 dotyczyło dostaw,
- 80 dotyczyło robót budowlanych.

Uwzględniając tryb udzielenia zamówienia statystyka zawiadomienia kształtowała się następująco:

- tryb zamówienia z wolnej ręki – 2213,

²² Zastrzeżenia zgłoszone zostały do 2 kontroli doraźnych zakończonych w 2019 r. i 46 kontroli zakończonych w 2020 r.

- tryb negocjacji bez ogłoszenia – 30,
- zamiar zawarcia umowy na okres dłuższy niż 4 lata – 143.

2. Kontrola uprzednia obligatoryjna

W 2020 r. Prezes Urzędu przeprowadził 224 obligatoryjne kontrole uprzednie (przed zawarciem umowy z wykonawcą) zamówień współfinansowanych ze środków UE o wartościach przekraczających wyrażoną w złotych równowartość kwoty 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych.

Przeprowadzone kontrole uprzednie dotyczyły usług – 18 kontroli, dostaw – 35 kontroli oraz robót budowlanych – 171 kontroli.

Zamówienia objęte kontrolą uprzednią były współfinansowane przede wszystkim w ramach:

- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 139 postępowań,
- Regionalnych Programów Operacyjnych – 49 postępowań,
- Instrumentu CEF „Łącząc Europę” – 11 postępowań,
- PO Polska Wschodnia – 7 postępowań,
- PO Pomoc Żywnościowa – 7 postępowań,
- PO Polska Cyfrowa – 9 postępowań,
- PO Inteligentny Rozwój – 1 postępowanie,
- Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 1 postępowanie.

W 143 kontrolach uprzednich obligatoryjnych nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, przedstawia wykres stanowiący załącznik nr 16 do niniejszego Sprawozdania

W 81 kontrolach uprzednich stwierdzono naruszenia ustawy Pzp, w tym w 74 naruszenia niemające wpływu na wynik postępowania. Naruszenia te najczęściej dotyczyły:

- art. 8 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, poprzez uznanie za skuteczne zastrzeżenie jako tajemnica przedsiębiorstwa dokumentów i wyjaśnień wykonawcy składanych w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia,
- art. 11 ust. 7d ustawy Pzp, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego (tj. w inny sposób niż w Dzienniku Urzędowym UE) ogłoszenia o zamówieniu przed jego publikacją w Dzienniku Urzędowym UE albo przed upływem 48 godzin od potwierdzenia otrzymania ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej,
- art. 17 ust. 2 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy Pzp, przez osobę wykonującą czynności w postępowaniu,
- art. 25 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z art. 26 ust. 3 ustawy Pzp poprzez wezwanie wykonawców najwyższej ocenionych do przedłożenia dokumentów potwierdzających posiadane uprawnienia budowlane oraz dokumentów potwierdzających przynależność do właściwej izby samorządu zawodowego,
- art. 25 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. poz. 1126), poprzez żądanie dokumentów wymienionych w rozporządzeniu w zakresie w jakim zamawiający nie był do tego uprawniony,

- art. 26 ust. 1 ustawy Pzp poprzez wyznaczenie przez zamawiającego terminu krótszego niż określony w art. 26 ust. 1 ustawy Pzp do złożenia aktualnych na dzień złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp,
- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, poprzez wezwanie wykonawcy do uzupełnienia dokumentów, które nie były dokumentami niezbędnymi do przeprowadzenia postępowania,
- art. 29 ust. 3a ustawy Pzp poprzez brak określenia czynności w zakresie realizacji zamówienia, które polegają na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 Kodeksu pracy,
- art. 35 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez ustalenie wartości zamówienia w terminie wcześniejszym niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- art. 38 ust. 4 ustawy Pzp poprzez brak opublikowania dokonanej zmiany specyfikacji istotnych warunków zamówienia na stronie internetowej Zamawiającego,
- art. 38 ust. 4a pkt 2 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie w treści zmodyfikowanego ogłoszenia o zamówieniu zapisów niezgodnych z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia i niedokonanie stosownej zmiany lub sprostowania ogłoszenia o zamówieniu w zakresie terminu związania ofertą,
- naruszenie art. 41 pkt 7 i 7a ustawy Pzp poprzez zaniechanie zamieszczenia w ogłoszeniu o zamówieniu informacji o warunkach udziału w postępowaniu oraz o podstawie wykluczenia z postępowania, a także wykazu oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia,
- art. 45 ust. 4 ustawy Pzp poprzez określenie kwoty wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia,
- art. 46 ust. 1 ustawy Pzp poprzez niezwrócenie, niezwłocznie po dokonaniu czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, wadium wykonawcom, których oferty nie zostały wybrane jako oferta najkorzystniejsza,
- art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp poprzez brak dokonania przez zamawiającego czynności odrzucenia oferty wykonawcy, pomimo iż jej treść nie odpowiadała treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- art. 89 ust. 1 pkt 7a ustawy Pzp poprzez dokonanie czynności odrzucenia oferty wykonawcy w dacie, w której nie upłynął jeszcze pierwotny termin związania ofertą,
- art. 90 ust. 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, który nie złożył wymaganych wyjaśnień oraz dowodów w zakresie rażąco niskiej ceny oferty.

W 22 kontrolach stwierdzono naruszenia mające wpływ na wynik postępowania, zatem wydano w nich zalecenia pokontrolne. Zalecenia dotyczyły konieczności unieważnienia postępowania z uwagi na brak możliwości walidacji czynności dokonanych przez zamawiającego w danym postępowaniu lub zalecenia usunięcia nieprawidłowości w przypadku gdy dokonanie dodatkowych czynności było niezbędne do zawarcia ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego. Do naruszeń tych przykładowo można zaliczyć:

- art. 24 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp, poprzez dokonanie wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy podlegającego wykluczeniu z udziału w postępowaniu,
- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, a w konsekwencji również naruszenie art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 22 ust. 1b pkt 3 oraz art. 7 ust. 1 i 3 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, a tym samym, zaniechanie wykluczenia wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz udzielenie temu wykonawcy zamówienia publicznego,
- art. 26 ust. 3 poprzez brak wezwania wykonawcy do uzupełnienia dokumentu, o którym mowa w art. 25a ust. 2 ustawy Pzp w odniesieniu do przesłanki wykluczenia z postępowania opisanej w art. 24 ust. 5 pkt 4 ustawy Pzp,

- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp oraz w związku z tym art. 24 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp do uzupełnienia zobowiązania podmiotu trzeciego do oddania do jego dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia i w konsekwencji do wyboru oferty wykonawcy, który podlegał wykluczeniu z udziału w postępowaniu,
- art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy do uzupełnienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego, wystawionych na osoby funkcję prokurentów,
- art. 62 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 7 ust. 1 oraz art. 10 ust. 2 ustawy Pzp poprzez brak wykazania spełnienia przesłanek do zastosowania trybu negocjacji bez ogłoszenia do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę, której treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- art. 90 ust. 3 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy i błędne uznanie, że wykonawca na wezwanie zamawiającego w trybie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp złożył wyjaśnienia wraz z dowodami pozwalającymi na dokonanie rzetelnej oceny, że złożona przez niego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny.

W 2020 r. zamawiający zgłosili zastrzeżenia od wyniku 10²³ przeprowadzonych obligatoryjnych kontroli uprzednich. Prezes Urzędu w całości uwzględnił zastrzeżenia w odniesieniu do 2 kontroli, a w jednej z kontroli uwzględnił zastrzeżenia częściowo. W 8 przypadkach zastrzeżenia nie zostały uwzględnione i przekazano je do zaopiniowania przez KIO, która w 1 przypadku uwzględniła zastrzeżenia w całości, a w 7 przypadkach nie uwzględniła zastrzeżeń, dzieląc tym samym stanowisko Prezesa Urzędu.

Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń przez KIO	Kontrola uprzednia	
	Liczba	Odsetek
Nieuwzględnione	7	88%
Uwzględnione	1	12%
Ogółem	8	100%

3. Wnioski o kontrolę oraz postępowania wyjaśniające

W 2020 r. do Prezesa Urzędu wpłynęło 518 wniosków o kontrolę. Rozpatrzono 525²⁴ wniosków o kontrolę, które zostały skierowane przede wszystkim przez wykonawców oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy unijnych w Polsce, ale także m.in. organy ścigania oraz podmioty nieuczestniczące w danych postępowaniach o udzielenie zamówień (np. osoby prywatne, radni, organizacje zrzeszające przedstawicieli określonych zawodów).

W wyniku rozpatrzenia ww. wniosków Prezes Urzędu wszczął 51 kontroli doraźnych. W 462 sprawach odmówił wszczęcia kontroli podając szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne odnoszące się do zarzutów wnioskodawców. Odmowa wszczęcia kontroli w 209 sprawach poprzedzona została przeprowadzeniem postępowania wyjaśniającego. Zakończono 22 sprawy, które nie podlegały rozpatrzeniu merytorycznemu.

W wyniku wszczęcia postępowań wyjaśniających zwrócono się z prośbą o dodatkowe wyjaśnienia, dotyczące informacji przedstawionych we wnioskach o kontrole lub zawiadomieniach albo też o wyjaśnienia wraz z dokumentacją z prowadzonych postępowań.

²³ Zastrzeżenia zgłoszone zostały do 1 kontroli uprzedniej zakończonej w 2019 r. i 9 kontroli zakończonych w 2020 r.

²⁴ Nie dotyczy spraw przekazanych wg właściwości do innych organów.

4. Zawiadomienia rzeczników dyscypliny finansów publicznych i wyniki tych zawiadomień

W przypadku wykrycia w trakcie realizacji czynności kontrolnych lub w toku prowadzonych postępowań wyjaśniających nieprawidłowości stanowiących naruszenie ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289), Prezes Urzędu zawiadamiał o stwierdzonym naruszeniu właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych. Zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano w odniesieniu do 32 postępowań objętych kontrolą w 2020 r. oraz 3 postępowań objętych postępowaniem wyjaśniającym (łącznie 35 zawiadomień).

Najczęściej zawiadamiano rzecznika o stwierdzeniu naruszeń dyscypliny finansów publicznych polegających na niezasadnym stosowaniu trybu z wolnej ręki (10 zawiadomień), nieprawidłowym badaniu spełniania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu (12 zawiadomień), bezpodstawnym unieważnieniu postępowania (4 zawiadomienia), opisanu przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający uczciwą konkurencję (1 zawiadomienie).

Ponadto zawiadamiano także o bezpodstawnym zaniechaniu stosowania ustawy Pzp (4 zawiadomienia), nieuprawnionej zmianie umowy (3 zawiadomienia) oraz zbyt późnej zmianie warunków udziału w postępowaniu przed terminem składania ofert (1 zawiadomienie).

W wyniku rozpatrzenia 16 zawiadomień rzecznik poinformował Prezesa Urzędu o skierowaniu wniosku o ukaranie osoby obwinionej do komisji orzekającej z powodu bezpodstawnego unieważnienia postępowania (3 sprawy), zaniechania stosowania ustawy Pzp (2 kontrole), niezasadnego stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki (6 kontroli), błędnej oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu (5 kontroli).

W 7 sprawach rzecznicy dyscypliny finansów publicznych odmówili wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W 4 przypadkach ze względu na przedawnienie karalności czynu. W 1 przypadku rzecznik uzasadnił wydane przez siebie postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego brakiem znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych. W 1 przypadku odmówiono wszczęcia postępowania wyjaśniającego z uwagi na objęcie tego samego czynu popełnionego przez tego samego obwinionego innym, wcześniej wszczętym postępowaniem toczącym się przed komisją orzekającą. W 1 przypadku odmowa wiązała się z okolicznością wykluczającą z mocy ustawy orzekanie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

W zakresie 12 pozostałych zawiadomień rzecznicy nie poinformowali jeszcze Prezesa Urzędu o sposobie załatwienia sprawy.

III.1.7. Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych

BZP to elektroniczny system umożliwiający zamawiającym zamieszczanie ogłoszeń w BZP w przypadku zamówień oraz konkursów, których wartość przekraczała do 31 grudnia 2020 r. wyrażoną w złotych równoważącą kwotę 30 000 euro, a jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich. Zamawiający samodzielnie zamieszczają ogłoszenia w BZP udostępnionym na portalu internetowym Urzędu Zamówień Publicznych. Zamieszczenie ogłoszenia jest bezpłatne i możliwe wyłącznie w formie elektronicznej poprzez interaktywne formularze znajdujące się na stronach BZP.

Baza danych elektronicznego systemu BZP zawiera kilkaset tysięcy ogłoszeń.

Urząd Zamówień Publicznych umożliwia zamawiającym publikowanie w BZP ogłoszeń na dwóch rodzajach formularzy adekwatnych do stanu prawnego, w oparciu o który prowadzone

jest postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. BZP podzielony został na BZP przed nowelizacją i po nowelizacji. W BZP po nowelizacji zamawiający ma możliwość zamieszczenia ogłoszeń na formularzach stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 1127), rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz ogłoszeń dotyczących koncesji stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 kwietnia 2017 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, dotyczących zawierania umów koncesji (Dz. U. poz. 1017). BZP przed nowelizacją przeznaczony jest do publikacji ogłoszeń na formularzach stanowiących załączniki do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1481), właściwych w przypadku postępowań wszczętych przed dniem 28 lipca 2016 r.

W 2020 r. w BZP zamieszczono 276 165 ogłoszeń, w tym:

- ogłoszeń o zamówieniu 113 206,
- ogłoszeń o zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa/na podwykonawstwo – 123,
- ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy – 3 575,
- ogłoszeń o udzieleniu zamówienia – 107 495,
- ogłoszeń o konkursie – 44,
- ogłoszeń o wynikach konkursu – 64,
- ogłoszeń o zmianie ogłoszenia – 46 359,
- ogłoszeń o zmianie umowy – 5 262,
- ogłoszeń o koncesji – 13,
- wstępnych ogłoszeń informacyjnych – 2,
- ogłoszeń o zmianie ogłoszenia (koncesje) – 8,
- ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy koncesji – 4,
- ogłoszeń o zawarciu umowy koncesji – 10,
- ogłoszeń o zmianie umowy koncesji – 0

Na koniec 2020 r. w systemie publikacji ogłoszeń BZP aktywnych było ok. 68 695 kont użytkowników (zamawiających).

Dla porównania poniżej zamieszczono zestawienie liczby ogłoszeń publikowanych w BZP w latach 2017–2019.

Rodzaj ogłoszenia	2019	2018	2017
Ogłoszenie o zamówieniu	117379	130434	88027
Ogłoszenie o zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa /na podwykonawstwo	107	73	18
Ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy	3742	3975	2170
Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	116190	123721	54686
Ogłoszenie o konkursie	57	81	39
Ogłoszenie o wynikach konkursu	55	87	44
Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia	43881	45098	24368
Ogłoszenie o zmianie umowy	3620	4045	1838
Ogłoszenie o zmianie umowy koncesji	0	0	-
Ogłoszenie o koncesji	6	10	7
Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia (koncesje)	4	6	45
Ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy (koncesje)	1	0	1
Ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji	3	9	1
RAZEM	285 045	307 539	171 649

Dodatkowo Urząd Zamówień Publicznych na swojej stronie internetowej udostępnia zamawiającym i wykonawcom wyszukiwarkę ogłoszeń publikowanych w BZP. Użytkownicy

mogą wyszukiwać i przeglądać ogłoszenia za pomocą wielu kryteriów. W systemie publikacji ogłoszeń udostępniana jest także, na stronie http://websrv.bzp.uzp.gov.pl/BZP_PublicWebService.aspx, usługa pobierania w formacie XML ogłoszeń zamieszczonych w BZP. Jest to darmowa usługa, która pozwala na udostępnianie i wymianę danych pomiędzy systemami informatycznymi. Za pomocą specjalnej strony internetowej, UZP wystawiając WebService umożliwia bezpieczny dostęp do gromadzonych w BZP danych i możliwość ich automatycznego pobierania przez zewnętrzne systemy. Oferuje kontrolę nad sposobem, zakresem i ilością pobierania danych. Pobierający sam może określić, jaki zakres z udostępnianych danych będzie pobierał i z jaką częstotliwością. Daje również innym podmiotom dowolność w sposobie odbierania i implementacji danych w ich systemach.

Urząd Zamówień Publicznych udostępnia także usługę subskrypcji, dzięki której użytkownicy posiadający subskrypcję otrzymują codzienne powiadomienia mailowe o ogłoszeniach jakie ich interesują. Poprzez system BZP istnieje również możliwość elektronicznego przesyłania do Prezesa Urzędu rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych.

III.1.8. Informatyzacja systemu zamówień publicznych

Ustawa – Prawo zamówień publicznych przewiduje rozwiązania sprzyjające informatyzacji procesu udzielania zamówień publicznych, umożliwiające wykorzystanie środków elektronicznych do prowadzenia lub wspomagania postępowań. Do usprawnienia i przyspieszenia procedur przyczyniają się bezpłatne narzędzia informatyczne udostępniane i utrzymywane przez Urząd Zamówień Publicznych.

Urząd Zamówień Publicznych za pośrednictwem sieci Internet udostępnia Portal centralny – serwis informacyjny gdzie zamieszczono m.in. informacje związane z prowadzeniem postępowań o zamówienie publiczne:

- merytoryczne – akty wykonawcze, opinie prawne, wytyczne, rekomendacje, dobre praktyki, informacje z prowadzonych przez Prezesa Urzędu kontroli itp.,
 - dotyczące współpracy międzynarodowej (w tym w ramach UE),
 - o konferencjach, seminariach, materiałach edukacyjnych i publikacjach,
 - o działaniu KIO (w tym wyszukiwarki orzeczeń KIO, wokandy),
- oraz narzędzia wspierające proces udzielania zamówień publicznych:
- BZP, w którym zamawiający zamieszczają ogłoszenia dotyczące zamówień publicznych, o którym mowa w rozdziale III.1.7.
 - Platforma aukcji i licytacji elektronicznych,
 - miniPortal umożliwiający komunikację elektroniczną pomiędzy stronami prowadzonego postępowania o zamówienie publiczne, o którym mowa w rozdziale II.3.6.
 - Elektroniczna Skrzynka Podawcza UZP i KIO udostępniana za pośrednictwem platformy ePuap, przez którą można składać m.in. odwołania w postępowaniu o zamówienie publiczne.

W ramach działań podejmowanych w celu zwiększenia wykorzystania środków elektronicznych w 2020 r. Urząd Zamówień Publicznych bezpłatnie udostępniał zamawiającym **system informatyczny służący do prowadzenia aukcji i licytacji elektronicznych**. System był dostępny w trybie bezpośredniego połączenia ze stroną internetową pod adresem <https://licytacje.uzp.gov.pl> (moduł licytacji) oraz <https://aukcje.uzp.gov.pl/> (moduł aukcji).

W 2020 r. na udostępnianej przez UZP Platformie aukcji elektronicznych przeprowadzono 112 aukcji, zorganizowanych przez 15 zamawiających (w 2019 r. – 78 aukcji). Suma oszczędności stosunku ofert wstępnych do ofert złożonych we wszystkich aukcjach to 223 264 414,25 zł. Na Platformie licytacji elektronicznych w roku 2020 r. zostało przeprowadzonych/uruchomionych 120 licytacji przez 60 zamawiających (w 2019 r. – 214 przez 69 zamawiających).

W pierwszym kwartale 2020 r. Urząd kontynuował udostępnianie w sieci internetowej Elektronicznej Platformy Katalogów Produktów – eKatalogi, świadczącej bezpłatną usługę elektroniczną, umożliwiającą zamawiającym przeprowadzenie procedury zakupu produktów o wartości poniżej progów unijnych stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. System został zrealizowany w ramach projektu „Elektroniczna Platforma Katalogów Produktów. – eKatalogi” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, 7 oś priorytetowa – Społeczeństwo Informacyjne – Budowa Elektronicznej Administracji. W kwietniu 2020 r. zakończył się pięcioletni okres utrzymania trwałości projektu. W związku z małym zainteresowaniem użytkowników rynku zamówień publicznych korzystaniem z Platformy eKatalogi podjęto decyzję o zamknięciu systemu.

Działania Urzędu zmierzające do informatyzacji procesu udzielania zamówień publicznych

Urząd Zamówień Publicznych w 2020 r. wraz z Ministerstwem Cyfryzacji w ramach podpisanego w dniu 19 września 2019 r. Porozumienia o dofinansowanie projektu „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne” ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś priorytetowa nr 2 „E-administracja i otwarty rząd”, Działanie nr 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych” realizował projekt e-Zamówienia.

W dniu 31 marca 2020 r. Urząd Zamówień Publicznych podpisał umowę z Wykonawcą PENTACOMP Systemy Informatyczne S.A. na *zaprojektowanie, budowę, wdrożenie Platformy e-Zamówienia wraz z usługą nadzoru autorskiego nad eksploatacją Platformy e-Zamówienia w okresie stabilizacji oraz usługę utrzymania przez okres 12 miesięcy.*

Celem projektu jest zbudowanie efektywnego, spełniającego potrzeby i oczekiwania interesariuszy (w szczególności: zamawiający, wykonawcy, organy kontroli) zelektronizowanego systemu zamówień publicznych w Polsce.

Projekt obejmuje:

- budowę Platformy e-Zamówienia podległej administracji rządowej udostępniającej e-usługi w fazie pre-award procesu udzielania zamówienia publicznego;
- zbudowanie i udostępnienie API do realizowanych usług i danych co umożliwi ich integrację z innymi systemami i standaryzację;
- implementację i udostępnienie formularzy dokumentów, co przyczyni się do ich ujednoczenia.

Projekt obejmuje udostępnienie nowych usług elektronicznych, a także poprawę funkcjonalności oraz dojrzałości istniejących usług w obszarze zamówień publicznych.

W wyniku realizacji Projektu zostaną udostępnione usługi komunikacji elektronicznej i wymiany informacji przez interesariuszy postępowania na Platformie e-Zamówienia na wszystkich etapach postępowania o udzielenie zamówienia. Platforma e-Zamówienia udostępni m.in. wykonawcom usługi w procesie przygotowania oraz bezpiecznego składania ofert/wniosków/prac konkursowych w postaci elektronicznej w ramach poszczególnych postępowań oraz zapewni wsparcie zamawiającym usługi w fazie pre-award od przygotowania planu postępowań do momentu zakończenia postępowania.

W roku 2020 prowadzone były następujące działania:

Lp.	Zadanie	Termin
1.	Został zawarty z CPPC Aneks nr 1 do Porozumienia o dofinansowanie projektu „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne”. Zmiany dot. „Ochrony danych osobowych”.	03.03.2020 r.
2.	Został zawarty z CPPC Aneks nr 2 do Porozumienia o dofinansowanie projektu „e-Zamówienia – elektroniczne zamówienia publiczne”, w ramach, którego kwota	26.03.2020 r.

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Zadanie	Termin
	dofinansowania pierwotnego z kwoty 29 288 161,37 PLN zwiększyła się do kwoty 35 201 259,47 PLN. Zwiększenie kwoty było wynikiem rozstrzygnięcia postępowania o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego.	
3.	Podpisano umowę z Wykonawcą PENTACOMP Systemy Informatyczne S.A. na <i>zaprojektowanie, budowę, wdrożenie Platformy e-Zamówienia wraz z usługą nadzoru autorskiego nad eksploatacją Platformy e-Zamówienia w okresie stabilizacji oraz usługę utrzymania przez okres 12 miesięcy.</i>	31.03.2020 r.
4.	Podpisano umowę z Wykonawcą SOFTIQ Sp. z o.o. na <i>świadczenie usług doradztwa i wsparcia dla Zamawiającego w trakcie wykonywania umów na „Zaprojektowanie, budowę i wdrożenie Platformy e-Zamówienia wraz z usługą nadzoru autorskiego nad eksploatacją Platformy e-Zamówienia w okresie stabilizacji oraz usługą utrzymania przez okres 12 miesięcy” oraz na „Audyt bezpieczeństwa”.</i>	08.04.2020 r.
5.	Dokonano odbioru Etapu I w zakresie: Wstępnego Projektu technicznego (założenia rozwiązań architektonicznych) oraz wstępnego projektu Portalu Dostępowego Platformy e-Zamówienia.	07.05.2020 r.
6.	Podpisano Aneks nr 1 z Wykonawcą PENTACOMP Systemy Informatyczne S.A. – zmieniający zakres płatności w poszczególnych etapach.	15.06.2020 r.
7.	Podpisano Aneks nr 2 z Wykonawcą PENTACOMP Systemy Informatyczne S.A. – zmieniający zakres prac i płatności w poszczególnych etapach.	10.09.2020 r.
8.	Podpisano umowę na aktualizację modelu danych OCDS i wsparcie przy implementacji modelu na Platformie.	14.10.2020 r.
9.	Dokonano odbioru Etapu II w zakresie: Modułu Tożsamości, Portalu Dostępowego Platformy oraz Systemu Obsługi Zgłoszeń.	26.10.2020 r.
10.	Udostępnienie Modułu Tożsamości umożliwiającego rejestrację podmiotów w roli Zamawiających, Wykonawców lub innych Użytkowników, Systemu Obsługi Zgłoszeń i Portalu Dostępowego Platformy.	02.11.2020 r.
11.	Podpisano Aneks nr 3 z Wykonawcą PENTACOMP Systemy Informatyczne S.A. - zmieniający zakres prac w poszczególnych etapach.	10.11.2020 r.
12.	Podpisano umowę z Wykonawcą Altix Sp. z o.o. na przeprowadzenie audytu zgodności z wymaganiami WCAG 2.1.	16.11.2020 r.
13.	Podpisano umowę z Wykonawcą TESTARMY GROUP S.A. na przeprowadzenia specjalistycznych testów bezpieczeństwa i wydajności Platformy e-Zamówienia.	18.11.2020 r.
14.	Dokonano warunkowego odbioru części Etapu III.1 w zakresie P1-publiczacja ogłoszeń w BZP.	28.12.2020 r.

III.1.9. Działalność edukacyjno-informacyjna realizowana przez Urząd, wspierająca uczestników systemu zamówień publicznych

Konferencje, seminaria, szkolenia

Działania edukacyjno-informacyjne Urzędu Zamówień Publicznych w 2020 roku ukierunkowane były przede wszystkim na jak najlepsze przygotowanie uczestników systemu do efektywnego stosowania przepisów nowego Prawa zamówień publicznych, wchodzącego w życie 1 stycznia 2021 r. Wsparcie w tym obszarze zamawiających, wykonawców i instytucji kontroli było priorytetowym zadaniem realizowanym przez Urząd w ramach szeroko zakrojonych działań – upowszechniania wiedzy za pomocą różnorodnych środków, wyjaśniania przepisów, wyznaczania właściwych wzorców i interpretacji.

Przedsięwzięcia edukacyjne realizowane przez Urząd obejmowały również tematykę koncesji na roboty budowlane i usługi, partnerstwa publiczno-prywatnego, elektronizacji zamówień publicznych, profesjonalizacji kadr, a także – w związku z zaistniałym stanem pandemii – szczególnych uwarunkowań związanych z prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w sytuacji zagrożenia epidemicznego. Działalność edukacyjna była odpowiednio dostosowana do panującej sytuacji i prowadzona dynamicznie z wykorzystaniem optymalnych dostępnych środków i narzędzi. Planowane pierwotnie wydarzenia, z uwagi na konieczność zmiany sposobu ich przygotowania i prowadzenia (niezbędne stało się przygotowanie nowej dokumentacji na zlecenie zamówienia publicznego na przeprowadzenie szkoleń, konferencji, seminariów w formie online) odbywały się według zmienionego harmonogramu działań. W efekcie bardzo duża część aktywności edukacyjno – informacyjnej musiała zostać przesunięta na późniejszy termin (po wyłonieniu wykonawcy usług).

Wyjątkowe okoliczności zdrowotne, zmiana, w zdecydowanej większości przypadków, formy pracy na zdalną, skutkowały również ograniczoną możliwością angażowania pracowników Urzędu Zamówień Publicznych i ekspertów zewnętrznych do ww. działalności.

W 2020 r. Prezes Urzędu osobiście uczestniczył w ponad 17 konferencjach adresowanych zarówno do zamawiających jak i wykonawców, organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Podczas tych wydarzeń podejmowane były tematy ważne dla wszystkich uczestników rynku zamówień publicznych, w tym przedsiębiorców nim zainteresowanych, prezentowano zagadnienia dotyczące nowych regulacji prawa zamówień publicznych oraz kwestie związane z informatyzacją zamówień publicznych. Wśród konferencji, podczas których Prezes UZP wygłosił prelekcję lub aktywnie uczestniczył w panelu dyskusyjnym można wymienić: konferencję dotyczącą mediacji gospodarczych w sporach z sektorem publicznym, zorganizowaną 14 stycznia 2020 r. przez Polsko-Francuską Izbę Gospodarczą, XI edycję Konferencji Infrastruktura Polska i Budownictwo, odbywającą się 3 marca 2020 r., Konferencję Państwo 2.0 zorganizowaną 5 marca 2020 r., VII Ogólnopolską Konferencję PZP odbywającą się 9 marca 2020 r. Europejski Kongres Gospodarczy (20.05.2020) z dyskusją na temat kształtu rynku zamówień publicznych w dobie epidemii oraz nowego Prawa zamówień publicznych, Kongres Infrastruktury Polskiej (17.06.2020r.) z panelem poświęconym zamówieniom publicznym w kontekście rynku infrastruktury oraz I Kongres Zamówień Publicznych online (17.09.2020 r.) podejmujący zagadnienia prac nad platformą e-Zamówienia.

Przedsięwzięcia dotyczące nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych

W pierwszym kwartale 2020 r. blisko 1200 uczestników systemu zamówień publicznych poznało podczas **konferencji Urzędu pt. „Nowe Prawo zamówień publicznych”** najważniejsze regulacje nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych. Wydarzenia te odbyły się w różnych miastach na terenie całej Polski. W kolejnych miesiącach edukacja w zakresie nowego Pzp prowadzona była w formie online.

Konferencje regionalne były efektem zaplanowanych w szerokim zakresie działań edukacyjnych Urzędu, wspierających strony postępowania o zamówienie publiczne w przygotowaniu do wejścia w życie nowych przepisów. Rozpoczęły je dwa duże spotkania zorganizowane jeszcze w grudniu 2019 r. w Warszawie i Poznaniu, natomiast kolejne przedsięwzięcia, zrealizowane w 2020 r., odbyły się:

- w Krakowie we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego (17.01.2020),
- w Lublinie we współpracy z Uniwersytetem Marie Curie-Skłodowskiej (27.01.2020),
- w Pile we współpracy z Państwową Uczelnią Stanisława Staszica (26.02.2020),
- w Sopocie we współpracy z Wydziałem Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego (28.02.2020),
- we Wrocławiu we współpracy z Wydziałem Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego (9.03.2020).

Prezentowana podczas konferencji tematyka umożliwiła zgromadzonym poznanie nowych przepisów oraz skorzystanie bezpośrednio z wiedzy ekspertów Urzędu Zamówień Publicznych, Ministerstwa Rozwoju, Prokuratury Generalnej RP i KIO.

Zagadnienia omówione podczas wydarzeń to: przygotowanie i prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej progów unijnych, procedura uproszczona udzielania zamówień publicznych poniżej progów unijnych, umowy w sprawach zamówień publicznych – nowe rozwiązania, pozasądowe rozstrzyganie sporów w zamówieniach publicznych – mediacja/koncyliacja, zmiany w zakresie funkcjonowania KIO i rozpoznawania odwołań oraz nowe regulacje w zakresie kontroli zamówień publicznych.

W drugim półroczu 2020 roku prowadzono **konferencje na temat nowego Pzp w formie online. 16 i 26 listopada 2020 r.** odbyły się dwie konferencje Urzędu Zamówień Publicznych pt. „Nowe Prawo zamówień publicznych”. Przedsięwzięcia zrealizowane zostały w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych”, współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne. Podczas tych wydarzeń przybliżone zostały cele, oczekiwane korzyści i aktualne uwarunkowania związane z wejściem w życie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz omówione zostały najważniejsze zagadnienia związane z procedurą udzielania zamówień według nowej regulacji. Na pierwszej z konferencji zaprezentowano proces przygotowania i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powyżej progów unijnych oraz według procedury uproszczonej przewidzianej w nowym Pzp dla zamówień poniżej progów unijnych, zagadnienia dotyczące konkursu, nowo wprowadzonej zasady efektywności zamówień, a także istotne kwestie w zakresie opisu przedmiotu zamówienia i konkursu w nowym Prawie zamówień publicznych. Druga konferencja poświęcona była tematyce obejmującej: środki ochrony prawnej na gruncie nowej ustawy Pzp, nowe regulacje w zakresie kontroli, umowy w sprawach zamówień publicznych, analiza potrzeb zamawiającego oraz zamówienia mieszane według nowych przepisów.

W obu konferencjach online wzięło udział na żywo ok. 300 uczestników, którzy również mieli możliwość zadania pytań prelegentom i uzyskania odpowiedzi w kwestiach budzących wątpliwości interpretacyjne. Ponadto zapis transmisji tych przedsięwzięć wraz z transkrypcją zamieszczono na kanale YouTube Urzędu Zamówień Publicznych, a prezentacje konferencyjne udostępnione na stronie UZP.

Nowa ustawa Pzp była również przedmiotem prelekcji przedstawicieli Urzędu podczas wydarzeń organizowanych przez różne instytucje i podmioty na rynku, w tym m.in. wymienionych poniżej.

Podczas **V branżowego Forum PMR “Budownictwo w Polsce 2021”** 1 października 2020 r. Prezes Urzędu przedstawił kwestie nowego Prawa zamówień publicznych jako proaktywnego czynnika rozwoju budownictwa i infrastruktury. Podkreślił, że dzięki nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych wprowadzony zostanie miarodajny system, który będzie w stanie podsumować skalę ofert i zamówień publicznych, co pozwoli z większą dokładnością

szacować aktualny stan polskiego rynku. W forum uczestniczyło blisko 100 przedstawicieli zarządów kluczowych firm wykonawczych, deweloperów, inwestorów, producentów materiałów budowlanych a także organizacji związanych z polskim rynkiem budowlanym, wymieniając opinie na temat największych wyzwań branży.

W dniach 12–14 października 2020 r. odbyło się w Jachrance oraz w formule online **XV Forum Przetargów Publicznych** pod patronatem Prezesa Urzędu. Podczas Forum Prezes UZP Hubert Nowak zaprezentował kluczowe kwestie związane z wejściem w życie nowego Pzp oraz aktualnie realizowane projekty związane z zamówieniami publicznymi, w szczególności projekty dotyczące elektroniczacji zamówień publicznych, w tym całkowitej elektroniczacji KIO. Przybliżył także wybrane zagadnienia związane z rozwojem metodyki BIM. Podkreślając znaczenie dalszej profesjonalizacji kadr zamówieniowych, naszkicował kierunki działań podejmowanych w tym obszarze.

Zagadnienia nowego Prawa zamówień publicznych były również poruszane podczas **VII Ogólnopolskiej Konferencji „Samorząd terytorialny w systemie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych”**. Wydarzenie zostało zorganizowane w dniach 28–29 września 2020 r. przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu wspólnie z Regionalnymi Izbami Obrachunkowymi z Wrocławia i Opola, przy współudziale Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego UW, Wydziału Prawa i Administracji UŁ, a także Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Konferencja skoncentrowana była wokół tematyki zasad dysponowania środkami publicznymi i skutków ich naruszenia. Mateusz Winiarz, Wiceprezes UZP, zaprezentował uczestnikom konferencji temat nowego Prawa zamówień publicznych w spojrzeniu zamawiającego w kontekście dyscypliny finansów publicznych.

27 listopada 2020 r. Urząd Zamówień Publicznych we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeprowadził **warsztaty online dotyczące prawa zamówień publicznych dla uczelni**. Celem przedsięwzięcia było przekazanie wiedzy na temat nowej ustawy Pzp oraz dyskusja wokół istotnych zagadnień dotyczących zamówień publicznych udzielanych przez uczelnie. W warsztatach uczestniczyły osoby zaangażowane w proces przygotowania i udzielania zamówień publicznych na uczelniach. Efektywność spotkania podniosła stworzona uczestnikom możliwość wcześniejszego mailowego zgłaszania pytań dotyczących nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz zagadnień z zakresu zamówień publicznych, które sprawiają im trudność w praktyce prowadzonych postępowań. Na te pytania i zgłaszane wątpliwości zebrani uzyskali odpowiedzi w trakcie spotkania. Warsztatowy charakter wydarzenia posłużył wymianie doświadczeń i dyskusji między praktykami.

Wsparcie edukacyjne w zakresie udzielania zamówień publicznych w warunkach pandemii

Udzielanie zamówień publicznych w warunkach pandemii było specjalnym wyzwaniem, z jakim mierzyli się uczestnicy systemu zamówień publicznych w 2020 r. W tych trudnych warunkach Urząd Zamówień Publicznych udzielał zamawiającym i wykonawcom wsparcia na różnych płaszczyznach, poprzez przedsięwzięcia edukacyjne online, wskazówki pomocne w praktyce prowadzenia postępowań w warunkach pandemii, interpretacje prawne czy bieżące komunikaty zamieszczane na stronie internetowej w specjalnie do tego przeznaczonej zakładce tematycznej „Zamówienia COVID-19”. Wydarzenia realizowane z udziałem pracowników UZP to m.in.:

- 1) **„Zamówienia publiczne w dobie epidemii – praktyczne wskazówki dotyczące prowadzenia postępowań”** – wideokonferencja, która odbyła się 17 czerwca 2020 r., stanowiąca element cyklu „Tarcza antykrzysowa dla biznesu” zainicjowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości i Ministerstwo Rozwoju. Tematyka konferencji

skoncentrowana była na problemach związanych ze skutkami epidemii COVID-19, głównie na przygotowaniu i prowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Bogdan Artymowicz, Dyrektor Departamentu Prawnego UZP, wygłosił podczas konferencji prelekcję pt. „Praktyczne wskazówki dotyczące prowadzenia postępowań o zamówienie publiczne podczas epidemii”. Oprócz wskazanych w temacie wystąpienia praktycznych wskazówek prelegent omówił przepisy dotyczące unieważnienia postępowania z uwagi na pandemię oraz kwestie dotyczące COVID-19 jako okoliczności niemożliwej do przewidzenia w zamówieniach publicznych.

- 2) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych Hubert Nowak wziął udział w panelu pt. „**Fuzje i przejęcia – szansa na rozwój polskich przedsiębiorstw**” podczas Forum Ekonomicznego w Karpaczu 8 września 2020 r. Podczas wystąpienia i dyskusji zwracał uwagę nie tylko na zagrożenia, ale też szanse dla krajowego i europejskiego rynku zamówień publicznych w sytuacji pandemii. Forum odbyło się pod hasłem „Europa po pandemii: Solidarność, Wolność, Wspólnota?”. Było platformą spotkań, podczas których nie tylko dyskutowano o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przezwyciężaniu kryzysów, ale także przedstawiano konkretne rozwiązania i innowacyjne idee.
- 3) 15 lipca 2020 r. odbyła się z udziałem Prezesa Urzędu, Huberta Nowaka, debata online zorganizowana przez Fundację im. Stefana Batorego, poświęcona **polskiemu systemowi zamówień publicznych w czasie kryzysu**. Głównym celem spotkania była dyskusja nad zagadnieniami dotyczącymi zamówień publicznych w uwarunkowaniach pandemii oraz w kontekście uruchomienia tarcz antykryzysowych. Prezes UZP odpowiadał na pytania odnośnie kwestii problematycznych pojawiających się w związku z nowymi doświadczeniami.

Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych

Istotnym obszarem aktywności edukacyjnej Urzędu w 2020 r. była profesjonalizacja kadr zamówień publicznych. Podejmowano dyskusję o jej kierunku, tempie i obszarach, tak ważną dla wykorzystania w pełni rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Na początku 2020 r. Urząd przeprowadził ankietowane badanie dotyczące profesjonalizacji kadr w zamówieniach publicznych. W ankiecie zamawiający i wykonawcy zostali zapytani m.in. o staż pracy w zamówieniach publicznych, preferowane formy wsparcia, oczekiwany zakres tematyczny działań edukacyjnych, czy udział w szkoleniach i studiach podyplomowych. W odpowiedzi Urząd otrzymał 825 odpowiedzi (763 od zamawiających, 62 od wykonawców) i przygotował opracowania wyników dla obu grup interesariuszy rynku zamówień publicznych. Publikacji wyników ankiety towarzyszyła prezentacja dokumentu który opisuje aktualne i planowane działania Urzędu wspierające profesjonalizację kadr. Zdefiniowane w nim zostały kluczowe grupy interesariuszy, a także priorytetowe obszary najistotniejsze z punktu widzenia rozwoju potencjału kadr zamówieniowych²⁵.

29 czerwca 2020 r. przedstawiciele Urzędu Zamówień Publicznych i KIO wzięli udział w konferencji online pt. **"Profesjonalizacja zamówień publicznych"**, zorganizowanej przez Katedrę Prawa Konstytucyjnego, Administracyjnego i Zamówień Publicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie przy współpracy z Wydawnictwem CH Beck w Warszawie. Hubert Nowak, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, wygłosił prelekcję na temat roli UZP w profesjonalizacji zamówień publicznych. Mateusz Winiarz, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych, przedstawił zagadnienia dotyczące profesjonalizacji kontroli sprawowanej przez Prezesa UZP. Z kolei Małgorzata Rakowska, Prezes KIO, zapoznała uczestników z zasadami postępowania kwalifikacyjnego na arbitrów KIO w nowym ujęciu. Anita Wichniak-

²⁵ <https://www.uzp.gov.pl/strona-glowna/slider-aktualnosci/wyniki-ankiety-dot.-profesjonalizacji-kadr-w-zamowieniach-publicznych/wyniki-ankiety-dot.-profesjonalizacji-kadr-w-zamowieniach-publicznych>

Olczak, Dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiza Systemowych UZP, zaprezentowała temat działalności edukacyjno-informacyjnej UZP na rzecz dalszej profesjonalizacji zamówień publicznych oraz perspektyw rozwojowych w tym zakresie.

W dniach 28–30 września 2020 roku w Wiśle odbyła się jedenasta konferencja pt. **"Szkoła Zamówień Publicznych"**, zorganizowana przez Górnictwą Izbę Przemysłowo-Handlową. Wzięła w niej udział dr Joanna Knapińska, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych. Wygłoszony przez nią wykład pt. **„Profesjonalizacja w zamówieniach publicznych”** spotkał się z dużym zainteresowaniem słuchaczy, którzy zostali zapoznani m.in. z działaniami Prezesa UZP wspierającymi profesjonalizację kadr, wynikami badania przeprowadzonego na początku roku wśród zamawiających i wykonawców oraz płynącymi z niego wnioskami, a także działaniami edukacyjnymi w zakresie nowej ustawy Pzp, dostępności i elektroniczacji zamówień publicznych.

Kolejnym przedsięwzięciem stanowiącym okazję do promowania tematu profesjonalizacji zamówień oraz edukacji w tym zakresie było **VII Forum Zamówień Publicznych na Roboty Budowlane** zorganizowane przez miesięcznik Przetargi Publiczne w dniach 24–26 sierpnia 2020 r. w Toruniu oraz w formie online. Podczas obrad prelekcję pt. **„Profesjonalizacja w zamówieniach publicznych”** wygłosiła dr Joanna Knapińska, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Partnerstwo publiczno-prywatne

Urząd Zamówień Publicznych wraz z Wydziałem Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego i Urzędem Miasta Łodzi współorganizował konferencję online pt. **„Dzieląc się wiedzą i doświadczeniem – teoria i praktyka Partnerstwa Publiczno-Prywatnego”**, która odbyła się 25 września 2020 r. Głównym celem przedsięwzięcia było upowszechnianie idei Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, będącego wielowymiarowym instrumentem służącym realizacji zadań publicznych z wykorzystaniem wiedzy i środków podmiotów prywatnych. W trakcie konferencji poruszano m.in. takie zagadnienia, jak: wybór partnera prywatnego, finansowanie, podział ryzyka, bariery w rozwoju Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w Polsce, wykorzystanie PPP w określonych typach działań takich jak termomodernizacja czy tworzenie infrastruktury transportowej. Uczestnicy konferencji dzielili się wiedzą teoretyczną, ale także wynikami realizowanych projektów, przemyśleniami dotyczącymi ograniczeń wejścia podmiotów publicznych i prywatnych do PPP. W konferencji uczestniczył aktywnie Hubert Nowak, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych. Zagadnienia dotyczące **„Projektowanych zmian w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi”** zaprezentowała Brygida Brańko, z-ca Dyrektora Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych.

„Współpraca nauki z sektorem publicznym i biznesem jako czynnik wzmacniający innowacyjność zamówień publicznych i PPP” była tematem konferencji zorganizowanej przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w dniach 17–18 września 2020 r. Konferencja została objęta patronatem Prezesa Urzędu. Wzięła w niej aktywny udział dr Joanna Knapińska, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Przedsięwzięcia edukacyjne nt. zrównoważonych zamówień publicznych

W 2020 r. Urząd kontynuował realizację programu działań edukacyjnych w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych. Z uwagi na sytuację epidemiczną szkolenia z zakresu społecznych zamówień zorganizowano w formule online. Odbyły się one w dniach 23 oraz 27 listopada 2020 r. Uczestniczyło w nich łącznie ok. 80 osób.

Działania informacyjne dotyczące Brexitu

W 2020 r. opracowywano dla Ministerstwa Rozwoju Pracy i Technologii informację na temat skutków wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej w obszarze zamówień publicznych do upublicznienia na oficjalnej witrynie dot. Brexit. Przygotowano także informację do broszury „Zasady współpracy z Wielką Brytanią od 1 stycznia 2021 r. Poradnik dla przedsiębiorcy”. Materiały te były aktualizowane stosownie do potrzeb.

Przedsięwzięcia dotyczące narzędzi typu BIM

W dniach 13–16 października 2020 r. w centrum kongresowym Arena Gliwice oraz w trybie online odbyła się konferencja **infraBIM 2020 Expo V4 Visegrad Group**. Wydarzenie organizowało Europejskie Centrum Certyfikacji BIM, infraTEAM, Politechnika Śląska oraz Metropolia Górnośląsko-Zagłębiowska. Współorganizatorem pierwszego dnia konferencji i mającego wtedy miejsce BIM Hyde Parku był Urząd Zamówień Publicznych.

BIM Hyde Park odbył się 14 października i stanowił kontynuację pomysłu zainicjowanego przez UZP w 2019 r. Został on podzielony na 3 obszary tematyczne. W pierwszej części przedstawiciele krajów Grupy Wyszehradzkiej omówili etapy wdrażania różnych aspektów BIM, na jakich obecnie są ich państwa. W panelu udział wzięli przedstawiciele Czeskiej Agencji Normalizacyjnej, węgierskiego Lechner Competence Center, słowackiego BIMaS jak również polskiego Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii oraz Urzędu Zamówień Publicznych.

Druga sesja skoncentrowana była wokół potrzeby stworzenia krajowych standardów BIM i ich powiązania z normami międzynarodowymi. Uczestnikami panelu były krajowe instytucje posiadające już doświadczenie w stosowaniu narzędzi BIM lub zaangażowane w temat standaryzacji i reprezentujące: Ministerstwo Infrastruktury, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, a także dużych, polskich zamawiających – GDDKiA, PKP PLK, PSE, CPK. W ramach panelu szukano odpowiedzi na pytanie o konieczność istnienia standardów krajowych, ich ewentualnego charakteru oraz zakresu standaryzacji w poszczególnych sektorach i branżach.

Ostatnia część poświęcona została kwestii kompetencji. W tej części przedstawiciele świata nauki i edukacji dyskutowali kompetencje poszczególnych uczestników inwestycji realizowanej z wykorzystaniem BIM, sformalizowanie edukacji w zakresie BIM w ramach krajowego szkolnictwa wyższego jak również kwestię pozaakademickich form edukacji wspierających użytkowników BIM. Rozważano temat certyfikacji umiejętności jak również obecnych wyzwań pozwalających zoptymalizować nauczanie BIM w przyszłości. Udział w panelu wzięli przedstawiciele Politechniki Krakowskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, SARP, Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, Centrum Nauki Kopernik i Akademii INRAMA.

Konsultacje na rzecz zamawiających szczebla terytorialnego

Urząd Zamówień Publicznych aktywnie uczestniczył również w konsultacjach na rzecz raportu OECD pt. **“Lepsze zarządzanie, planowanie i dostarczanie usług publicznych w jednostkach samorządu lokalnego w Polsce” w ramach Programu „Rozwój Lokalny”** ze środków MF EOG i NMF 2014-2021. Konsultacje te prowadzone przez ekspertów OECD w formie wideokonferencji odbyły się z przedstawicielami ministerstw i instytucji szczebla krajowego, urzędów marszałkowskich i urzędów wojewódzkich w dniach 13–15 maja 2020 r.

Współorganizatorami konferencji byli: Związek Miast Polskich i Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Konsultacje zostały zrealizowane w ramach projektu Związku Miast Polskich pt. „**Budowanie potencjału instytucjonalnego średnich i małych miast w Polsce na rzecz wdrażania skutecznych lokalnych polityk rozwoju**”, którego celem jest wsparcie szkoleniowo-doradcze dla miast z najtrudniejszą sytuacją społeczno-gospodarczą. Projekt jest elementem szerszego programu MFIPR pn. „Rozwój Lokalny” finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Europejskiej Współpracy Gospodarczej 2014-21.

Ze strony UZP udział wzięli: Bogdan Artymowicz, dyrektor Departamentu Prawnego, Anita Wichniak-Olczak, dyrektor Departamentu Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych oraz Agnieszka Borucka, z-ca dyrektora Biura Organizacyjno-Finansowego. Dyskusja koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących m.in. **nowego Prawa zamówień publicznych, wykorzystania e-zamówień i Platformy e-Zamówienia, szkoleń, wytycznych i narzędzi dla JST dotyczących odpowiednich zagadnień związanych z zamówieniami publicznymi, kontroli ex ante zamówień publicznych.**

Łącznie w przedsięwzięciach edukacyjnych organizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych w 2020 r. wzięło udział ok. 2200 uczestników. Ponadto pracownicy Urzędu Zamówień Publicznych brali aktywny udział w wystąpieniach podczas konferencji, szkoleń i seminariów organizowanych przez podmioty zewnętrzne. W 2020 r. łącznie w ramach wszystkich przedsięwzięć dotyczących zamówień publicznych przekazano wiedzę ok. 2850 osobom.

Publikacje Urzędu Zamówień Publicznych

Orzecznictwo – zamówienia publiczne

W 2020 r. wydano 2 numery cyklicznej publikacji pt. „Orzecznictwo – zamówienia publiczne”. Publikacja ta, stanowiąca kontynuację zeszytów orzeczniczych wydawanych w latach ubiegłych, jest przygotowywana przez członków KIO pod kierownictwem Prezes KIO Małgorzaty Rakowskiej. Zawiera usystematyzowany zbiór wybranego orzecznictwa KIO i sądów okręgowych w zakresie zamówień publicznych. Orzecznictwo stanowi dla zamawiających i wykonawców szczególną pomoc jako wskazówka bądź wzór rozwiązania podobnych problemów pojawiających się w trakcie prowadzonych przez nich postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Klauzule przeglądowe. Wzorce i dobre praktyki

W 2020 r. została zaktualizowana i wydana drukiem przy jednoczesnym udostępnianiu na stronie internetowej UZP publikacja pt. „Klauzule przeglądowe. Wzorce i dobre praktyki”, w której zawarto istotne dla uczestników rynku zamówień publicznych zagadnienia związane ze stosowaniem klauzul przeglądowych w zamówieniach publicznych. Klauzule przeglądowe (adaptacyjne) stwarzają możliwość przystosowania treści stosunku prawnego do zmieniających się w trakcie trwania umowy warunków. Ich zastosowanie pozwala na elastyczne ukształtowanie treści umowy w sprawie zamówienia publicznego, co ma niebagatelne znaczenie dla prawidłowego i efektywnego zrealizowania kontraktu w ramach długoterminowych inwestycji. Publikacja jest pomocą w realizacji umów dla wszystkich interesariuszy rynku zamówień publicznych, zarówno dla zamawiających, którzy w przypadku ziszczenia się zmiany dysponują mechanizmami dla jej zaadaptowania i otrzymują realnie wycenione oferty, jak również dla wykonawców, którzy mogą rzetelnie wycenić kontrakty i nie muszą w rezerwach kontraktowych uwzględniać różnych hipotetycznych ryzyk.

Pozacenowe kryteria oceny ofert

Ta publikacja zaktualizowana i wydana drukiem w 2020 r. poświęcona jest zasadom

rządzącym oceną ofert w zamówieniach publicznych. Pokazuje możliwości i przykłady praktycznego zastosowania kryteriów pozacenowych i wskazuje podstawowe kroki ułatwiające właściwy wybór kryteriów, sposobów ich oceny oraz ich wag. W publikacji przedstawiony został też katalog kilkudziesięciu dobrych praktyk w zakresie kryteriów pozacenowych, tj. przykładowe kryteria do zastosowania w większości branż występujących w zamówieniach publicznych. Z tego też względu poradnik stanowi praktyczną pomoc w procesie ustalania efektywnych kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Zamówienia publiczne na innowacje

Pod koniec 2020 r. wydana została publikacja wyjaśniająca czym są zamówienia publiczne na innowacje, na podstawie nowej ustawy Pzp wskazująca elementy procedury zamówienia publicznego pozwalające uwzględniać aspekty innowacyjne w zamówieniach publicznych oraz szczegółowo omawiająca 5 różnych przypadków zamówień publicznych na innowacje realizowanych przez sektor publiczny. Swoimi doświadczeniami podzielili się w niej przedstawiciele administracji rządowej (GovTech, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa), samorządowej (Regionalnego Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. w Tychach) oraz świata akademickiego (Narodowe Centrum Promieniowania Synchrotronowego SOLARIS – projekt Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Publikacja dostępna jest na stronie internetowej UZP:

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0016/45502/Zamowienia_publiczne_na_innowacje_PL_WCAG-2021-01-08.pdf

również w angielskiej wersji językowej: “Public procurement of innovation” (2020):

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0017/45503/Zamowienia_publiczne_na_innowacje_EN_WCAG-2021-01-12.pdf

W 2020 r. UZP zamieścił również na swojej stronie internetowej publikację „**BIM Standard PL**”. BIM Standard PL powstał pod patronatem Polskiego Związku Pracowników Budownictwa, Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Stowarzyszenia Architektów Polskich, przy udziale generalnych wykonawców, projektantów oraz ekspertów Fundacji EccBIM. W opracowaniu podręcznika uczestniczyli także pracownicy Urzędu Zamówień Publicznych weryfikując go pod kątem zamówień publicznych. Celem opracowania jest wspieranie inwestorów, w tym zamawiających publicznych, w efektywnym i skutecznym przygotowaniu i realizacji inwestycji zgodnie z metodyką BIM.

BIM (Building Information Modeling) jest metodyką prowadzenia inwestycji budowlanej opartą na efektywnym wykorzystaniu informacji. Akronim BIM oznacza również cyfrowy model (Building Information Model) czyli „cyfrowego bliźniaka” obiektu budowlanego. Celem stosowania metodyki BIM jest zwiększenie efektywności oraz jakości procesu inwestycyjnego oraz obniżenie kosztów eksploatacji dzięki zastosowaniu „cyfrowego bliźniaka” jako kompletnej bazy danych o obiekcie budowlanym. Kluczowym czynnikiem niezbędnym dla skutecznego wykorzystania metodyki BIM jest nasycenie bazy danych jaką jest model BIM właściwymi, jednoznacznymi i aktualnymi informacjami zapisanymi w taki sposób aby mogły być odczytane i poprawnie zinterpretowane przez wszystkich uprawnionych uczestników procesu inwestycyjnego. Aby to zapewnić każdy uczestnik procesu inwestycyjnego musi stosować określone standardy oznaczania, zapisu, przechowywania i odczytu każdej informacji. BIM standard PL jest pierwszą polską próbą takiej standaryzacji obejmującą oprócz podręcznika również wzory dokumentów, mające wesprzeć inwestorów, w tym zamawiających publicznych. Podręcznik dostępny jest na stronie internetowej UZP

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/pdf_file/0024/43449/BIM-Standard-wersja-opublikowana-2.0.pdf

wraz z opracowanymi załącznikami

https://www.uzp.gov.pl/_data/assets/file/0023/43448/Zalaczniki-BIM-Standard-wersja-opublikowana-2.0.zip.

Materiały edukacyjne do repozytorium wiedzy

W 2020 r. zostały przygotowane materiały edukacyjne dotyczące nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych, które po zamieszczeniu w repozytorium wiedzy na stronie internetowej Urzędu będą służyły zamawiającym pomocą w trakcie prowadzonych przez nich postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Wskazane poniżej materiały zostały przygotowane w ramach realizowanego przez Urząd projektu pt. „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych”, współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne:

1. Informacje o wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywana Prezesowi UZP.
2. Zasady efektywności w powiązaniu z analizą potrzeb i wymagań określonych w nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych.
3. Procedura podstawowa – jak prowadzić postępowanie krok po kroku.
4. Schemat procedury podstawowej.
5. Środki ochrony prawnej w nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych.
6. Kwalifikacja podmiotowa wykonawców w postępowaniach „podprogowych”.
7. Regulacje dotyczące konkursu zawarte w nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych.
8. Wyrównania stron umowy oraz partnerstwo i zasada współdziałania.
9. Aktualizacja materiału dotyczącego kryteriów oceny ofert (materiał został wydany drukiem).
10. Udzielania zamówień w trybie zamówienia z wolnej ręki w ramach instytucji tzw. in-house w nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych.
11. Plan postępowań określony w nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych.
12. Mediacja i inne sposoby polubownego rozwiązywania sporów w zamówieniach publicznych.

Ponadto na stronie internetowej Urzędu udostępniono liczne materiały dotyczące nowego Prawa zamówień publicznych. W zakładce „Nowe Pzp” zamieszczono ponad 100 pytań i odpowiedzi poświęconych najważniejszym zagadnieniom nowej ustawy, prezentacje dotyczące wybranych ustawowych kwestii, a także pytania kierowane do Urzędu przez przedstawicieli instytucji kontrolujących.

Oferta edukacyjna Urzędu skierowana była w 2020 r. do szerokiego kręgu odbiorców – zamawiających, wykonawców, pracowników instytucji kontrolujących zamówienia publiczne. Szeroko ujęte pod kątem treści, narzędzi oraz adresatów działania edukacyjne Prezesa Urzędu – mimo utrudnionych warunków i konieczności zastosowania nowych, niestandardowych narzędzi – pozwalały dotrzeć z kompleksową wiedzą do możliwie pełnego grona adresatów, będących interesariuszami systemu zamówień publicznych. Dało to możliwość zachowania ciągłości działań w zakresie profesjonalizacji kadr zamówień publicznych i udzielenia im efektywnego wsparcia w procesie zamówieniowym, w szczególności w wyjątkowych warunkach pandemii, a jednocześnie w okresie poprzedzającym wejście w życie przepisów nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych.

III.1.10. Realizacja działań dotyczących zrównoważonych zamówień publicznych

Wieloletnie działania Urzędu w zakresie promowania zrównoważonych zamówień publicznych realizowane były w ramach kolejnych dokumentów strategicznych. W 2020 r. implementowane były inicjatywy określone w „Krajowym Planie Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017–2020”. W poprzednim roku

zrealizowano również szereg działań dot. zrównoważonych zamówień publicznych, które wykraczały poza działania bezpośrednio ujęte z ww. dokumentu.

1. Realizacja Krajowego Programu Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017-2020

Pandemia COVID-19 w znaczącym stopniu wpłynęła na możliwość realizacji w 2020 r. wszystkich zaplanowanych na ten okres działań określonych w „Krajowym Planie Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017–2020”. W oparciu o przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 7 kwietnia 2017 r. dokument, Urząd w 2020 r. zrealizował następujące inicjatywy, które miały na celu promowanie zielonych i społecznych zamówień publicznych:

1.1. Szkolenia poświęcone zrównoważonym zamówieniom publicznym

W 2020 r. Urząd przeprowadził **2 szkolenia na temat społecznych zamówień publicznych**. Szkolenia poświęcone były omówieniu instrumentów umożliwiających uwzględnianie aspektów społecznych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego ze szczególnym uwzględnieniem zmian wprowadzonych nową ustawą – Prawo zamówień publicznych. Tematyka szkoleń obejmowała również wymagania w zakresie dostępności cyfrowej wynikające z aktów prawa krajowego (ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062) oraz ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848)), jak również omówienie praktycznych rozwiązań umożliwiających ich uwzględnienie. Szkolenia, które zorganizowano w formule online w dniach 23 i 27 listopada, adresowane były do przedstawicieli instytucji zamawiających – reprezentantów administracji rządowej, samorządowej oraz instytucji kontrolnych. W każdym z nich udział wzięło ok. 40 uczestników.

Szkolenia współfinansowane były ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne.

1.2. Działalność informacyjna na stronie internetowej Urzędu

Urząd na bieżąco aktualizuje i uzupełnia zakładkę „Zrównoważone zamówienia publiczne” na stronie internetowej UZP, w ramach której zastosowano podział tematyczny na „Zielone zamówienia społeczne” oraz „Społeczne zamówienia publiczne”.

Dedykowaną zielonym zamówieniom publicznym podstronę uzupełniono m.in. o opracowania z obszaru budownictwa oraz o oficjalne tłumaczenie unijnych kryteriów środowiskowych dla urzędów do przetwarzania obrazu, materiałów zużywalnych i usług drukowania oraz ośrodków przetwarzania danych, serwerowni i usług w chmurze²⁶.

Ponadto, zaktualizowano opracowanie pn. „Ustawodawstwo powiązane z zielonymi zamówieniami publicznymi” opisujące wymagania z obszaru efektywności energetycznej, które mają wpływ na udzielane zamówienia publiczne. Materiał został udostępniony pod linkiem:

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia/regulacje-prawne/ustawodawstwo-powiazane-z-zielonymi-zamowieniami>.

Dodatkowo, stronę internetową uzupełniono o polską wersję unijnego kalkulatora LCC dla urzędów do przetwarzania obrazu. Narzędzie wraz z poradnikiem dla użytkownika dostępne jest pod linkiem:

²⁶ Dokumenty dostępne pod linkiem:

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia/kryteria-srodowiskowe-gpp>

<https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia/przydatne-informacje/rachunek-kosztow-cykladu-zycia>.

Zakładkę „Społeczne zamówienia publiczne” uzupełniono o nowe orzeczenia KIO dotyczące uwzględniania aspektów społecznych, a także publikacje i materiały opracowane bądź udostępnione przez inne podmioty, w tym m.in. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W podzakładce dedykowanej zagadnieniu dostępności zostały opublikowane materiały zawierające przykładowe zapisy do dokumentacji zamówienia publicznego w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w obszarze transportu publicznego oraz opracowanie dotyczące organizacji dostępnego wydarzenia edukacyjnego.

2. Działania z zakresu zrównoważonych zamówień publicznych wykraczające poza „Krajowy Plan Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017–2020”

W 2020 r., oprócz wskazanych powyżej działań w zakresie upowszechniania wiedzy na temat zrównoważonych zamówień publicznych przewidzianych w „Krajowym Planie Działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2017–2020”, Urząd zrealizował również szereg dodatkowych zadań w tym obszarze.

2.1. Popularyzacja „Analizy inwestycji budowlanej pod kątem możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko”

Opracowanie pn. „Analiza inwestycji budowlanej pod kątem możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko” przygotowane na zlecenie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Urzędu, po otrzymaniu odpowiedniej formy graficznej, zostało udostępnione w formie elektronicznej na stronie internetowej UZP pod linkiem: <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia/przydatne-informacje/budownictwo>.

2.2. Opracowanie wskazówek dot. zastosowania w ramach zamówień publicznych rozwiązań przeciwdziałających oddziaływaniu na środowisko, w odniesieniu do poszczególnych elementów inwestycji budowlanej

UZP zlecił analizę zawartości merytorycznej opracowania pn. „Analiza inwestycji budowlanej pod kątem możliwości ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko” z perspektywy możliwych sposobów wykorzystania zawartych w nim informacji w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Na tej podstawie przygotowano opracowanie pn. „Wskazówki dotyczące zastosowania w ramach zamówień publicznych rozwiązań przeciwdziałających oddziaływaniu na środowisko w odniesieniu do poszczególnych elementów inwestycji budowlanej”. Dokument ten obejmuje wymagania niezbędne do ustalenia parametrów inwestycji budowlanej, wskazówki w postępowaniu o udzielenie zamówienia na prace projektowe oraz przykładowe czynności po stronie zamawiającego pozwalające na weryfikację osiągnięcia zakładanych parametrów technicznych elementów inwestycji budowlanej. Materiał został opublikowany na stronie internetowej UZP pod linkiem: <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia/przydatne-informacje/budownictwo>.

2.3. Opracowanie wzorcowych zapisów do dokumentacji postępowania na usługę opracowania dokumentacji projektowej dla instalacji fotowoltaicznych

UZP zlecił w 2020 r. opracowanie wzorcowych zapisów do dokumentacji postępowania na usługę opracowania dokumentacji projektowej dla instalacji fotowoltaicznych. Przygotowane zostały przykładowe zapisy do opisu przedmiotu zamówienia, warunki udziału, kryteria oceny ofert oraz przykładowe zapisy do umowy. Dokumentacja zostanie udostępniona na stronie internetowej UZP w II kw. 2021 r.

2.4. Opracowanie polskiej wersji kalkulatora LCC dla urzędów do przetwarzania obrazu

Urząd opracował polską wersję narzędzia do obliczania kosztów cyklu życia (LCC) dla urzędów do przetwarzania obrazu. Narzędzie pozwala na uwzględnienie w obliczeniach kosztów nabycia, dostawy, instalacji i uruchomienia, a także kosztów usługi serwisowej. Kalkulator LCC w wersji angielskiej został opracowany na zlecenie Komisji Europejskiej i udostępniony na stronie Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska. Polska wersja narzędzia dostępna jest na stronie UZP pod linkiem: <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/zielone-zamowienia/przydatne-informacje/rachunek-kosztow-cyklu-zycia>.

Na ww. stronie dostępne są również narzędzia LCC dla komputerów i monitorów, oświetlenia zewnętrznego i sygnalizacji drogowej oraz oświetlenia do wnętrz, których polską wersję UZP opracował w 2019 r.

2.5. Opracowanie materiałów w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

UZP zlecił opracowanie materiałów zawierających przykładowe zapisy do dokumentacji zamówienia publicznego w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Na stronie internetowej UZP, w dedykowanej zagadnieniu dostępności zakładce, opublikowano materiał zawierający przykładowe zapisy do dokumentacji zamówienia w obszarze transportu publicznego oraz zamówienia na organizację wydarzenia edukacyjnego. Celem opracowania materiałów jest praktyczna pomoc dla zamawiających, którzy po odpowiednim dostosowaniu zapisów, uwzględniając charakter danego zamówienia, mogą wykorzystać je w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Materiały dostępne są pod linkiem: <https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/zrownowazone-zamowienia-publiczne/spoleczne-zamowienia/przydatne-informacje/dostepnosc>

2.6. Współpraca z innymi resortami w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych

Urząd uczestniczy również w pracach **Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej**, funkcjonującego na mocy zarządzenia nr 7 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie powołania Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (Dz. Urz. MPiPS poz. 9, z późn. zm.). Komitet jest organem pomocniczym Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Stanowi instytucjonalizację dialogu obywatelskiego w dziedzinie ekonomii społecznej, umożliwiając tworzenie rozwiązań w sposób partycypacyjny, w porozumieniu z teoretykami i praktykami, reprezentującymi administrację rządową i samorządową, sektor ekonomii społecznej, środowiska naukowe, partnerów społecznych oraz instytucje finansowe. Komitet prowadzi prace w ramach grup roboczych (do spraw strategicznych i programowych, prawnych, finansowych, edukacyjnych, monitorowania i ewaluacji). Przedstawiciele Urzędu w 2020 r. brali udział w spotkaniach eksperckich w ramach prac grupy roboczej do spraw strategicznych i programowych oraz grupy do spraw prawnych, jak również w posiedzeniach Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, które odbyły się 19 maja oraz 22 grudnia 2020 r.

W 2020 r. przedstawiciele UZP brali również udział w posiedzeniach **Zespołu do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw** działającego w ramach Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. W ramach Zespołu przedstawiciele UZP aktywnie uczestniczyli w pracach grupy roboczej ds. odpowiedzialności administracji, której zadaniem jest promowanie szerokiego podejścia do społecznej odpowiedzialności i upowszechnianie tej idei także w środowisku administracji publicznej. Efektem prac grupy w 2020 r. jest m.in. „Zrównoważony Rozwój i Społeczna Odpowiedzialność Organizacji. Przewodnik dla administracji centralnej” – opracowanie, w

którym przedstawiciele wybranych urzędów, w tym UZP, omówili dobre praktyki wdrożone we własnych instytucjach stanowiące przejaw społecznej odpowiedzialności administracji²⁷.

III.1.11. Współpraca międzynarodowa

1. Udział w pracach nad inicjatywami unijnymi

1.1. Grupa robocza ds. zamówień publicznych w Radzie Unii Europejskiej

W 2020 r. przedstawiciele Prezesa Urzędu uczestniczyli w trzech posiedzeniach grupy roboczej ds. zamówień publicznych w Radzie Unii Europejskiej (*Working Party on Public Procurement*). Przedmiotem prac grupy roboczej na posiedzeniach w dniach 3 i 29 września oraz w dniu 23 października 2020 r. był projekt konkluzji Rady dotyczących zamówień publicznych.

W dniu 10 listopada 2020 r. grupa robocza ds. zamówień publicznych wstępnie zaakceptowała uzgodniony projekt konkluzji Rady. Komitet Stałych Przedstawicieli (COREPER) w dniu 18 listopada 2020 r. wyraził zgodę na przyjęcie konkluzji w procedurze pisemnej, a następnie konkluzje zostały przyjęte przez Radę w procedurze pisemnej w dniu 25 listopada 2020 r.

Konkluzje Rady pn. *Inwestycje publiczne z wykorzystaniem zamówień publicznych: zrównoważona odbudowa i nowy impuls dla odpornej gospodarki UE (2020/C 412 I/01)* zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE serii C w dniu 30 listopada 2020 r.

Rada, mając na uwadze kluczową rolę dobrze funkcjonującego systemu zamówień publicznych, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych, podkreśliła w konkluzjach, że efektywność zamówień publicznych będzie istotnym czynnikiem sukcesu dla odbudowy, wzrostu, tworzenia sprawiedliwego zatrudnienia, a tym samym wzmocni gospodarczą i społeczną odporność UE, ochronę zdrowia jej obywateli i ochronę środowiska.

1.2. Grupa ekspercka ds. zamówień publicznych (EXPP) przy Komisji Europejskiej

Przedstawiciele Prezesa Urzędu w 2020 r. uczestniczyli w czterech posiedzeniach działającej przy Komisji Europejskiej grupy eksperckiej ds. zamówień publicznych (*Commission Government Experts Group on Public Procurement, EXPP*).

Na styczniowym posiedzeniu EXPP omawiano takie zagadnienia jak dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str.70) (tzw. Europejski akt o dostępności, *European Accessibility Act, EAA*), moduł zamówień publicznych w ramach systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (*Internal Market Information System, IMI*), dane statystyczne dotyczące środków ochrony prawnej w dziedzinie zamówień publicznych, wyzwania związane z konkurencyjnością zamówień udzielanych w sektorze zdrowotnym czy zrównoważone zamówienia na sprzęt komputerowy.

Przedmiotem czerwcowego posiedzenia były działania w zakresie zamówień publicznych podejmowane przez Komisję Europejską i państwa członkowskie w czasie kryzysu związanego z wybuchem pandemii COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Tematem wrześniowego posiedzenia EXPP były systemowe problemy w dziedzinie zamówień, zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym, zidentyfikowane przez państwa członkowskie w trakcie pandemii COVID-19.

Natomiast grudniowe posiedzenie EXPP było poświęcone podsumowaniu dyskusji dotyczącej zidentyfikowanych problemów w systemie zamówień publicznych oraz omówieniu takich

²⁷ Publikacja dostępna pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/grupa-robocza-ds-spoecznej-odpowiedzialnosci-administracji>

zagadnień jak udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia przedsiębiorstw powiązanych z jurysdykcjami niechętnymi współpracy do celów podatkowych („raje podatkowe”), ryzyka nadużyć związane z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19 oraz nowa inicjatywa w zakresie subsydiów zagranicznych w zamówieniach publicznych.

1.3. Komitet Polityki Handlowej (TPC)

W 2020 r. Urząd opracowywał dla Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii, informacje w sprawach dotyczących zamówień publicznych, na potrzeby udziału przedstawiciela Polski w posiedzeniach Komitetu Polityki Handlowej (TPC) oraz w posiedzeniach technicznych z Komisją ws. negocjowanych umów międzynarodowych z państwami trzecimi, a także opiniował otrzymane do konsultacji dokumenty. Informacje dotyczyły: akcesji do GPA Chin oraz Zjednoczonego Królestwa, prac na projektem rozporządzenia UE Instrument ws. Zamówień Międzynarodowych (IPI), oceny komponentu dotyczącego zamówień publicznych inicjatywy Komisji ws. subsydiów międzynarodowych, zobowiązań w obszarze zamówień publicznych negocjowanej umowy z Meksykiem, implementacji umowy z Kolumbią.

1.4. Grupa Robocza ds. art. 50/ Grupa robocza ds. Zjednoczonego Królestwa

W 2020 r. na prośbę Ministerstwa Spraw Zagranicznych Urząd przedstawiał oceny i analizy dotyczące dokumentów otrzymywanych do konsultacji w zakresie dotyczącym zamówień publicznych, związane z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE, a także z zawarciem Umowy ws. Handlu i Współpracy między UE i Zjednoczonym Królestwem oraz uczestniczył w przygotowaniu instrukcji dla przedstawiciela Polski na posiedzenia Grupy roboczej ds. Art. 50, a następnie Grupy roboczej ds. Zjednoczonego Królestwa. Integralną częścią wynegocjowanej umowy ze Zjednoczonym Królestwem jest rozdział VI oraz jego załącznik określające wzajemne zobowiązania stron w obszarze dostępu do zamówień publicznych w zakresie wykraczającym poza zobowiązania wynikające z GPA.

1.5. Grupa robocza do spraw handlu

W 2020 r. w Grupie roboczej Rady ds. handlu (WPTQ) prowadzone były intensywne prace nad projektem rozporządzenia UE Instrument ws. Zamówień Międzynarodowych (IPI). W sumie odbyło się 11 posiedzeń WPTQ, tj. 7 podczas Prezydencji chorwackiej oraz 4 podczas Prezydencji niemieckiej. UZP zapewniał wkłady na wszystkie te posiedzenia WPTQ w odniesieniu do tematu IPI, a od piątego posiedzenia włącznie przedstawiciel UZP uczestniczył w posiedzeniach przeprowadzanych w trybie telekonferencji. Dyskusja nad IPI była intensywna dzięki propozycjom Prezydencji chorwackiej, które istotnie przemodelowały pierwotną propozycję Komisji przepisów IPI z 2016 r. Prezydencja chorwacka m.in. zaproponowała oparcie IPI na dwóch instrumentach, tj. wykluczeniu wykonawcy z państwa, którego dotyczy środek IPI lub nałożeniu środka dostosowania ceny wobec oferty takiego wykonawcy, którym ma towarzyszyć mechanizm klauzuli umownej „add-on”, zobowiązującej wykonawców ubiegających się o zamówienie do nieoferowania więcej niż 50% zawartości oferty pochodzącej z państw wobec których został wydany środek IPI. Prezydencja chorwacka w ramach podsumowania przeprowadzonej dyskusji sporządziła skonsolidowany, niezgodniony projekt IPI, stanowiący podstawę dalszych prac nad IPI. Podczas Prezydencji niemieckiej dyskusja skupiała się na szczególnie problemowych elementach omawianych propozycji, tj. mechanizmem umownym „add-on” oraz na praktycznych aspektach stosowania instrumentów IPI. Omawiane były również propozycje przedstawiane na piśmie przez delegacje państw członkowskich. Rezultaty dyskusji zostały zawarte w raporcie Prezydencji niemieckiej ws. osiągniętego postępu.

1.6. Grupa robocza do spraw konkurencyjności i wzrostu (G.01)

Urząd jest jedną z instytucji współpracujących przy wypracowywaniu stanowisk Polski na posiedzenia Grupy roboczej Rady Unii Europejskiej ds. konkurencyjności i wzrostu (G.01). W 2020 r. Urząd przeprowadzał analizy merytoryczne oraz przygotowywał uwagi/wkłady w zakresie związanym z zamówieniami publicznymi, przy okazji omawiania na posiedzeniach Grupy G.01 takich zagadnień jak:

- projekt rozporządzenia ustanawiającego program na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, i (UE) nr 652/2014 (Program na rzecz jednolitego rynku, ang. Single Market Programme). Program na rzecz jednolitego rynku ma być jednym z programów sektorowych w ramach nowej perspektywy finansowej 2021–2027 i ma na celu zwiększenie skuteczności rynku wewnętrznego m. in. poprzez wspieranie działań zmierzających do zapewnienia lepszego stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych;
- komunikat Komisji Europejskiej „Długofalowy Plan Działań na rzecz na rzecz lepszego wdrażania i egzekwowania przepisów dotyczących jednolitego rynku” (COM 2020 (94), w którym przedstawiono szereg działań mających na celu zmaksymalizowanie skuteczności i wydajności przestrzegania i egzekwowania przepisów w całej UE, w tym m.in. działania dotyczące zamówień publicznych w zakresie budowania potencjału specjalistów ds. zamówień publicznych i zacieśniania współpracy między organami krajowymi oraz przygotowania przez Komisję Europejską wytycznych dla organów krajowych dotyczących strategicznych zamówień publicznych;
- komunikat Komisji Europejskiej „Biała Księga w sprawie wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi” (COM(2020) 253), który zawiera propozycje Komisji Europejskiej dotyczące wypełnienia zidentyfikowanych przez nią luk w prawie unijnym odnoszących się do subsydiów zagranicznych zakłócających działanie przedsiębiorstw na jednolitym rynku. Propozycje Komisji skupiają się w ramach tzw. 3 modułów, z których moduł nr 3 dotyczy wyeliminowania zakłóceń konkurencji wywołanych przez subsydia zagraniczne, jakie mogą mieć miejsce w ramach udzielania zamówień publicznych;
- konkluzje Rady Unii Europejskiej „Odbudowa przyspieszająca przechodzenie na bardziej dynamiczny, odporny i konkurencyjny przemysł europejski” (przyjęte przez Radę Unii Europejskiej dnia 16 listopada 2020 roku), w których podkreśla się m.in. wzajemny dostęp do rynków zamówień publicznych w państwach trzecich;
- aktualizacja Tabeli wyników rynku wewnętrznego (ang. Single Market Scoreboard - SMS). Single Market Scoreboard to narzędzie, które ma na celu monitorowanie stopnia przestrzegania zasad jednolitego rynku i prawa unijnego w państwach członkowskich, na podstawie szeregu wybranych wskaźników. W ramach aktualizacji SMS dyskutowane były m.in. propozycje dotyczące nowych wskaźników w zakresie zielonych zamówień publicznych;
- propozycje wskaźników do monitorowania konkurencyjności europejskiego przemysłu (ang. Key Performance Indicators), które byłyby pomocne w przeprowadzeniu analizy efektywności instrumentów UE, w szczególności określonych w Nowej Strategii Przemysłowej (COM(2020) 102) oraz w związku z planowaną w 2021 roku aktualizacją przedmiotowej Strategii. Dyskutowana była m.in. propozycja nowego wskaźnika dotyczącego udziału europejskich podmiotów w zamówieniach publicznych poza UE (na rynkach państw trzecich).

1.7. Podgrupa ds. eFormularzy w ramach Grupy Ekspertów ds. e-Zamówień (EXEP)

Przedstawiciele UZP uczestniczyli w serii spotkań online podgrupy ds. e-formularzy (eForms Subgroup) powołanej w ramach wielostronnej grupy ekspertów ds. e-zamówień (EXEP).

Spotkania dotyczyły różnych aspektów wdrażania formularzy elektronicznych w świetle Rozporządzenia wykonawczego Komisji UE nr 2019/1780.

Spotkanie w dniu 12 października 2020 r. poświęcono omówieniu kwestii dotyczących wykorzystania e-Formularzy w odniesieniu do zamówień o wartościach poniżej progów unijnych. Spotkanie w dniu 16 października 2020 r. dotyczyło wykorzystania e-Formularzy na potrzeby zamówień strategicznych. Wskazano przy tym, iż zamówienia strategiczne obejmują obszary, które nie są bezpośrednio związane z kwestiami proceduralnymi (często obszary fakultatywne), ale które pozwalają na gromadzenie informacji na temat jakości zamówień oraz sposobu, w jaki zamówienia nakierowane są na realizację konkretnej polityki publicznej. Spotkanie w dniu 30 października 2020 r. poświęcone było wykorzystaniu dobrowolnych ogłoszeń w ramach e-Formularzy.

Celem powołanej w ramach wielostronnej grupy ekspertów ds. e-zamówień (EXEP), podgrupy ds. e-formularzy (eForms Subgroup) jest ocena planów wdrożeniowych państw członkowskich i indywidualnego podejścia do formularzy elektronicznych, w oparciu o podręcznik wdrażania e-formularzy (tj. eForms Policy Implementation Handbook). Podgrupa stanowi forum wymiany informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk oraz rozwiązywania potencjalnych problemów związanych z implementacją, co ma skutkować możliwie jak najsprawniejszym wejściem w życie e-formularzy do 2023 r. W skład podgrupy wchodzi przedstawiciele Komisji Europejskiej (Dyrekcji Generalnej ds. Rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP, Urzędu Oficjalnych Publikacji UE, a także krajowi przedstawiciele grupy ekspertów ds. e-zamówień.

1.8. Podgrupa ds. analityki w ramach Grupy Ekspertów ds. e-Zamówień (EXEP)

Przedstawiciele UZP uczestniczyli w ramach regularnych spotkań online Podgrupy ds. Analityki w ramach Grupy Ekspertów ds. e-Zamówień (EXEP). Na spotkaniach dokonano przeglądu możliwości prowadzenia poszerzonych analiz w oparciu o dostępne informacje z ogłoszeń dot. zamówień w ramach obowiązujących ogłoszeń dot. zamówień oraz zakresu informacji e-formularzy w świetle rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 (e-formularze) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7), a także prezentacji krajowych rozwiązań umożliwiających dokonanie kierunkowych wnikliwych analiz statystycznych.

1.9. Grupa ekspercka w zakresie zielonych zamówień w ramach Komisji Europejskiej (GPP Advisory Group)

Przedstawiciele UZP uczestniczyli w dniu 30 września 2020 r. w spotkaniu eksperckim dot. zielonych zamówień publicznych. Na spotkaniu przedstawiciele Komisji Europejskiej poinformowali o planowanych zmianach legislacyjnych mających na celu wprowadzenie minimalnych obowiązkowych kryteriów i celów dla zielonych zamówień publicznych oraz ustanawiających obowiązkową sprawozdawczość na potrzeby monitorowania zakresu wykorzystania zielonych zamówień publicznych. Zaprezentowano również postęp w opracowywaniu unijnych kryteriów środowiskowych dla nowych grup produktowych oraz podjęte działania celem rewizji dokumentów informacyjnych dla wybranych obszarów.

2. Komitet ws. Zamówień Rządowych

Ustanowiony na podstawie Porozumienia GPA Komitet ws. Zamówień Rządowych (Komitet GPA) odbył w 2020 r. cztery posiedzenia formalne którym towarzyszyła seria posiedzeń nieformalnych. W toku prac w 2020 r. Komitet GPA skupiał się na wejściu w życie i implementacji zrewidowanego Porozumienia GPA, przystąpieniach do GPA, realizacji uzgodnionych programów prac Komitetu w zakresie (i) zrównoważonych zamówień, (ii) gromadzenia i raportowania danych statystycznych oraz (iii) małych i średnich przedsiębiorstw

(MŚP) i innych kwestiach, takich jak uregulowania zasad obiegu, zwolnienia z ograniczeń i tłumaczenia dokumentów związanych z GPA, wymiana doświadczeń i partnerskie uczenie się w zakresie środków zamówień publicznych związanych z COVID-19 oraz zmiana regulacji dotyczących zamówień publicznych u niektórych stron GPA (np. Zarządzenie wykonawcze Stanów Zjednoczonych w sprawie podstawowych leków, środków zaradczych i krytycznych danych wejściowych). Komitet GPA przyjął na posiedzeniu w październiku 2020 r. kolejną decyzję dostosowującą harmonogram przystąpienia Zjednoczonego Królestwa do GPA jako odrębna strona po zakończeniu okresu przejściowego uzgodnionego między UE a Zjednoczonym Królestwem.

3. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

W dniu 28 października 2020 r. przedstawiciel UZP uczestniczył w corocznym spotkaniu Grupy Roboczej ds. zamówień publicznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Annual Meeting of the Working Party of the Leading Practitioners on Public Procurement). W trakcie spotkania dyskutowano kwestię pandemii, która uwydatniła, że zamówienia publiczne są kluczowym elementem świadczenia usług publicznych, zwłaszcza w zakresie polityki zdrowotnej. Dokonano przeglądu podjętych działań, które przygotowywały krajowe systemy zamówień publicznych do działania w sytuacji kryzysu. Omawiano narzędzia pozwalające na szybkie reagowanie (cyfryzacja, innowacyjność), kwestie zarządzania ryzykiem i globalnymi łańcuchami dostaw krytycznych towarów i usług oraz stymulowanie odpowiedzialnego postępowania biznesowego poprzez zamówienia publiczne.

W 2020 r. Urząd przekazał merytoryczne wkłady do kilku badań prowadzonych przez OECD i dotyczących:

- działań podjętych w obszarze zamówień publicznych pozwalających na adekwatne dokonywanie zakupów publicznych w sytuacji kryzysu pandemicznego „Supporting governments, people and companies to deal with the COVID 19 virus. Public Procurement and Infrastructure response”;
- zamówień publicznych w działalności samorządów w ramach projektu OECD “Better Governance, Planning and Services in Local Self-Governments: Poland”;
- zamówień publicznych i odpowiedzialnego biznesu “OECD Surveys on Public Procurement and Responsible Business Conduct”.

4. Współpraca w ramach Grupy Wyszehradzkiej (V4)

1 lipca 2020 r. rozpoczął się okres rocznego przewodnictwa Polski w Grupie Wyszehradzkiej. W dniu 24 września 2020 r. w ramach polskiej prezydencji w Grupie V4, zorganizowano we współpracy z Komisją Europejską, międzynarodową wideokonferencję nt. zielonych zamówień publicznych. Wydarzenie, które zrealizowano w ramach programu TAIEX EIR Peer 2 Peer służyło prezentacji doświadczeń krajów z zaawansowaną polityką zielonych zamówień publicznych, tj. Holandii, Szwecji i Austrii oraz wymianie poglądów na temat skutecznej realizacji zamówień o charakterze środowiskowym. W wideokonferencji udział wzięli przedstawiciele holenderskiego Ministerstwa Infrastruktury i Gospodarki Wodnej, holenderskiego Centrum Ekspertyz ds. Zamówień Publicznych – PIANOo, szwedzkiej Krajowej Agencji Zamówień Publicznych, a także austriackiej Federalnej Agencji Zamówień (BBG) oraz Platformy Zrównoważonych Zamówień (naBe) dzieląc się swoim doświadczeniem w zakresie procesu wypracowywania kryteriów środowiskowych oraz ich aktualizacji, a także wdrożenia kryteriów środowiskowych do narodowych dokumentów o charakterze strategicznym. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele UZP oraz innych krajowych jednostek administracji rządowej. Ze strony partnerów z Grupy Wyszehradzkiej w spotkaniu udział wzięli przedstawiciele czeskiego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, słowackiego Urzędu oraz węgierskiej Agencji Zamówień Publicznych.

5. Inne aktywności

Udział w badaniu nt. zrównoważonych zamówień prowadzonym przez Program Środowiskowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNEP)

W 2020 r. przedstawiciele UZP uczestniczyli w badaniu nt. realizacji celów zrównoważonego rozwoju (w obszarze wskaźnika 12.7.1.) prowadzonym przez Program Środowiskowy Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNEP). Uczestnicy badania składali obszerne sprawozdania co do działań w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych podjętych na szczeblu centralnym, regionalnym oraz w ramach aglomeracji miejskich, a także raportowali co do liczby i wartości zielonych zamówień udzielonych w roku referencyjnym. Raport z badania powinien zostać udostępniony w 2021 r.

Udział w badaniu „European Competency Framework”

Urząd przekazał merytoryczne wkłady do badań prowadzonych przez Komisję Europejską - Profesjonalizacja zamówień publicznych - Arkusz informacyjny, w ramach projektu „European Competency Framework”.

III.1.12. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018-2020

W ramach Rządowego Programu Przeciwdziałania Korupcji na lata 2018–2020, Urząd Zamówień Publicznych realizował Zadanie nr 3 – Wzmocnienie przejrzystości i obiektywności procesu udzielania zamówień publicznych, w tym następujące Działania:

- 1) **Działanie nr 3.1** Uwzględnienie w sprawozdaniach Urzędu ujawnianych przez ten Urząd nieprawidłowości mogących mieć podłoże korupcyjne oraz mechanizmów prowadzących do ich powstania;
- 2) **Działanie nr 3.2** Wdrażanie centralnego systemu informatycznego umożliwiającego publiczny dostęp do informacji o prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych;
- 3) **Działanie nr 3.3** Wypracowanie mechanizmów umożliwiających identyfikowanie nieprawidłowości w zamówieniach wyłączonych ze stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, w zakresie nieobjętym art. 4 pkt 5 ustawy;
- 4) **Działanie nr 3.4** Wypracowanie mechanizmów umożliwiających ograniczenie nieprawidłowości w zamówieniach wyłączonych ze stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych, w zakresie objętym art. 4 pkt 8 ustawy;
- 5) **Działanie nr 3.5** Przygotowanie i wdrożenie przepisów umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku udzielania zamówień publicznych wyłączonych spod przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Organem wiodącym w realizacji **Działania nr 3.1.** został oznaczony Prezes Urzędu, zaś organami współpracującymi Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Prezes KIO, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Przewodniczący Głównej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. W przedmiotowym Działaniu, RPPK nakłada na Prezesa Urzędu obowiązek badania w toku działań kontrolnych aspektów korupcyjnych oraz zamieszczenia informacji o ujawnionych nieprawidłowościach. W wyniku prowadzonych postępowań wyjaśniających i kontroli w 2 sprawach przekazano dokumenty do Centralnego Biura Antykorupcyjnego w związku możliwością wystąpienia zachowań o charakterze korupcyjnym lub w związku z treścią podniesionych zarzutów we wnioskach o kontrolę wskazujących na możliwość wystąpienia zachowań o charakterze korupcyjnym.

Na podstawie art. 165 ust. 1 ustawy Pzp poddano analizie łącznie 39 sprawy z wniosku: prokuratury – 2 sprawy, Centralnego Biura Antykorupcyjnego – 30 spraw, Policji – 7 spraw. Informacje o wyniku kontroli zamieszczane są na stronie internetowej www.uzp.gov.pl w zakładce Repozytorium wiedzy, Kontrole prowadzone przez Prezesa UZP.

Urząd i Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „UOKiK” jako podmioty współpracujące w zakresie wykrywania nieprawidłowości na gruncie zamówień publicznych, w zakresie swoich kompetencji współpracują i przekazują wzajemnie informacje według kompetencji. W zakresie działalności UOKiK związanej z wykrywaniem i zapobieganiem występowaniu zmów przetargowych w 2020 r., UOKiK (Centrala oraz delegatury) dokonał sprawdzenia 258 przetargów pod kątem występowania zmów przetargowych w 126 postępowaniach. W ramach zwalczania zmów przetargowych Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał 8 decyzji administracyjnych oraz skierował jedno powiadomienie do Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

W realizacji **Działania nr 3.2.** jako organ wiodący zostało wskazane Ministerstwo Cyfryzacji, zaś organem współpracującym był Prezes Urzędu.

MiniPortal - system został udostępniony w październiku 2018 r. i umożliwia użytkownikom korzystanie z komunikacji elektronicznej, w tym składanie ofert w toczących się postępowaniach o zamówienie publiczne. W 2020 r. po przeprowadzonym audycie system został zmodyfikowany pod względem zautomatyzowania wielu czynności i przygotowany do działania w reżimie nowego Pzp.

W dniu 24 października 2019 r. podpisano umowę na utworzenie modelu danych OCDS na potrzeby elektronicznej zamawiania publicznych. W dniu 31 marca 2020 r. podpisano umowę z Wykonawcą na budowę Platformy e-Zamówienia. W dniu 8 kwietnia 2020 r. podpisano umowę z Wykonawcą na usługi doradztwa i wsparcia podczas realizacji umowy na budowę Platformy (Inżynier Kontraktu). W dniu 7 maja 2020 r. odebrano Etap I – projekt techniczny, makiety Portalu dostępowego i MT. W dniu 14 października 2020 r. podpisano umowę na aktualizację modelu danych i wsparcie przy implementacji modelu na Platformie. W dniu 26 października 2020 r. odebrano Etap II – nastąpiło wdrożenie produkcyjne Portalu dostępowego, MT, SOZ, KE, komponentów towarzyszących. W dniu 28 grudnia 2020 r. nastąpił warunkowy odbiór części etapu III.1 w zakresie P1 i wdrożenie produkcyjne publikacji ogłoszeń w BZP.

Do realizacji **Działania nr 3.3.** został wskazany Prezes Urzędu – jednostka wiodąca, zaś organem współpracującym Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego. W stanie prawnym obowiązującym w 2020 r. brak było możliwości realizacji przedmiotowego działania. Jednak wobec uchwalenia dnia 11 września 2019 r. przez Sejm RP nowej ustawy Pzp planowane jest podjęcie działań w zakresie wypracowania dobrych praktyk w zamówieniach publicznych.

Opracowano i udostępniono na stronie internetowej Urzędu publikacje: „Klauzule przeglądowe. Wzorce i dobre praktyki”, „Pozacenowe kryteria oceny ofert”, „Zamówienia publiczne na innowacje”. W repozytorium wiedzy zamieszczono szereg materiałów opracowanych przez ekspertów UZP, które mają na celu kształtowanie dobrych praktyk w zamówieniach publicznych.

W celu ograniczenia ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w zamówieniach publicznych, Urząd przeprowadził m.in. cykl szkoleń w ramach „Nowego prawa zamówień publicznych”, zorganizował konferencje, w tym dotyczące zamówień innowacyjnych, profesjonalizacji w zamówieniach publicznych czy też w dziedzinie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Podmiotem wiodącym w realizacji **Działania nr 3.4.** oznaczono Prezesa Urzędu, zaś organem współpracującym Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

W dniu 11 września 2019 r. Sejm RP uchwalił nową ustawę – Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z treścią art. 513 pkt 3 nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych, odwołanie przysługuje na zaniechanie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia lub zorganizowania konkursu na podstawie ustawy, mimo że zamawiający był do tego obowiązany.

W konsekwencji rozszerzono kognicję KIO dając uczestnikom rynku możliwość kwestionowania działań lub zaniechań zamawiającego w tym m.in. możliwość kwestionowania prawidłowości zaniechania udzielenia zamówienia na podstawie ustawy z uwagi na wartość zamówienia tj. na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Ponadto w II półroczu 2019 r. dokonano aktualizacji wzorcowego dokumentu tj. Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp. Dokument udostępniono na stronie internetowej Urzędu i pozostawał on aktualny również w 2020 r.

Działanie nr 3.5. przydzielono Ministrowi Finansów i jako jednostce współpracującej Prezesowi Urzędu.

W dniu 11 września 2019 r. Sejm RP uchwalił nową ustawę – Prawo zamówień publicznych. W dniu 11 września 2019 r. Sejm RP uchwalił ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych. Ustawa ta w art. 38 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1440 i 1495).

III.2. Rada Zamówień Publicznych

Rada Zamówień Publicznych jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu powołanym na podstawie art. 157 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych. W skład Rady Zamówień Publicznych wchodzi 15 członków powołanych przez Ministra właściwego do spraw gospodarki a jej kadencja upływa wraz z upływem kadencji Prezesa Urzędu. Członkowie Rady są reprezentantami różnych środowisk, a ich doświadczenie, autorytet i posiadana wiedza są gwarantem prawidłowego realizowania zadań Rady.

Do zadań Rady należy:

- wyrażanie opinii w szczególnie istotnych sprawach systemu zamówień, przedstawionych jej przez Prezesa Urzędu,
- opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących zamówień,
- opiniowanie rocznego sprawozdania Prezesa Urzędu o funkcjonowaniu systemu zamówień,
- ustalanie zasad etyki zawodowej osób wykonujących określone w ustawie zadania w systemie zamówień.

W 2020 r. odbyło się pięć posiedzeń stałych, Rada obradowała w dniu 16 stycznia, 5 marca, 14 maja, 18 czerwca i 22 października oraz sześć spotkań roboczych.

Na posiedzeniach Rada wyrażała stanowisko dotyczące:

1. Projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz innych ustaw.
2. Procedowanych regulacji z zakresu zamówień publicznych w ramach projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2,
3. Projektu ustawy o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.
4. W sprawie zaopiniowania rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyrobów konsumentów
5. Sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2019 r., w tym przyjęcie uchwały ws zaopiniowania przedmiotowego Sprawozdania.

6. Projektów rozporządzeń wydanych na podstawie ustawy Pzp.
7. Dokumentu „Wskazówki dla zamawiających publicznych w przedmiocie analizy potrzeb i wymagań w świetle Nowego Prawa Zamówień Publicznych”. Materiał został opracowany przez Radę w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu.

Na posiedzeniu Rady w dniu 16 stycznia 2020 r. zostały powołane trzy doraźne Zespoły robocze złożone z przedstawicieli Rady:

- Zespół do spraw zasad efektywności.
- Zespół do spraw kontroli.
- Zespół do spraw dobrych praktyk.

Powołane Zespoły pracowały w oparciu o harmonogram i zagadnienia tematyczne, które z kolei były przedmiotem dyskusji i analizy na posiedzeniach Rady.

Efektom pracy Zespołów było wypracowanie dokumentu „Wskazówki dla zamawiających publicznych w przedmiocie analizy potrzeb i wymagań w świetle Nowego Prawa Zamówień Publicznych”.

Ponadto Rada na posiedzeniach podejmowała dyskusję wokół zagadnień dotyczących:

- Elektroniczacji systemu zamówień publicznych, budowy platformy e-Zamówienia.
- Rekomendacji dot. polubownego rozwiązywania sporów w zamówieniach publicznych, mediatorów oraz Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej RP.
- Katalogu klauzul niedozwolonych (abuzywnych) w nowej ustawie Pzp w zakresie zawierania i realizacji umów o zamówienie publiczne.
- Koncepcji dokumentu „Polityki zakupowej państwa” w kontekście nowej ustawy Pzp.

III.3. Krajowa Izba Odwoławcza

Zgodnie z art. 172 ustawy Pzp podstawową rolą KIO jest rozpoznawanie odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Na podstawie przepisów ustawy Pzp do pozostałych kompetencji KIO należy rozpoznawanie wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze (art. 183 ust. 2 ustawy) oraz wyrażanie w formie uchwały opinii w sprawie zastrzeżeń do wyników kontroli zgłoszonych przez zamawiającego do Prezesa UZP w toku przeprowadzania kontroli, zarówno doraźnej, jak i uprzedniej (art. 167 ust. 3 oraz art. 171 a ustawy).

III.3.1. Rozpatrywanie odwołań

W 2020 r. rozstrzygnięto 3415 odwołań. Spośród wszystkich rozpatrzonych odwołań 45% stanowiły rozpoznane przez KIO merytorycznie (26% oddalonych i 19% uwzględnionych). Pozostałe rozstrzygnięcia kształtowały się następująco: 26% – umorzenie z powodu wycofania odwołania, 21% – umorzenie z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego, 6% – zwrot z powodu braku wpisu lub nie uzupełnienia braków formalnych, 2% – odrzucenie odwołania.

Odwołania rozpatrzone w 2020	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Rozpatrzone	3 415	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub nieuzupełnienia braków formalnych	193	6%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	700	21%

Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	904	26%
Odrzucone	79	2%
Oddalone	891	26%
Uwzględnione	648	19%

W porównaniu do roku 2019 wskaźniki te zmieniły się w zakresie odwołań rozpatrzonych merytorycznie – ten stosunek spadł z 47% – na korzyść postępowań umarzanych ze względu na wycofanie odwołania bądź uwzględnienie zarzutów przez zamawiającego (odpowiednio 23% i 21%). Stosunek odwołań zwróconych względem wszystkich odwołań również spadł z poziomu 8%, natomiast stosunek odwołań odrzuconych pozostał niezmienny.

Spośród odwołań, które zostały zarówno wniesione, jak i rozpatrzone w 2020 r., 44% stanowiły rozpoznane przez KIO merytorycznie (26% oddalonych i 18% uwzględnionych). Pozostałe rozstrzygnięcia kształtowały się następująco: 27% umorzenie z powodu wycofania odwołania, 21% umorzenie z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego, 6% zwrot z powodu braku wpisu lub niezuzupełnienia braków formalnych, 2% – odrzucenie odwołania.

Odwołania wniesione i rozpatrzone w 2020	Liczba ogółem	Odsetek ogółem
Rozpatrzone	3263	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub niezuzupełnienia braków formalnych	183	6%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	684	21%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	873	27%
Odrzucone	76	2%
Oddalone	845	26%
Uwzględnione	602	18%

Dla porównania wskaźniki dotyczące odwołań, które wpłynęły i zostały rozpatrzone w 2019 r.: 27% odwołań oddalonych, 20% odwołań uwzględnionych, 20% umorzeń z powodu wycofania odwołania, 23% umorzeń z powodu uwzględnienia zarzutów przez zamawiającego, 8% zwrotów z powodu braku wpisu lub braków formalnych oraz 2% postanowień o odrzuceniu odwołania.

III.3.2. Wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego

W 2020 r. do KIO wpłynęło 119 wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy, a 117 wniosków zostało rozpatrzonych. Rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonych wniosków przedstawiały się następująco:

Rozstrzygnięcie	Liczba	Odsetek
Uchylenie zakazu	52	44%
Odmowa uchylenia zakazu	55	47%
Umorzenie postępowania	10	9%

Dla porównania w 2019 r. do KIO wpłynęło 26 wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy, a 25 zostało rozpatrzonych. Rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonych wniosków przedstawiały się następująco: w 20 przypadkach (80%) odmówiono uchylenia zakazu, w 3 przypadkach (12%) uchylono zakaz, a w 2 (8%) umorzono postępowanie.

Z powyższych danych wynika zatem, że w 2020 r. liczba składanych wniosków znacząco wzrosła. Wzrosła również liczba postanowień KIO uchylających zakaz zawarcia

umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem odwołania. Z całą pewnością miała na to wpływ sytuacja epidemiologiczna w Polsce – rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 oraz ograniczenia w funkcjonowaniu KIO.

III.3.3. Opinie KIO dotyczące zastrzeżeń wniesionych przez zamawiającego wobec informacji o wyniku kontroli

W 2020 r. do KIO wpłynęło 58 zastrzeżeń do wyników kontroli Prezesa UZP. Wydano 62 uchwały zawierających opinię w sprawie zastrzeżeń (częściowo były to uchwały dotyczące zastrzeżeń, które wpłynęły pod koniec 2019 r.). W jednym przypadku Izba wydała uchwałę o pozostawieniu zastrzeżeń bez rozpoznania.

Pozostałe rozstrzygnięcia w tym przedmiocie obrazuje tabela poniżej.

Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń	Kontrola doraźna		Kontrola uprzednia		Ogółem	
	Liczba	Odsetek	Liczba	Odsetek	Liczba	Odsetek
Nieuwzględnione	43	71%	7	11%	50	82%
Częściowo uwzględnione	7	11%	1	2%	8	13%
Uwzględnione	3	5%	0	0%	3	5%
Ogółem	53	87%	8	13%	61	100%

Dla porównania w 2019 r. do KIO wpłynęło 81 zastrzeżeń, a wydano 76 uchwał.

III.4. Struktura organizacyjna i budżet Urzędu Zamówień Publicznych

Urząd Zamówień Publicznych zapewnia obsługę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz obsługę organizacyjno-techniczną oraz księgową Krajowej Izby Odwoławczej.

W skład Urzędu Zamówień Publicznych wchodzi sześć komórek organizacyjnych: Departament Prawny, Departament Kontroli Zamówień Publicznych, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych, Biuro Odwołań, Biuro Organizacyjno-Finansowe oraz Samodzielne Stanowisko do spraw Audytu Wewnętrznego.

W 2020 roku średnioroczne, przeciętne zatrudnienie w Urzędzie Zamówień Publicznych wyniosło 191 etatów, w tym w Krajowej Izbie Odwoławczej – 42 etaty.

W 2020 r. w korpusie służby cywilnej przeprowadzono i zakończono 11 naborów, z czego:

- 5 naborów zakończyło się obsadzeniem stanowiska,
- 6 naborów zakończyło się nieobsadzeniem stanowiska, w tym w 3 naborach nie wyłoniono najlepszego kandydata, w 1 naborze oferty kandydatów nie spełniały wymagań formalnych, w 1 naborze nie wpłynęły oferty kandydatów, a w 1 naborze nastąpiła rezygnacja kandydata z objęcia stanowiska,
- 1 nabór został otwarty na zatrudnienie cudzoziemców.

Wykonanie budżetu za 2020 r.

Urząd Zamówień Publicznych w części 49 działu 750 rozdziału 75001 oraz działu 752 rozdziału 75212 w 2020 r. w wydatkach budżetu państwa zrealizował wydatki na ogólną kwotę **35 mln 553 tys. zł.**, tj. w wysokości **95,5%** kwoty wydatków określonych w ustawie o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020 (37 mln 236 tys. zł), oraz w wysokości **98,6%** całości budżetu UZP po zmianach na 2020 r. (36 mln 068 tys. zł). Wydatki które nie wygasły z końcem 2020 r. nie wystąpiły. W porównaniu do wydatków zrealizowanych w 2019 r. (33 mln 447 tys. zł) wydatki realizowane w 2020 r. stanowiły 106,3%.

W ustawie budżetowej na rok 2020 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości **8.392 tys. zł.** przeznaczone na realizację Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020. UZP wydatkował ww. środki w kwocie 3.997 tys. zł, tj. 47,6%.

W 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń Rady Zamówień Publicznych. Na ww. cel wydatkowano 18,8 tys. zł.

Dochody budżetowe w części 49 w 2020 r. zostały wykonane w kwocie 26 mln 895 tys. zł, tj. 123% kwoty określonej w ustawie o zmianie ustawy budżetowej na 2020 r. (21.867 tys. zł), oraz 135% kwoty dochodów wykonanych w 2019 r. (19 mln 919 tys. zł).

III.5. Zamówienia publiczne w mediach

III.5.1. Informacje statystyczne

Analizą objęto **6 067** materiałów dotyczących zamówień publicznych, opublikowanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. w tytułach prasowych o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym, czasopismach branżowych, portalach internetowych oraz w RTV i TV.

W prasie zamieszczono łącznie ok **1 150** materiałów, średnio w miesiącu publikowano 95 artykułów, jednakże nieco większą ich liczbę odnotowano w maju i październiku. Najwięcej artykułów w prasie ogólnopolskiej o systemie zamówień publicznych zamieszczono w Dzienniku Gazecie Prawnej oraz w Rzeczpospolitej.

W prasie branżowej najwięcej artykułów o tematyce zamówień publicznych publikowały: Zamówienia Publiczne Doradca – niemal 160, Przetargi Publiczne - 85 oraz Monitor Zamówień Publicznych – 42.

Na portalach internetowych zamieszczono w sumie ok. **4700** materiałów, średnio 391 miesięcznie. Najwięcej artykułów opublikowano w styczniu, a najbardziej poczytne portale to: labportal, noweprzetargi, wnp.

Tematy związane w zamówieniami publicznymi poruszane były podczas audycji radiowych i telewizyjnych łącznie w **250** audycjach, średnio 20 miesięcznie. Najwięcej audycji nadawano w marcu i maju. Najczęściej audycje pojawiały się w stacjach TV: TVP 3 Kielce, TVP3 Lublin, Polsat News, TVP 3 Kraków oraz rozgłośniach radiowych: Polskie Radio Olsztyn, Polskie Radio Szczecin, Polskie Radio Katowice, Radio Pogoda Bydgoszcz, Radio TOK FM.

III.5.2. Analiza treści publikowanych w mediach

Media tradycyjne oraz media elektroniczne informowały w roku 2020 o najważniejszych zagadnieniach dotyczących rynku zamówień publicznych. Dużą rolę w przekazywaniu

informacji nt. zamówień publicznych odgrywały dzienniki ogólnopolskie – Dziennik Gazeta Prawna, Puls Biznesu oraz Rzeczpospolita. Tytuły te nie tylko dostarczały informacji, ale także w miarę możliwości udostępniały łamy swoich pism do szerszej analizy wybranych zagadnień dokonywanej przez specjalistów funkcjonujących na rynku.

Istotną funkcję w kształtowaniu opinii o rynku zamówień sprawowały portale internetowe, zarówno te poświęcone tematyce biznesowej i prawnej (np.prawo.pl) omawiające najważniejsze zagadnienia i wyzwania całego rynku zamówień publicznych oraz strony dedykowane sprawom lokalnych społeczności, które zwykle koncentrowały się wokół konkretnych postępowań mających realny wpływ na życie danej wspólnoty.

Należy także podkreślić bardzo duże znaczenie profesjonalnych czasopism dedykowanych tylko zamówieniom publicznym. „Przetargi Publiczne”, „Zamówienia Publiczne. Doradca”, „Monitor Zamówień Publicznych”, „Przetargowa.pl” to tylko część z szerokiej gamy tytułów dostępnych na rynku prasowym. Z racji swojej specyfiki, tytuły te stanowiły najlepsze źródło bardzo pogłębionej wiedzy odnośnie różnych aspektów funkcjonowania rynku. Trafiły do wybranego grona odbiorców – osób zaangażowanych w rynek zamówień publicznych, przez co pełniły istotną rolę edukacyjną, zwłaszcza w kontekście wejścia w życie nowego Prawa zamówień publicznych.

Rok 2020 obfitował w dużo wydarzeń i tematów, które pojawiły się w mediach, a które dotyczyły obszaru zamówień publicznych. Najważniejsze z nich to:

- Przygotowania do wejścia w życie Prawa zamówień publicznych

Uwaga dziennikarzy skoncentrowana była wokół najważniejszych rozwiązań wprowadzanych nowym Prawem zamówień publicznych. Materiały drukowane oraz materiały w mediach elektronicznych opatrzone były komentarzami specjalistów zajmujących się na co dzień zamówieniami publicznymi. Teoretycy oraz praktycy zamówień publicznych w przeważającej części pozytywnie wypowiadali się o zmianach proponowanych w nowym PZP, podkreślając zwłaszcza innowacyjny charakter wprowadzanych rozwiązań oraz kompleksowość zaproponowanych regulacji.

- Zamówienia publiczne w dobie pandemii SARS-CoV2

Z uwagi na sytuację pandemiczną, dużą uwagę media koncentrowały na tematyce zamówień publicznych i ekstraordynajnych regulacji związanych z funkcjonowaniem zamówień publicznych w dobie pandemii. Ekspertki udostępniali informacje o najważniejszych zmianach w zakresie zamówień publicznych z perspektywy uczestników rynku, a także dokonywali analiz przyjętych rozwiązań.

- Temat elektroniczacji zamówień publicznych

Rok 2020 upłynął pod znakiem prac nad budową platformy e-Zamówienia. Dlatego też zainteresowanie mediów koncentrowało się wokół bieżących wyzwań związanych z funkcjonowaniem elektronicznych narzędzi komunikacyjnych, a w pierwszym kwartale także na postępowaniu UZP zmierzającym do wyłonienia wykonawcy na realizację platformy e-Zamówienia.

- Duże przetargi inwestycyjne i ich przebieg – zagadnienia kontroli oraz sprawy związane z postępowaniami toczonymi przed Krajową Izbą Odwoławczą

Szeroko informowano o dużych zamówieniach inwestycyjnych, w szczególności dotyczących budowy i remontu dróg, dostaw pojazdów oraz systemów informatycznych. Publikowane materiały w sposób czytelny i najczęściej poprawny merytorycznie wyjaśniały konkretne przepisy prawne oraz rozwiązania, prezentując konkretne przykłady. Dziennikarze informowali także o działaniach Urzędu w zakresie prowadzonych kontroli postępowań o udzielenie

zamówienia publicznego. Nie brakowało również artykułów szeroko opisujących i analizujących wyroki KIO.

- Publikacje dot. materiałów zamieszczanych na stronie Urzędu

Rok 2020 upłynął również pod znakiem zagospodarowywania nowych pól aktywności Urzędu. Rozpoczętych zostało wiele nowych obiecujących aktywności. Warto wspomnieć w tym miejscu o grupach roboczych dedykowanych do przygotowywania zamówieniowych dokumentów branżowych. Urząd współpracuje z branżą IT w zakresie systemów informatycznych oraz zakupu zestawów komputerowych. Rozpoczęte zostały prace z branżą medyczną nad rekomendacjami dotyczącymi wyrobów medycznych. W czwartym kwartale 2020 r. podjęte zostały działania wspólnie z branżą budowlaną i architektoniczną w zakresie rekomendacji dotyczących konkursu, który został całkowicie przemodelowany w nowym Pzp. Dzięki ankiecie dotyczącej profesjonalizacji kadr w zamówieniach, Urząd po raz pierwszy w tak kompleksowy sposób zidentyfikował i opisał obszary związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się zamówieniami publicznymi.

O tych wszystkich aktywnościach, a także o dużej liczbie nowych dokumentów pomagających uczestnikom rynku informowały zarówno media tradycyjne, jak i elektroniczne. Należy podkreślić, że w roku 2020 Urząd zwiększył swoją aktywność w przestrzeni mediów społecznościowych. Urząd dysponuje profilami na Twitterze oraz od końca lipca 2019 r. na platformie LinkedIn. Stale zwiększa się baza odbiorców treści. Jest to o tyle istotne, że z jednej strony stanowią one kolejny kanał informacyjny, dzięki czemu możliwe jest dotarcie z najważniejszymi informacjami dotyczącymi funkcjonowania rynku zamówień publicznych do jak najszerszego grona odbiorców, ale również z uwagi na fakt, że działania Urzędu spotykają się z zainteresowaniem odbiorców. Widać również, że zwłaszcza w przypadku platformy LinkedIn, profil UZP jest miejscem prowokującym dyskusje i inspirującym obserwujących do aktywności i prezentowania swoich poglądów. Tym samym zagadnienia zamówień publicznych stają się istotną częścią debaty profesjonalistów różnych branż. Dodatkowo pod koniec 2020 r. uruchomiony został profil Urzędu na platformie YouTube. Zamieszczone zostały tam prezentacje poświęcone najważniejszym zagadnieniom nowego Pzp. Materiały filmowe, obok szkoleń i wszystkich innych działań edukacyjnych, stanowią istotne źródło wiedzy o regulacjach nowego Pzp i jak wskazują statystyki cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem uczestników rynku.

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

IV.1. Wnioski

W obszarze działań Urzędu rok 2020 stanowił czas kontynuacji prac legislacyjnych związanych z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. nowej ustawy – Prawo zamówień publicznych. W celu uwzględnienia sugestii i oczekiwań użytkowników nowej regulacji ponownie przeanalizowano jej treść i ulepszono brzmienie niektórych przepisów. Równocześnie zmodyfikowano ustawę z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, poprzez dostosowanie przepisów tej ustawy do nowego prawa zamówień publicznych. Ponadto wydano 10 rozporządzeń i procedowano kolejnych 8, w odniesieniu do których zakończenie prac legislacyjnych zaplanowano na 2021 r. Konieczność dostosowania warunków prawnych do faktycznych potrzeb i możliwości dotyczących ochrony zdrowia, zapewnienia bezpieczeństwa związanego z wystąpieniem epidemii COVID-19 i jak najlepszych warunków funkcjonowania gospodarki wpłynęły na wprowadzenie szeregu niezbędnych zmian przepisów związanych z udzielaniem zamówień.

W związku z ustaleniem terminu, od którego powstanie obowiązek stosowania nowej regulacji, edukacyjne wsparcie zamawiających, wykonawców i instytucji kontroli w jak najlepszym przygotowaniu ich do nadchodzących zmian stało się priorytetowym zadaniem realizowanym przez Urząd. W ramach zintensyfikowanych, mimo trudnej sytuacji epidemicznej, szeroko zakrojonych działań upowszechniano wiedzę nt. nowych rozwiązań i efektywnego ich stosowania. Korzystano z różnorodnych form działań informacyjno-edukacyjnych: konferencji, szkoleń, wyjaśniania przepisów, wyznaczania właściwych wzorców, interpretacji. Szereg materiałów udostępniano za pośrednictwem strony internetowej Urzędu, gdzie utworzono dedykowaną zakładkę „Nowe PZP”. Systematycznie zamieszczano tam przydatne informacje, w tym m.in. odpowiedzi na pytania formułowane przez uczestników rynku zamówień publicznych oraz instytucje kontrolne.

W 2020 r. nadal realizowano projekt budowy Platformy e-Zamówienia, w ramach której możliwa będzie komunikacja elektroniczna i wymiana informacji przez interesariuszy postępowania na wszystkich etapach, w tym przygotowanie oraz bezpieczne składanie ofert/wniosków/prac konkursowych w postaci elektronicznej, a także wsparcie zamawiających od fazy planu postępowania do momentu zakończenia postępowania. O potrzebie uruchomienia tych narzędzi świadczy duże zainteresowanie miniPortalem, z którego w 2020 r. skorzystało 2 581 zamawiających prowadząc tam 15 860 postępowania o zamówienie publiczne (w 2019 r. – 12 397).

Jednym z czynników oddziałujących na funkcjonowanie systemu zamówień publicznych w 2020 r. były szczególne okoliczności związane z ogłoszonym w Polsce od marca ubiegłego roku stanem pandemii COVID – 19. Ograniczenia mające wpływ na finansowe i organizacyjne możliwości udzielania zamówień publicznych uwidoczniły się m.in. w spadku ogólnej liczby udzielonych zamówień.

W 2020 r. zróżnicowane uwarunkowania, w tym również odnoszące się do pandemii COVID-19 przyczyniły się do zmniejszenia z ok. 141 tys. w 2019 r. do 135 tys. w 2020 r. liczby udzielonych zamówień oraz obniżenia ich wartości o 15,4 mld zł (z 198,9 mld zł w 2019 r. do 183,5 mld zł w 2020) w procedurach realizowanych w oparciu o przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych zarówno poniżej, jak i powyżej progów unijnych. W przypadku dużych postępowań różnica pomiędzy rokiem 2019 i 2020 (odpowiednio 49,9 mld zł i 43,7 mld zł) wynosiła 6,2 mld zł. W zamówieniach o wartości poniżej progów unijnych było to 8,1 mld zł, tj. z 144,5 mld zł w 2019 r. do 136,4 mld zł w 2020 r. Zmniejszyła się także nieco wartość zamówień w przedziale poniżej tzw. progu bagatelności (30 000 euro) z 35,3 mld zł w 2019 r.

do 34,8 mld zł w 2020 r. Łączna wartość wszystkich zamówień, niezależnie od przedziału kwotowego, zmniejszyła się o 8,8 mld zł z 289,8 mld zł w 2019 do 281,0 mld zł w 2020 r. Przyczyną wskazanych powyżej zmian było prawdopodobnie udzielanie przez zamawiających przede wszystkim zamówień niezbędnych, w tym związanych z walką z pandemią, niewykazywanych w ramach sprawozdań rocznych przekazywanych Prezesowi UZP (stosowanie dopuszczalnych przesłanek pozaustawowych).

W oparciu o liczbę sprawozdań rocznych przekazanych przez zamawiających ustalono symboliczny wzrost liczby zamawiających do 32 958 (w 2019 r. – 32 101). Nadal największą grupę stanowiła administracja samorządowa – w 2020 r. 51,80% (w 2019 r. – 49,85%) wszystkich podmiotów.

W 2020 r. system zamówień publicznych cechowała stabilizacja jeśli chodzi o strukturę trybów wykorzystywanych przez zamawiających. Wiodącą procedurą był przetarg nieograniczony – 88,56%, charakteryzujący się największą konkurencyjnością spośród wszystkich trybów ustawowych. Odnotowano niewielki wzrost wykorzystania trybu przetargu ograniczonego (z 0,34% w 2019 r. do 0,42% w 2020 r.). W ramach trybów niekonkurencyjnych nieznacznie zwiększył się odsetek zamówień w trybie zamówienia z wolnej ręki i zapytania o cenę; odpowiednio z 8,65% do 8,90% i 1,68% do 1,80%. Nadal jednak około 90% zamówień udzielonych zostało w trybach konkurencyjnych wszczynanych za pomocą publikacji ogólnodostępnej informacji w ogłoszeniach o zamówieniu.

Pozytywne zjawisko zmian dostrzeżono w strukturze wartościowej czyli ogólny wzrost wartości środków wydatkowanych w trybach konkurencyjnych, w tym zdecydowany wzrost wydatków w trybie przetargu nieograniczonego z 82,58% w 2019 r. do 89,07% w roku 2020.

Podobnie jak w latach poprzedzających najwięcej środków na zamówienia publiczne przeznaczono na roboty budowlane. Ale w 2020 r. w strukturze wartościowej wydatki na roboty budowlane były większe niż w 2019 r. Nastąpił wzrost odsetka z 36% ogólnej wartości zamówień do 43%. Poziom wydatków na dostawy zarówno w czasie objętym analizą, jak i go poprzedzającym wynosił 31% natomiast w przypadku usług odnotowano spadek z 33% do 26%.

Zapewnieniu efektywnego wydatkowania środków i jak najwyższej konkurencyjności na rynku zamówień publicznych powinno służyć kształtowanie przez zamawiających kryteriów oceny ofert w sposób optymalny dla osiągnięcia zamierzonych rezultatów. Elastyczność w formułowaniu kryteriów należy wykorzystywać w celu zmaksymalizowania prawdopodobieństwa właściwego wykonania zamówienia oraz uzyskania najlepszej relacji jakości do ceny. Analizy w tym zakresie dotyczące 2020 r. ujawniają trwałość tendencji ograniczonego poziomu stosowania ceny jako jedynego kryterium oceny ofert. W 2020 r. w postępowaniach o wartościach poniżej progów unijnych większe zróżnicowanie kryteriów występowało w 86% (w 2019 r. 88%) zamówień, natomiast w tych o wartości powyżej progów unijnych w 72% (w 2019 r. również 72%). Zarówno w zamówieniach wszczynanych ogłoszeniem w BZP, jak i w Dz. Urz. UE, podobnie jak w 2019 r., najrzadziej kryterium ceny jako jedyne wykorzystywano w robotach budowlanych – odpowiednio 3% i 19%. Najczęściej natomiast wybierano je w dostawach o wartości poniżej progów unijnych – 24% zamówień oraz w dostawach i usługach o wartości powyżej progów unijnych odsetek ten był taki sam i kształtował się na poziomie 29%.

W 2020 r., podobnie jak wcześniej, zamawiający ostrożnie stosowali rozwiązania dotyczące kryteriów jakościowych, skupiając się raczej na kryteriach zalgorytmizowanych, policzalnych. Wśród parametrów pozacenowych dominowały warunki gwarancji bądź rękojmi – 54% postępowań ogłaszanych w BZP oraz termin realizacji zamówienia (czas dostawy) – 38% postępowań powyżej progów unijnych. Są to tzw. kryteria pozorne, faktycznie niemające wpływu na wybór najkorzystniejszej oferty. Ocena ofert z uwzględnieniem jakości, funkcjonalności czy parametrów technicznych kształtowała się na poziomie 10% w przypadku postępowań o wartościach poniżej progów unijnych i 18% powyżej progów unijnych. Średnio

ustalano 2,39 kryteria oceny ofert przy mniejszych zamówieniach i 2,63 w przypadku zamówień o wysokiej wartości, tj. powyżej progów unijnych. Średnie te były zbliżone do średnich z 2019 r. (odpowiednio: 2,39 i 2,63).

Natomiast w 2020 r. utrzymał się trend dokonywania oceny oferty w oparciu o dwa kryteria (cenę i jedno kryterium pozacenowe). W przypadku zamówień o wartości poniżej progów unijnych taki sposób oceny wybrano w 70% postępowań, a w przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych – w 55%.

Charakter przedmiotu zamówienia, poziom jego skomplikowania, warunki związane z udzieleniem i realizacją oraz parametry dotyczące oceny ofert bezpośrednio wpływają na długotrwałość procedury. Liczony od daty publikacji ogłoszenia o zamówieniu do daty zawarcia umowy wskazanej w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia (publikowanych w BZP) średni czas trwania postępowania w 2020 r. był tożsamy jak w 2019 r. i wynosił 41 dni. Niezmiennie najdłużej trwały procedury na roboty budowlane – średnio 47 dni. Tempo kontraktowania dostaw i usług również było porównywalne do wcześniejszego okresu – średnio 39 dni (w przypadku usług z 2019 r. skróciło się o 1 dzień). W 2019 r. i w 2020 r. przetarg nieograniczony trwał 41 dni. Najbardziej tj. z 73 dni w 2019 r. do 181 dni w 2020 r. wydłużył się przebieg dialogu konkurencyjnego.

Atrakcyjność rynku zamówień publicznych może być mierzona stopniem zainteresowania nim przedsiębiorców, w szczególności z sektora MŚP. Liczba składanych ofert wpływa na konkurencyjność i umożliwia dokonanie wyboru oferty w największym stopniu odpowiadającej potrzebom zamawiającego. Z danych opublikowanych w BZP w 2020 r. wynika, że drugi rok z rzędu nastąpił wzrost średniej liczby ofert składanych w postępowaniach o zamówienia publiczne z 2,48 w 2019 r. do 2,78 w 2020 r.

Tradycyjnie najwięcej ofert składano w postępowaniach na roboty budowlane, tu odnotowano największą zmianę, z 3,45 w 2019 r. do 4,44 oferty w 2020 r. W dostawach i usługach średnia ta również była nieco wyższa w stosunku do roku poprzedzającego i wynosiła odpowiednio 2,21 ofert (wcześniej 2,09) i 2,65 ofert (wcześniej 2,50).

O zwiększeniu konkurencyjności na rynku zamówień świadczy również spadek (też drugi rok z rzędu) odsetka postępowań, w których złożono tylko jedną ofertę, z 41% w roku 2019 do 38% w 2020 r. W przypadku robót budowlanych był on najwyższy tj. z 24% postępowań do 13% postępowań. Statystyki uwzględniające tryb udzielenia zamówienia wskazują, że średnio najwięcej ofert składano w postępowaniach realizowanych w licytacji elektronicznej – ponad 10. Natomiast ze względu na przedmiot zamówienia średnio 5 i więcej ofert w jednym postępowaniu wpływało na roboty budowlane – 40,32% postępowań

W przypadku społecznych zamówień publicznych obserwuje się nieznaczny wzrost liczby zamówień w stosunku do roku 2019. Przełożyło się to również na wzrost ich wartości, która w roku 2020 była większa w porównaniu z rokiem 2019 o kwotę 12,85 mld zł (bez podatku od towarów i usług).

Należy zauważyć, że podobnie jak w latach ubiegłych również w 2020 r. polscy zamawiający najczęściej uwzględniali aspekty społeczne o charakterze obligatoryjnym tj. odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na umowę o pracę (art. 29 ust. 3a) oraz ustanowienie wymagań w zakresie dostępności i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników (art. 29 ust. 5). Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę odpowiadało również za największą wartość społecznych zamówień publicznych. W tym zakresie odnotowano także znaczący wzrost w porównaniu do roku 2019 – o 10,1 mld zł.

W 2020 r. w przypadku większości aspektów społecznych o charakterze fakultatywnym zanotowano spadki w odniesieniu do liczby, jak i wartości zamówień, w których je zastosowano. Ogólna tendencja spadkowa w tym zakresie może wiązać się z trudnościami

jakie mogli napotkać polscy zamawiający w realizacji zamówień publicznych w warunkach pandemii Covid-19.

Podobnie jak w roku 2019, również w roku 2020 najrzadziej stosowanym przez zamawiających instrumentem prospołecznym było bezpośrednie stosowanie oznakowania społecznego w ramach opisu przedmiotu zamówienia lub kryteriów oceny ofert. Skorzystanie przez zamawiających z uprawnienia przewidzianego w art. 30a ustawy Pzp, wymaga spełnienia przez oznakowanie wszystkich wymienionych w przedmiotowym przepisie warunków. Zbyt mała wiedza zamawiających na temat oznakowań społecznych oraz grup produktowych, które obejmują, a także niska świadomość w zakresie warunków i kryteriów przyznawania takiego oznakowania może być przyczyną, dla której zamawiający nie wskazują w dokumentacji przetargowej określonego oznakowania społecznego. Można domniemywać, iż zamawiający częściej odwołują się do oznakowania społecznego jako środka dowodowego na potwierdzenie, że określone wymogi społeczne charakteryzujące proces wytworzenia produktu objętego przedmiotem zamówienia zostały spełnione. Nie jest to jednak objęte monitoringiem Urzędu.

Niewiele częściej zamawiający decydowali się na udzielenie zamówienia jako zamówienia zastrzeżonego, bądź to z art. 22 ust. 2 ustawy Pzp, bądź też w ramach dodatkowego reżimu zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o którym mowa w art. 138p ustawy Pzp. Rzadko stosowane przez zamawiających dozwolone prawem ograniczenie możliwości ubiegania się o zamówienie do określonych grup podmiotów, może wynikać z faktu, iż zamawiający w pierwszej kolejności dążą do skutecznego udzielenia zamówienia. Niewielka wiedza zamawiających na temat podmiotów ekonomii społecznej, zakresu ich działalności oraz obszaru geograficznego ich funkcjonowania, a także obawa przed koniecznością unieważnienia postępowania z powodu braku ofert, może skutecznie zniechęcać zamawiających przed skorzystaniem z tych społecznych rozwiązań prawnych. Należy jednak podkreślić, że w przypadku zamówień zastrzeżonych (art. 22 ust. 2) w porównaniu do roku 2019 zanotowano wzrost zarówno w odniesieniu do liczby, jak i wartości takich zamówień, stosowanie o 6 przypadków oraz o 51,64 mln zł.

Prowadzone przez UZP statystyki za rok 2020 nie uwzględniają przypadków zastosowania przez zamawiających aspektów środowiskowych w opisie przedmiotu zamówienia, poza przypadkami wskazania w ramach opisu przedmiotu zamówienia określonej etykiety środowiskowej (na podstawie art. 30a ustawy Pzp) oraz ustanowienia środowiskowych wymagań związanych z realizacją zamówienia (na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy Pzp). Może to przekładać się na niewielki odsetek zidentyfikowanych zielonych zamówień publicznych. Należy pamiętać, iż w świetle art. 30 ustawy Pzp, zamawiający są uprawnieni do opisu przedmiotu zamówienia przez określenie wymagań dotyczących wydajności i funkcjonalności, które mogą obejmować aspekty środowiskowe.

Podobnie jak w latach poprzednich, najbardziej popularnymi wśród zamawiających rozwiązaniami prawnymi o charakterze środowiskowym pozostaje odwołanie w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia oraz środowiskowe kryteria oceny ofert, w tym odwołanie do efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia (na podstawie art. 91 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp).

Analogicznie jak w poprzednich latach, zamawiający najrzadziej decydowali się na zastosowanie kryterium kosztu pozwalającego na wykorzystanie rachunku kosztów cyklu życia. Może to po części wynikać z ograniczonego zakresu dostępnych metodyk i narzędzi LCC, czy też konieczności podjęcia dodatkowych czynności analitycznych przez zamawiających celem zastosowania instrumentów już dostępnych albo wypracowania własnych rozwiązań uwzględniających różne koszty w cyklu życia.

W odniesieniu do ogółu zamówień, przypadki zastosowania rozwiązań prawnych o charakterze środowiskowym można uznać raczej za incydentalne i na relatywnie zbliżonym poziomie, jak w latach poprzednich.

W 2020 r. nastąpił znaczący, blisko o jedną trzecią (851 odwołań), przyrost liczby wniesionych odwołań (z 2 694 w 2019 r. do 3 545 w 2020 r.). Ogólne uwarunkowania zdrowotne wpłynęły na preferencje dotyczące składania środków ochrony prawnej w formie elektronicznej. Stanowiły one 63% wszystkich odwołań. Tendencja wzrostowa utrzymuje się już od kilku lat. Dla porównania, w roku 2017 liczba ta wynosiła 22%, w roku 2018 – 28%, a w roku 2019 – 46%.

2020 r. był kolejnym, w którym odnotowano dalszy spadek odwołań rozstrzyganych merytorycznie – 45% w 2020 r. (47% w 2019 r., 52% w 2018 r.).

IV.2. Rekomendacje

Dane na temat kondycji systemu zamówień publicznych w 2020 r. będące w dyspozycji Urzędu świadczą o potrzebie dalszego zwiększenia efektywności wydatkowania środków publicznych i poprawy konkurencyjności w tym obszarze. Zamówienia publiczne powinny umożliwić zakup dóbr i usług w sposób optymalny z ekonomicznego punktu widzenia, zapewniając jak najlepsze wykorzystanie środków, ale też zagwarantować transparentność procesu przygotowania, udzielenia i realizacji zamówienia publicznego. Konieczne jest wspieranie innowacyjności oraz tworzenie popytu na rozwiązanie, które będą bodźcem do rozwoju firm i gospodarki. Działania te należy wspierać umiejętnym zarządzaniem ryzykiem związanym z każdym etapem procedury oraz wykorzystaniem szeroko rozumianych analiz biznesowych. Zasadne staje się zatem upowszechnianie wiedzy w tym zakresie zarówno za pośrednictwem materiałów upublicznianych w serwisie internetowym UZP, jak również podczas różnego rodzaju wydarzeń informacyjnych.

Uwzględniając aktualne regulacje ustawowe warto zachęcać zamawiających do równoważenia zobowiązań kontraktowych stron umowy poprzez stosowanie instrumentów waloryzacji umów oraz usprawniających płatności w ramach realizacji zamówienia, jak również rezygnacji z nazbyt restrykcyjnych, nieproporcjonalnych do rodzaju i wartości zamówienia kar umownych czy też przerzucania odpowiedzialności za większość ryzyk na wykonawców.

Należy utrzymać prace związane z elektronizacją zamówień umożliwiającą interesariuszom postępowania bezpieczną komunikację, przygotowanie i składanie ofert/wniosków/prac konkursowych oraz podejmowanie przez zamawiających działań proceduralnych. Wpłynie to na tempo udzielania zamówień, uproszczenie i jawność procesu kontraktowania środków, a także oszczędność zasobów finansowych i kadrowych.

Wejście w życie nowych regulacji w zakresie zamówień publicznych nakłada obowiązek wsparcia uczestników systemu zamówień publicznych w pozyskiwaniu i rozwijaniu wiedzy oraz umiejętności. Niezbędne jest zaoferowanie im zróżnicowanych form aktywności umożliwiających dotarcie do aktualnych, przydatnych informacji, wskazówek i wyjaśnień przydatnych w sprawnym i rzetelnym przygotowaniu i zrealizowaniu wszystkich etapów zamówienia. Rekomenduje się kontynuację kompleksowych działań dotyczących profesjonalizacji kadr w zamówieniach publicznych. Koordynacja inicjatyw realizowanych przez różne podmioty, wyznaczanie długofalowych celów i zapewnienie dostępu do wiedzy wszystkim zainteresowanym będzie sprzyjało kształtowaniu dobrze przygotowanego personelu zaangażowanego w procesy zakupowe i prawidłowemu funkcjonowaniu systemu.

Uwzględniając korzyści dla przygotowania i przeprowadzenia procesu zakupowego związanego z analizą potrzeb i wymagań zwraca się uwagę na potrzebę promowania i kształcenia kompetencji w zakresie jej stosowania. Należy jak najszerszej dzielić się dobrymi

praktykami w zakresie analizy potrzeb i wymagań czy wstępnych konsultacji rynkowych. To ważne etapy poprzedzające udzielenie zamówienia publicznego a pozwalające na efektywne wykorzystanie środków publicznych. Niezależnie od wymogu wskazanego w ustawie, w każdym postępowaniu nawet o mniejszej wartości, rzetelne zbadanie możliwości oraz uwarunkowań dotyczących osiągnięcia celu, rzutuje na wszystkie kolejne fazy procesu zamówieniowego. Należy zatem zachęcać zamawiających do korzystania z tych ważnych nowych instrumentów.

W przypadku stosowania procedury uproszczonej (trybu podstawowego) zaleca się zamawiającym stosowanie elementów negocjacji sprzyjających pozyskaniu jak najlepszych rozwiązań dotyczących konkretnego zamówienia.

Zaleca się także dalsze propagowanie wśród zamawiających znaczenia jakościowych kryteriów oceny ofert. Kryteria pozacenowe powinny być formułowane w sposób determinujący realny wpływ na wybór oferty najkorzystniejszej, niekoniecznie najtańszej. Ważne jest także zachęcanie do stosowania kryterium kosztu z uwzględnieniem rachunku kosztów cyklu życia. Kryterium to pozwala na rzeczywistą ocenę całościowych wydatków związanych z daną propozycją i sprzyja stosowaniu najnowszych rozwiązań technicznych.

Zagadnieniem, które wymaga dalszej popularyzacji wśród zamawiających jest konieczność uwzględniania wymagań w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników wynikające z przepisów ustawy Pzp. Wiąże się to również z obowiązkiem realizacji działań ujętych w Rządowym Programie Dostępność Plus, jak również wynika z dwóch ważnych w tym zakresie aktów prawnych tj. ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062) oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848). W tym celu rekomenduje się dalsze rozwijanie zakładki „Społeczne zamówienia publiczne” i uzupełnianie jej o kolejne przydatne dla zamawiających informacje – zarówno materiały własne UZP, jak również innych właściwych podmiotów – w postaci m.in. przykładowych zapisów do dokumentacji zamówienia. Temat dostępności powinien być również upowszechniany w ramach prowadzonych przez UZP działań edukacyjnych tj. szkoleń i konferencji poświęconych społecznym zamówieniom publicznym. W ramach przedsięwzięć edukacyjnych wskazana jest również dalsza popularyzacja instrumentów społecznych o charakterze fakultatywnym, w tym przede wszystkim rozwiązań promujących kwestię włączenia społecznego.

Rekomenduje się zwiększenie zakresu informacji publikowanych przez zamawiających w ramach ogłoszeń dot. zamówień. Pozwoli to nie tylko na identyfikację elementu postępowania o udzielenie zamówienia, w ramach którego aspekty zrównoważone zostały określone, ale również ustalenie jaki miały wpływ na wynik postępowania oraz sposób realizacji zamówienia. Zwiększony zakres informacji przekazywanych przez zamawiających w odniesieniu do postępowań o wartości poniżej progów unijnych został określony w ramach **rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, które wydano na podstawie art. 272 ust. 2 nowej ustawy Pzp.**

Fakultatywny charakter rozwiązań prawnych umożliwiających uwzględnienie przez zamawiających w ramach postępowań o udzielenie zamówienia aspektów środowiskowych skutkuje niskim poziomem zielonych zamówień. Należy rozważyć wprowadzenie pewnych obowiązków w tym zakresie, przynajmniej w odniesieniu do pewnej grupy zamawiających (np. jednostek administracji rządowej).

Takie możliwości stwarza wskazana w nowej ustawie – Prawo zamówień publicznych polityka zakupowa państwa. Ten dokument o charakterze strategicznym ma określać priorytetowe działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze zamówień publicznych, a także pożądany kierunek działań zamawiających w zakresie udzielanych zamówień celem zakupu innowacyjnych lub zrównoważonych produktów oraz usług. W polityce zakupowej państwa określone zostaną kluczowe obszary zamówień i planowane działania administracji rządowej w tym zakresie. Warto zatem określić obowiązki organów administracji rządowej w odniesieniu do polityki zielonych zamówień publicznych, co powinno skutecznie wpłynąć na sposób prowadzenia przez te jednostki postępowań o udzielenie zamówienia, a także na samą realizację zamówień.

Uwzględniając zalety mediacji i koncyliacji tj. metod alternatywnego rozwiązywania sporów, tańszych i szybszych od tradycyjnego procesu sądowego warto je propagować. Wskazywać zamawiającym i przedsiębiorcom, że rozwiązanie to pozwoli im na lepsze zarządzanie sporem i możliwościami jego rozwiązania.

V. ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników

1. Wykaz aktów prawnych obowiązujących w 2020 r. regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu unijnym.
2. Wartość polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2010–2020.
3. Liczba i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy Pzp określonych w art. 4, art. 4b, art. 4d oraz art. 136–138.
4. Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia.
5. Struktura liczby zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających.
6. Podział zawiadomień ze względu na przedmiot postępowania w zamówieniach in-house udzielanych na podstawie art. 67 ustawy Pzp w 2020 r.
7. Udział procentowy poszczególnych trybów w latach 2017–2020.
8. Przeciętny czas trwania postępowania o wartości nieprzekraczającej progów unijnych.
9. Dane dotyczące stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w 2020 r.
10. Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty.
11. Wykaz zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach zagranicznych w 2020 r.
12. Liczba wniesionych odwołań w latach 2017–2020 w podziale na rodzaj zamówienia.
13. Dane dotyczące zamówień, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne.
14. Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów prośrodowiskowych i proinnowacyjnych.
15. Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne.
16. Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych.
17. Zbiorcze zestawienie danych dotyczących udzielonych zamówień publicznych z wykorzystaniem procedur określonych w ustawie Pzp w latach 2017–2020.

Wykaz aktów prawnych obowiązujących w 2020 r. regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu unijnym

Dyrektywy

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/24/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.) (tzw. *dyrektywa klasyczna*)
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/25/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.) (tzw. *dyrektywa sektorowa*)
3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/23/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.) (tzw. *dyrektywa koncesyjna*).
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2009/81/WE** z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.) (tzw. *dyrektywa obronna*).
5. Dyrektywa Rady **89/665/EWG** z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (Dz. Urz. WE L 395 z 30.12.1989, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 1, str. 246) oraz Dyrektywa Rady **92/13/EWG** z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz. Urz. WE L 76 z 23.03.1992, str. 14, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 1, str. 315) zmienione:
 - dyrektywą **2007/66/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31) (tzw. *dyrektywa odwoławcza*).
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2014/55/UE** z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych (Dz. Urz. UE L 133 z 06.05.2014, str. 1)

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2019/1827** z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów dotyczących koncesji (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 23).
2. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2019/1828** z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 25).
3. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2019/1829** z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 27).

4. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2019/1830** z dnia 30 października 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane (Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 29).
5. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) **2016/7** z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiające standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (Dz. Urz. UE L 3 z 06.01.2016, str. 16) (Jednolity Europejski Dokument Zamówienia).
6. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) **2019/1780** z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7).
7. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) **2015/1986** z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1) (formularze ogłoszeń).
8. Rozporządzenie Komisji (WE) nr **213/2008** z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV (Dz. Urz. UE L 74 z 15.03.2008, str. 1) (Wspólny słownik zamówień).

Decyzje

1. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) **2016/1804** z dnia 10 października 2016 r. dotycząca szczegółowych zasad stosowania art. 34 i 35 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz. Urz. UE L 275 z 12.10.2016, str. 39).
2. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) **2016/1195** z dnia 4 lipca 2016 r. wyłączająca usługi kurierskie i usługi inne niż usługi pocztowe w Polsce z zakresu stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 22.07.2016, str. 4).

Komunikaty

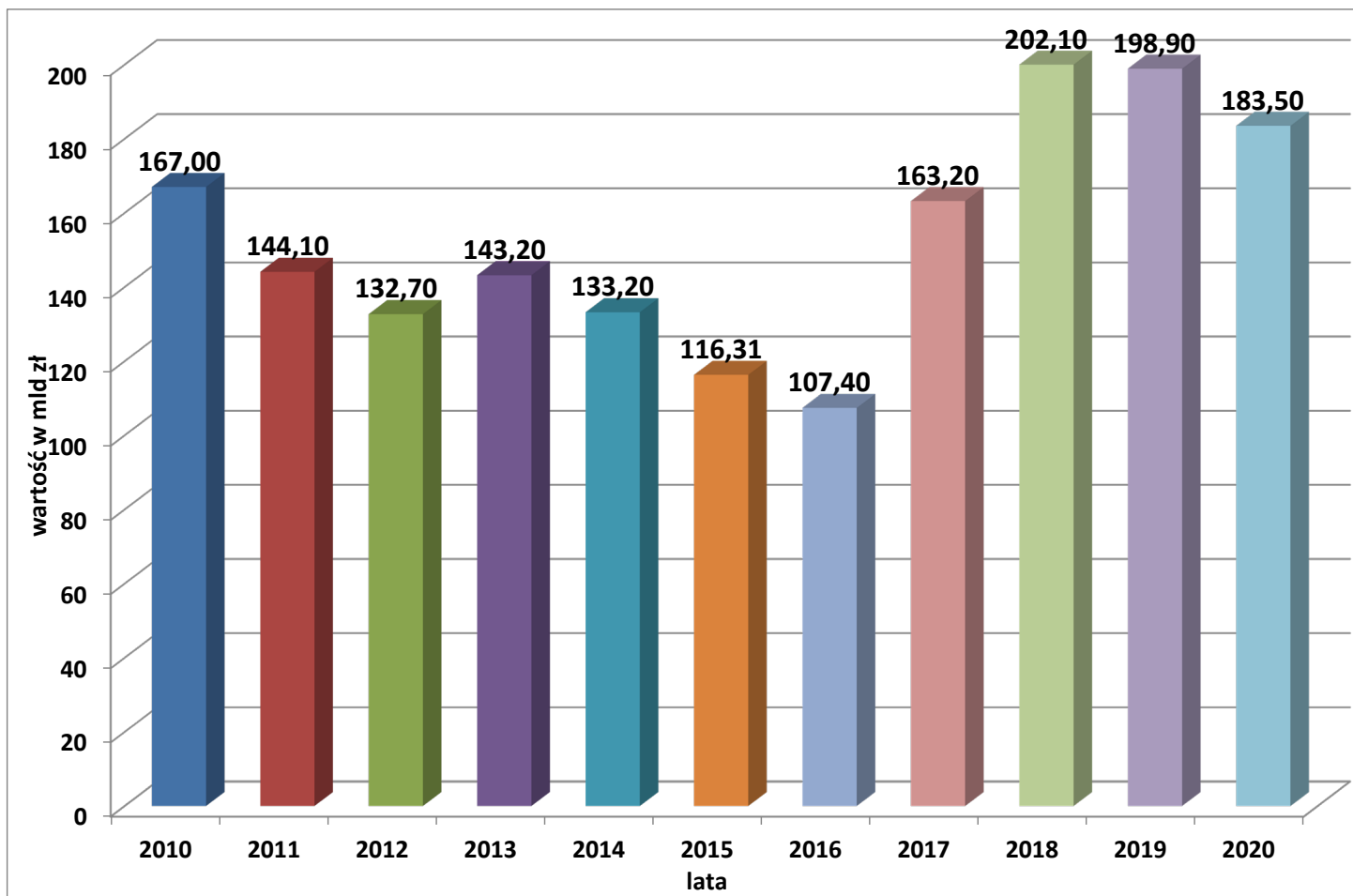
1. Komunikat Komisji – Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE (Dz. Urz. UE C 370 z 31.10.2019, str. 1).
2. Komunikat Komisji – Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie stosowania ram dotyczących zamówień publicznych w sytuacji nadzwyczajnej związanej z kryzysem wywołanym epidemią COVID-19 (Dz. Urz. UE CI 108 z 01.04.2020, str. 1).

Unijne akty prawne powiązane z zamówieniami publicznymi

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1161/UE z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywę 2009/33/WE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego (Dz. Urz. UE L 188 z 12.07.2019, str. 116).
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).
3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar,

- zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, str. 1).
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, z późn. zm.).
 6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów transportu drogowego (Dz. Urz. UE L 120 z 15.05.2009, str. 5, z późn. zm.) – w brzmieniu nadanym dyrektywą 2019/1161/UE.
 7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16, z późn. zm.).
 8. Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. Urz. WE L 18 z 21.01.1997, str. 1, z późn. zm; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 431, z późn. zm.).
 9. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz. Urz. UE L 198 z 28.07.2017 r., str. 1, z późn. zm.).
 10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 174/2013 z dnia 5 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 106/2008 w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 63 z 06.03.2013, str. 1).
 11. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz. Urz. UE L 27 z 30.01.2010, str. 1, z późn. zm.) (rozporządzenie Ecolabel).
 12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1, z późn. zm.) (rozporządzenie EMAS).
 13. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1222/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 46, z późn. zm.).
 14. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1, z późn. zm.).
 15. Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1, z późn. zm.).

Wartość polskiego rynku zamówień publicznych w latach 2010-2020

Liczba i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów Pzp określonych w art. 4, art. 4b, art. 4d oraz art. 136-138²⁸

Lp.	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy z uwagi na wartość zamówienia		Łączna wartość [w tys. zł]
1	zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp		34 784 872
2	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielone na usługi, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp		242 935
3	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielone na dostawy, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp		91 018
	Razem poz. 1-3		35 118 825
	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy z uwagi na inne przesłanki niż wartość zamówienia	Liczba udzielonych zamówień	Łączna wartość [w tys. zł]
4	zamówienia lub konkursy udzielone na podstawie procedury organizacji międzynarodowej odmiennej od określonej w ustawie, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. a ustawy Pzp	730	455 887
5	zamówienia lub konkursy, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. b ustawy Pzp, udzielone na podstawie procedury wynikającej z porozumienia tworzącego zobowiązania prawnomiędzynarodowe, jak umowa międzynarodowa zawarta między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, w celu pozyskania dostaw, usług lub robót budowlanych na potrzeby zrealizowania lub prowadzenia wspólnego przedsięwzięcia	6	43 802
6	zamówienia lub konkursy, w całości finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 4 pkt 1a ustawy Pzp	2	57
7	zamówienia lub konkursy, w ponad 50% finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 4 pkt 1b ustawy Pzp	10	510
8	zamówienia, których przedmiotem są usługi arbitrażowe lub pojednawcze, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. a ustawy Pzp	102	4 162
9	zamówienia, których przedmiotem są usługi badawcze i rozwojowe, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. e ustawy Pzp	4 954	92 637
10	zamówienia, których przedmiotem są usługi prawne, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. ea ustawy Pzp	2 449	93 389
11	zamówienia, których przedmiotem jest nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. g ustawy Pzp	32 428	1 149 196
12	zamówienia, których przedmiotem jest zakup czasu antenowego lub audycji, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. h ustawy Pzp	1 764	149 767
13	zamówienia, których przedmiotem jest nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. i ustawy Pzp	13 337	1 869 396
14	zamówienia, których przedmiotem są usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 89, z późn. zm.) oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. j ustawy Pzp	277	810 188
15	zamówienia, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. ja ustawy Pzp	297	5 988 991
16	zamówienia lub konkursy, którym nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych, o których mowa w art. 4 pkt 5 lit. a ustawy Pzp	103	508 057
17	zamówienia lub konkursy, o których mowa w art. 4 pkt 5 lit. b ustawy Pzp	371	2 760 525
18	zamówienia lub konkursy, o których mowa w art. 4 pkt 5 lit. c ustawy Pzp	30	18 923
19	zamówienia lub konkursy, o których mowa w art. 4 pkt 5 lit. d ustawy Pzp	8	26 630
20	zamówienia dotyczące produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 4 pkt 5b ustawy Pzp	71	822 750

²⁸ Podane w tabeli opisy wyłączeń procedur określonych przepisami ustawy Pzp odpowiadają opisom zawartym we wzorze rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach (sekcja X), stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania, obowiązującego dla rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach przekazywanych przez zamawiających za rok 2020.

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

21	zamówienia dotyczące wytwarzania i dystrybucji dokumentów publicznych i ich personalizacji, o których mowa w art. 4 pkt 5c lit. a ustawy Pzp ²⁹	717	169 627
22	zamówienia dotyczące wytwarzania i dystrybucji druków o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 4 pkt 5c lit. b ustawy Pzp ³⁰	91	12 300
23	zamówienia dotyczące wytwarzania i dystrybucji znaków akcyzy, o których mowa w art. 4 pkt 5c lit. c ustawy Pzp ³¹	5	2 058
24	zamówienia na usługi udzielone innemu zamawiającemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a ustawy, któremu wyłączne prawo do świadczenia tych usług przyznano w drodze ustawy lub innego aktu normatywnego, który podlega publikacji, o których mowa w art. 4 pkt 6 ustawy Pzp	7 634	1 040 750
25	zamówienia i konkursy, których głównym celem jest pozwolenie zamawiającym na oddanie do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 4 pkt 10 lit. a ustawy Pzp	36	842
26	zamówienia i konkursy, których głównym celem jest pozwolenie zamawiającym na eksploatację publicznej sieci telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 4 pkt 10 lit. b ustawy Pzp	324	10 887
27	zamówienia i konkursy, których głównym celem jest pozwolenie zamawiającym na świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 4 pkt 10 lit. c ustawy Pzp	1 004	235 535
28	nabywanie dostaw, usług lub robót budowlanych od centralnego zamawiającego lub od wykonawców wybranych przez centralnego zamawiającego, o którym mowa w art. 4 pkt 11 ustawy Pzp	4 525	324 073
29	zamówienia udzielone instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji, o których mowa w art. 4 pkt 13 ustawy Pzp	2 051	177 648
30	koncesje na roboty budowlane w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, o których mowa w art. 4 pkt 12 ustawy Pzp	9	49 881
31	koncesje na usługi w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, o których mowa w art. 4 pkt 12 ustawy Pzp	1	7 183
32	zamówienia i konkursy, o których mowa w art. 4 pkt 12a ustawy Pzp, udzielane i organizowane przez podmioty wykonujące działalność, o której mowa w art. 132 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp ³²	64	11 475
33	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Pzp, udzielone na podstawie szczególnej procedury wynikającej z umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym ³³	31	158 084
34	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Pzp, udzielone na podstawie szczególnej procedury wynikającej z umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsięwzięć, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania ³⁴	3	1 137
35	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Pzp, udzielone na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej	10	922 951
36	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp	10	7 305
37	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielone do celów działalności wywiadowczej, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp	5	1 842
38	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, udzielone w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jedno państwo członkowskie Unii Europejskiej nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części cyklu życia tego produktu	0	0

²⁹ W 2020 r. brzmienie art. 4 pkt 5c lit. a ustawy Pzp było następujące: „Art. 4. Ustawy nie stosuje się do: 5c) zamówień dotyczących wytwarzania: a) blankietów dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 53, 1091 i 1716), oraz ich personalizacji lub indywidualizacji.”

³⁰ W 2020 r. treść opisu pozycji 22 w tabeli odpowiadała art. 4 pkt 5c lit. a ustawy Pzp: „Art. 4. Ustawy nie stosuje się do: 5c) zamówień dotyczących wytwarzania: a) blankietów dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 53, 1091 i 1716), oraz ich personalizacji lub indywidualizacji.”

³¹ W 2020 r. brzmienie art. 4 pkt 5c lit. b ustawy Pzp było następujące: „Art. 4. Ustawy nie stosuje się do: 5c) zamówień dotyczących wytwarzania: b) znaków akcyzy.”

³² W 2020 r. brzmienie art. 4 pkt 12a ustawy Pzp było następujące: „Art. 4. Ustawy nie stosuje się do: 12a) zamówień udzielanych i konkursów organizowanych przez podmioty wykonujące działalność, o której mowa w art. 132 ust. 1 pkt 7, w celu świadczenia usług: a) o wartości dodanej związanych z systemami teleinformatycznymi w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, wyłącznie za pomocą takich systemów, w tym bezpiecznego przesyłania kodownych dokumentów za pomocą systemów teleinformatycznych, usług zarządzania adresami i przesyłania poleconej poczty elektronicznej, b) finansowych, objętych kodami CPV od 66100000-1 do 66720000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, w szczególności przekazów pocztowych i pocztowych przelewów na konto, c) filatelistycznych lub logistycznych.”

³³ W 2020 r. brzmienie art. 4b ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Pzp było następujące: „Art. 4b. 1. Ustawy nie stosuje się do zamówień, o których mowa w art. 131a ust. 1: 1) podlegających: a) szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym.”

³⁴ W 2020 r. brzmienie art. 4b ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Pzp było następujące: „Art. 4b. 1. Ustawy nie stosuje się do zamówień, o których mowa w art. 131a ust. 1: 1) podlegających: b) szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsięwzięć, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania.”

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

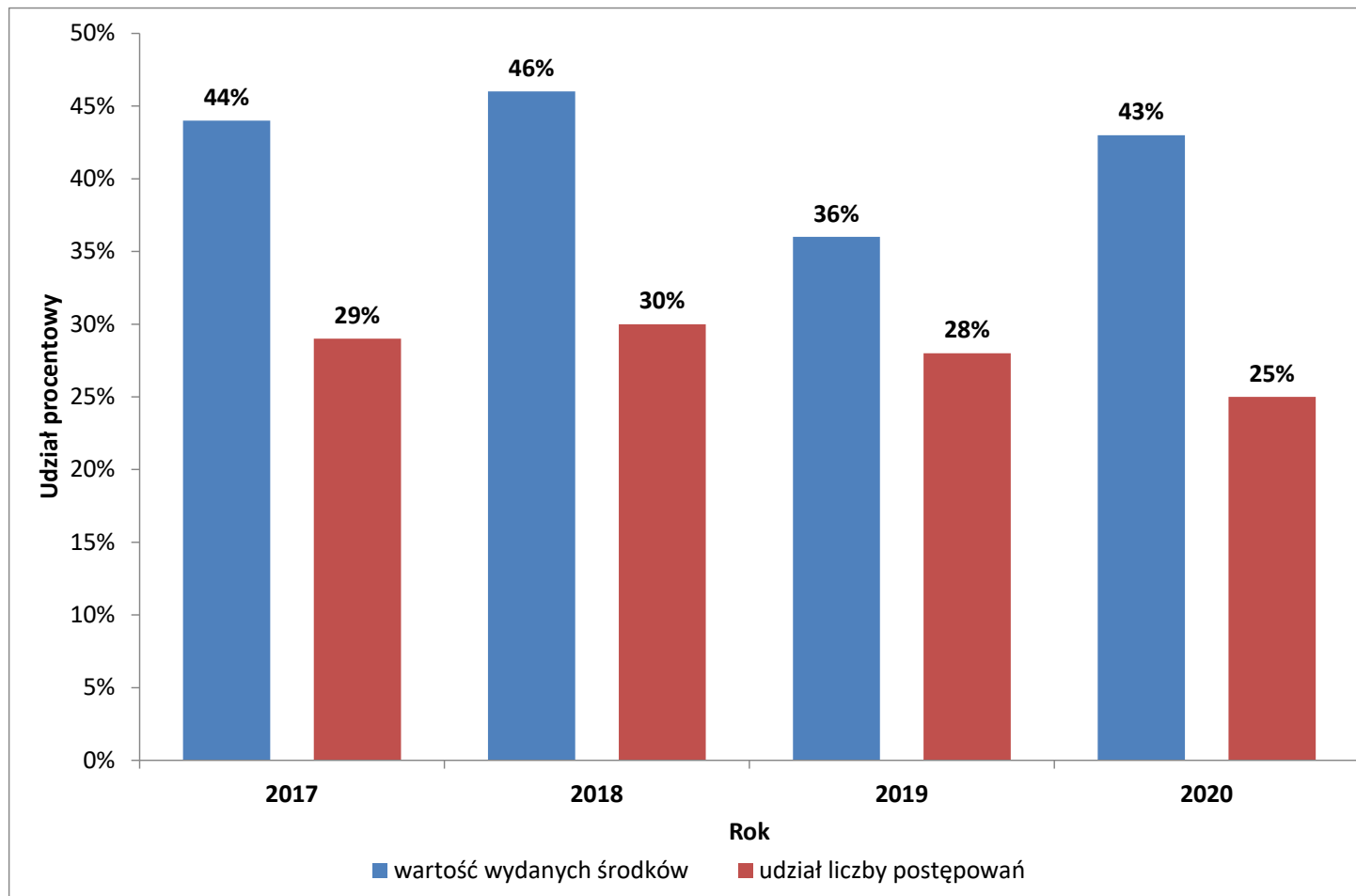
39	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, udzielone w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zakupów cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych, oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa	211	38 245
40	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy Pzp, udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu	9	18 203 202
41	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 6 lit. b ustawy Pzp, udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z robotami budowlanymi i usługami bezpośrednio związanymi z takim sprzętem	0	0
42	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 6 lit. c ustawy Pzp, udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z robotami budowlanymi i usługami do szczególnych celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub usługami	0	0
43	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp, których przedmiotem są usługi finansowe, z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych	0	0
44	zamówienia lub konkursy w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w całości finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 4b ust. 1a pkt 1 ustawy Pzp	0	0
45	zamówienia lub konkursy w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w ponad 50% finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 4b ust. 1a pkt 2 ustawy Pzp	4	321
46	zamówienia, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp	23 112	178 779
47	zamówienia, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp	28 991	174 276
48	zamówienia udzielone przez inne niż określone w art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. g ustawy Pzp podmioty, których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp ³⁵	316	8 696
49	zamówienia, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp	1 769	7 959
50	zamówienia, których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane, wykonywane na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji oraz realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w gminnym programie rewitalizacji, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp	5	9 693
51	zamówienia, których przedmiotem są usługi z zakresu leśnictwa, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp	292	21 337
52	zamówienia udzielone przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp	505	73 071
53	zamówienia, o których mowa w art. 4d ust. 1 pkt 9 ustawy Pzp, udzielone przez zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, o którym mowa w ustawie z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1010, z późn. zm.), będącego podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp	277	54 504
54	zamówienia sektorowe na dostawy, usługi lub roboty budowlane, które zostały udzielone podmiotom powiązanym z zamawiającym w sposób, o którym mowa w art. 136 ust. 1 ustawy Pzp	2 002	4 000 476
55	zamówienia sektorowe na usługi lub roboty budowlane, o których mowa w art. 136 ust. 2 ustawy Pzp, udzielone przez podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp, jednemu z tych zamawiających lub podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających, w sposób o którym mowa w art. 136 ust. 1 ustawy Pzp	23	12 628 272
56	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 136 ust. 3 ustawy Pzp, udzielone podmiotowi utworzonemu przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp, przez jednego z tych zamawiających, o ile podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony wynika, że zamawiający pozostaną jego członkami w tym okresie	0	0
57	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 137 ust. 1 ustawy Pzp, udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu gazu do sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją, o ile produkcja gazu stanowi niezbędną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp, oraz dostarczanie gazu ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udzielono zamówienia, nie przekroczone 20% przeciętnych obrotów wykonawcy	0	0
58	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 137 ust. 1 ustawy Pzp, udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu ciepła do sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją ciepła, o	1 165	188 733

³⁵ W 2020 r. brzmienie art. 4d ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp było następujące: „ Art. 4d. 1. Ustawy nie stosuje się do zamówień o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8: 3) udzielanych przez inne niż określone w art. 4 pkt 3 lit. g podmioty, których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, jeżeli zamówienia te są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych.”.

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

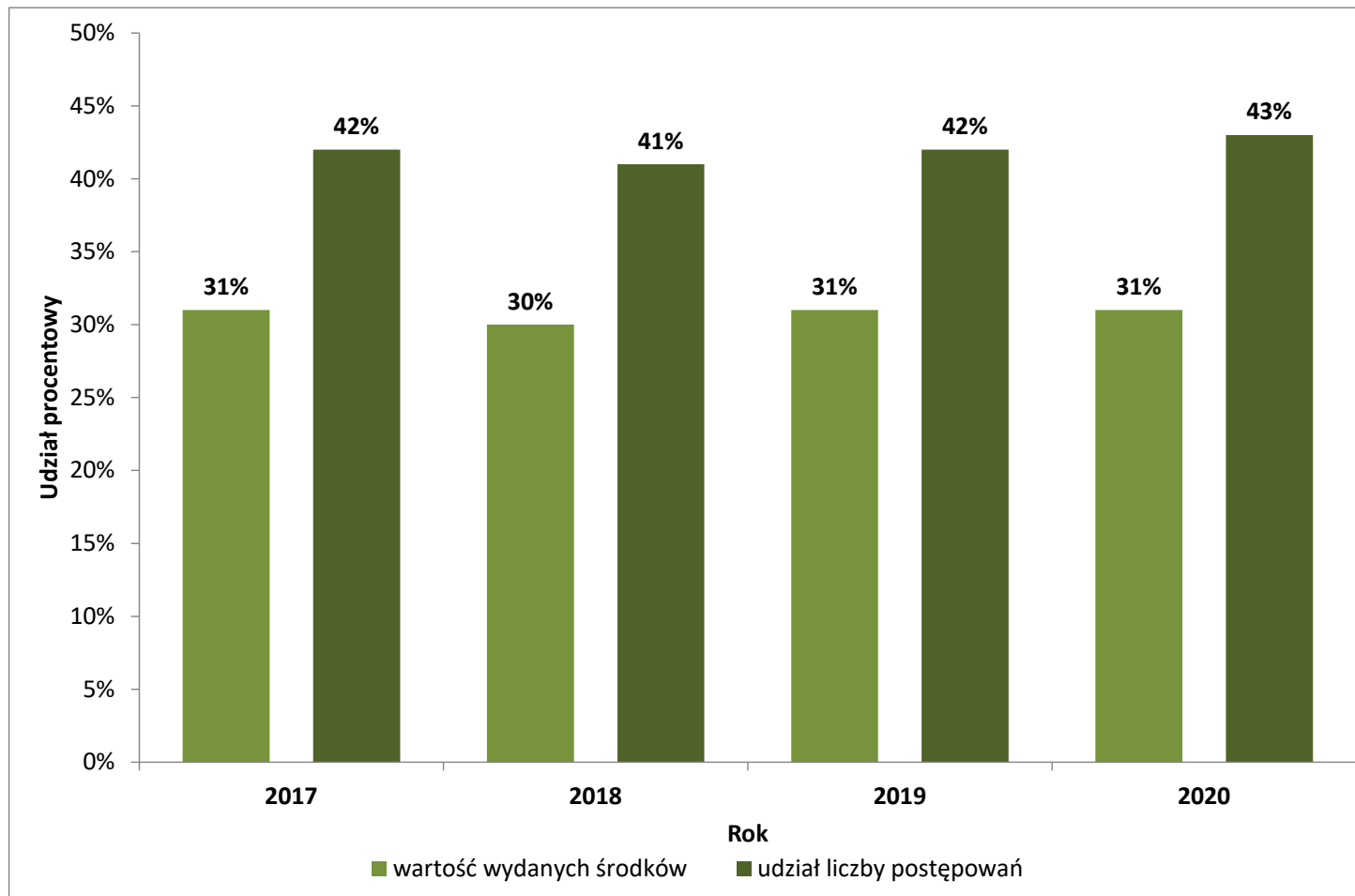
	ile produkcja ciepła stanowi niezbędną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp, oraz dostarczanie ciepła ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udzielono zamówienia, nie przekroczone 20% przeciętnych obrotów wykonawcy		
59	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 137 ust. 2 ustawy Pzp, udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu energii elektrycznej do sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o ile produkcja energii elektrycznej jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp, oraz dostarczanie energii elektrycznej jest uzależnione wyłącznie od własnego zużycia i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udzielono zamówienia, nie przekroczone 30% łącznej produkcji	9	977 826
60	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 137 ust. 3 ustawy Pzp, udzielone w celu wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu wody pitnej do sieci przeznaczonej do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją lub dystrybucją wody pitnej, o ile produkcja wody pitnej jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż działalność, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp, oraz dostarczanie wody pitnej uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekroczone 30% łącznej produkcji	317	53 892
61	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 138 ust. 1 ustawy Pzp, udzielone w celu odsprzedaży lub wynajmu przedmiotu zamówienia osobom trzecim, o ile zamawiający nie posiada szczególnego lub wyłącznego prawa do sprzedaży lub wynajmu przedmiotu zamówienia, a inne podmioty mogą przedmiot zamówienia bez ograniczeń sprzedawać lub wynajmować na tych samych warunkach co zamawiający	1 340	7 849 278
62	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 138 ust. 2 ustawy Pzp, mające na celu udzielenie koncesji na roboty budowlane, o ile koncesje takie są udzielane w celu wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy Pzp	0	0
63	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 138 ust. 3 ustawy Pzp, udzielone w celu wykonywania działalności, o której mowa w art. 132 ustawy, poza obszarem Unii Europejskiej, o ile do jej wykonywania nie jest wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej	16	8 422
	Razem poz. 4-63	133 822	62 405 425
		Razem poz. 1-63	97 524 249

**Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia
ROBOTY BUDOWLANE**

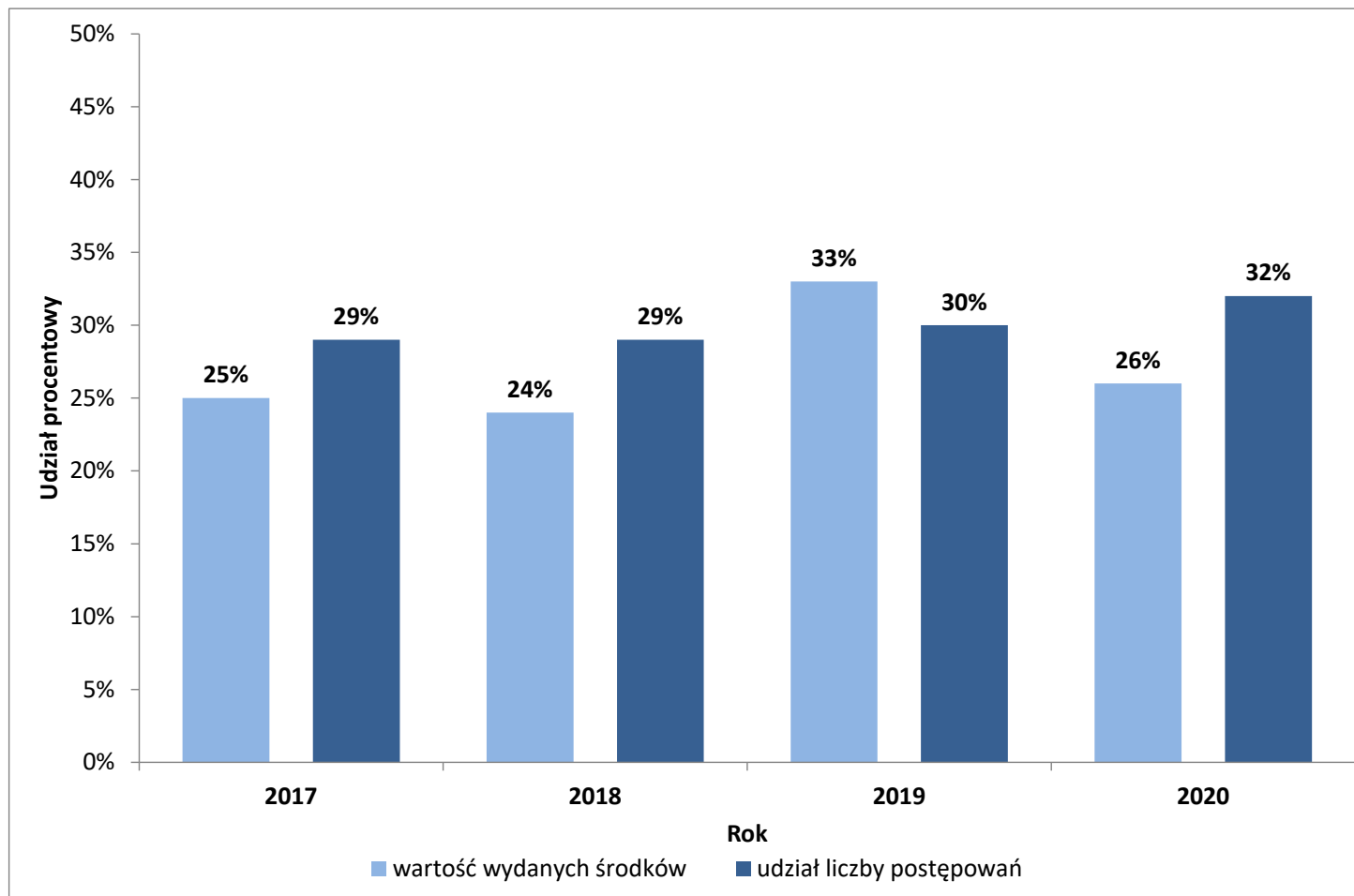

Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia

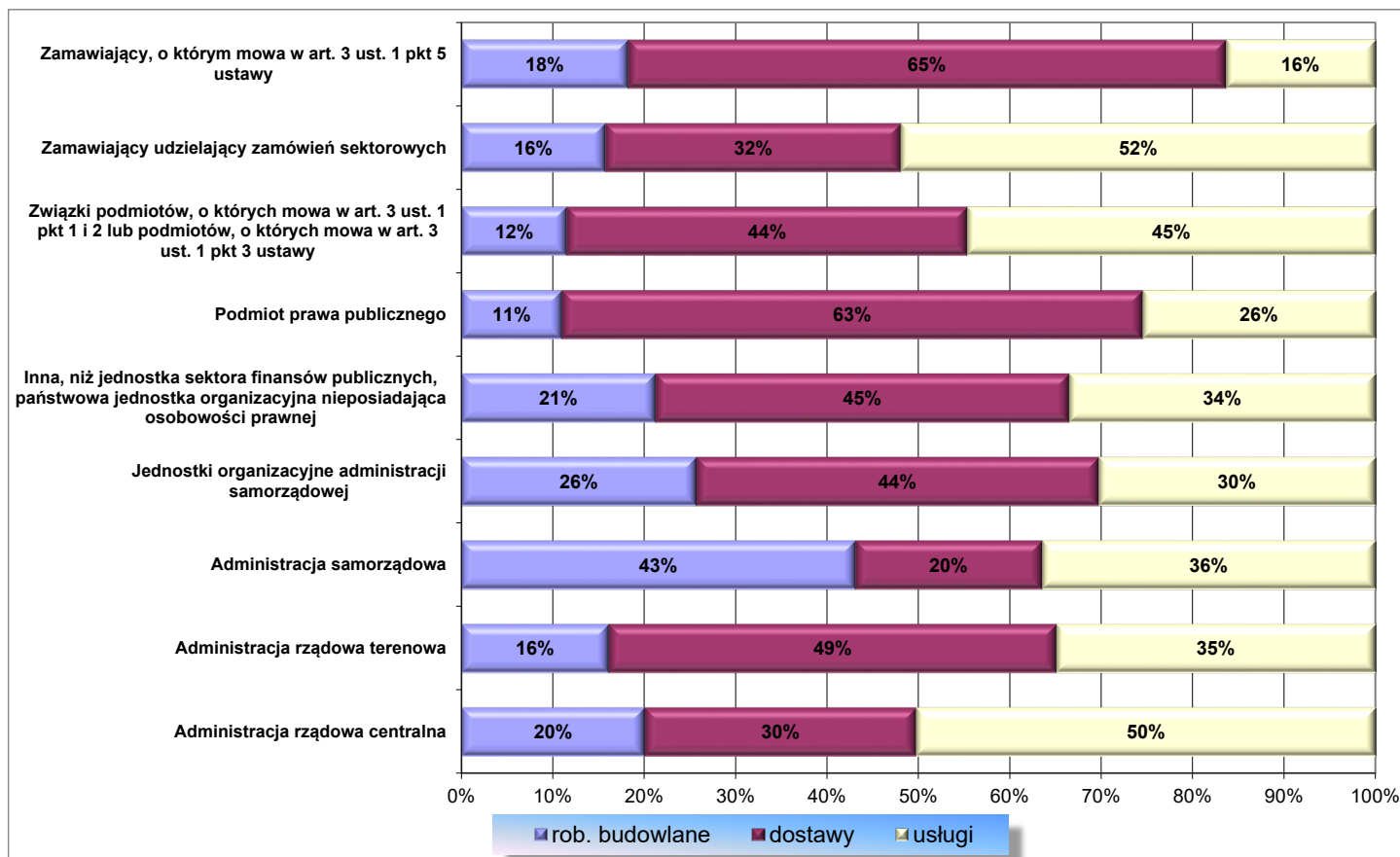
DOSTAWY

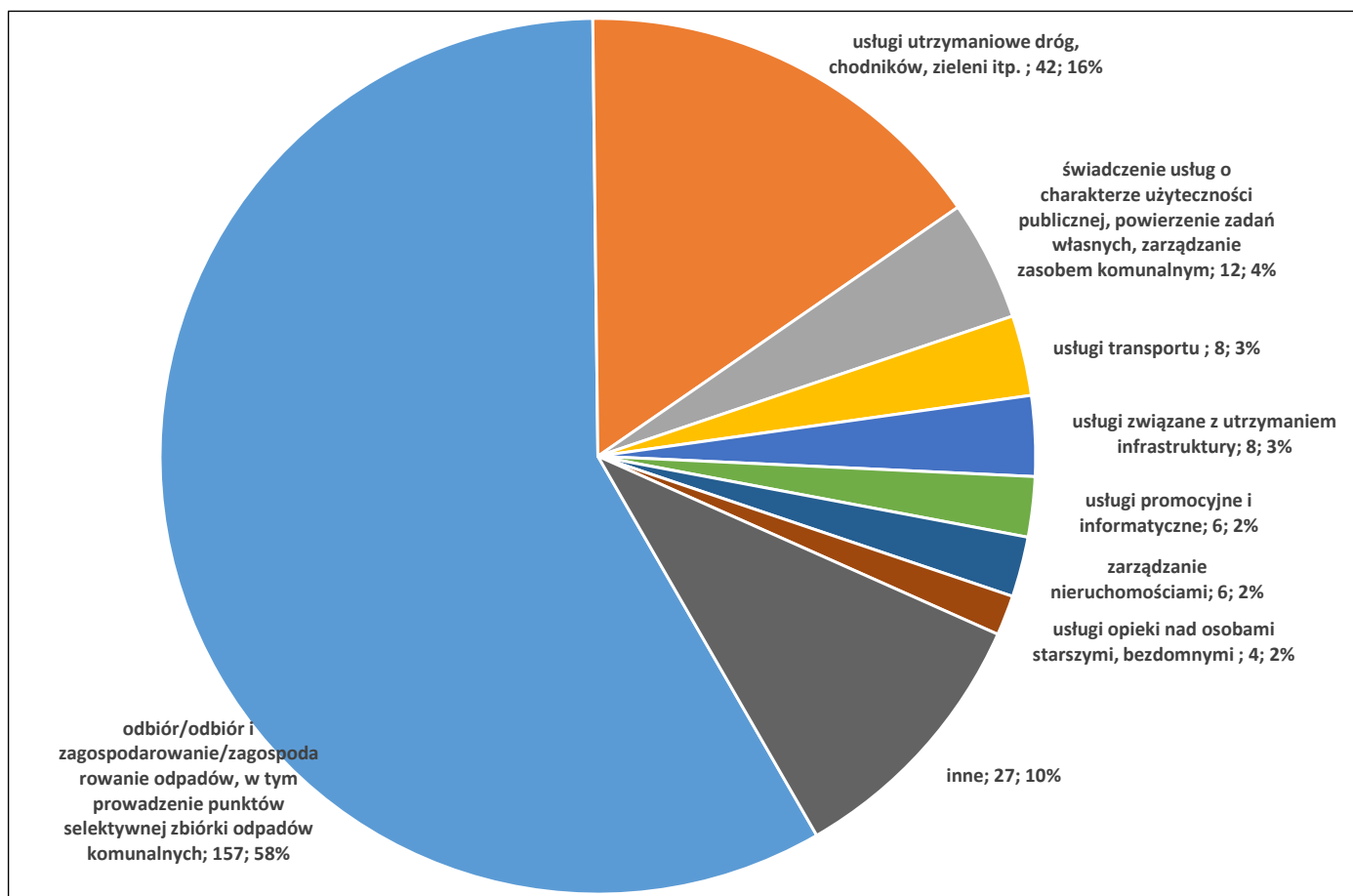
**Struktura postępowań w podziale na rodzaj zamówienia
USŁUGI**

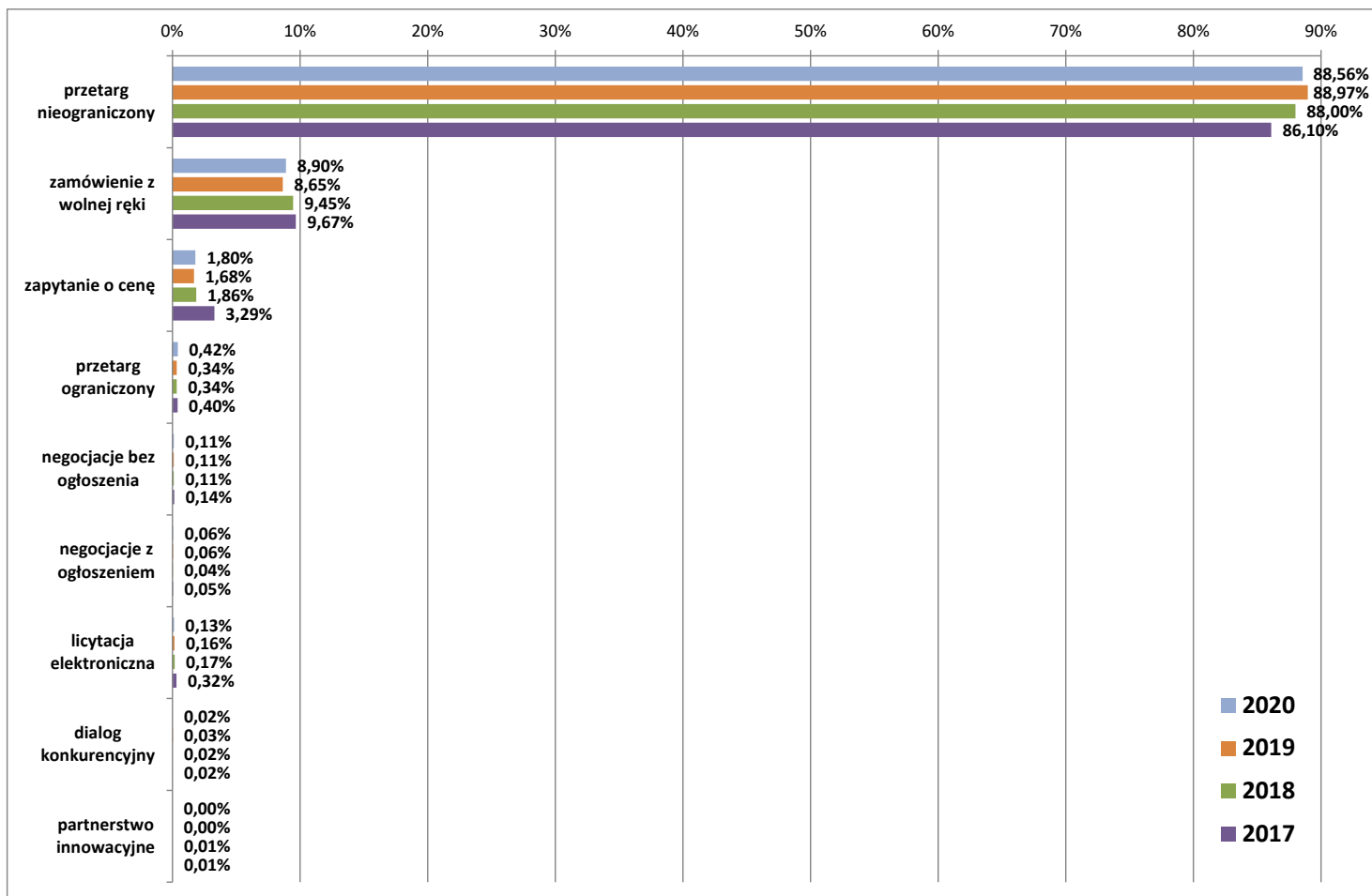
Struktura liczby zakontraktowanych robót budowlanych, dostaw i usług przez niektóre grupy zamawiających

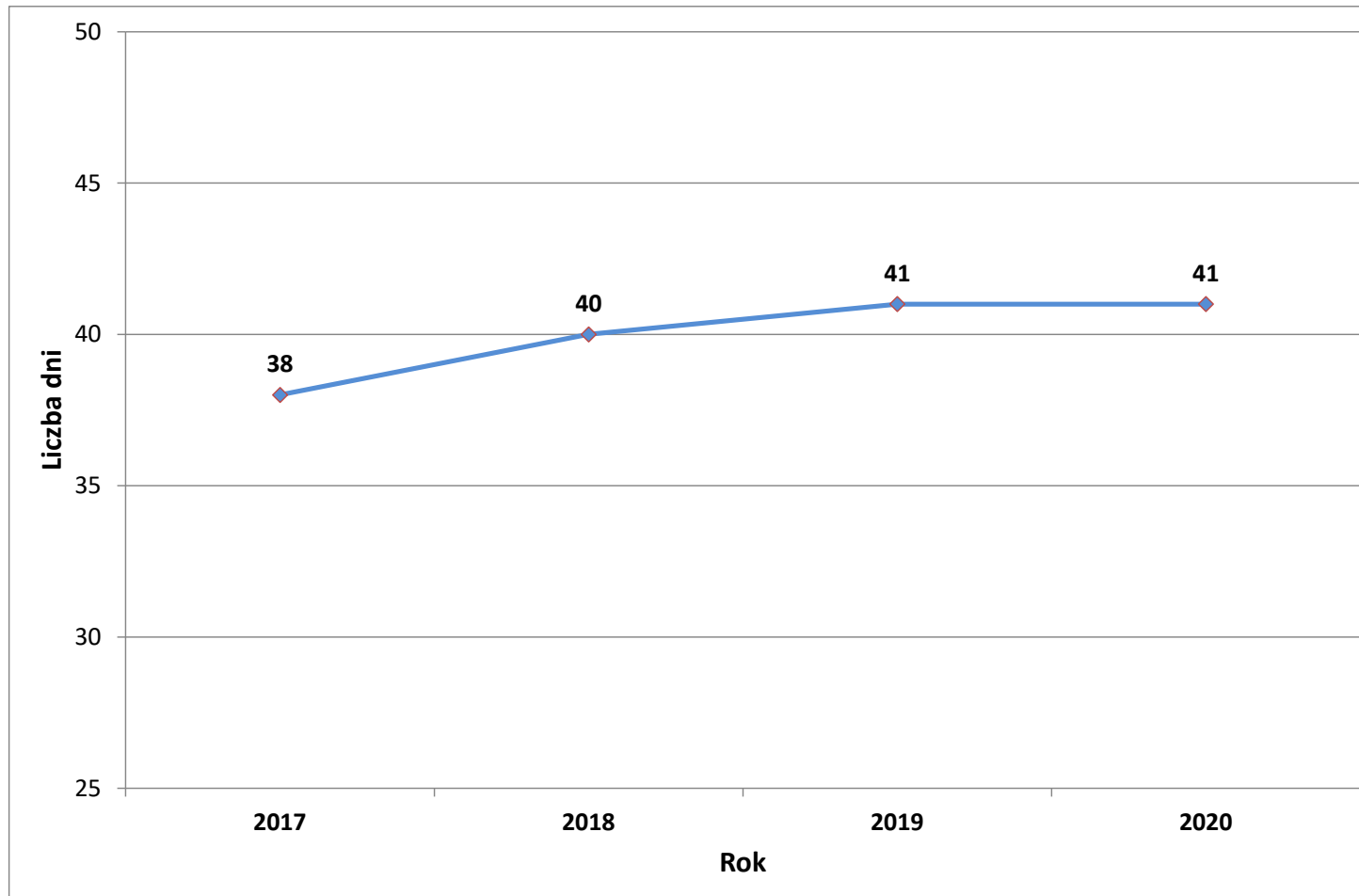
Podział zawiadomień ze względu na przedmiot postępowania w zamówieniach in-house udzielanych na podstawie art. 67 ustawy Pzp w 2020 r.

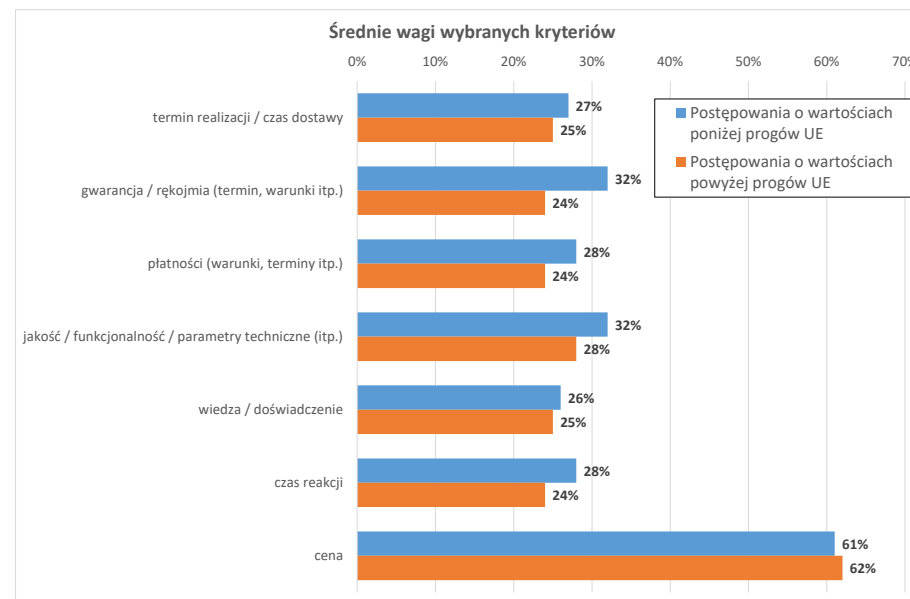
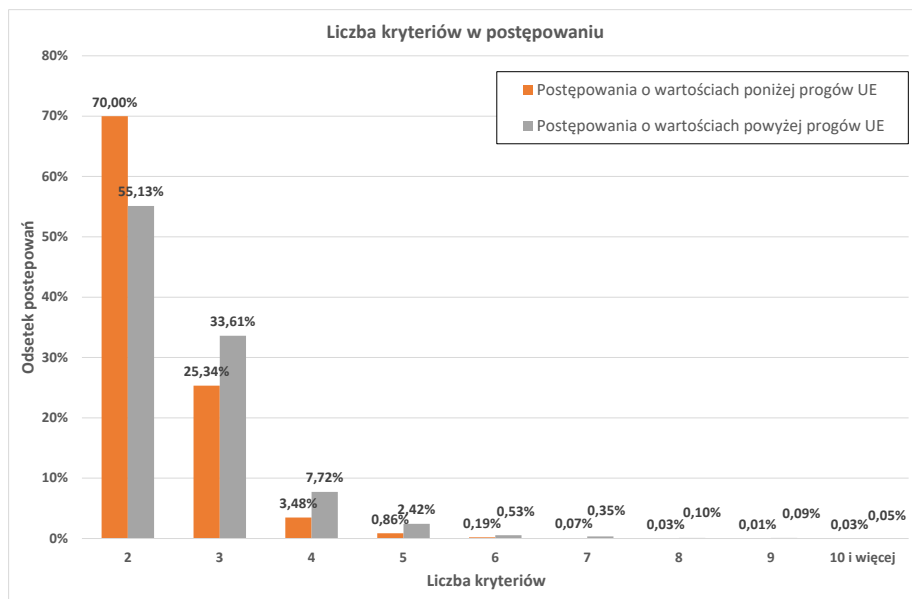
Udział procentowy poszczególnych trybów w latach 2017-2020

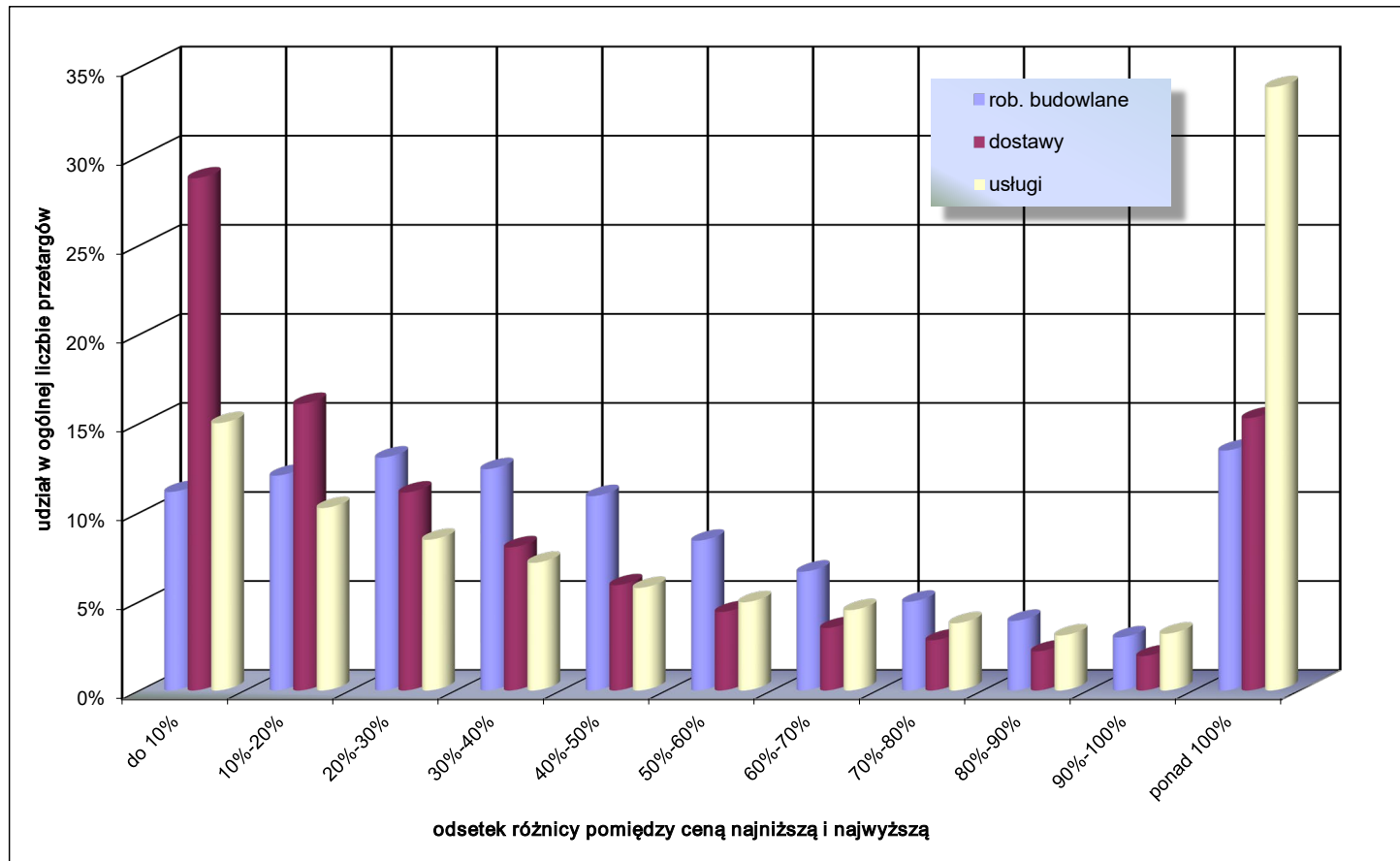
Przeciętny czas trwania postępowania o wartości nieprzekraczającej progów UE

Dane dotyczące stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w 2020 r.

Różnice w minimalnej i maksymalnej cenie oferty

Wykaz zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach zagranicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
1.	GE POWER Sp. z o.o. Warszawa Alstom Power Italia S.p.A. Milano, Włochy	Elektryczne silniki, generatory i transformatory	Terna Rete Italia Rzym, Włochy	brak danych cz.2
2.	Deutsch-Polnische Industrie- und Handelskammer Warszawa	Dodatkowe usługi dla władz publicznych	Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA) Eschborn, Niemcy	brak danych cz.4
3.	thyssenkrupp Materials Poland S.A. Toruń	Dostawy żelaza	VOP CZ, s.p. Šenov u Nového Jičína Czechy	6 565.65 EUR
4.	ZPUE S.A. Włoszczowa KVGY Kaposvári Villamossági Gyár Kft. Kaposvár, Węgry	Dostawa- produkty betonowe	E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. Győr, Węgry	450 000.00 EUR cz1 320 390.00 EUR cz.2
5.	Hanna Juskiewicz-Corblin Gdynia	Świadczenie usług tłumaczeń prawnych i innych powiązanych usług w kilku językach urzędowych	Europejski Bank Centralny, Niemcy	300 000.00 EUR cz.9
6.	Agnieszka Skrzydlewska Poznań	Świadczenie usług tłumaczeń prawnych i innych powiązanych usług w kilku językach urzędowych	Europejski Bank Centralny, Niemcy	300 000.00 EUR cz.10
7.	Sine Qua Non Warszawa	Świadczenie usług tłumaczeń prawnych i innych powiązanych usług w kilku językach urzędowych	Europejski Bank Centralny, Niemcy	300 000.00 EUR cz.11
8.	Mateusz Gadacz Kraków	Świadczenie usług tłumaczeń prawnych i innych powiązanych usług w kilku językach urzędowych	Europejski Bank Centralny, Niemcy	300 000.00 EUR cz.12
9.	Marek Porzycki Kraków	Świadczenie usług tłumaczeń prawnych i innych powiązanych usług w kilku językach urzędowych	Europejski Bank Centralny, Niemcy	300 000.00 EUR cz.13
10.	Nuctech Warsaw company Ltd Sp. z o.o. Warszawa	Dostawy w celu wsparcia bezpieczeństwa granicy Białorusi z Ukrainą i demarkacja granic	Unia Europejska, Bruksela, Belgia, reprezentowana przez Komisję Europejską, w imieniu i na rzecz rządów Republiki Białorusi i Ukrainy	1 980 000 EUR Część 1: 2019/411-380
11.	Alpex, Przedsiębiorstwo Budownictwa Górniczego Sp. z o.o. Jastrzębie Zdrój	Poszukiwanie i wydobycie węgla i innych paliw stałych	OKD, a.s. Karviná, Czechy	230 622 000.00 CZK
12.	Alpex, Przedsiębiorstwo Budownictwa Górniczego Sp. z o.o. Jastrzębie Zdrój	Roboty w zakresie wydobywania i produkcji	OKD, a.s. Karviná, Czechy	184 497 600.00 CZK cz.1
13.	Tradex Systems Sp. z o.o. Warszawa	Systemy i serwery informacyjne	Justus-Liebig-Universität Gießen Gießen, Niemcy	273 109.24 EUR
14.	- Particip GmbH (Niemcy) Freiburg, NIEMCY, w konsorcjum z: SAFEGE (Francja), Spanish Association for Standardisation – UNE (Hiszpania), Health Focus GmbH (Niemcy), Centre for European Policy Studies – CEPS (Belgia) i IDEM Concept sprl (Belgia), - SOFRECO (Francja) w konsorcjum z:	Instrument wsparcia polityki we wdrażaniu polityki zagranicznej UE — PSF 2019 na całym świecie — część 2: pomoc techniczna, z numerem identyfikacyjnym EuropeAid/139974/DH/SER/M ULTI	Unia Europejska, reprezentowana przez Komisję Europejską, Bruksela, Belgia	66 000 000 EUR cz.2

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	ALDA (Francja), Altai SAS (Francja), ALTAI Consulting (r/a Lhassa Consulting EA) (Kenia), AMARANTE International SAS (Francja), Stichting Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen 'Clingendael' (Niderlandy), Conseil Santé (Francja), COWI A/S (Dania), COWI Belgium sprl (Belgia), Horwath HTL Kanopée (Francja), Institute for European Environmental Policy (IEEP) aisbl (Belgia), Fundación Promoción Social de la Cultura (Social Promotion Foundation) (Hiszpania) i ZABALA Innovation Consulting S.A. (ES), - EPRD Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. Kielce w konsorcjum z: LDK Consultants Global EEIG (Belgia), Sequa gGmbH (Niemcy), CIDEAL Foundation for Cooperation and Research (Hiszpania), GEOTest A.S. (CZ), D.M.I. (Francja), Organisation of Iberoamerican States (OEI) for Education, Science and Culture (Hiszpania) i VJW Europe SPRL (Belgia)			
15.	Pplast technology Sp. z o.o., Sp.K. Środa Wielkopolska	Urządzenia do recyklingu	Thomas Verpackungen Union, s.r.o. Luštěnice, Czechy	7 168 842.00 CZK cz.a
16.	GTC AMG Sp. z o.o. Warszawa Skrivanek s.r.o. Praha, Czechy Amplexor Latvia SIA Riga, Łotwa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański	Parlament Europejski, Luksemburg	1 692 800.00 EUR cz.4
17.	Nuctech Warsaw Company Ltd Warszawa	Rentgenowskie urządzenia przeglądowe	Office of the Revenue Commissioners Dublin, Irlandia	1 930 000.00 EUR
18.	Prevac Sp. z o.o. Rogów	Pompy próżniowe	Centralesupelec Gif-sur-Yvette, Francja	194 200.00 EUR cz.1
19.	Paragona Polska Sp. z o.o. s.k. Warszawa	Usługi rekrutacyjne	Region Västerbotten, Umeå, Szwecja	445 000.00 SEK cz.1
20.	Polska Agencja Prasowa S.A. Warszawa	Współpraca mediów z Krajowymi agencjami prasowymi z Polski	Europejski Komitet Regionów, Bruksela, Belgia	60 000.00 EUR
21.	Amplexor Polska Kraków	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	5 566 080.00 EUR cz.3
22.	Klaudia Nelken-Bernouw Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
23.	Iuridico Legal and Financial Translations Sp. z o.o.	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki,	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	Gdańsk	niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL		
24.	GTC AMG Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7 216 000.00 EUR cz.8
25.	Tomasz Korybski Lublin	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
26.	Marta Kaluzna-Golab Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
27.	Sine qua non — Maciej Zgondek Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
28.	Amplexor Polska Kraków	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
29.	Michał Kamionka Katowice	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
30.	Małgorzata Suwińska Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	1 967 508.00 EUR cz.7
31.	Translators Family Sp. z o.o. Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	216 000.00 EUR cz.8
32.	Agencja Maart Sp. z o.o. Warszawa	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL	Parlament Europejski, Luksemburg	216 000.00 EUR cz.8
33.	Amplexor Polska Kraków	Usługi tłumaczeń pisemnych na języki: chorwacki, niemiecki, irlandzki, polski, rumuński i hiszpański	Parlament Europejski, Luksemburg	3 319 680.00 EUR cz.11

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
		Numer referencyjny: EP TRAD PPP4 2018 MONOLINGUAL		
34.	Inżynieria Sanitarna i Lądowa Stanisław Hondo Jawor	Maszyny do przygotowania siana	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos Litwa	110 000.00 EUR
35.	Marek Roszuk "Mprojekt" Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje a.s. Praha-Smíchov, Czechy	4 485 000.00 CZK
36.	Making Waves Polska Sp. z o.o. Kraków	Rozbudowa oprogramowania przetwarzania celu prowadzenia transakcji i rozliczeń	Royal Mint Llantrisant, Pontyclun Zjednoczone Królestwo	1 500 000.00 GBP cz.1
37.	NUCTECH WARSAW COMPANY LIMITED Sp. z o.o. Warszawa	Usługi w zakresie napraw i konserwacji sprzętu rentgenowskiego	Nemzeti Adó- és Vámhivatal Budapest, Węgry	510 300.00 EUR
38.	Ecorys Polska Sp. z o.o. Warszawa Internews Ukraine Kiev Ukraina	Świadczenie usług doradztwa w celu wsparcia komunikacji z mediami EBI	Europejski Bank Inwestycyjny, Luksemburg	185 000.00 EUR cz.2
39.	Marek Roszuk „Mprojekt” Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje, a.s. Czechy	2 691 000.00 CZK
40.	Paragona Polska Sp. z o.o. S.K. Warszawa	Zapewnianie usług personelu	Västra Götalandsregionen VÄNERSBORG, Szwecja	2 900 000.00 SEK
41.	Nuctech Warsaw Company Limited Sp. z o.o. Warszawa	Usługi w zakresie napraw i konserwacji sprzętu rentgenowskiego	Nemzeti Adó- és Vámhivatal Budapest, Węgry	1 968 750.00 EUR
42.	WIFO (Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung Verein – Austrian Institute of Economic Research) Wien, Austria CASE (Centrum Analiz Społeczno- Ekonomicznych – Fundacja Naukowa; Center for Social and Economic Research) Warszawa Copenhagen Economics A/S (CE) Copenhagen, Dania Fundación Privada Institut d'Economia de Barcelona (IEB) Barcelona, Hiszpania IFO Institute – Leibniz Institut für Wirtschaftsforschung an der Universität München EV Munich, Niemcy PwC EU Services EESV Brussels, Belgia Valtion Taloudellinen Tutkimuskeskus (VATT Institute for Economic Research) Helsinki, Finlandia	Pojedyncza umowa ramowa o zapewnianie analizy ekonomicznej w dziedzinie podatków Numer referencyjny: TAXUD/2019/OP/0005	Komisja Europejska, Directorate-General for Taxation and Customs Union, Bruksela	6 825 500.00 EUR
43.	Tradex Systems Sp. z o.o. Warszawa	Serwery	Universität Greifswald, Niemcy	53 496.00 EUR cz.1 24 789.00 EUR cz.3
44.	Screenmedia Studio 403	Usługi internetowe	The Skills Development Scotland Co. Ltd	1 241 667.00 GBP cz.2

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	Glasgow, Zjednoczone Królestwo PDMS Ltd Isle of Man, Zjednoczone Królestwo Making Waves Polska Sp z o.o. Kraków		Glasgow, Zjednoczone Królestwo	
45.	Marek Roszuk „Mprojekt” Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje, a.s. Praha, Czechy	1 794 000.00 CZK
46.	Marek Roszuk „Mprojekt” Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje, a.s. Praha, Czechy	4 485 000.00 CZK
47.	Mediflexible Bt Pécs, Węgry Li-reco AB KÅGERÖD, Szwecja Medicarrera Barcelona, Hiszpania Paragona Polska Sp. z o.o. S.K. Warszawa Kalmena Rek Aktiebolag VÅXJÖ, Szwecja	Usługi w zakresie pozyskiwania personelu pielęgniarskiego	Jönköpings läns landsting Jönköping, Szwecja	8 000 000.00 SEK
48.	Deutsch-Polnische Industrie- und Handelskammer Warszawa	Dodatkowe usługi dla władz publicznych	Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (BAFA) Eschborn, Niemcy	brak danych cz.4
49.	National Marine Fisheries Research Institute (Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy) Gdynia	Wynajem jednostek pływających wraz z załogą	Tartu Ülikool Tartu linn, Estonia	41 510.00 EUR
50.	Marek Roszuk „Mprojekt” Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje, a.s. Praha, Czechy	3 583 200.00 CZK
51.	Unibep S.A. Bielsk Podlaski	Roboty budowlane w zakresie domów	SABO Aktiebolag Stockholm, Szwecja	8 000 000 000.00 SEK
52.	Magellium SAS Ramonville Saint-Agne, Francja Astri Polska Sp. z o.o. Warszawa Enveo Environmental Earth Observation Information Technology GmbH Innsbruck, Austria Ilmatieteen Laitos – Finnish Meteorological Institute Finlandia Météo France Saint Mandé Cedex, Francja	Ogólnoeuropejski monitoring pokrywy śnieżnej i lodowej w ramach usługi programu Copernicus w zakresie monitorowania obszarów lądowych — podstawowe produkty oparte na satelicie Sentinel 1	Europejska Agencja Środowiska, Dania	1 200 000.00 EUR
53.	Svodidla, s.r.o. Praha, Czechy Eurovia CS, a.s. Praha, Czechy Vesiba, s.r.o. Praha, Czechy Saferoad Czech Republic, s.r.o. Líně, Czechy	Wznoszenie barier drogowych	Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, příspěvková organizace, Czechy	111 657 800.00 CZK

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	Saferoad RRD Sp. z o.o. Gdańsk Údržba silnic, s.r.o. Sedlčany, Czechy			
54.	PREVAC Sp. z o.o. Rogów	Sprzęt laboratoryjny, optyczny i precyzyjny (z wyjątkiem szklanego)	University of Helsinki Chemistry Department Helsinki, Finlandia	794 860.00 EUR cz.2
55.	St-Majewski S.A. Sp.k. Pruszków	Zeszyty ćwiczeń	ESPO Leicester, Zjednoczone Królestwo	24 000 000.00 GBP cz.1 20 000 000.00 GBP cz.2
56.	Grosvenor House Papers Ltd Kendal, Zjednoczone Królestwo Notes, a.s. Slavosovce, Słowacja Nuco International Ltd Coventry, Zjednoczone Królestwo Page Bros (Nch) Ltd Cambridge, Zjednoczone Królestwo St-Majewski S.A. Sp.k. Pruszków Wm Sinclair and Sons (Stationers) Ltd Otley, Zjednoczone Królestwo	Zeszyty ćwiczeń	ESPO Leicester, Zjednoczone Królestwo	2 000 000.00 GBP cz.6
57.	DBS d.o.o. Banja Luka, BOŚNIA I HERCEGOWINA w konsorcjum z: UTAL Sp. z o.o. Poznań	Wsparcie unijne w zakresie dostawy sprzętu na rzecz IDDEEA Część nr 1: wyłaczarka do tablic rejestracyjnych i maszyny do stemplowania na gorąco	Unia Europejska, reprezentowana przez Komisję Europejską, w imieniu i na rzecz Bośni i Hercegowiny, Bruksela, Belgia	289 000,00 EUR
58.	GTC AMG Sp. z o.o. Warszawa	Tłumaczenia pisemne dokumentów Unii Europejskiej	Komisja Europejska, Bruksela	brak danych
59.	Bireta Professional Translations Warszawa	Tłumaczenia pisemne dokumentów Unii Europejskiej	Komisja Europejska, Bruksela	brak danych
60.	IURIDICO Legal and Financial Translations Sp. z o.o. Gdańsk	Tłumaczenia pisemne dokumentów Unii Europejskiej	Komisja Europejska, Bruksela	brak danych
61.	Kontekst Warszawa	Tłumaczenia pisemne dokumentów Unii Europejskiej	Komisja Europejska, Bruksela	brak danych
62.	AviTec Sp. z o.o Jelenia Góra	Inne pojemniki	Compania Națională Romtehnica S.A. București, Rumunia	1 452 449,69 RON
63.	Securitas Hrvatska d.o.o. Zagreb, Chorwacja Nuctech Warsaw Company Limited Sp. z o.o Warszawa	Aparatura rentgenowska	Ministarstvo financija, Carinska uprava Zagreb, Chorwacja	11 248 000.00 HRK
64.	Kemira Kemi AB Gdańsk	Chlorek poliglinowy	Gryaab AB Göteborg, Szwecja	3 150 000.00 SEK
65.	Prevac sp. z o. o. Rogów	Sprzęt laboratoryjny, optyczny i precyzyjny (z wyjątkiem szklanego)	Malmö Universitet Malmö, Szwecja	3 392 565.00 SEK
66.	NIRAS IC Sp. z o.o. Warszawa w konsorcjum z: • GOPA mbH, Bad Homburg, NIEMCY • GOPA Worldwide Consultants GmbH, Bad Homburg, NIEMCY	Wzmocnienie zdolności instytucji rynku pracy poprzez poprawę metodologii badań nad rynkiem pracy, Bośnia i Hercegowina (BA)	Unia Europejska, reprezentowana przez Komisję Europejską, w imieniu i na rzecz rządu Bośni i Hercegowiny, Bruksela, Belgia	1 282 500,00 EUR

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	• Pole Emploi, Paris, FRANCJA			
67.	Marek Roszuk „Mprojekt” Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje, a.s. Praha, Czechy	1 791 600.00 CZK
68.	Business Consulting Iwona Szybka Warszawa	Usługi doradcze w zakresie rozwoju działalności gospodarczej	Extenda — Agencia Andaluza de Promoción Exterior, S. A., Sevilla, Hiszpania	246 000.00 EUR
69.	MMI Sp. z o.o. Zbyszewo	Autobusy transportu publicznego	Provincia autonoma di Trento — Agenzia provinciale per gli appalti e contratti — servizio Appalti – ufficio Gare servizi e forniture Trento, Włochy	1 836 451.00 EUR cz.1
70.	Artpath Sp. z o.o. Warszawa	Usługi rekreacyjne, kulturalne i sportowe	Goethe-Institut e. V. – Zentrale München, Niemcy	119 305.00 EUR cz.1
71.	Nuctech Warsaw Company Limited Sp. z o.o. Warszawa	Usługi naprawcze i konserwacyjne	Tulli Helsinki, Finlandia	460 000.00 EUR
72.	Utal Sp. z o.o. Kobylnica	Znaki i podobne elementy	Česká republika - Ministerstvo dopravy Czechy	462 000 000.00 CZK
73.	Marek Roszuk „Mprojekt” Sulejów	Pojazdy do transportu chorych	Nemocnice Středočeského kraje, a.s. Praha, Czechy	5 374 800.00 CZK
74.	Software AG Polksa Sp. z o.o. Warszawa	Usługi informatyczne	Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus Tallinn, Estonia	146 100.00 EUR
75.	Prevac Sp. z o.o. Rogów	Badawcze, testowe i naukowe symulatory techniczne	Elettra — Sincrotrone Trieste SCpA Włochy	221 400.00 EUR
76.	Solaris Bus & Coach Bolechowo-Osiedle	Trolejbusy	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice Rumunia	39 900 000.00 RON
77.	Tradex Systems Sp. z o.o. Warszawa	Serwery	Philipps-Universität Marburg Marburg, Niemcy	361 597.04 EUR
78.	Schneider Electric Transformers Poland Sp. z o.o. Mikołów	Elektryczne silniki, generatory i transformatory	Energie Steiermark Technik GmbH Graz, Austria	brak danych
79.	Bixbit s.c. Toruń	Przemysłowe specyficzne pakiety oprogramowania	Orschungszentrum Jülich GmbH Jülich, Niemcy	290 300.00 EUR
80.	Mostostal Wechta Sp. z o.o. Słupca	Roboty budowlane w zakresie mostów	Regionalniederlassung Ville- Eifel Euskirchen, Niemcy	7 723 397.13 EUR
81.	Coffey International Development Sp. z o.o. Warszawa	Wsparcie w końcowej ocenie Europejskiego programu statystycznego na lata 2013– 2020	Komisja Europejska, Eurostat – Unit A2: Legal affairs; Document management Luksemburg	238 954.79 EUR
82.	Geofizyka Toruń S.A. Toruń	Usługi badań sejsmograficznych	Radioaktív Hulladékot Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. Węgry	985 583 445.00 HUF
83.	LEF Poland Gliwice	Urządzenia kolejowe	Rete Ferroviaria Italiana Roma, Włochy	1 175 653.40 EUR cz.2
84.	Fabryka Taśm Transporterowych Wolbrom S.A. Wolbrom	Przeñośniki pasowe	Mátraí Erómű ZRt Visonta, Węgry	1 999 840.00 EUR
85.	Fabryka Taśm Transporterowych Wolbrom S.A. Wolbrom	Przeñośniki pasowe	Mátraí Erómű ZRt Visonta, Węgry	260 000.00 EUR
86.	Capgemini Deutschland GmbH Frankfurt am Main, Niemcy Podwykonawcy: Capgemini Polska Sp. z o.o.	Świadczenie usług informatycznych i tworzenie aplikacji do zarządzania informacjami	Europejski Bank Centralny Niemcy	42 000 000.00 EUR

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	Capgemini Technology Services India Limited Capgemini Nederland B.V. Capgemini UK Plc.			
87.	SHL Italy Srl Unipersonale Rome, Włochy Evalion Consulting Single Member Ltd Liability Company Athens, Grecja People Experts Madrid, Hiszpania SHL Polska Sp. z o.o. Warszawa SHL Talent Assessment s.r.o. Prague, Czechy SHL Portugal Lisbon, Portugalia	Świadczenie pomocy w procedurach doboru kadr	Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) Parma, Włochy	9 919 660.00 EUR
88.	NFM Production Sp.z o.o. Lębork	Kamizelki kuloodporne	Gynybos resursų agentūra prie Krašto apsaugos ministerijos Litwa	9 306 158,00 EUR
89.	KVGY Kaposvári Villamossági Gyár Kft. Kaposvár, Węgry ZPUE S.A. Włoszczowa Enertech Hungária Kft. Százhalombatta, Węgry	Produkty betonowe	E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. Győr, Węgry	316 000.00 EUR cz.1
90.	ZPUE S.A. Włoszczowa KVGY Kaposvári Villamossági Gyár Kft. Kaposvár, Węgry	Produkty betonowe	E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. Győr, Węgry	316 000.00 EUR cz.2
91.	KVGY Kaposvári Villamossági Gyár Kft. Kaposvár, Węgry ZPUE S.A. Włoszczowa Enertech Hungária Kft. Százhalombatta, Węgry	Produkty betonowe	E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. Győr, Węgry	113 500.00 EUR cz.3
92.	ZPUE S.A. Włoszczowa KVGY Kaposvári Villamossági Gyár Kft. Kaposvár, Węgry	Produkty betonowe	E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. Győr, Węgry	110 000.00 EUR cz.4
93.	Business Reporting – Advisory Group Sp. z o.o. Sp.K. Poznań Polska	Realizacja zadań i usług doradczych w celu doskonalenia i uaktualniania bazy danych na poziomie jednolitego mechanizmu nadzorczego	Europejski Bank Centralny, Niemcy	600 000.00 EUR
94.	SnigelDesign AB Farsta, Szwecja UNIFEQ Europe Sp z o.o Warszawa	Plecaki	Bw Bekleidungsmanagement GmbH Köln, Niemcy	brak danych
95.	Gilead Sciences Ireland UC Cork, Irlandia Gilead Sciences GesmbH Wien, Austria	Dostawa Veklury (Remdesivir) do leczenia Covid-19 u pacjentów, u których konieczne jest podawanie tlenu	Komisja Europejska, Directorate-General for Health and Food Safety, Health Security and Vaccination Luksemburg	Całość 3 415 500 000.00 EUR Dla PL brak danych

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	<p>Gilead Sciences BV Diegem, Belgia</p> <p>Gilead Sciences s.r.o., Empiria (Regus) Prague, Czechy</p> <p>Gilead Sciences ApS København, Dania</p> <p>Gilead Sciences Vantaa, Finlandia</p> <p>Gilead Sciences SAS Boulogne, Francja</p> <p>Gilead Sciences GmbH München, Niemcy</p> <p>Gilead Sciences Hellas EPE/SPLTD Athens, Grecja</p> <p>Gilead Sciences S.r.l. Milano, Włochy</p> <p>Gilead Sciences BV Amsterdam, Niderlandy</p> <p>Gilead Sciences AS, Oslo, Norwegia</p> <p>Gilead Sciences Sp. z o.o. Warszawa, Polska</p> <p>Gilead Sciences, Lda Lisboa, Portugalia</p> <p>Gilead Sciences s.r.o Bratislava, Słowacja</p> <p>Gilead Sciences S.L.U. Madrid, Hiszpania</p> <p>Gilead Sciences AB, Solna, Szwecja</p> <p>Gilead Sciences Ltd London, Zjednoczone Królestwo</p>			
96.	HAPAM Poland Sp. z o.o. Łódź	Przekładnia	MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság Węgry	50 700.00 EUR
97.	ZPUE S.A. Włoszczowa	Szafy kablowe	ELMŰ Hálózati Kft. Budapest, Węgry	355 604.00 EUR
98.	Deutsch-Polnische Industrie- und Handelskammer Warszawa	Usługi reklamowe i marketingowe	Deutsches Weininstitut Bodenheim, Niemcy	480 000.00 EUR
99.	<p>St-Majewski S.A. SP.K. Pruszków</p> <p>Mike Miller Associates Ltd t/a Twoey Wigton, Zjednoczone Królestwo</p> <p>Profile Education Ltd Liverpool, Zjednoczone Królestwo</p> <p>Spaceright Europe Ltd</p>	Meble szkolne	ESPO Leicester, Zjednoczone Królestwo	1 500 000.00 GBP

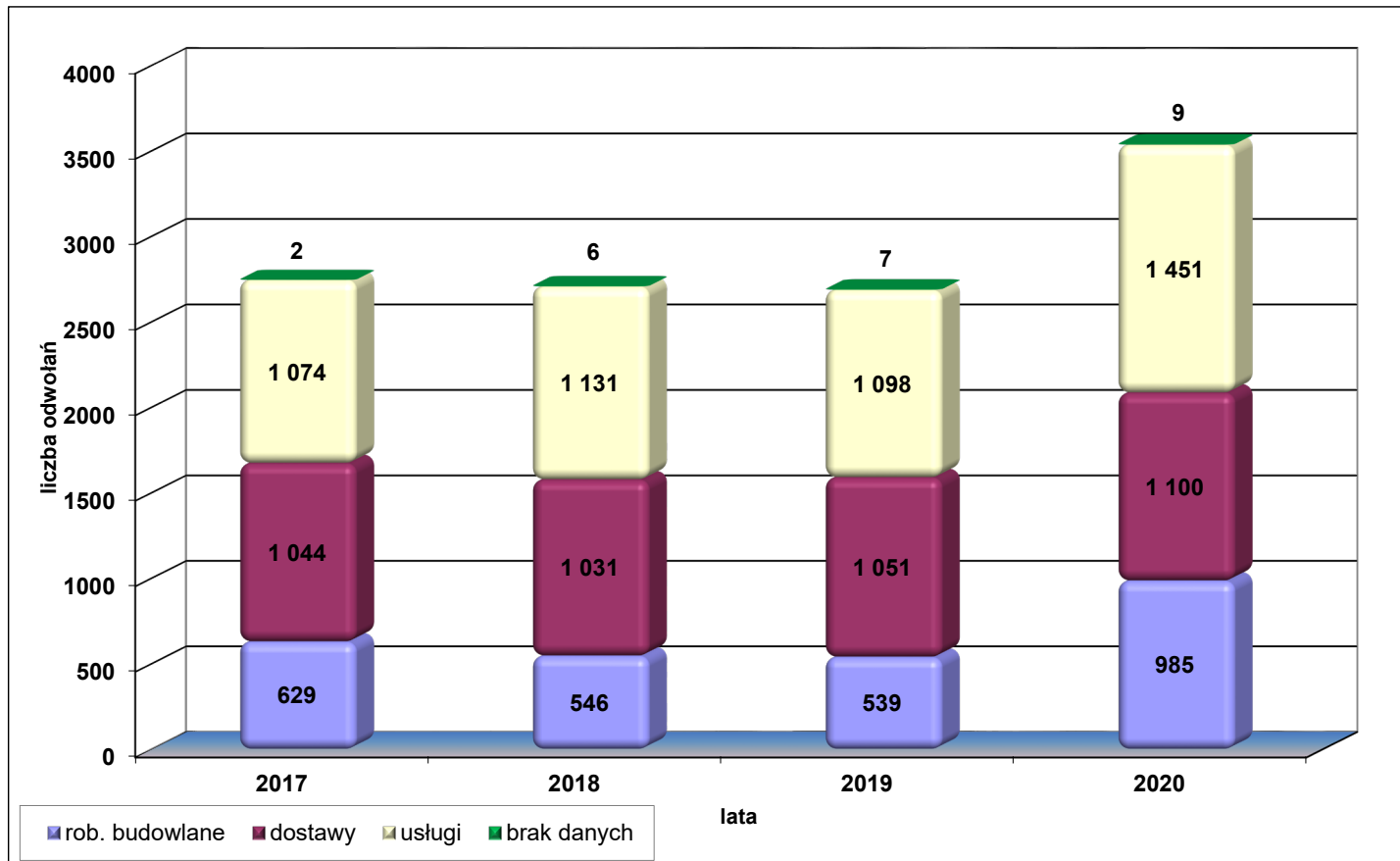
Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	Glasgow, Zjednoczone Królestwo			
100.	Gilead Sciences Ireland UC Cork, Irlandia Gilead Sciences Ltd London, Zjednoczone Królestwo Gilead Sciences GesmbH Wien, Austria Gilead Sciences BV Diegem, Belgia Gilead Sciences s.r.o., Empiria (Regus) Prague, Czechy Gilead Sciences ApS København, Dania Gilead Sciences Vantaa, Finlandia Gilead Sciences SAS Boulogne, Francja Gilead Sciences GmbH München, Niemcy Gilead Sciences Hellas EPE/SPLTD Athens, Grecja Gilead Sciences S.r.l. Milano, Włochy Gilead Sciences BV Amsterdam, Niderlandy Gilead Sciences AS Oslo, Norwegia Gilead Sciences Sp. z o.o Warszawa, Polska Gilead Sciences, Lda, Lisboa, Portugalia Gilead Sciences s.r.o Bratislava, Słowacja Gilead Sciences S.L.U. Madrid, Hiszpania Gilead Sciences AB Solna, Szwecja	Dostawa Veklury (Remdesivir) do leczenia Covid-19 u pacjentów, u których konieczne jest podawanie tlenu	Komisja Europejska, Directorate-General for Health and Food Safety, Health Security and Vaccination Luxembourg	Całość 3 415 500 000.00 EUR Dla PL brak danych
101.	MGGP Aero Sp. z o.o. Tarnów	Usługi topograficzne	Bezirksregierung Köln Niemcy	Najtańsza oferta: 21 865.00 EUR / Najdroższa oferta: 48 300.00 EUR brana pod uwagę cz.4 Najtańsza oferta: 21 980.00 EUR / Najdroższa oferta: 52 900.00 EUR brana pod uwagę cz.5
102.	MER MEC SpA (capogruppo mandataria) Bari, Włochy	Urządzenia kolejowe	Rete ferroviaria italiana — Società con socio unico soggetta alla direzione e	129 652 640.00 EUR

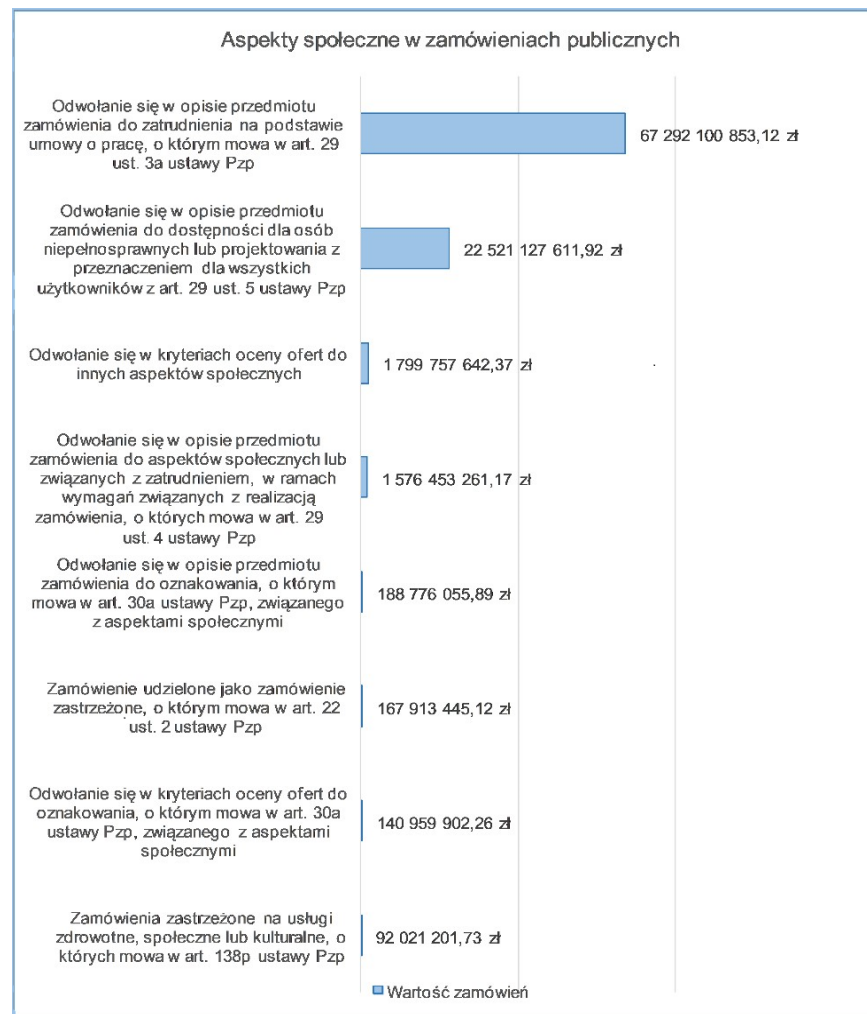
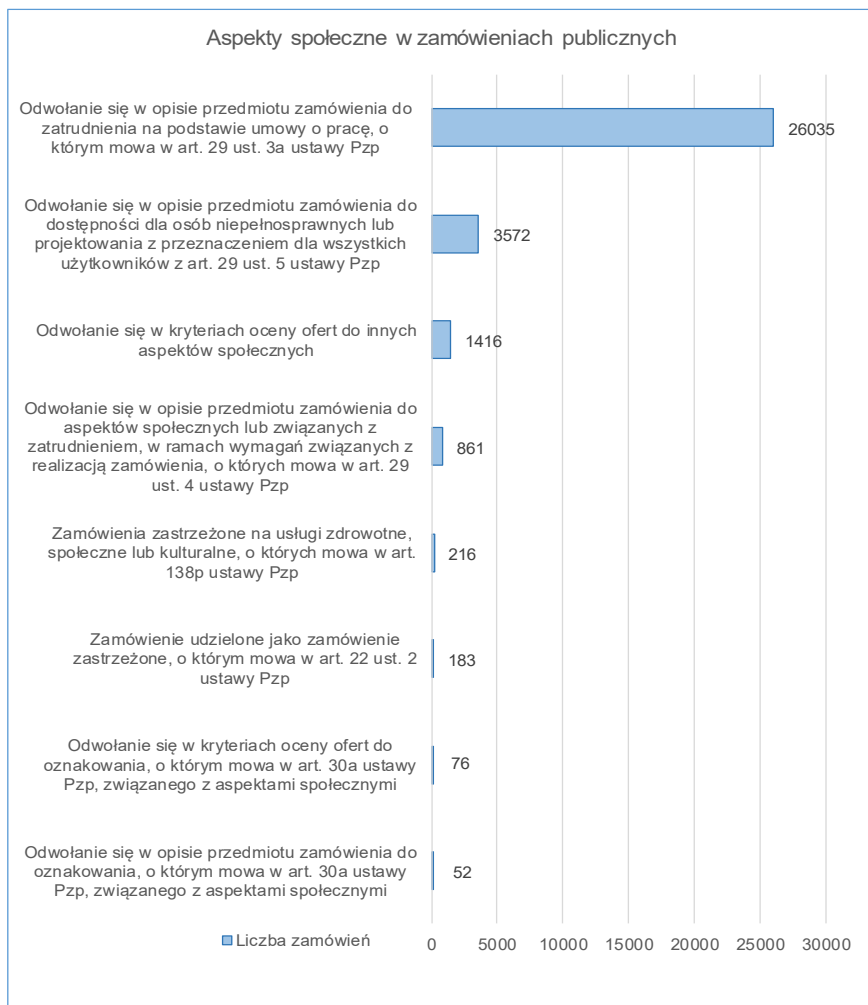
Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Lp.	Wykonawca	Przedmiot zamówienia	Zamawiający	Wartość kontraktu
	<p>Stadler Bussnang AG (mandante) Bussnang, Szwajcaria</p> <p>Stadler Service Italy (impresa mandante) Merano, Włochy</p> <p>Stadler Polska Sp. z o.o. (impresa mandante) Masovia, Polska</p>		<p>coordinamento di Ferrovie dello Stato italiane SpA a norma dell'art. 2497 sexies del codice civile e del D.Lgs. 112/2015 — direzione Acquisti — sede di Roma Roma, Włochy</p>	
103.	<p>Tesko Steel Logistic Sp. z o.o. Rybnik</p>	Dostawy żelaza	<p>VOP CZ, s.p. Šenov u Nového Jičína, Czechy</p>	132 784.00 EUR
104.	<p>National Marine Fisheries Research Institute (Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy) Gdynia</p>	Wynajem jednostek pływających wraz z załogą	<p>Tartu Ülikool Tartu linn, Estonia</p>	59 300.00 EUR
105.	<p>UAB "Probus Auto" Vilņa, Litwa</p> <p>MOTO-TRUCK sp. z o.o. Kelce</p>	Wozy strażackie	<p>Nodrošinājuma valsts aģentūra Rīga, Łotwa</p>	<p>1 758 238.00 EUR cz.1</p> <p>1 259 719.00 EUR cz.2</p>
106.	<p>Consortium consisting of Kontron Transportation Austria AG and Kontron Transportation Sp. z o. o. Wiena, Austria</p> <p>Kontron Transportation Sp. z o.o Warszawa</p>	Usługi w zakresie konserwacji systemu komunikacji	<p>AB „Lietuvos geležinkeliai“ Litwa</p>	2 919 750.00 EUR
107.	<p>TRADEX SYSTEMS Sp. z o.o. Warszawa</p>	Systemy i serwery informacyjne	<p>Justus-Liebig-Universität Gießen Gießen, Niemcy</p>	<p>516 789.00 EUR cz.2</p> <p>89 198.00 EUR cz.4</p>
108.	<p>Solaris Bus & Coach Sp. z o.o. Bolechowo-Osiedle</p>	Autobusy elektryczne	<p>Jelgavas pilsētas dome Jelgava, Łotwa</p>	1 700 000.00 EUR
109.	<p>Wawraszek ISS Sp. z o.o., Sp.K. Bielsko-Biała</p>	Sprzęt bezpieczeństwa, gaśniczy, policyjny i obronny	<p>Kokkolan kaupunki Kokkola, Finlandia</p>	520 000.00 EUR

Liczba wniesionych odwołań w latach 2017–2020 w podziale na rodzaj zamówienia

Dane dotyczące zamówień, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2020 r.

Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem społecznym w poszczególnych latach

Lp.	Aspekt społeczny	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
		Liczba zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	25 884	61 693 017 931,56 zł	25 333	57 191 315 222,85 zł	26 035	67 292 100 853,12 zł
2.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	3 716	18 516 317 151,68 zł	3 626	18 689 417 925,79 zł	3 572	22 521 127 611,92 zł
3.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych	1 459	4 697 002 869,95 zł	1 909	2 276 440 142,40 zł	1 416	1 799 757 642,37 zł
4.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem, w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	1 057	3 403 403 145,84 zł	1 121	3 011 057 361,02 zł	861	1 576 453 261,17 zł
5.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	179	70 700 334,78 zł	229	141 946 816,20 zł	216	92 021 201,73 zł
6.	Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	154	137 064 168,05 zł	177	116 273 188,66 zł	183	167 913 445,12 zł
7.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	124	251 449 809,95 zł	147	573 952 193,18 zł	52	188 776 055,89 zł
8.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	116	159 965 185,28 zł	122	133 265 374,19 zł	76	140 959 902,26 zł
	SUMA	32 689	88 928 920 598,09 zł	32 664	82 133 668 224,29 zł	32 411	93 779 109 973,58 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów społecznych jest większa niż łączna liczba i wartość społecznych zamówień publicznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem społecznym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości społecznych zamówień publicznych w poszczególnych latach

Lp.	Rok referencyjny Aspekt społeczny	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
		Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień społecznych
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	91,49%	92,97%	89,51%	95,94%	91,35%	92,87%
2.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	13,13%	27,90%	12,81%	31,35%	12,53%	31,08%
3.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych	5,16%	7,07%	6,75%	3,82%	4,97%	2,48%
4.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem, w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	3,74%	5,13%	3,96%	5,05%	3,02%	2,18%
5.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	0,63%	0,11%	0,80%	0,24%	0,76%	0,13%
6.	Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	0,54%	0,21%	0,63%	0,2%	0,64%	0,23%
7.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	0,44%	0,38%	0,52%	0,96%	0,18%	0,26%
8.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	0,41%	0,24%	0,43%	0,22%	0,27%	0,19%
SUMA		115,54%	134,01%	115,41%	137,78%	113,72%	129,42%

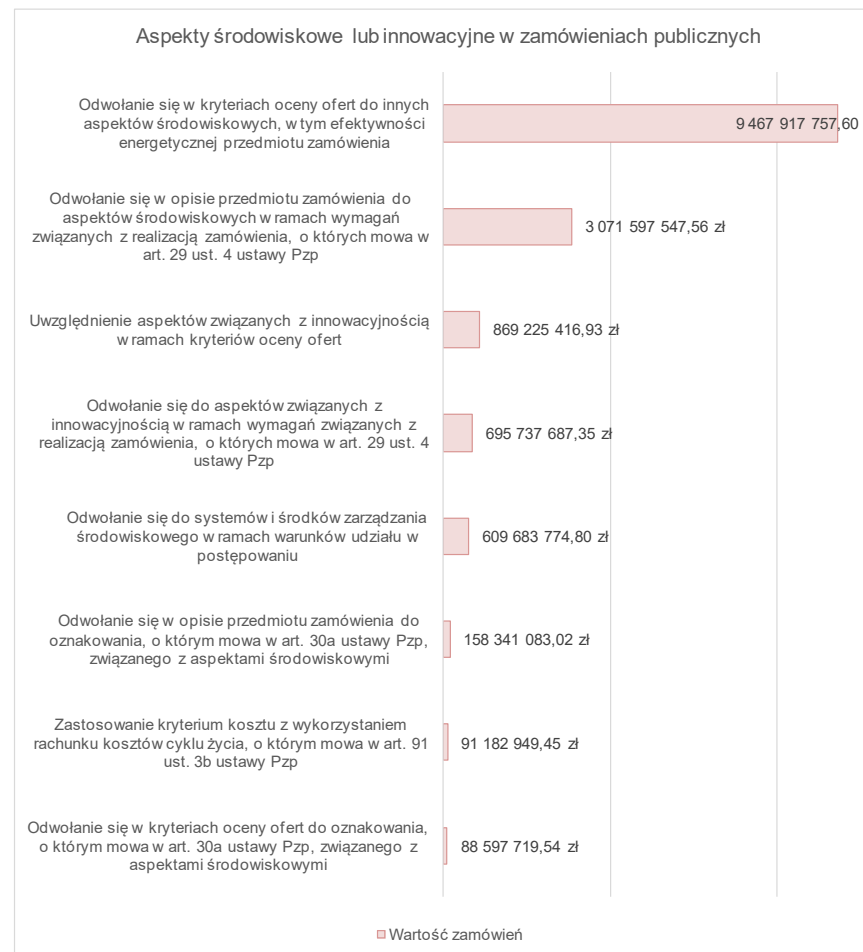
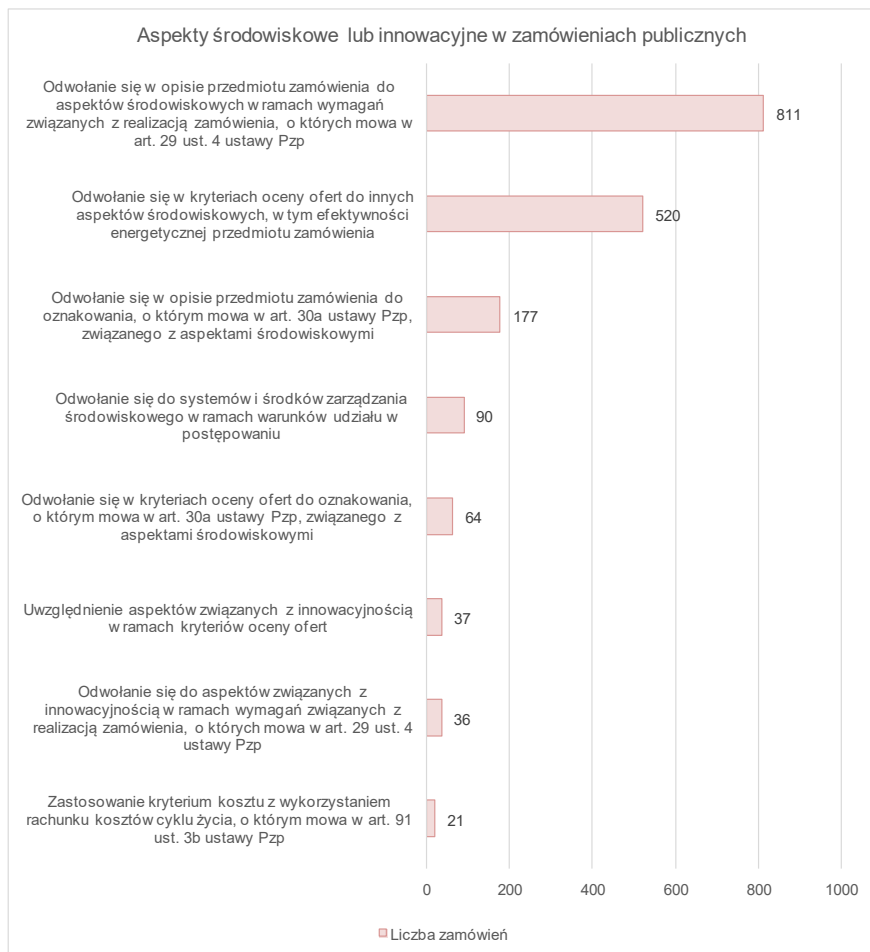
UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów społecznych w ogólnej liczbie i wartości zamówień społecznych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień społecznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem społecznym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości zamówień publicznych w poszczególnych latach

Lp.	Rok referencyjny Aspekt społeczny	2017 r.		2018 r.		2019 r.	
		Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień publicznych
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	15,91%	24,19%	17,99%	30,53%	19,29%	36,67%
2.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	2,16%	8,90%	2,58%	9,16%	2,65%	12,27%
3.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych	0,92%	1,45%	1,01%	2,32%	1,05%	0,98%
4.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem, w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	0,70%	1,50%	0,73%	1,68%	0,64%	0,86%
5.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	0,18%	0,05%	0,12%	0,03%	0,16%	0,05%
6.	Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy Pzp	0,09%	0,11%	0,11%	0,07%	0,14%	0,09%
7.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	0,08%	0,46%	0,09%	0,12%	0,04%	0,10%
8.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	0,07%	0,19%	0,08%	0,08%	0,06%	0,08%
SUMA		20,11%	36,85%	22,71%	43,99%	24,01%	51,11%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów społecznych w ogólnej liczbie i wartości zamówień publicznych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień społecznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów prośrodowiskowych i proinnowacyjnych

Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem środowiskowym lub innowacyjnym w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2018 r.		2019 r.		2020 r.	
Lp.	Aspekt zielony lub innowacyjny	Liczba zamówień zielonych lub innowacyjnych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień zielonych lub innowacyjnych z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień zielonych lub innowacyjnych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień zielonych lub innowacyjnych z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień zielonych lub innowacyjnych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień zielonych lub innowacyjnych z zastosowaniem danego aspektu
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	712	7 696 434 956,39 zł	791	4 915 776 956,80 zł	811	3 071 597 547,56 zł
2.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	464	4 294 361 593,57 zł	434	2 230 744 290,52 zł	520	9 467 917 757,60 zł
3.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	221	210 048 240,69 zł	195	975 116 501,93 zł	177	158 341 083,02 zł
4.	Odwołanie się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu	87	230 008 371,31 zł	101	1 658 313 416,06 zł	90	609 683 774,80 zł
5.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	77	74 868 927,65 zł	97	870 295 882,11 zł	64	88 597 719,54 zł
6.	Uwzględnienie aspektów związanych z innowacyjnością w ramach kryteriów oceny ofert	34	562 697 957,35 zł	26	214 589 564,13 zł	37	869 225 416,93 zł
7.	Odwołanie się do aspektów związanych z innowacyjnością w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	27	554 135 065,35 zł	31	216 414 638,71 zł	36	695 737 687,35 zł
8.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp	39	48 183 454,16 zł	23	117 883 542,58 zł	21	91 182 949,45 zł
SUMA		1 661	13 670 738 566,10 zł	1 698	11 199 134 792,84 zł	1 756	15 052 283 936,25 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych lub innowacyjnych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień środowiskowych i innowacyjnych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego lub innowacyjnego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem środowiskowym lub innowacyjnym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości zielonych i innowacyjnych zamówień publicznych w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2018 r.		2019 r.		2020 r.	
Lp.	Aspekt zielony lub innowacyjny	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych i innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych i innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych i innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych i innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych i innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych i innowacyjnych
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	48,47%	78,32%	52,35%	79,82%	52,53%	24,92%
2.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	31,59%	43,70%	28,72%	36,22%	33,68%	76,83%
3.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	15,04%	2,14%	12,90%	15,83%	11,46%	1,28%
4.	Odwołanie się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu	5,92%	2,34%	6,68%	26,93%	5,83%	4,95%
5.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	5,24%	0,76%	6,42%	14,13%	4,15%	0,72%
6.	Uwzględnienie aspektów związanych z innowacyjnością w ramach kryteriów oceny ofert	2,31%	5,73%	1,72%	3,48%	2,40%	7,05%
7.	Odwołanie się do aspektów związanych z innowacyjnością w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	1,84%	5,64%	2,05%	3,51%	2,33%	5,65%
8.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp	2,65%	0,49%	1,52%	1,91%	1,36%	0,74%
SUMA		113,06%	139,12%	112,36%	181,83%	113,74%	122,14%

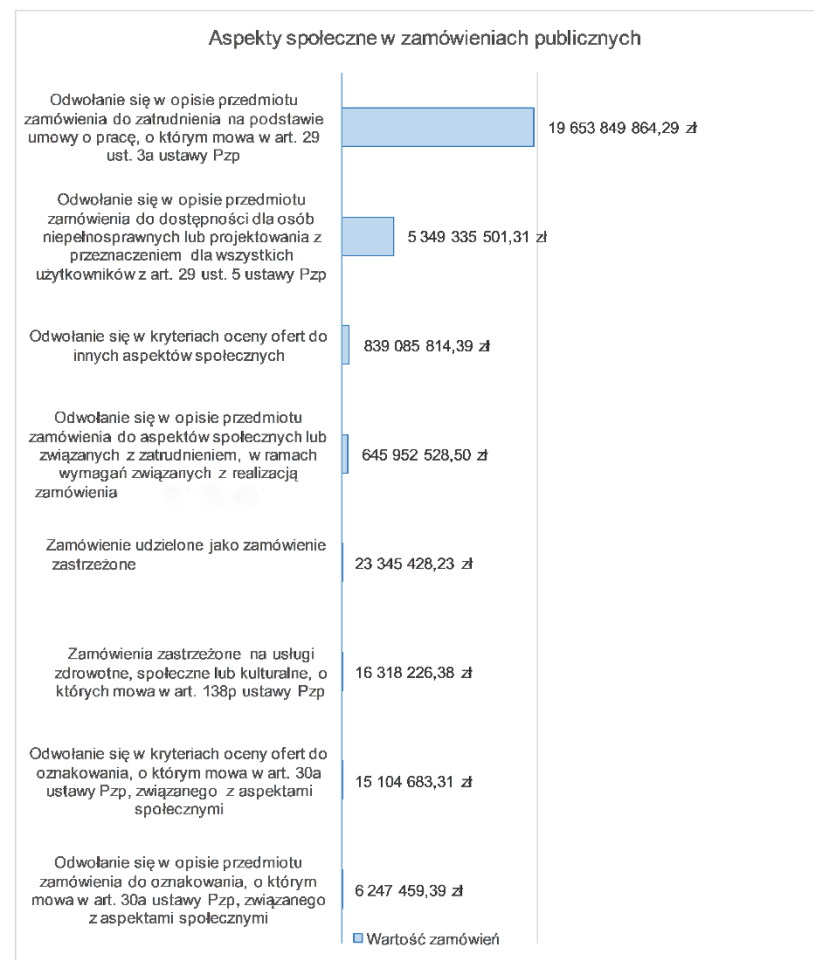
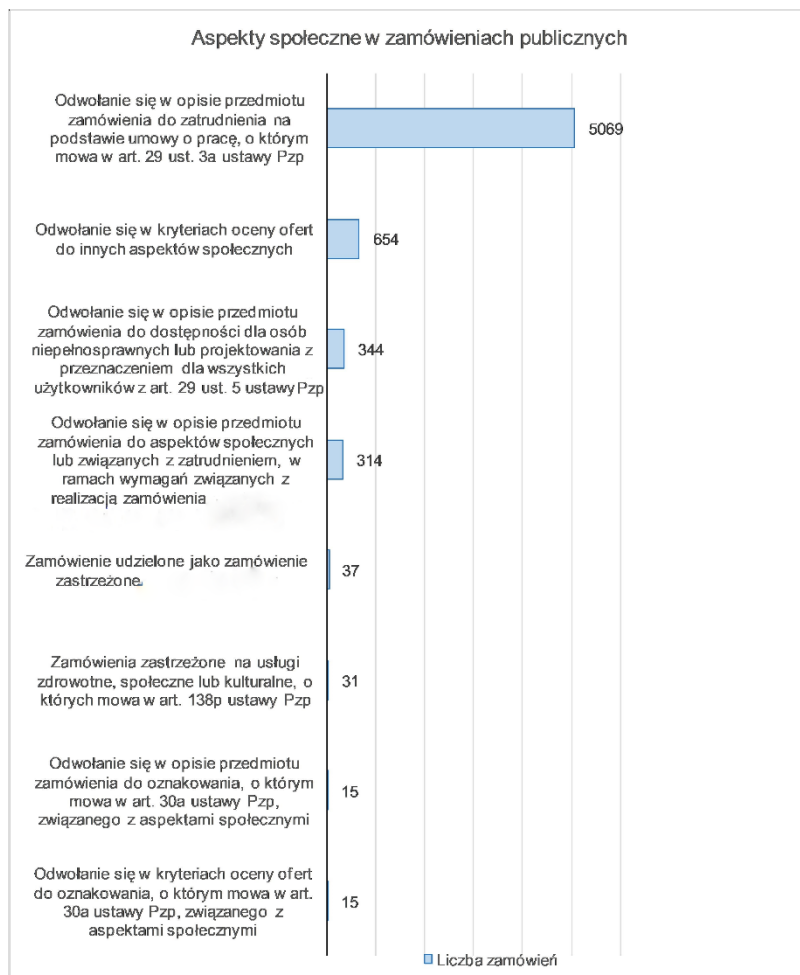
UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych lub innowacyjnych w ogólnej liczbie i wartości zamówień zielonych lub innowacyjnych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień środowiskowych i innowacyjnych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego lub innowacyjnego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem środowiskowym lub innowacyjnym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości zamówień publicznych w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2018 r.		2019 r.		2020 r.	
Lp.	Aspekt zielony lub innowacyjny	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień publicznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień publicznych
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów środowiskowych w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	0,49%	3,81%	0,56%	2,47%	0,60%	1,67%
2.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	0,32%	2,12%	0,31%	1,12%	0,39%	5,16%
3.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	0,15%	0,10%	0,14%	0,49%	0,13%	0,09%
4.	Odwołanie się do systemów i środków zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu	0,06%	0,11%	0,07%	0,83%	0,07%	0,33%
5.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami środowiskowymi	0,05%	0,04%	0,07%	0,44%	0,05%	0,05%
6.	Uwzględnienie aspektów związanych z innowacyjnością w ramach kryteriów oceny ofert	0,02%	0,28%	0,02%	0,11%	0,03%	0,47%
7.	Odwołanie się do aspektów związanych z innowacyjnością w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	0,02%	0,27%	0,02%	0,11%	0,03%	0,38%
8.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 91 ust. 3b ustawy Pzp	0,03%	0,02%	0,02%	0,06%	0,02%	0,05%
SUMA		1,14%	6,75%	1,20%	5,63%	1,30%	8,20%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych lub innowacyjnych w ogólnej liczbie i wartości zamówień publicznych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień środowiskowych i innowacyjnych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego lub innowacyjnego w jednym zamówieniu.

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie instrumenty społeczne

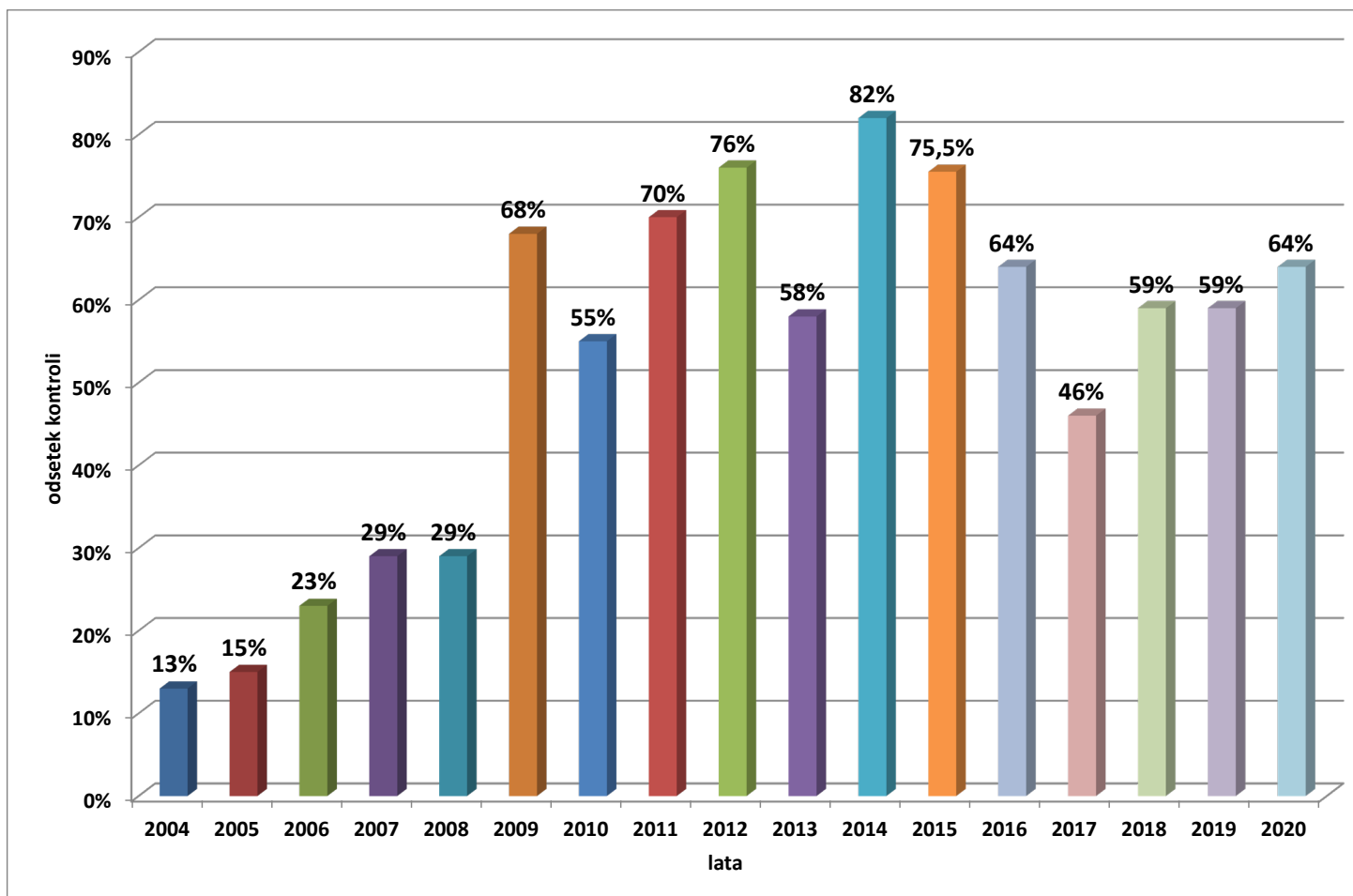

Stosowanie pozostałych aspektów społecznych w zamówieniach publicznych jednostek administracji rządowej w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2018		2019		2020	
Lp.	Aspekt społeczny	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego
1.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp	5 230	17 936 389 116,49 zł	4 827	12 895 893 518,06 zł	5 069	19 653 849 864,29 zł
2.	Zamówienie zastrzeżone – art. 22 ust. 2	29	50 978 412,16 zł	40	39 154 806,99 zł	37	23 345 428,23 zł
3.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do aspektów społecznych lub związanych z zatrudnieniem, w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia, o których mowa w art. 29 ust. 4 ustawy Pzp	493	1 836 853 358,80 zł	508	1 876 457 041,28 zł	314	645 952 528,50zł
4.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do innych aspektów społecznych	610	1 445 632 507,63 zł	1 055	993 856 102,07 zł	654	839 085 814,39 zł
5.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników z art. 29 ust. 5 ustawy Pzp	523	2 985 076 069,11 zł	401	796 883 613,53 zł	344	5 349 335 501,31 zł
6.	Odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	42	36 609 008,72 zł	40	57 274 885,79 zł	15	6 247 459,39 zł
7.	Odwołanie się w kryteriach oceny ofert do oznakowania, o którym mowa w art. 30a ustawy Pzp, związanego z aspektami społecznymi	54	68 484 140,13 zł	24	60 465 271,40 zł	15	15 104 683,31 zł
8.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 138p ustawy Pzp	30	21 395 506,29 zł	38	84 877 525,15 zł	31	16 318 226,38 zł
SUMA		7 011	24 381 418 119 zł	6 933	16 804 862 763,8 zł	6 479	26 549 239 505,8 zł

UWAGA: Liczba zamówień publicznych z zastosowanymi aspektami społecznymi jest większa niż łączna liczba społecznych zamówień publicznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych

**Zbiorcze zestawienie danych dotyczących udzielonych zamówień publicznych
z wykorzystaniem procedur określonych w Pzp w latach 2017–2020**

	Lata			
	2017	2018	2019	2020
Wartość udzielonych zamówień (w mld zł)	163,2	202,1	198,9	183,5
Liczba udzielonych zamówień	139 133	143 881	141 023	135 048
Rodzaj udzielonych zamówień (odsetek wartości)				
roboty budowlane	44%	46%	36%	43%
dostawy	31%	30%	31%	31%
usługi	25%	24%	33%	26%
Tryby udzielonych zamówień (odsetek liczby)				
przetarg nieograniczony	86,10%	88,00%	88,97%	88,56%
przetarg ograniczony	0,40%	0,34%	0,34%	0,42%
negocjacje z ogłoszeniem	0,05%	0,04%	0,06%	0,06%
dialog konkurencyjny	0,02%	0,02%	0,03%	0,02%
negocjacje bez ogłoszenia	0,14%	0,11%	0,11%	0,11%
zamówienie z wolnej ręki	9,67%	9,45%	8,65%	8,90%
zapytanie o cenę	3,29%	1,86%	1,68%	1,80%
partnerstwo innowacyjne	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
licytacja elektroniczna	0,32%	0,17%	0,16%	0,13%
Czas trwania postępowania (w dniach)				
poniżej progów unijnych	38	40	41	41
powyżej progów unijnych	93	96	90	b.d.
Liczba kryteriów oceny ofert	2,67	2,41	2,39	2,37
Cena jako jedyne kryterium (odsetek postępowań)				
poniżej progów unijnych	10%	11%	12%	14%
powyżej progów unijnych	22%	25%	28%	28%
Średnia liczba ofert				
poniżej progów unijnych	2,42	2,24	2,48	2,78
powyżej progów unijnych	2,23	2,09	2,12	b.d.
Wybór najtańszej oferty (odsetek postępowań)	83,16%	85,32%	85,38%	85,10%
Liczba wniesionych odwołań	2 749	2 714	2 694	3 545